

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH WE WROCŁAWIU

PLAN URZĄDZENIA LASU

DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

na okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2023 r.

OPIS OGÓLNY LASÓW NADLESNICTWA
ELABORAT

Plan opracowano w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu

Elaborat opracował:

Kierownik Brygady Urządzania Lasu

.....

mgr inż. Bogusław Kowalczyk

Sprawdził:

Zastępca Dyrektora Oddziału

.....

mgr inż. Marek Matyjaszczyk

sekretariat@brzeg.buligl.pl

www.brzeg.buligl.pl

Akceptuje:

Dyrektor Oddziału

.....

mgr inż. Janusz Bańkowski

BRZEG 2014

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	3
<i>Spis tabel</i>	7
<i>Spis wykresów</i>	10
<i>Wzór nr 9- Plan urządzenia lasu – zbiór podstawowych informacji o nadleśnictwie</i>	- 13 -
<i>Protokół z Narady Techniczno – Gospodarczej dla Nadleśnictwa Przemków</i>	- 28 -
<i>Zarządzenie nr 131 w sprawie uznania za lasy ochronne lasów Nadleśnictwa Przemków</i>	- 35 -
I OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	37
I.1 PRZESTRZENNE USYTUOWANIE NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW	37
<i>I.1.1 zasięg terytorialny nadleśnictwa Przemków</i>	37
<i>I.1.2 Dane ogólne</i>	38
<i>I.1.3 Podział nadleśnictwa na leśnictwa</i>	41
<i>I.1.4 Rys historyczny</i>	44
<i>I.1.5 Ogólna charakterystyka rozwoju gospodarki leśnej w nadleśnictwie Przemków</i>	46
<i>I.1.6 Stan posiadania i stan granic</i>	50
<i>I.1.7 Stan granic</i>	56
<i>I.1.8 Podział powierzchniowy</i>	57
I.2 PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU	59
<i>I.2.1 Powiązanie z dokumentami planistycznymi</i>	59
<i>I.2.2 Plany ochrony powiązane z projektem pul</i>	60
<i>I.2.3 Powiązania projektu Planu Urządzenia Lasu z innymi dokumentami</i>	61
I.3 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH W LASACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO	62
<i>I.3.1 Położenie nadleśnictwa Przemków</i>	62
<i>I.3.2 Hipsometria</i>	66
<i>I.3.3 Charakterystyka gleb</i>	66
<i>I.3.4 Opracowanie klimatyczne</i>	68
<i>I.3.5 Typy siedliskowe lasu</i>	73
<i>I.3.6 Struktura gatunkowa drzewostanów</i>	77
<i>I.3.7 Struktura drzewostanów wg stref uszkodzenia lasu</i>	80
<i>I.3.8 Zestawienie typów gospodarczych drzewostanów i orientacyjnych składów upraw</i>	80
<i>I.3.9 Ocena walorów genetycznych lasu - gospodarka nasienna w nadleśnictwie</i>	82
<i>I.3.10 Ocena stanu środowiska przyrodniczego</i>	85
I.4 CHARAKTERYSTYKA EKONOMICZNYCH WARUNKÓW PRODUKCJI LEŚNEJ	85
<i>I.4.1 Ogólna charakterystyka regionu</i>	85

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

<i>I.4.2 Charakterystyka sieci dróg i linii kolejowych w zasięgu działania nadleśnictwa</i>	86
<i>I.4.3 Zasięg terytorialny nadleśnictwa Przemków i udział lasów wg własności</i>	86
<i>I.4.4 Charakterystyka przestrzenna</i>	88
<i>I.4.5 Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa Przemków</i>	91
I.5 CHARAKTERYSTYKA STANU LASU I ZASOBÓW DRZEWNYCH	95
<i>I.5.1 Rozkład powierzchni i zapasu wg gatunków panujących</i>	95
<i>I.5.2 Struktura wiekowa i masowa w nadleśnictwie Przemków</i>	98
<i>I.5.3 Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodność składu gatunkowego drzewostanów z TD</i>	109
<i>I.5.4 Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów</i>	114
<i>I.5.5 Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej</i>	116
<i>I.5.6 Charakterystyka drzewostanów nadleśnictwa wg cech</i>	118
<i>I.5.7 Pomiar miąższości drewna martwego</i>	118
<i>I.5.8 Analiza stanu zasobów drzewnych, wraz z określeniem pożądanego stanu tych zasobów na koniec planowanego okresu gospodarczego</i>	119
II WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZANIA LASU	120 -
II.1 REFERAT NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW	- 121 -
II.2 KOREFERAT BULIGL O/BRZEG DO „ANALIZY GOSPODARKI PRZESZŁEJ” NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW	- 197 -
II.3 REFERAT KIEROWNIKA ZOL DOTYCZĄCEGO KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY LASU	- 204 -
III OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA	- 212 -
III.1 PODSTAWY GOSPODARKI PRZYSZŁEGO OKRESU	- 212 -
<i>III.1.1 Cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej</i>	- 212 -
III.2 PRZYJĘTY PODZIAŁ LASU ZE WZGLĘDU NA PEŁNIONE FUNKCJE	- 212 -
<i>III.2.2 Podział na gospodarstwa</i>	- 215 -
<i>III.2.3 Wieki rębności</i>	- 217 -
<i>III.2.4 Zastosowany podział lasu na ostępy</i>	- 218 -
III.3 OKREŚLENIE I PRZYJĘCIE ETATÓW CIĘĆ UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO	- 219 -
<i>III.3.1 Etat użytkowania rębnego</i>	- 219 -
<i>III.3.2 Zastosowane sposoby użytkowania rębnego</i>	- 226 -
<i>III.3.3 Rozmiar użytkowania przedrębego</i>	- 229 -
<i>III.3.4 Łączny etat użytków głównych</i>	- 231 -
IV OPISANIE I ZESTAWIENIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PLANU URZĄDZENIA LASU	235
IV.1 ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO	235
<i>IV.1.1 Wariantowanie planu urzędzenia lasu nadleśnictwo Przemków</i>	235
<i>IV.1.2 Użytki rębne</i>	236
<i>IV.1.3 Zestawienie leśnictwami przyjętego etatu użytkowania rębnego</i>	238

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

IV.1.4 Użytki przedębne	240
IV.2 ZESTAWIENIE ZADAŃ Z ZAKRESU HODOWLI LASU	242
IV.2.1 Zakres zadań gospodarczych	242
IV.2.2 Leśna regionalizacja dla nasion i sadzonek w Nadleśnictwie Przemków	245
IV.2.3 Gospodarka nasienna nadleśnictwa Przemków.....	246
IV.2.4 Gospodarka szkółkarska	246
IV.2.5 Szczegółowe wytyczne w sprawie wykonywania czynności gospodarczych.....	246
IV.2.6 Możliwość kształtowania odporności lasu na szkodliwe działanie czynników.....	250
IV.3 OPISANIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU OGÓLNEJ OCHRONY LASU.....	259
IV.3.1 Charakterystyka występujących uszkodzeń	259
IV.3.2 Charakterystyka występujących zagrożeń	260
IV.4 PLAN OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ – KIERUNKOWE WYTYCZNE Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ	268
IV.4.1 Określenie kategorii zagrożenia pożarowego dla nadleśnictwa	268
IV.4.2 Ocena potencjalnego zagrożenia obszaru leśnego oraz jego zróżnicowania wynikającego z uwarunkowań lokalnych.....	272
IV.4.3 Ocena sezonowości występowania zagrożenia pożarowego obszaru leśnego	274
IV.4.4 Ocena sprawności punktów alarmowo-dyspozycyjnych	274
IV.4.5 Ocena dostępności terenów leśnych	276
IV.4.6 Ocena wyposażenia w sprzęt	277
IV.5 OCENA STANU ZAOPATRZENIA WODNEGO.....	278
IV.5.1 Analiza potrzeb nadleśnictwa w zakresie infrastruktury technicznej ochrony przeciwpożarowej	281
IV.5.2 Ocena przypuszczalnego okresu rozwoju pożaru od momentu jego powstania do chwili wkroczenia sił i środków ratowniczych	281
IV.5.3 Zalecenia w zakresie profilaktyki	282
IV.6 OKREŚLENIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU UBOCZNEGO UŻYTKOWANIA LASU ORAZ GOSPODARKI ŁOWIECKIEJ.....	283
IV.6.1 Użytkowanie uboczne	283
IV.6.2 Użytkowanie gruntów nieleśnych	284
IV.6.3 Gospodarka łowiecka	285
IV.7 OKREŚLENIE POTRZEB W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	288
IV.7.1 Budowa i remonty dróg, mostów, przepustów i urządzeń melioracyjnych	288
IV.7.2 Wykonanie i utrzymanie szlaków zrywkowych	289
IV.7.3 Budowa i remonty siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych	289
IV.7.4 Kierunkowe wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego.....	289
V PROGRAM OCHRONY PRZYRODY	290
V.1 WALORY PRZYRODNICZE NADLEŚNICTWA.....	290
V.1.1 Formy ochrony przyrody	290

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

V.1.2 Obszary o szczególnych walorach przyrodniczych	305
V.1.3 Obiekty i miejsca o wartości historycznej i kulturowej	305
V.1.4 Promocja i edukacja ekologiczna	306
V.1.5 Rozwój turystyki i rekreacji	307
VI PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO	309
VI.1 OKREŚLENIE STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO DLA NADLEŚNICTWA.....	309
VII OMÓWIENIE PRAC URZĄDZENIOWYCH	311
VII.1 PRACE PRZYGOTOWAWCZE	311
VII.1.1 Materiały kartograficzne	311
VII.1.2 Karta dokumentu źródłowego	311
VII.2 WŁAŚCIWE PRACE URZĄDZENIOWE	312
VII.2.1 Wykonawca prac urzędniowych	312
VII.2.2 Termin wykonania prac	312
VII.2.3 Rozmiar prac terenowych	313
VII.2.4 Stosowane metody inwentaryzacji.....	314
VII.2.5 Pomiar sytuacji wewnętrznej.....	317
VII.2.6 Materiały źródłowe do sporządzonych tabel i wykazów.....	317
VII.3 MAPA NUMERYCZNA DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW.....	317
VII.3.1 Informacje ogólne	317
VII.3.2 Tworzenie mapy numerycznej	318
VII.3.3 System informacji przestrzennej	320
VIII ZESTAWIENIE OPERATU URZĄDZENIA LASU	322

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

SPIS TABEL

TABELA 1. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI ¹ NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW, WG STANU NA 1.01.2014R.	38
TABELA 2. POWIERZCHNIA GRUNTÓW NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW NA TLE PODZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO POLSKI (BEZ WSPÓŁWŁASNOŚCI) ..	39
TABELA 3. PODZIAŁ NA LEŚNICTWA.....	42
TABELA 4. CHARAKTERYSTYKA ROZWOJU GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW.....	46
TABELA 5. ZESTAWIENIE STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZANIA LASU.....	49
TABELA 6. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE TABELI NR I - POWIERZCHNIA GRUNTÓW NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW, BEZ WSPÓŁWŁASNOŚCI	50
TABELA 7. WYKAZ WSPÓŁWŁASNOŚCI W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW.....	53
TABELA 8. POWIERZCHNIA GRUNTÓW, WG GRUP UŻYTKÓW - ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE, WG DANYCH Z EWIDENCJI GRUNTÓW I PLANU U.L., DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW	54
TABELA 9. POWIERZCHNIA GRUNTÓW, WG GRUP I RODZAJÓW UŻYTKÓW EWIDENCYJNYCH - ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE Z –TAB I.	55
TABELA 10. CHARAKTERYSTYKA ILOŚCIOWA WYBRANYCH ELEMENTÓW STRUKTURY PODZIAŁU POWIERZCHNIOWEGO DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW	58
TABELA 11. CHARAKTERYSTYKA HIPSOMETRYCZNA LEŚNICTW	66
TABELA 12. FREKWENCJA PODTYPÓW GLEB W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW.....	66
TABELA 13. ŚREDNIE MIESIĘCZNE WARTOŚCI TEMPERATURY POWIETRZA 2 M N.P.G. [°C] W SZPROTAWIE (1951-2005)	70
TABELA 14. ŚREDNIE MIESIĘCZNE WARTOŚCI SUMY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH [MM] W SZPROTAWIE (1951-2005)	71
TABELA 15. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASÓW W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW, WG STANU NA 1.01.2014R.	73
TABELA 16. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE ZMIAN POWIERZCHNI TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	75
TABELA 17. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU Z UDZIAŁEM GRUNTÓW POROLNYCH W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW.....	76
TABELA 18. UDZIAŁ GATUNKÓW PANUJĄCYCH W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW – STAN NA 01.01.2014R.	78
TABELA 19. TYPY DRZEWOSTANÓW I ORIENTACYJNY SKŁAD GATUNKOWY ODNOWIEŃ, WG TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW	80
TABELA 20. WYKAZ PRZYJĘTYCH TYPÓW PRZYRODNICZYCH LASU W OBSZARACH OZW NATURA 2000	81
TABELA 21. ZESTAWIENIE ILOŚCIOWE GOSPODARCZYCH DRZEWOSTANÓW NASIENNYCH (GDN) W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW.....	82
TABELA 22. ZESTAWIENIE WYŁĄCZONYCH DRZEWOSTANÓW NASIENNYCH (WDN) W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	82
TABELA 23. DRZEWA MATECZNE W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	83
TABELA 24. BLOKI UPRAW POCHODNYCH DLA WDN W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	83
TABELA 25. WYKAZ ŹRÓDEŁ NASION W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	84
TABELA 26. ZESTAWIENIE WAŻNIEJSZYCH WSKAŹNIKÓW DLA REGIONU	85
TABELA 27. TABELARYCZNE ZESTAWIENIE DANYCH DOTYCZĄCYCH REGIONU	86
TABELA 28. WZÓR NR 7 - ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LASÓW ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TERYTORIALNYM ZASIĘGU DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW	87
TABELA 29. CHARAKTERYSTYKA STANU GRANIC NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW	88
TABELA 30. LICZBA I WIELKOŚĆ KOMPLEKSÓW W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	89

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

TABELA 31.	WYKAZ ZAINWENTARYZOWANYCH DRÓG W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	91
TABELA 32.	CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA STOPIEŃ TRUDNOŚCI GOSPODARCZYCH NADLEŚNICTWA	92
TABELA 33.	EKONOMICZNE WSKAŹNIKI GOSPODARKI LEŚNEJ TABELA XIX	92
TABELA 34.	ORIENTACYJNA PROGNOZA SPODZIEWANYCH EFEKTÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA W OKRESIE OBOWIĄZYWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU TABELA XX	94
TABELA 35.	SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE ZMIAN POWIERZCHNI WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	95
TABELA 36.	ZESTAWIENIE ZMIAN MIĄŻSZOŚCI WG RZECZYWISTEGO SKŁADU GATUNKOWEGO W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW.....	97
TABELA 37.	SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE POWIERZCHNI, ZASOBNOŚCI I PRZECIĘTNEGO ZAPASU DLA OBRĘBU PRZEMKÓW.....	104
TABELA 38.	SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE POWIERZCHNI, ZASOBNOŚCI I PRZECIĘTNEGO ZAPASU DLA OBRĘBU ŻUKÓW	105
TABELA 39.	SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE POWIERZCHNI, ZASOBNOŚCI I PRZECIĘTNEGO ZAPASU DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW.....	106
TABELA 40.	STRUKTURA POWIERZCHNI USZKODZEŃ OD CZYNNIKÓW BIOTYCZNYCH I ABIOTYCZNYCH	109
TABELA 41.	ZESTAWIENIE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW W STOPNIACH ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO Z TD	112
TABELA 42.	ZESTAWIENIE POWIERZCHNI WG ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW Z SIEDLISKIEM	113
TABELA 43.	STRUKTURA JAKOŚĆ DRZEWOSTANÓW W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW.....	114
TABELA 44.	JAKOŚĆ DRZEWOSTANÓW W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	115
TABELA 45.	SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LEŚNEJ NIEZALESIONEJ.....	116
TABELA 46.	ZESTAWIENIE OPISANYCH CECH DRZEWOSTANÓW W NADLEŚNICTWIE.....	118
TABELA 47.	PORÓWNAWCZE ZESTAWIENIE WSKAŹNIKÓW OBRAZUJĄCYCH STAN ZASOBÓW DRZEWNYCH DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW.....	119
TABELA 48.	ZESTAWIENIE POWIERZCHNI WG GŁÓWNYCH FUNKCJI LASU	- 213 -
TABELA 49.	WYKAZ POWIERZCHNI W HA REZERWATU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	- 213 -
TABELA 50.	STRUKTURY KATEGORII OCHRONNOŚCI W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	- 214 -
TABELA 51.	ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LEŚNEJ ZALESIONEJ I NIEZALESIONEJ WG GOSPODARSTW W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW -	216 -
TABELA 52.	STRUKTURA GOSPODARSTWA SPECJALNEGO	- 217 -
TABELA 53.	PRZYJĘTE WIEKI RĘBNOŚCI DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW	- 218 -
TABELA 54.	STRUKTURA PODZIAŁU LASU NA OSTĘPY W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	- 219 -
TABELA 55.	UŻYTKOWANIE RĘBNE ZAPLANOWANE W GOSPODARSTWIE SPECJALNYM.....	- 220 -
TABELA 56.	TABELA XIV - ETATY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW OBRĘB PRZEMKÓW	- 222 -
TABELA 57.	TABELA XIV - ETATY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW OBRĘB ŻUKÓW.....	- 223 -
TABELA 58.	WYKAZ DRZEWOSTANÓW PRZESZŁORĘBNYCH NIEOBJĘTYCH UŻYTKOWANIEM RĘBNYM	- 224 -
TABELA 59.	PRZYJĘTE SPOSOBY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW	- 226 -
TABELA 60.	TABELA NR XV – ZESTAWIENIE POWIERZCHNI MANIPULACYJNEJ UŻYTKÓW RĘBNYCH WG RODZAJÓW RĘBNI W GOSPODARSTWACH	- 228 -
TABELA 61.	SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH W WYMIARZE POWIERZCHNIOWYM	- 229 -
TABELA 62.	SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH W WYMIARZE MASOWYM	- 230 -

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

TABELA 63.	SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE ROZMIARÓW UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO W MINIONYM OKRESIE I W PLANIE UL W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	- 230 -
TABELA 64.	ZESTAWIENIE ŁĄCZNE UŻYTKÓW GŁÓWNYCH DLA OBRĘBÓW I NADLEŚNICTWA, WG TABELI XVII DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW.....	- 232 -
TABELA 65.	PORÓWNANIE PROPONOWANEGO ETATU UŻYTKÓW GŁÓWNYCH Z ETATEM Z UBIEGŁEGO OKRESU GOSPODARCZEGO.....	234
TABELA 66.	WARIANTOWANIE PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWO PRZEMKÓW	235
TABELA 67.	STRUKTURA UŻYTKOWANIA DRZEWOSTANÓW ZAKWALIFIKOWANYCH DO PRZEBUDOWY W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	236
TABELA 68.	STRUKTURA UŻYTKOWANIA DRZEWOSTANÓW W KLASIE ODNOWIENIA (KO) W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	237
TABELA 69.	STRUKTURA UŻYTKOWANIA DRZEWOSTANÓW W KLASIE DO ODNOWIENIA (KDO) W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW.....	237
TABELA 70.	ZESTAWIENIE LEŚNICTWAMI PRZYJĘTEGO ETATU UŻYTKOWANIA RĘBNEGO Z 5% PRZYROSTEM I NIEZALICZONYMI NA POCZET PRZYJĘTEGO ETATU	238
TABELA 71.	ZESTAWIENIE LEŚNICTWAMI ETATU UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO OKREŚLONY NA PODSTAWIE ZESTAWIENIA WYKAZU CIĘĆ UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH W ROZBICIU NA CP-P, TW I TP.....	240
TABELA 72.	SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PLANU CIĘĆ UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW	241
TABELA 73.	WYKAZ DRZEWOSTANÓW RĘBNYCH UJĘTYCH W UŻYTKOWANIU PRZEDRĘBNYM.....	242
TABELA 74.	SPODZIEWANY ROZMIAR PRAC Z ZAKRESU HODOWLI LASU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW.....	243
TABELA 75.	ZESTAWIENIE POWIERZCHNI SZKÓD ZAREJESTROWANYCH W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	260
TABELA 76.	WYCIĄG Z EWIDENCJI SZKÓD SPOWODOWANYCH PRZEZ CZYNNIKI ABIOTYCZNE - DANE ZOL WE WROCŁAWIU.....	265
TABELA 77.	WYCIĄG Z EWIDENCJI SZKÓD SPOWODOWANYCH PRZEZ POSZCZEGÓLNE CZYNNIKI SPRAWCZE I POWIERZCHNIA ICH ZWALCZANIA (USZKODZENIA OD OWADÓW) - DANE ZOL WROCŁAW	265
TABELA 78.	WYCIĄG Z EWIDENCJI SZKÓD SPOWODOWANYCH PRZEZ POSZCZEGÓLNE CZYNNIKI SPRAWCZE I POWIERZCHNIA ICH ZWALCZANIA (PATOGENY GRZYBOWE) - DANE ZOL WROCŁAW	266
TABELA 79.	WYCIĄG Z EWIDENCJI SZKÓD SPOWODOWANYCH PRZEZ POSZCZEGÓLNE CZYNNIKI SPRAWCZE I POWIERZCHNIA ICH ZWALCZANIA (USZKODZENIA OD ZWIERZYNY) - DANE ZOL WROCŁAW.....	267
TABELA 80.	ŚREDNIA ROCZNA LICZBA POŻARÓW LASU W NADLEŚNICTWIE (PRZECIĘTNA Z OSTATNICH 10LAT)	269
TABELA 81.	SPOSÓB ZALICZANIA LASÓW DO KATEGORII ZAGROŻENIA POŻAROWEGO LASÓW	271
TABELA 82.	TABELA ISTNIEJĄCYCH JEDNOSTEK RATOWNICZO - GAŚNICZYCH.....	275
TABELA 83.	ŹRÓDŁA WODY DO CELÓW PPOŻ	278
TABELA 84.	STRUKTURA GRUNTÓW ROLNYCH W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	284
TABELA 85.	STRUKTURA POWIERZCHNIOWA OBWODÓW ŁOWIECKICH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO PRZEMKÓW.....	285
TABELA 86.	STRUKTURA WYSTĘPUJĄCEJ POPULACJI ZWIERZĄT ŁOWNYCH NA OBSZARZE NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW	285
TABELA 87.	REALIZACJA ROCZNYCH PLANÓW ŁOWIECKICH ZA UBIEGŁY OKRES GOSPODARCZY	287
TABELA 88.	WYKAZ CHRONIONYCH TYPÓW SIEDLISK PRZYRODNICZYCH ODNOTOWANYCH NA GRUNTACH W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW	304
TABELA 89.	PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO DLA NADLEŚNICTWA I OBRĘBÓW LEŚNYCH	309
TABELA 90.	WSKAŹNIKI STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH – STAN OBECNY I PROGNOZA	310
TABELA 91.	CHARAKTERYSTYKA ILOŚCIOWA POWIERZCHNI PRÓBNYCH DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW	314

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

SPIS WYKRESÓW

WYKRES 1.	POWIERZCHNIA GRUNTÓW NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW WG PRZYNALEŻNOŚCI ADMINISTRACYJNEJ	40
WYKRES 2.	STRUKTURA UŻYTKÓW W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	53
WYKRES 3.	STRUKTURA GRUNTÓW LEŚNYCH W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	53
WYKRES 4.	WYBRANE ELEMENTY PODZIAŁU POWIERZCHNIOWEGO DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW	58
WYKRES 5.	STRUKTURA TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	75
WYKRES 6.	ZESTAWIENIE POWIERZCHNI GATUNKÓW PANUJĄCYCH W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW ..	77
WYKRES 7.	ROZKŁAD POWIERZCHNI W PODKLASACH WIEKU, WG RZECZYWISTEGO SKŁADU GATUNKOWEGO W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW.....	79
WYKRES 8.	ROZKŁAD MIĄŻSZOŚCI W PODKLASACH WIEKU, WG RZECZYWISTEGO SKŁADU GATUNKOWEGO W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW.....	79
WYKRES 9.	CHARAKTERYSTYKA PRZESTRZENNA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW – STRUKTURA POWIERZCHNI KOMPLEKSÓW LEŚNYCH	90
WYKRES 10.	CHARAKTERYSTYKA PRZESTRZENNA LEŚNICTW – STRUKTURA KOMPLEKSÓW LEŚNYCH	90
WYKRES 11.	ROZKŁAD POWIERZCHNI I MIĄŻSZOŚCI W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	98
WYKRES 12.	ROZKŁAD POWIERZCHNI W PODKLASACH WIEKU, WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	99
WYKRES 13.	ROZKŁAD POWIERZCHNI W PODKLASACH WIEKU, WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W OBRĘBIE PRZEMKÓW	100
WYKRES 14.	ROZKŁAD POWIERZCHNI W PODKLASACH WIEKU, WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W OBRĘBIE ŻUKÓW	100
WYKRES 15.	ROZKŁAD MIĄŻSZOŚCI W PODKLASACH WIEKU WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	101
WYKRES 16.	ROZKŁAD MIĄŻSZOŚCI W PODKLASACH WIEKU WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W OBRĘBIE PRZEMKÓW	102
WYKRES 17.	ROZKŁAD MIĄŻSZOŚCI W PODKLASACH WIEKU WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W OBRĘBIE ŻUKÓW.....	102
WYKRES 18.	ROZKŁAD POWIERZCHNI I MIĄŻSZOŚCI W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	103
WYKRES 19.	STRUKTURA BUDOWY PIONOWEJ DRZEWOSTANÓW NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW	103
WYKRES 20.	ZMIANA ROZKŁADU POWIERZCHNI KLAS WIEKU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW, WG DANYCH Z IV I V REWIZJI PLANU U.L.	107
WYKRES 21.	ZMIANA ROZKŁADU ZAPASU KLAS WIEKU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW, WG DANYCH Z IV I V REWIZJI PLANU U.L.....	107
WYKRES 22.	ZMIANA ROZKŁADU PRZECIĘTNEGO ZAPASU NA 1 HA KLAS WIEKU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW, WG DANYCH Z IV I V REWIZJI PLANU U.L.	108
WYKRES 23.	ZMIANA ZASOBNOŚCI W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW W KOLEJNYCH REWIZJACH	108
WYKRES 24.	STRUKTURA USZKODZEŃ W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW.....	111
WYKRES 25.	STRUKTURA STOPNI ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO Z TD W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	112
WYKRES 26.	STRUKTURA STOPNI ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO Z TD W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW.....	113
WYKRES 27.	STRUKTURY RODZAJÓW POWIERZCHNI LEŚNEJ NIEZALESIONEJ W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW.....	116
WYKRES 28.	POWIERZCHNIA LEŚNA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW, WG GŁÓWNYCH FUNKCJI LASU	213 -
WYKRES 29.	UDZIAŁ KATEGORII OCHRONNOŚCI W POWIERZCHNI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW	215 -
WYKRES 30.	STRUKTURA POWIERZCHNI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW, WG GOSPODARSTW	216 -
WYKRES 31.	ZAPROJEKTOWANE RĘBNIE W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW.	227 -
WYKRES 32.	ZAPROJEKTOWANE RĘBNIE W GOSPODARSTWACH DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW.....	227 -
WYKRES 33.	STRUKTURA ZAEWIDENCJONOWANYCH POŻARÓW W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW	269

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

WYKRES 34.	UDZIAŁ POWIERZCHNI GATUNKÓW IGLASTYCH W DRZEWOSTANACH NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW	272
WYKRES 35.	STAN ZASOBÓW DRZEWNYCH W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW.....	310

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

SPIS ZDJĘĆ

ZDJĘCIE 1.	ZASIĘG TERYTORIALNY NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW.....	37
ZDJĘCIE 2.	SIEDZIBA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW (FOTO NADLEŚNICTWO)	38
ZDJĘCIE 3.	PODZIAŁ NA LEŚNICTWA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW.....	41
ZDJĘCIE 4.	SŁUP ODDZIAŁOWY NA TERENIE LEŚNICTWA PIOTROWICE.....	57
ZDJĘCIE 5.	DIAGRAM KLIMATYCZNY DLA STACJI SZPOTAWA (1951-2005)	69
ZDJĘCIE 6.	ŚREDNIA ROCZNA TEMPERATURA POWIETRZA (°C) W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW (1951-2005)	71
ZDJĘCIE 7.	ŚREDNIA ROCZNA SUMA OPADU ATMOSFERYCZNEGO (MM) W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW (1951-2005)	72
ZDJĘCIE 8.	PODZIAŁ NA GRUPY SIEDLISK GRUNTÓW NADLEŚNICTWA	74
ZDJĘCIE 9.	FRAGMENT ŚRÓDLĄDOWEJ KWAŚNEJ DĄBROWY (9190) NA TERENIE LEŚNICTWA NOWY DWÓR (FOTO. B. KOWALCZYK).....	81
ZDJĘCIE 10.	ŹRÓDŁA WODY DO CELÓW PPOŻ ZBIORNIK NAZIEMNY (FOTO. B. KOWALCZYK)	280
ZDJĘCIE 11.	NOWO WYBUDOWANA DROGA W LEŚNICTWIE WILKOCIN. (FOTO B. KOWALCZYK)	288
ZDJĘCIE 12.	KWAŚNA BUCZYNA W REZERWACIE „BUCZYNA PIOTROWICKA” (FOTO B. KOWALCZYK)	292
ZDJĘCIE 13.	„DOMEK DLA JELONKA ROGACZA <i>LUCANUS CERVUS</i> ” NA TERENIE OZW JELONEK PRZEMKOWSKI (FOTO B. KOWALCZYK).....	296
ZDJĘCIE 14.	LIPA DROBNOLISTNA <i>TILIA CORDATA</i> – POMNIK PRZYRODY W WYDZIELENIU 10 I OBRĘBU PRZEMKÓW (FOT. M. ŚLIWIŃSKI)	301
ZDJĘCIE 15.	SUCHE WRZOSOWISKA (4030) NA TERENIE UŻYTKU EKOLOGICZNEGO (FOTO B.KOWALCZYK)	302

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Wzór NR 9- PLAN URZĄDZENIA LASU – ZBIÓR PODSTAWOWYCH INFORMACJI O NADLEŚNICTWIE

PLAN URZĄDZENIA LASU			
sporządzony na lata od 2014 do 2023			
dla Nadleśnictwa Przemków			
w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu			
na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2014 r.			
I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na			01.01.2014 r. r.
I.1. POWIERZCHNIA OGOLNA NADLESNICTWA - ha			<u>1 4 7 5 6 1 9</u>
w tym według obrębów leśnych:			
1) Przemków	<u>1 2 0 9 1 1 2</u>	2) Zuków	<u>2 6 6 5 0 7</u>
I.2. POWIERZCHNIA LASÓW - ha			<u>1 4 1 6 7 2 7</u>
w tym:			
a) według pełnionych funkcji:			
- lasów stanowiących rezerwy przyrody			<u>4 3 0 0 7</u>
- lasów uznanych za ochronne			<u>1 4 2 5 7 6</u>
- pozostałych lasów (lasów gospodarczych)			<u>1 2 3 1 1 4 4</u>
b) według grup kategorii użytkowania:			
- gruntów zalesionych			<u>1 2 9 3 8 8 6</u>
- gruntów niezalesionych			<u>8 2 0 3 5</u>
w tym: do odnowienia			<u>1 4 1 6 2</u>
- gruntów związanych z gospodarką leśną			<u>4 0 8 0 6</u>
I.3 POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW (GRUNTÓW NIELESNYCH) - ha			<u>5 8 8 9 2</u>
w tym: przeznaczonych do zalesienia			<u>0 0 0</u>
II. ZESTAWIENIE ZADAN NA LATA OD		2014 DO	2023
II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOSCI NIE WIĘKSZEJ NIZ:			
<u>5 0 9 0 8 7 0 0</u>			m3 grubizny netto, w tym:
a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębnym			
<u>2 6 4 0 0 7 0 0</u>			m3 grubizny netto

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym - ha o orientacyjnej miąższości	<u>8 2 2 6 7 2</u>
2 4 5 0 8 0 0 0 m3 grubizny netto	
II.2. PIELĘGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI - ha	<u>1 0 0 6 1 8 9</u>
w tym:	
a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw	<u>4 6 9 0 6</u>
b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników	<u>1 5 9 8 6 8</u>
c) trzebieże	<u>7 9 9 4 1 5</u>
II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKRESLONE KIERUNKOWO:	
II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:	
a) zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia - ha	<u>0 0 0</u>
b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów - ha	<u>1 4 1 6 2</u>
c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębego - ha	<u>1 1 7 7 4 0</u>
w tym zrębami zupełnymi	<u>8 6 9 3 2</u>
d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień - ha	<u>1 8 2</u>
e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień - ha	<u>3 2 9</u>
f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów - ha	<u>0 0 0</u>
g) orientacyjna powierzchnia melioracji - ha	<u>1 2 8 8 2 8</u>
w tym wodnych - ha	<u>0 0 0</u>

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

PROTOKÓŁ Z KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Komisji Założeń Planu dla nadleśnictwa Przemków, która odbyła się w dniu 23.08.2011 r. w celu wypracowania „Założeń do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu” wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania planu na środowisko.

1. SKŁAD KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU

Komisji przewodniczył Grzegorz Pietruńko - z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP we Wrocławiu. Nazwiska pozostałych uczestników znajdują się na załączonyj do niniejszego protokołu liście obecności.

Po wysłuchaniu referatu nadleśniczego, koreferatu naczelnika Wydz. Zasobów i Urządzenia Lasu RDLP we Wrocławiu oraz po przeprowadzonej dyskusji KZP oceniła stan prac przygotowawczych oraz opracowała założenia dotyczące wykonania projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania tego planu na środowisko:

2. STAN PRAC PRZYGOTOWAWCZYCH

a) Stan posiadania

Ogólna powierzchnia nadleśnictwa Przemków według stanu na dzień 01 stycznia 2011 r. wynosiła 14 753,54 ha.

Rejestr gruntów prowadzony jest zgodnie z Zarządzeniem nr 67 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

Plan urządzenia lasu dla nadleśnictwa Przemków należy opracować według stanu na dzień 1 stycznia 2014 r., zgodnie z „Instrukcją urządzenia lasu” stanowiącą załącznik do Zarządzenia nr 43 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 18.04.2003 r. (z późniejszymi zmianami), w tym ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem nr 12 z dnia 9 lutego 2009 r.

Zgodnie z wytycznymi zarządzenia 13 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 20 marca 2007 r., przed rozpoczęciem prac terenowych nadleśnictwo udostępni wykonawcy projektu planu bazę danych SILP w celu dokonania, importu danych niezbędnych do przeprowadzenia prac taksonomicznych i przekaze kopię warstw leśnej mapy numerycznej w strukturze wykonawcy. Ponowne udostępnienie bazy, celem uwzględnienia wprowadzonych zmian, nastąpi bezpośrednio po przeprowadzonej aktualizacji za 2012 rok.

b) Dokumenty ewidencyjne

Wykonawca prac urządzeniowych powinien otrzymać od nadleśnictwa następujące dokumenty geodezyjne:

- wypisy z rejestru gruntów nadleśnictwa, spełniające następujące wymogi:
 - podział wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni powinien być zgodny z przepisami ustawy o lasach oraz zasadami obowiązującymi w powszechnej ewidencji gruntów,
 - powierzchnie rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni powinny być zestawione dla działek ewidencyjnych, oddziałów leśnych, obrębów ewidencyjnych, gmin, powiatów, województw oraz razem dla obrębu leśnego,
- zaktualizowane według stanu na 1 stycznia 2012 r. warstwy mapy numerycznej w strukturze wykonawcy, zgodne ze standardem leśnej mapy numerycznej. Przekazaniu podlegać będzie też baza geometryczna zaktualizowana według stanu na 1 stycznia 2013 r.

Materiały geodezyjne ostatecznie winny być zaktualizowane na stan 1.01.2013 r. Wykonawca projektu planu ul. (zgodnie z § 8 ust. 9 instrukcji ul.) jest obowiązany do zamieszczenia w planie konturów i powierzchni grup rodzajów powierzchni zgodnie z danymi zawartymi w przekazanych mu dokumentach ewidencyjnych. Ewentualne rozbieżności ze stanem faktycznym na gruncie a otrzymana

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

nymi danymi ewidencyjnymi wykonawca zgłosi nadleśniczemu w formie wykazu rozbieżności celem wyjaśnienia i podjęcia decyzji w tej sprawie i sposobie ujęcia ich w opracowywanym planie.

c) Warunki zamówienia projektu planu urządzenia lasu

Wykonawca projektu planu dostarczy następujące materiały:

- materiały bazodanowe: (baza danych opisowych wygenerowana programem Taksator, baza danych geometrycznych),
- wydruki opisów taksacyjnych dla obrębów,
- wydruk opisu ogólnego (elaboratu),
- wydruk wykazów projektowanych cięć użytkowania rębnego dla obrębów,
- wydruki lub wploty materiałów kartograficznych,
- program ochrony przyrody,
- prognoza oddziaływania na środowisko,
- wersje elektroniczne opracowanych materiałów (w edytorze tekstu uzgodnionym ze zleciodawcą oraz pliku w formacie pdf),
- materiały dla leśniczych.

d) Możliwość wykorzystania metod teledetekcji i fotogrametrii

W pracach nad sporządzeniem projektu planu urządzenia lasu, m.in. w celu uszczegółowienia przebiegu i lokalizacji szczegółów terenowych, zostanie wykorzystana ortofotomapa powstała ze zdjęć lotniczych lub z zobrażeń satelitarnych.

e) Ustalenia dotyczące:

- gruntów spornych

Nadleśniczy poinformował o braku gruntów spornych.

- gruntów stanowiących współwłasność

Nadleśnictwo posiada we współwłasności 1 działkę, współwłasność jest skutkiem sprzedaży lokalu w budynku wielorodzinnym na podstawie art. 40a ustawy o lasach. Grunt ten nie będzie ujęty w zestawieniach tabelarycznych planu urządzenia lasu, jednakże zostanie uwzględniony w opisach taksacyjnych i zaadresowany ostatnią literą w oddziale i oznaczony czerwoną obwódką na mapach.

- gruntów przeznaczonych do zalesienia

Nadleśniczy poinformował, że nadleśnictwo posiada grunty przeznaczone do zalesienia. Decyzją komisji postanowiono jednak, że zalesienia nie będą planowane.

Wykonawca planu otrzyma od nadleśniczego wykaz poletek łowieckich (w rozbiu na poletka łowieckie na gruntach leśnych związanych z gosp. leśną i gruntach nieleśnych), które stanowiąc będą docelowy stan do uwzględnienia w planie urządzenia lasu.

- gruntów wyłączonych z zarządu na podstawie art. 40 ustawy o lasach

Nadleśniczy poinformował o istnieniu gruntu tego rodzaju o powierzchni 0,40 ha. Zarząd na tych gruntach sprawuje Burmistrz Przemkowa, w opinii nadleśniczego, zarządca w niewłaściwy sposób gospodaruje gruntem, teren jest zaniedbany a budowle zdewastowane. Umowa zarządu wygasa w roku 2014.

- gruntów przeznaczonych na cele nierolnicze i nieleśne

Nadleśniczy nie przedstawił tego typu przypadków.

- gruntów wyłączonych z produkcji, a pozostających w stanie posiadania nadleśnictwa

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Nadleśniczy przedstawił wykaz gruntów tego rodzaju liczący 11 pozycji o łącznej powierzchni 8,13 ha. Dzierżawca zakończył działalność. Zostaną one opisane zgodnie z ich stanem ewidencyjnym.

– **stwierdzonych przypadków naruszenia stanu posiadania**

Nadleśniczy nie przedstawił tego typu przypadków.

– **gruntów do przejęcia**

Nadleśniczy omówił starania związane z regulacją granicy z nadleśnictwem Szprotawa RDLP w Zielonej Górze. Sprawa będzie mogła być kontynuowana po dostarczeniu przez nadleśnictwo granic i powierzchni obrębów ewidencyjnych.

– **gruntów z obcymi naniesieniami**

Nadleśniczy poinformował o istnieniu obiektów wojskowej infrastruktury technicznej, takich jak: bunkry, schrony, magazyny itp., będących pozostałymi ościami po jednostkach wojsk Federacji Rosyjskiej. Stan budowli nie jest uregulowany.

Wykonawca projektu planu urządzenia lasu przeprowadzi inwentaryzację obcych naniesień zgodnie ze stanem na gruncie. Niezgodności należy uwzględnić w wykazie rozbieżności.

f) Prace glebowo-siedliskowe

Nadleśnictwo Przemków posiada operat glebowo-siedliskowy, wykonany przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej w Brzegu, wg stanu na 1 stycznia 2010 roku. W planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Przemków należy uwzględnić wyniki opracowania siedliskowego. Do planu urządzenia lasu należy przenieść:

- typ siedliskowy lasu i wariant uwilgotnienia,
- typ, podtyp i gatunek gleby,
- cechę porolności.

Gruntom nie objętym opracowaniem siedliskowym zostanie przypisany typ siedliskowy lasu na podstawie oceny taksatora z wykorzystaniem opracowania siedliskowego na gruntach sąsiednich.

g) Podział powierzchniowy

Podział powierzchniowy i numerację oddziałów należy, w zasadzie, przyjąć z poprzedniego planu. Granice pomiędzy pododdziałami i wyloty linii oddziałowych będą oznaczane zgodnie z obowiązującymi przepisami, instrukcją urządzenia lasu i zarządzeniem dyrektora generalnego nr 52 z 6 sierpnia 2009 r. w sprawie ograniczenia trwałego znakowania drzew i innych obiektów gospodarki leśnej w Lasach Państwowych (ZH-710/23/2009).

Uzupełnienie brakujących słupków oddziałowych nadleśnictwo powinno wykonać we własnym zakresie, bowiem prace te nie wchodzą w zakres prac urządzeniowych finansowanych z funduszu leśnego. W ramach prac urządzeniowych zostaną zinwentaryzowane słupy oddziałowe, linie podziału powierzchniowego wymagające odtworzenia i drogi używane do komunikacji i wywozu drewna zgodnie ze stanem na gruncie, a ich kategoryzacja zostanie uzgodniona z nadleśnictwem.

3. SPRAWY ORGANIZACYJNE

Pracownicy wykonawcy projektu planu u.l. w trakcie prac terenowych winni być w stałym kontakcie z pracownikami nadleśnictwa a wyniki prac taksacyjnych powinny być na bieżąco przedstawiane i uzgadniane. Wszelkie zagadnienia, które wynikną w trakcie taksacji i nie zostały omówione na KZP, należy przedstawić podczas komisijnego odbioru robót terenowych i na posiedzeniu NTG.

Z uwagi na przyjęty harmonogram wykonywania prac urządzeniowych wskazane jest zakończenie przyjmowania gruntów przez nadleśnictwo przynajmniej na 3 miesiące przed terminem NTG.

Pełną informację o wykonanych w 2013 roku ciecicach (i w 2012 po taksacji terenowej) nadleśnictwo przekaże wykonawcy planu wraz ze szkicem lub warstwą mapy numerycznej. Pozycje ciecic z

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

pierwszego roku obowiązywania planu powinny być uzgodnione, celem ich umieszczenia w opracowywanym planie.

4. KONTROLA PRAC

1. Prace terenowe kontrolowane będą na bieżąco w trakcie ich trwania przez:
 - kierownika drużyny i wewnętrzne organy kontroli wykonawcy projektu planu,
 - przedstawiciela regionalnej dyrekcji.
2. Po zakończeniu prac na powierzchniach kołowych zespół kontroli pomiaru miąższości, powołany przez Dyrektora RDLP we Wrocławiu, przeprowadzi test zgodności pomiarów (zgodnie z § 61 i 62 instrukcji ul.)
3. Prace kameralne podlegać będą uzgodnieniom i kontroli bieżącej w trakcie tworzenia kolejnych składników planu ul. Ostateczne wyniki inwentaryzacji i projekt planu ul. zostaną omówione na NTG.

5. SPECYFICZNE ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE INWENTARYZACJI LASU I GOSPODARKI LEŚNEJ

Wykaz luk do odnowienia będzie podlegał uzgodnieniu przez nadleśnictwo i wykonawcą projektu planu. Zgodnie z obowiązującą instrukcją urządzania lasu siedliska priorytetowe nie stanowią podstawy tworzenia wyłączeń taksacyjnych, jednakże o ile będzie to możliwe i uzasadnione warunkami w terenie, wykonawca powinien wydzielać priorytetowe siedliska przyrodnicze.

Wykonawca winien wykazać i opisać siedliska Natura 2000 w następujący sposób:

- jeżeli zajmuje ponad 50 % powierzchni wydzielenia – występuje na całym wydzieleniu
- jeżeli zajmuje poniżej 50 % powierzchni wydzielenia - występuje fragmentami
- jeżeli zajmują powierzchnie punktowo – występują punktowo

W trakcie prac terenowych zostanie dokonana inwentaryzacja dróg i elementów podziału powierzchniowego oraz inwentaryzacja słupków oddziałowych.

ZAŁOŻENIA DO SPORZĄDZENIA PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU (wg. zał. Nr 1 do zarządzenia nr 12 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 lutego 2009 r.) WRAZ Z PROGRAMEM OCHRONY PRZYRODY I PROGNOZĄ ODDZIAŁYWANIA TEGO PLANU NA ŚRODOWISKO

6. PODZIAŁ LASÓW ZE WZGLĘDU NA DOMINUJĄCE FUNKCJE

Zgodnie z § 10 instrukcji urządzania lasu lasy nadleśnictwa zostaną podzielone, ze względu na dominującą rolę pełnionych funkcji ochronnych na trzy główne grupy lasów:

- lasy rezerwatowe – zgodnie z aktualnym stanem,
- lasy ochronne – nadleśnictwo posiada lasy ochronne zatwierdzone zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa nr 178 z dnia 28 lipca 1995 r., zmienione zarządzeniem nr 236 z 8 listopada 1995 roku. Ustalono, że wykonawca planu przygotuje materiały niezbędne do sporządzenia wniosku o uznanie lasów za ochronne lub o pozbawienie ich tego charakteru i przedstawi je na NTG.
- lasy gospodarcze – pozostałe lasy.

7. POTRZEBY W ZAKRESIE AKTUALIZACJI OBSZARÓW I OBIEKTÓW CHRONI- NYCH

Stan granic Natura 2000 zostanie przyjęta zgodnie z obowiązującym stanem na dzień 01.01.2014r. W okresie obowiązywania planu ostatniej rewizji utworzono pięć obszarów NATURA 2000;

- SOO Wrzosowisko Przemkowskie,
- SOO Jelonek Przemkowski,
- SOO Buczyzna Szprotawsko – Piotrowicka,
- OSO Bory Dolnośląskie,
- OSO Stawy Przemkowskie.

Jeden obszar SOO Leszniańska Dolina Bobru znajduje się na *Shadow list*. Natomiast dla obszaru SOO Wrzosowisko Przemkowskie sporządzono projekt planu ochrony, który znajduje się w trakcie zatwierdzania. Należy to uwzględnić w opracowywanym planie.

Nadleśniczy poinformował o likwidacji strefy ochronnej wokół miejsca gniazdowania bielika w leśnictwie Piotrowice, dokonaniu zmian w przebiegu strefy ochronnej cietrzewia i o zmianach w ewidencji pomników przyrody.

Niezależnie od kategorii ochronności lasów wyróżnione zostaną:

- rezerваты
- funkcjonujące obszary Natura 2000,
- istniejące siedliska przyrodnicze Natura 2000,
- parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu,
- grunty wpisane do rejestru zabytków,
- udokumentowane stanowiska występowania chronionych roślin i zwierząt, w tym strefy ochronne zwierząt chronionych,
- pomniki przyrody,
- użytki ekologiczne.

Stan granic Natura 2000 zostanie przyjęty na podstawie:

- dla zatwierdzonych obszarów Natura 2000 – wg danych zawartych na stronie Ministerstwa Środowiska lub RDOŚ,
- dla projektowanych obszarów Natura 2000 – wg danych RDOŚ.

Opis i lokalizacja siedlisk przyrodniczych Natura 2000 zostanie przyjęty zgodnie z danymi zawartymi w inwentaryzacji przeprowadzonej przez Lasy Państwowe oraz informacjami od WZS.

Stwierdzone w trakcie taksacji błędy i wątpliwości w inwentaryzacji siedlisk naturalnych będą wyspecyfikowane i na bieżąco zgłaszane zleceniodawcy przez wykonawcę projektu planu, korekta granic obszarów będzie dokonywana na bieżąco.

8. USTALENIE I UZGODNIENIE CECH DRZEWOSTANÓW

Zgodnie z § 26 ust. 2 instrukcji ul. cechę drzewostanu należy wpisać wówczas, gdy będzie ona dostatecznie udokumentowana. W związku z tym w celu ustalenia cech drzewostanów, nadleśnictwo przygotuje i prześle wykonawcy projektu planu u.l. informacje, w formie wykazu, o drzewostanach mających udokumentowaną i rozpoznaną cechę.

Możliwe do ustalenia cechy drzewostanów należy określić na podstawie istniejących opracowań i dokumentów, poprzednich planów urządzenia lasu oraz konkretnych, widocznych cech drzewostanu na gruncie.

Nadleśnictwo doprowadzi do zgodności powierzchni i lokalizację wydziełów o istotnym znaczeniu dla selekcji leśnej i nasiennictwa z rejestrami BNL. Z zasady powierzchnie i adresy leśne tych wydziełów będą pozostawiane bez zmian w nowym planie. Dopuszcza się jedynie korektę adresów i powierzchni upraw pochodnych zgodnie z aktualnym stanem na gruncie. Dla pozostałych obiektów wprowadzenie zmiany będzie możliwe po uzyskaniu akceptacji wydziału właściwego do spraw hodowli lasu RDLP we Wrocławiu.

9. PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA

Przyjmuje się następujący podział na gospodarstwa:

a) specjalne (S) - obejmujące drzewostany pełniące funkcje specyficzne.

Gospodarstwo specjalne zostanie przyjęte zgodnie z Instrukcją urządzania lasu z uwzględnieniem sugestii nadleśniczego odnośnie otuliny szkółki leśnej. Do gospodarstwa specjalnego kwalifikowane będą również drzewostany, na których zainwentaryzowano siedliska przyrodnicze Natura 2000, zaliczane do siedlisk priorytetowych lub siedlisk rzadkich w skali Dolnego Śląska.

b) lasów ochronnych (O) - obejmujące wszystkie lasy uznane decyzją ministra za ochronne z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego (S) lub do gospodarstwa przebudowy (R);

c) zrębowe w lasach gospodarczych (GZ) - obejmujące drzewostany w lasach gospodarczych, w których projektować się będzie rębnię zupełną, z wyjątkiem drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa specjalnego (S) lub do gospodarstwa przebudowy (R);

d) przerębowo-zrębowe w lasach gospodarczych (GPZ) - obejmujące drzewostany w lasach gospodarczych, w których projektować się będzie rębnię częściową, gniazdową lub stopniową, z wyjątkiem drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa specjalnego (S) lub do gospodarstwa przebudowy (R);

e) przebudowy (R) – obejmować będzie przyjęte drzewostany w następującej kolejności typowania:

➤ drzewostany uszkodzone w stopniu zagrażającym trwałości lasu (w stopniu 3),

a w dalszej kolejności:

➤ drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem,

➤ drzewostany uszkodzone w stopniu 2,

➤ drzewostany o niskich zadrzewieniach i miernej jakości technicznej.

Wykonawca projektu planu sporządzi w związku z tym dwa odrębne wykazy, w pierwszym zamieszczone zostaną drzewostany, które wymagają przebudowy całkowitej, w drugim częściowej.

10. ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE INWENTARYZACJI LASU

a) Inwentaryzacja zasobów drzewnych

Przyjętym sposobem inwentaryzacji zasobów drzewnych w obrębie będzie statystyczna metoda reprezentacyjna z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych, obejmująca trzy etapy:

➤ szacunek miąższości w poszczególnych drzewostanach;

➤ inwentaryzacja miąższości na losowych powierzchniach próbnych;

➤ wyrównanie miąższości oszacowanej w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku w warstwach gatunkowo-wiekowych na podstawie pomiaru drzew na powierzchniach próbnych.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

b) Zakres inwentaryzacji uszkodzeń drzewostanu

Stopnie uszkodzenia poszczególnych drzewostanów będą oceniane podczas taksacji w uprawach, młodnikach i drzewostanach, niezależnie od klasy wieku. Ocenie szacunkowej podlegać będzie zarówno stan ulistnienia jak i stan pędów, pni i korzeni. Dla stopni 1 do 3 określana będzie główna przyczyna uszkodzeń.

Przyjęto, że ustalone w poprzedniej rewizji planu urządzenia lasu strefy zagrożeń przemysłowych, zostaną przyjęte w obecnym planie, jednak rejestrowane będą tylko faktycznie występujące uszkodzenia drzew spowodowane przez szkodliwe oddziaływanie zanieczyszczeń przemysłowych.

c) Inwentaryzacja miąższości podrostów

W oparciu o § 31 ust. 14 instrukcji ul. komisja akceptuje propozycje rejestrowania miąższości grubizny dla wszystkich drzew o pierśnicy większej lub równej 7 cm, w tym dla podrostów. Rezygnuje się z szacowania miąższości dla gatunków uznawanych za krzewiaste.

d) Inwentaryzacja grodzień

W ramach prac dodatkowych, w trakcie taksacji lasu zostanie wykonana inwentaryzacja grodzień upraw i młodników. Wyniki zostaną uwidocznione na mapie numerycznej.

e) Zgodność składu gatunkowego z GTD

Ocena stopnia zgodności składu gatunkowego z przyjętym GTD dokonana zostanie zgodnie z instrukcją u.l. § 40.

Jeżeli w składzie gatunkowym drzewostanu miejsce pożądaných gatunków zajmują inne cenne gatunki główne lub domieszkowe (zwłaszcza liściaste), to drzewostanu takiego nie kwalifikuje się jako niezgodny z GTD, lecz jako częściowo zgodny. Przez inne cenne gatunki główne lub domieszkowe należy rozumieć Jd, Lp, Jw, Kl, Bk, Wz, Db, Js, rodzime dzikie drzewa owocowe.

11. PRZECIĘTNE WIEKI RĘBNOŚCI

Ustala się następujące przeciętne wieki rębności drzew:

L.p	Gatunek panujący	Wiek rębności
1	2	3
Wiek rębności dla gatunków z Zarządzenie nr 36 DG LP z dnia 19 maja 2004 r.		
1	So	100
2	Św	90
3	Db	130
4	Bk	120
Wiek rębności dla pozostałych gatunków		
5	Md	100
6	Js	120
7	Lp	100
8	Kl	100
9	Jw	100
10	Dg	100
11	Brz	80
12	Oleż	80

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

L.p	Gatunek panujący	Wiek rębności
1	2	3
13	Gb	80
14	Ak	60
15	Os	60
16	OI odr.	60
17	Wb	40
18	Olsz	40
19	Tp	40

Zgodnie z obowiązującą instrukcją urządzania lasu podczas prac taksacyjnych, wieki dojrzałości rębnej zostaną określone indywidualnie dla poszczególnych drzewostanów przez taksatora na gruncie.

12. ZAKRES AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY

Istniejący program ochrony przyrody, opracowany na dzień 01.01.2004 r., powinien być zaktualizowany przez wykonawcę projektu planu zgodnie z § 3 pkt. 4 oraz § 110 i 111 instrukcji urządzania lasu.

W ramach wykonywanych prac na potrzeby IV rewizji planu urządzenia lasu zostanie dokonana aktualizacja programu ochrony przyrody dla nadleśnictwa o następujące elementy:

- aktualizacja adresów występujących wszystkich form ochrony przyrody w nadleśnictwie,
- uzupełnienie wykazu obiektów chronionych,
- wniesienie ważniejszych obiektów zabytkowych, wg informacji konserwatora zabytków,
- weryfikacja wykazu istniejących pomników przyrody i jego uzupełnienie,
- weryfikacja wykazu projektowanych pomników przyrody,
- weryfikacja wykazu drzew zasługujących na ochronę,
- weryfikacja wykazu drzewostanów szczególnie cennych pod względem przyrodniczym,
- uzupełnienie listy gatunków fauny i flory podlegających ochronie ścisłej i częściowej,
- opisanie nowych formy ochrony przyrody związanych z obszarami Natura 2000 i związane z tym kierunkowe zmiany we wskazaniach gospodarczych dla drzewostanów położonych na siedliskach będących przedmiotami zainteresowania UE na obszarach naturalnych.

Źródłem danych do aktualizacji programu ochrony przyrody dla nadleśnictwa będą:

- dane służb RDOŚ w we Wrocławiu,
- dane Ministerstwa Środowiska dotyczące inwentaryzacji przyrodniczej obszarów znajdujących się sieci Natura 2000.
- dane służb Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu,
- dane nadleśnictwa, w tym inwentaryzacja przyrodnicza nadleśnictwa,
- dane wykonawcy prac pochodzące z inwentaryzacji terenowej,
- inne wiarygodne dane, nie wymienione powyżej.

Na gruntach będących w zarządzie Lasów Państwowych wykonawca prac dokona aktualizacji programu ochrony przyrody na podstawie zebranych materiałów i ich weryfikacji terenowej. Natomiast na pozostałych gruntach, będących w zasięgu terytorialnym działania nadleśnictwa, aktualizacja programu ochrony przyrody zostanie wykonana w oparciu o zebrane materiały od RDOŚ i pozyskane od nadleśnictwa.

13. WYTYCZNE W ZAKRESIE PROJEKTOWANIA UŻYTKOWANIA RĘBNEGO I PRZEDRĘBNEGO

a) Użytkowanie rębne

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Przy opracowywaniu wykazu projektowanych cięć rębnych należy uwzględnić wymagania zawarte w „Zasadach hodowli lasu” wprowadzone Zarządzeniem nr 99 Dyrektora Generalnego LP z dnia 24.12.2002r.

Celem zachowania ładu przestrzennego, cięcia projektować w ramach ostępów, przyjętych z poprzedniego planu u.l.

Przyjmuje się następujące sposoby użytkowania rębego dla nadleśnictwa, zestawione z gospodarczymi typami drzewostanów i tożsamymi w ramach poszczególnych siedlisk, ramowymi składami upraw:

Lp.	Typ siedliskowy lasu	Proponowany sposób zagospodarowania: Rębnia, GTD i orientacyjny skład gatunkowy upraw	
1	2	3	
1	Bśw	I, II	So
		<i>So 90, Brz inne 10</i>	
2	Bw	I, II	So
		<i>So 70, Św i inne 20</i>	
3	BMśw	III, I	So
		<i>So 70, Db, Bk i inne 30</i>	
4	BMw	I-II	Św - So
		<i>So 50, Św 30, Db i inne 20</i>	
5	BMb	-	So
		<i>So 70, Św i inne 30</i>	
6	LMśw	II, III, IV	Db – Bk – So
		<i>So 30, Bk 20, Db 20, Jd i inne 30</i>	
7	LMw	II, III, IV	So –Db
		<i>Db 50, So 30, Jd i inne 20</i>	
8	LMb	-	OI
		<i>OI 60, Db 20, Brz i inne 20</i>	
9	Lśw	II, III, IV	Bk – Db
		<i>Db 50, Bk 30, Jd i inne 20</i>	
10	Lw	II, IV	Db
		<i>Db 70, Js i inne 30</i>	
11	OI	I, II	OI
		<i>OI 90, inne 10</i>	

Do czasu ustąpienia zjawiska zamierania jesionu, dopuszcza się zastępowanie tego gatunku w składach gatunkowych upraw innym gatunkiem, o podobnych wymaganiach siedliskowych, najlepszym w konkretnej sytuacji np. Db, Wz, OI, Bk, Jw, Jd, Sw

Proponuje się następujące sposoby użytkowania rębego dla drzewostanów:

- w gospodarstwie specjalnym i lasów ochronnych projektowane użytkowanie rębne będzie wynikało ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych. Zostanie przyjęta przy tym zasada, iż użytkowanie nie może zakłócić pełnienia przez nie funkcji, dla których zostały wyłączone,
- w istniejących klasach odnowienia i do odnowienia proponuje się kontynuację rębni zastosowanej w poprzednim planie u.l.,
- w uzasadnionych przypadkach – mało stabilne drzewostany zagrożone rozpadem, drzewostany na niewielkich powierzchniach, drzewostany w blokach upraw pochodnych, itp. – należy planować użytkowanie rębiami zupełnymi,

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

- wszystkie pozycje ujęte do użytkowania rębego zostaną uzgodnione z nadleśnictwem podczas uzgodnień prac terenowych w poszczególnych leśnictwach. Zręby zupełne projektować działkami, bez przydziału na lata gospodarcze,
- w projektowaniu przebiegu działek zrębowych należy wykorzystywać naturalne granice wyłączeń, drogi, rowy itp.,

Lokalizację użytków rębnych na pierwszy rok obowiązywania planu, nadleśnictwo uzgodni z wykonawcą spisując odpowiedni protokół.

W zakresie użytkowania rębego niezaliczonego na etat powierzchniowy dążyć do usunięcia nasienników, pozostawiając, jako przestoje do naturalnego rozpadu, egzemplarze dziuplaste, obumarłe i obumierające. Na działkach zrębowych projektować ok. 5% powierzchni do naturalnego rozpadu. W razie konieczności projektować poszerzenie dróg pożarowych.

b) Użytkowanie przedrębne

Etat powierzchniowy użytkowania przedrębnego ustalony zostanie na podstawie sumy powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do cięć pielęgnacyjnych, zgodnie ze wskazaniami gospodarczymi, określonymi dla poszczególnych pododdziałów w trakcie taksacji z uwzględnieniem przeprowadzonych uzgodnień. Zgodnie z instrukcją urządzania lasu etat użytkowania przedrębnego w wymiarze miąższościowym na I 10-lecie zostanie ustalony w oparciu o § 94 Instrukcji Urządzania Lasu sumarycznie dla całego obrębu, wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku, bez uwzględniania gospodarstw.

Maksymalna miąższość do pozyskania dla nadleśnictwa zostanie ustalona na Naradzie Techniczno – Gospodarczej (NTG) sumarycznie, bez przydziału pozyskania masy do poszczególnych drzewostanów po analizie następujących danych:

- wyników użytkowania przedrębnego w nadleśnictwie w okresie ostatnich lat,
- tabeli klas wieku spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć w stosunku do uzyskanego przyrostu bieżącego,
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego.

Wykonawca zamieści w elaboracie rozliczenie przyjętego etatu (użytków rębnych i przedrębnych) według leśnictw.

14. WYTYCZNE W ZAKRESIE PLANOWANIA HODOWLANEGO

Proponuje się przyjęcie projektowanych gospodarczych typów drzewostanów i orientacyjnych składow odnowień na poszczególnych typach siedliskowych lasu zgodnie z tabelą przedstawioną w rozdziale 12

Dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych przyjmuje się następujące typy lasu (typy drzewostanów) oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw.

Typ siedliska	Nazwa siedliska	Typ lasu	Procentowy udział gatunków
1	2	3	4
9110	Kwaśne buczyny	Bk	Bk 70, inne 30
9110-1	Kwaśna buczyna niżowa	Bk	Bk 70, inne 30
9110-2	Kwaśna buczyna górską	Bk	Bk 70, Św i inne 30
9130-1	Żyzna buczyna niżowa	Bk	Bk 70, Jw i inne 30
9130-3	Żyzna buczyna górską	Bk	Bk 70, Jw, Św i inne 30
9140	(górskie jaworzyny zioloroślowe)	Jw – Bk	Bk 40, Jw 30, inne 30
9150(-3)	Ciepłolubna buczyna storezykowa	Bk	Bk 70, Kl i inne 30
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	Lp – Db	Db 40, Lp 30, inne 30

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Typ siedliska	Nazwa siedliska	Typ lasu	Procentowy udział gatunków
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
* 9180	Jaworzyny i lasy klonowo lipowe na stromych stokach i zboczach	Jw	Jw 70, Lp, Bk i inne 30
* 9180-1	Lasy klonowo-lipowe Sudetów Pogórza i Przedgórze	Kl – Lp	Lp 40, Kl 30, Jw i inne 30
9190-2	Śródłądowe kwaśne dąbrowy	Db	Db 70, inne 30
* 91D0	Bory i lasy bagienne	Św	Św 70, inne 30
* 91D0-3	Górskie torfowiska wysokie z sosną drzewokosą i kosodrzewiną	So	So 70, inne 30
* 91D0-4	Podmokła i torfowiskowa świerczyna górską	Św	Św 70, inne 30
* 91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	O1 - Js	Js 40, O1 30, Jw i inne 30
* 91E0-5	Podgórski łęg jesionowy	O1 - Js	Js 40, O1 30, Jw i inne 30
* 91E0-6	Nadrzeczna olszyna górską	Olsz	Olsz 70, Js i inne 30
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	Js – Wz	Wz 40, Js 30, Db i inne 30
9410	Górskie bory sosnowe	Św	Św 70, inne 30
9410-1	Acydofilne świerczyny górnoreglowe	Św	Św 90, inne 10
9410-3	Dolnoreglowy bór jodłowo-świerkowy	Jd – Św	Św 40, Jd 30, Bk i inne 30

Jeżeli na gruncie stwierdzone zostanie inne siedlisko przyrodnicze, niż wyżej wymienione, typ lasu zostanie przyjęty jako zgodny z potencjalną roślinnością naturalną według opracowania W. Matuskiewicza „Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski”.

Przyjęte gospodarcze typy drzewostanów należy traktować ramowo, mogą one być zmieniane na podstawie stwierdzonych na gruncie warunków siedliskowych oraz rzeczywistego składu gatunkowego, przy zachowaniu gatunku panującego.

W istniejących uprawach podokapowych proponuje się planować zabiegi CW lub CP w ilości wynikającej ze zredukowanej powierzchni istniejącego odnowienia, jeżeli jego pokrycie wynosi co najmniej 30% powierzchni odnawianej. Przy istniejącym odnowieniu powyżej 70% proponuje się ujmować całą powierzchnię wydzielenia do zabiegów hodowlanych. Lokalizację podsadzeń oraz zabiegów pielęgnacyjnych CW i CP należy zamieścić w planie po uzgodnieniu z nadleśnictwem. Czyszczenia wczesne dla nieistniejących jeszcze odnowień zostaną zaplanowane dla uzgodnionych pozycji cięć rębnych na lata 2011 i 2012.

Ustala się orientacyjny procent uszkodzeń młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki w drzewostanach KO i KDO, zwiększający oszacowaną powierzchnię do odnowienia na poziomie 20 % dla rębni II, a dla rębni III i IV do 10 % – w wyniku, czego należy zwiększać o taką wielkość powierzchnię do odnowienia po cięciach uprzątających. Na powierzchniach do zalesienia i odnowienia oraz na uprawach 1-2 letnich proponuje się wprowadzenia poprawek i uzupełnień na poziomie 20%.

Kwalifikując luki do dolesień należy kierować się oceną możliwości wzrostu i rozwoju młodego pokolenia. Wykaz zadań w tym zakresie należy uzgodnić z nadleśnictwem po przeprowadzeniu inwentaryzacji.

Nie należy planować wprowadzania podszytów ze względu na brak potrzeb w tym zakresie.

15. UŻYTKOWANIE UBOCZNE I ZAGOSPODAROWANIE ŁOWIECKIE

Nadleśnictwo przekaze wykonawcy planu u.l. aktualny wykaz poletek łowieckich i gruntów przekazanych w użytkowanie bądź dzierżawionych przez koła łowieckie oraz poletek nieużytkowanych, przeznaczonych do odnowienia. W trakcie lustracji terenowej ewidencjonować istniejące obiekty infrastruktury łowieckiej, szczegółowy wykaz obiektów podlegających inwentaryzacji i wniesieniu na mapę numeryczną zostanie uzgodniony z nadleśnictwem w odrębnym trybie.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

16. REKREACYJNE ZAGOSPODAROWANIE LASU

W ramach prac terenowych zinwentaryzowane zostaną wszystkie urządzenia oraz obiekty turystyczne znajdujące się na gruntach administrowanych przez nadleśnictwo. W razie stwierdzenia takich potrzeb w uzgodnieniu z nadleśniczym mogą być zaprojektowane nowe.

Kierunkowe wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego lasów nadleśnictwa zostaną omówione w części ogólnej planu urządzenia lasu.

17. OCHRONA LASU, W TYM OCHRONA PRZECIWOŻAROWA

W trakcie terenowych prac urządzeniowych wykonawca przeprowadzi rozpoznanie aktualnego stanu zdrowotnego i sanitarnego lasów nadleśnictwa. Stopień uszkodzenia drzewostanu i główna przyczyna zostaną określone niezależnie od jego wieku. Nadleśnictwo wyznaczy punkty stałych powierzchni monitoringu szkodników owadzych, a wykonawca projektu planu uwzględni ich lokalizację w opracowywanym planie. Ogół zagadnień związanych z ochroną lasu po uzgodnieniu z nadleśnictwem oraz ZOL należy omówić w części planistycznej opisaną ogólnie, przy czym podczas planowania zadań gospodarczych uwzględnione zostanie położenie lasów na opracowanej mapie stałych ognisk gradacyjnych.

Wykonawca projektu planu u.l., po analizie zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie oraz ocenie aktualnych i dających się przewidzieć przyszłych zagrożeń, określi **kategorię zagrożenia pożarowego**.

Zadania dotyczące zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową ustalone zostaną w oparciu o:

- Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku **w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów**. (Dz. U. nr 109 poz. 719)
- Rozporządzenie MŚ z dnia 9 lipca 2010 r. zmieniające rozporządzenie, **w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów**. (Dz. U. Nr 137 poz. 923).
- Wytyczne zawarte w „**Instrukcji ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych**”, (W-wa 1996r., MOŚZNiL Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych.).
- Wytyczne zawarte w „**Instrukcji urządzania lasu**” (W-wa 1994r., MOŚZNiL Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych.).
- Wytyczne zawarte w „Zasadach uzgadniania przez Komendantów Wojewódzkich P.S.P. projektów planów urządzania lasu w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej”, (W-wa 1996 r.).

Całość zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową będzie opracowana w formie mapy przeglądowej ochrony przeciwpożarowej oraz wytycznych w części ogólnej planu urządzenia lasu, po uzgodnieniu z właściwymi komendami wojewódzkimi PSP: we Wrocławiu i w Gorzowie Wielkopolskim.

18. ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE REKULTYWACJI TERENÓW ZDEWASTOWANYCH

W administracji nadleśnictwa Przemków znajduje się teren obejmujący 5 335 ha po poligonie lotniczym wojsk sowieckich i rosyjskich. Przez kilkadziesiąt lat tereny te były regularnie bombardowane, ostrzeliwane i wypalane.

19. PODZIAŁ NA LEŚNICTWA

Nadleśniczy nie przewiduje zmian obowiązującego podziału administracyjnego na leśnictwa.

20. ZAKRES I WYMAGANA FORMA WYDRUKU MAP I OPISÓW TAKSACYJNYCH

Materiały kartograficzne zostaną wykonane zgodnie z instrukcją urządzania lasu, standardem leśnej mapy numerycznej i umową zawartą pomiędzy wykonawcą a zleceniodawcą. Na mapach przeglądowych wykonawca projektu planu u.l. zaznaczy dodatkowo lasy innych własności położone

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa. Zostanie wykonana dodatkowa mapa drzewostanowa w formie atlasu.

21. SKŁADNIKI PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ORAZ ZAŁOŻENIA DO WYKONANIA MAPY PRZEGLĄDOWEJ NA POTRZEBY PROGNOZY

Zgodnie z zapisami zarządzenia nr 12/2009 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie zmiany instrukcji urządzania lasu, Dyrektor RDLP we Wrocławiu wystąpił z wnioskiem do dyrektora RDOŚ we Wrocławiu pismem ZZ – 7014-10a/11 z 10 maja 2011 r., oraz z wnioskiem do państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego we Wrocławiu – pismo ZZ – 7014-10b/11 z 10 maja 2011 r - o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzania lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Przedmiotowy wniosek został uzgodniony przez oba organy na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227). Kopie uzgodnień zostały przekazane nadleśniczemu.

Składniki prognozy powinny być zgodne z treścią wniosku Dyrektora RDLP we Wrocławiu z uwzględnieniem zmian dokonanych w ramach uzgodnień. Prognoza winna zawierać rozwiązanie alternatywne (wariantowe), które powinno obejmować analizę wpływu planowanych zadań gospodarczych we wszystkich drzewostanach zgodnie z ich cyklem rozwojowym, w szczególności wielkość etatu powierzchniowego i masowego.

- Wariant zerowy, przy założeniu, że nie ma gospodarstwa przebudowy, lasów ochronnych ani specjalnego,
- Wariant zerowy z gospodarstwem lasów ochronnych, przy założeniu, że nie ma gospodarstwa przebudowy, ani specjalnego,
- Wariant przyjęty w planie.

Mapa wykonana na potrzeby prognozy oddziaływania będzie wykonana dla poszczególnych obrębów leśnych w skali 1:50 000 i zawierać będzie, oprócz treści mapy przeglądowej, granice obszarów Natura 2000 i lokalizację chronionych siedlisk przyrodniczych z ich oznaczeniem.

PRZEWODNICZĄCY:

ZASTĘPCY DYREKTORA
dla Obszarów Leśnej

Grzegorz Pińsztocki

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

PROTOKÓŁ Z NARADY TECHNICZO – GOSPODARCZEJ DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

PROTOKÓŁ

**z Narady Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Przemków,
zwołanej w celu końcowych ustaleń w sprawie organizacji prac urzędzeniowych i
oceny gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu
oraz oceny projektu planu urządzenia lasu**

Narada odbyła się w dniu 6 marca 2014 r. w Wiechlicach.

Naradzie przewodniczył Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP we Wrocławiu Marek Kmiecik.

Część A: końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

W naradzie wzięli udział przedstawiciele:

1. Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu,
2. Zespołu Ochrony Lasu we Wrocławiu,
3. Nadleśnictwa Przemków,
4. Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu,
5. Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Sękocin Stary,
6. Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu,

Szczegółowa lista obecności uczestników stanowi załącznik do protokołu.

Naradę otworzył Nadleśniczy Nadleśnictwa Przemków. Po powitaniu uczestników, Zastępca Dyrektora RDLP we Wrocławiu przedstawił zebrany podstawy formalnoprawne opracowywanego projektu planu urządzenia lasu oraz harmonogram obrad.

Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

Zgodnie z harmonogramem zaprezentowano referaty i wystąpienia uczestników:

- I. **Referat nadleśniczego przedstawiający analizę gospodarki leśnej w minionym okresie (01.01.2004 r. – 31.12.2013 r.)**

Nadleśniczy w swoim referacie, omówił szczegółowo następujące tematy:

1. **Stan posiadania.**
2. **Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem:**
 - 2.1. **Zadania obligatoryjne**
 - Pozyskanie drewna.
Z-ca Dyrektora poprosił o wyjaśnienie przez nadleśniczego przyczyny przekroczenia etatu użytkowania rębego zarówno w wymiarze powierzchniowym jak i miąższościowym.
 - Pielęgnowanie lasu.
 - 2.2. **Zadania określono kierunkowo.**
3. **Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu:**
 - 3.1. **Zdarzenia losowe zaistniałe w minionym dziesięcioleciu mające duży wpływ na wielkość zasobów drzewnych i stan lasu.**
 - 3.2. **Zmiany zasobów drzewnych.**
 - 3.3. **Jakość upraw i młodników, w tym zgodność z siedliskami leśnymi.**

3.4. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.

3.5. Nasiennictwo i selekcja

- uprawy pochodne,
- rejestr źródeł nasion,
- gospodarcze drzewostany nasienne,
- wyłączone drzewostany nasienne.

3.6. Ochrona lasu

- ocena ogólna stanu sanitarnego,
- występujące zagrożenia ze strony czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych, metody efektywnego ich zwalczania i przeciwdziałania.

Z-ca Dyrektora zwrócił uwagę, że prezentację szkód w drzewostanach nadleśnictwa należy zaprezentować z uwzględnieniem przedziałów uszkodzeń.

3.7. Ochrona przeciwpożarowa.

3.8. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonywania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone.

3.9. Wyniki gospodarki łowieckiej.

3.10. Zagospodarowanie turystyczne.

Naczelnik Wydziału Ochrony Ekosystemów leśnych – wniósł uwagę, że z drzewostanów zlokalizowanych w rezerwacie przyrody pobiera się materiał rozmnożeniowy.

II. Koreferat kierownika drużyny urządzania lasu

Kierownik drużyny urządzania lasu na wstępie zaznaczył, że nie wnosi zastrzeżeń i uwag do referatu Nadleśniczego na NTG. W ramach uzupełnienia przedstawionych tam informacji dokonano analizy stanu posiadania oraz zmian struktury drzewostanów w okresie 10-letnim oraz wpływ gospodarki leśnej na skład gatunkowy drzewostanów.

III. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu we Wrocławiu

Kierownik ZOL we Wrocławiu w syntetyczny sposób przedstawił najważniejsze zagadnienia zawarte w „Referacie Kierownika ZOL na Naradę Techniczno-Gospodarczą dla Nadleśnictwa Przemków dot. sporządzenia projektu Planu Urządzenia Lasu na lata 2014 – 2023”.

W referacie omówiono:

I. Hylopatologiczna charakterystyka stanu lasu

1. Cięcia sanitarne - struktura i rozmiar:

Wielkość cięć sanitarnych nie miały istotnego znaczenia w ramach realizowanej gospodarki leśnej.

Stan zdrowotny lasu Nadleśnictwa Przemków charakteryzuje się generalnie dobrą zdrowotnością drzewostanów, przede wszystkim sosny, jako gatunku dominującego.

Stan sanitarny lasu kształtowany poziomem posuszowej higieny lasu, częstością powstawania i rozmiarem szkód atmosferycznych, presją szkodników pierwotnych oraz realizowanymi przez nadleśnictwo działaniami porządkującymi (wyróbka posuszu i wiatrolomów), utrzymywany jest w Nadleśnictwie Przemków na dobrym poziomie, minimalizującym poprzez te działania możliwości powstawania procesów chorobowych drzewostanów oraz pogłębiania pojawiających szkód i zagrożeń dla trwałości lasu.

2. Rola szkodników owadzych.

Szkodniki owadzie w ubiegłym dziesięcioleciu w Nadleśnictwie Przemków, nie stanowiły bezpośredniej przyczyny kształtowania predyspozycji chorobowych i obniżania stanu zdrowotno-sanitarnego drzewostanów i tylko w niewielkim stopniu stymulowały zamieranie drzew i wydzielanie posuszu.

Największe powierzchnie występowania owadów w analizowanym dziesięcioleciu odnotowano dla szkodników pierwotnych sosny. W roku 2008 wykonano zabieg z wykorzystaniem metody agrolotniczej ograniczania populacji barczatki sosnowki na powierzchni 2 656 ha oraz w 2013 r. barczatki sosnowki i brudnicy mniszki na powierzchni 1 460 ha.

3. Rola ssaków roślinożernych – zwierzyny płowej.

Ważnym czynnikiem szkodotwórczym, będącym powodem powstawania w Nadleśnictwie Przemków istotniejszych uszkodzeń drzew i sadzonek jest zwierzyna płowa.

W latach 2004-2013 powierzchnia rejestrowanych uszkodzeń upraw i młodników od jeleniowatych (szkody istotniejsze, > 20 %) wynosiła średniorocznie 547 ha. Wobec jeleniowatych nadleśnictwo podejmowało w okresie lat 2004-2013 zabiegi profilaktyczno-ograniczające na łącznej powierzchni 2 014 ha.

4. Zespół czynników abiotycznych i grzyby patogeniczne.

Z zespołu czynników abiotycznych w warunkach Nadleśnictwa Przemków najważniejszymi czynnikami szkodotwórczymi były wiatry oraz zakłócenia stosunków wodnych. Razem w latach 2004-2013 uszkodzenia od czynników abiotycznych wystąpiły na powierzchni 2472 ha, co stanowi 19 % powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa.

Ogółem w latach 2004-2013 uszkodzenia od czynników abiotycznych i patogenów grzybowych, zarejestrowano na pow. 2 669 ha, tj. przeciętnie na 267 ha w roku. Wielkość ta wynosi 2 % średniorocznego uszkodzenia powierzchni drzewostanów nadleśnictwa.

Dokonując finalnej oceny istotności problematyki ochrony lasu w Nadleśnictwie Przemków, wg miary udziału powierzchni drzewostanów z zarejestrowanym występowaniem szkodliwych czynników biotycznych i abiotycznych oraz notowanymi uszkodzeniami od tych czynników, odnoszonej do całej powierzchni leśnej nadleśnictwa, który to wskaźnik na przestrzeni lat 2004-2013 kształtował się średniorocznie na poziomie ~ 11 % (1468 ha/rok), oraz mierzonej natężeniem potrzeb wykonywania w tym okresie wymuszonych cięć sanitarnych, których to wielkość sięgnęła ~ 8 % rozmiaru pozyskania grubizny ogółem należy ocenić, że występowanie szkód w Nadleśnictwie Przemków, w ostatnim 10-leciu miały **istotne znaczenie**.

II. Wskazania w zakresie ochrony lasu

Podstawowe wskazania w zakresie ochrony lasu dla Nadleśnictwa Przemków wynikają z aktualnego stanu lasu nadleśnictwa i z potrzeb realizowania obligatoryjnych regulacji Instrukcji Ochrony Lasu.

1. Monitorowanie stanu lasu.

Należy wykonywać zgodnie z zapisami Instrukcji Ochrony Lasu.

2. Zabiegi profilaktyczne i ochronne.

- utrzymywanie higieny sanitarnej lasu. Porządkowanie drzewostanów z powstających wiatrolomów i wydzielającego się posuszu,
- w obszarach wzmożonego występowania szeliniaka i uszkodzeń od owada podejmowanie zabiegów profilaktycznych i ograniczających. Podstawową metodą w walce z szeliniakiem stanowi profilaktyka oraz mechaniczne zabiegi ochronne. Chemiczny zabieg ograniczający to ostateczność,

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

- stosowanie wypraktykowanych metod ochrony nasadzeń przed uszkodzeniami od zwierzyny płowej,
- wspieranie ptactwa leśnego - wywieszanie skrzynek lęgowych dla dziuplaków.

Z-ca Dyrektora RDLP we Wrocławiu zaapelował o prawidłową inwentaryzację zwierzyny przez koła łowieckie, w aspekcie wielkości szkód od zwierzyny płowej oraz nadzór nad realizacją planów łowieckich.

Przy analizie zagrożeń należy zwrócić uwagę na istniejące zagrożenie pożarowe, szczególnie w aspekcie istnienia terenów po poligonowych.

Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędniowych

I. Referat Wykonawcy projektu planu dotyczący propozycji gospodarki leśnej na przyszły okres gospodarczy

Kierownik drużyny urządzania lasu BULiGL Oddział w Brzegu, przedstawił referat, w którym omówił uzyskane wyniki z inwentaryzacji zasobów leśnych w nadleśnictwie, założenia i podstawy tworzonego planu urządzania lasu, a następnie propozycje planu gospodarki leśnej na następny okres gospodarczy. W szczególności omówieniu poddano:

1. Zgodność wykonanych prac z przepisami prawnymi oraz obowiązującymi instrukcjami, zasadami i wytycznymi KZP, w tym:
 - zakres i rozmiar wykonanych prac terenowych, ze szczególnym uwzględnieniem odbytych szkoleń i ustaleń z nadleśnictwem i RDLP.
2. Wyniki prac inwentaryzacyjnych obrazujące obecny stan lasu na tle przyrodniczych warunków produkcji leśnej, w tym:
 - stan posiadania,
 - przyrodnicze warunki produkcji leśnej,
 - zagadnienia nasiennictwa i selekcji,
 - charakterystyka stanu lasu i zasobów drzewnych.
3. Propozycja gospodarki leśnej na przyszły okres gospodarczy, w tym:
 - podział według dominujących funkcji lasu,
 - podział na gospodarstwa,
 - wieki rębności,
 - projektowany etat oraz wytyczne w zakresie użytkowania rębego i przedrębego,
 - projektowane zadania oraz wytyczne w zakresie prac hodowlanych,
 - wytyczne w zakresie ochrony lasu,
 - ochrona przeciwpożarowa,
 - wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego,
 - potrzeby w zakresie budownictwa ogólnego, drogowego i melioracji agrotechnicznych.

Przedstawione przez Wykonawcę prac w/w zagadnienia są spójne z zapisami i ustaleniami wynikającymi z tematu: „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska”.

W wyniku przeprowadzonych prac dokonano weryfikacji otrzymanych danych ewidencyjnych gruntów nadleśnictwa. Rozbieżności pomiędzy otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych) były zgłaszane

nadleśnictwu w postaci „Wykazu rozbieżności”. Nadleśniczy przekazał wykonawcy projektu planu pisemną decyzję w sprawie sposobu usunięcia rozbieżności. Wykonawca projektu planu przyjął kontury i grupy rodzajowe powierzchni zgodnie z decyzją nadleśniczego.

Utrzymano dotychczasowy podział powierzchniowy, bez zmiany numeracji oddziałów

W dniach 26 – 28 czerwca 2013 roku przeprowadzono test kontroli pomiaru miąższości w obrębie leśnym Przemków. Kontrola objęła 47 powierzchni kołowych w trakcie, której stwierdzono prawidłowość wykonanych prac. Średni błąd procentowy dla pomierzonych cech wg warstw gatunkowo-wiekowych wynosi 1,36 % dla obrębu Przemków i 1,99 % w obrębie Żuków. Wyniki testu zostały omówione i przyjęte przez komisję.

Przy omawianiu projektowanego etatu użytkowania rębego Wykonawca prac wyjaśnił, iż przekroczenie optymalnych etatów cząstkowych w gospodarstwie zrębowym w lasach gospodarczych (w obr. Przemków o 12 148 m³ brutto, tj. o 11 %, a w obr. Żuków o 6 372 m³ brutto, tj. o 63 %) oraz w gospodarstwie przerębowo - zrębowym w lasach gospodarczych (w obr. Przemków o 14 430 m³ brutto, tj. o 22 %, a w obr. Żuków o 13 527 m³ brutto, tj. o 40 %) wynika z:

- a. Konieczności kontynuowania rozpoczętego użytkowania rębego w minionym okresie gospodarczym, ze względu na planowane cięcia uprzątające po rębni gniazdowej zupełnej (Rb. IIIa).
- b. Potrzeby kontynuowania rozpoczętego użytkowania rębego w minionym okresie gospodarczym rębiami zupełnymi (Rb Ib i Ic) w celu zachowania ostępowego ładu przestrzennego drzewostanów.
- c. Zaplanowania rozrębów i orębów w jednowiekowych lub prawie jednowiekowych drzewostanach iglastych II klasy wieku, celem ukształtowania prawidłowego ładu przestrzennego.

Przewodniczący komisji zaakceptował przedstawione wyjaśnienia Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu.

II. Referat Wykonawcy projektu planu dotyczący Programu Ochrony Przyrody oraz Prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Przedstawiciel BULiGL Oddział w Brzegu omówił podstawowe zagadnienia, zawarte w Programie ochrony przyrody oraz Prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko:

- a) Program ochrony przyrody (POP):
 - zawartość programu ochrony przyrody,
 - walory przyrodnicze,
 - formy ochrony przyrody występujące na terenie nadleśnictwa.
- b) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Przemków (POŚ):
 - podstawy i metodyka opracowania,
 - analiza wpływu zapisów projektu planu na środowisko oraz formy ochrony przyrody na terenie nadleśnictwa i w jego sąsiedztwie,
 - stwierdzenie braku negatywnego oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko (w tym gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze) oraz obszary Natura 2000.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Wykonawca prac w przekazanych materiałach zaprezentował ostateczną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych nadleśnictwa i funkcji lasu. Komisja zaakceptowała przedstawione mapy.

Przedstawiciel RDOŚ we Wrocławiu nie wniósł uwag do omawianych zagadnień. Poinformował jedynie o toczących się postępowaniach w sprawie zatwierdzenia sporządzanych planów ochrony oraz o planowanej aktualizacji zarządzenia w sprawie powołania rezerwatu przyrody „Stawy Przemkowskie”.

Wykonawca prac udzielił informacji o sposobie przeniesienia zapisów PZO do POŚ w postaci działań minimalizujących wpływ gospodarki leśnej na przedmioty ochrony w Obszarach Natura 2000.

Komisja zaakceptowała wnioski w sprawie ochrony lasu oraz monitoringu skutków realizacji postanowień planu urządzenia lasu w zakresie oddziaływania na środowisko i na obszary Natura 2000 zawarte w/w dokumentach.

Przewodniczący narady pozytywnie ocenił przedstawione informacje o walorach przyrodniczych nadleśnictwa i zaproponowanych rozwiązaniach minimalizujących wpływ gospodarki leśnej na środowisko i Obszary Natura 2000.

III. Koreferat Nadleśniczego do referatu Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu

Nadleśniczy nie wniósł uwag do projektu planu urządzenia lasu.

Końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000

1. Przyjęte zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa Przemków projektowane były w oparciu o zapisy Protokołu z KZP ze zmianami wynikającymi z znowelizowanej Instrukcji Urządzania Lasu.
2. Komisja zaakceptowała propozycje sporządzenia nowego wniosku na lasy ochronne, w terminie późniejszym, po aktualizacji zarządzania DG LP w sprawie uznawania lasów za ochronne.
3. Komisja zaakceptowała uzupełnienia do ustaleń protokołu KZP w postaci:
 - dopisania wieków rębności dla Socz, Dbc, 100 lat.
4. Komisja zaakceptowała pozostawienia bez zmian opisu drzewostanu Socz (adres leśny: 13-32-1-03-1-l-00), o strukturze KDO i planowanych wskazaniach gospodarczych w postaci użytkowania rębego na nadchodzący okres gospodarczy.
5. Komisja zaakceptowała - przedstawiane w projekcie planu urządzenia lasu - zakres i formę podstawowych założeń polityki przestrzennej zagospodarowania regionu.
6. Komisja przyjęła propozycję wariantowania planu urządzenia lasu, zgodnie z przedstawioną metodyką Wykonawcy pul -4 warianty, na naradzie technicznej.
7. Komisja zaakceptowała zaproponowany przez wykonawcę etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych określony według potrzeb hodowlanych i ochronnych dla nadleśnictwa na okres obowiązywania planu i użytkowaniu przedrębnym według przyjętego rozmiaru, w tym:

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

- rozmiar użytkowania przedrębego przyjęto na poziomie ca **50 % wielkości spodziewanego** przyrostu miąższości w drzewostanach nie planowanych do użytkowania rębego (obr. Przemków i obr. Żuków 50 %) tj. w wysokości **245 080 m³ grubizny netto**.
- powierzchniowy etat użytkowania przedrębego został przyjęty w wysokości **8 226,72 ha**, (CP-P – 232,57 ha, TW+TP – 7 994,15 ha).
- rozmiar użytków rębnych na poziomie **264 007 m³ grubizny netto**. Przyjęta wielkość użytkowania rębego jest etatem według pożądanego kierunku rozwoju i zgodna z pożądanym stanem tych zasobów na koniec planowanego okresu gospodarczego.
- zaplanowany rozmiar użytków głównych na okres 10 lat dla Nadleśnictwa Przemków wynosi **509 087 m³ grubizny netto**.

8. Łączny rozmiar planowanych odnowień i zalesień, w tym podsadzenia, dolesienie luk i przersedzeń, wynosi **1 320,84 ha**.
9. Komisja zaakceptowała usuwania samosiewów na powierzchniach opisanych, jako grunty przeznaczone do naturalnej sukcesji (wg PZO siedliska naturowe 4030 i 2330). Dla pozostałych gruntów leśnych niezalesionych nie ma możliwości prawnych planowania użytkowania polegającego na usuwaniu pojawiających się samosiewów.
10. Komisja potwierdziła brak potrzeb tworzenia pasów przeciwpożarowych typu D (pasy biologiczne) w Nadleśnictwie Przemków.
11. W podsumowaniu obrad Przewodniczący stwierdził, iż Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Przemków potwierdza:
 - dokonanie oceny gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu,
 - że projekt planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody został sporządzony zgodnie z przepisami ustawy o lasach oraz wytycznymi KZP,
 - akceptację prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu,

Zgodnie z procedurą strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projekt planu urządzenia lasu i jego prognoza oddziaływania na środowisko zostaną poddane konsultacji społecznej poprzez opublikowanie na stronach BIP RDLP we Wrocławiu oraz opiniowaniu przez właściwe RDOŚ i PWIS.

Załączniki:

Załącznikami do protokołu Cz. A są:

- Lista obecności na NTG
- Część B protokołu ustaleń NTG: Projekt Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Przemków w postaci cyfrowej (płyta DVD)
- Program ochrony przyrody
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu

Protokolował:

mgr inż. Marek Matyjaszczyk

Przewodniczył:

dr inż. Marek Kmiecik
ZASTĘPCA DYREKTORA
ds. Gospodarki Leśnej

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

ZARZĄDZENIE NR 131 W SPRAWIE UZNANIA ZA LASY OCHRONNE LASÓW NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

27 WRZ. 1994

505

ZARZĄDZENIE NR 131

Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
z dnia 19 września 1994 r.

w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Przemków.

Na podstawie art. 16 pkt 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. Nr 101, poz.444, zm. Dz.U. z 1992 r. Nr 21, poz.85 i Nr 54, poz.254 i z 1994 r. Nr 1 poz.3) zarządza się, co następuje:

§ 1

1. Uznaje się za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa o powierzchni łącznej około 1637 ha, wchodzące w skład Nadleśnictwa Przemków w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu położone wg stanu na dzień 01.01.1983 r – obręb leśny Przemków oraz wg stanu na dzień 01.01.1987 r – obręb leśny Żuków jak niżej:

- 1) w obrębie leśnym Przemków o powierzchni łącznej około 1492 ha, w tym:
 - a) lasy wodochronne o powierzchni łącznej około 1346 ha w oddziałach: 1-3, 3A, 6-8, 11-13, 16, 21-28, 46-49, 57, 58, 68-70, 83-85, 96-101, 116-119, 137-141, 186, 209, 294-296;
 - b) lasy stanowiące drzewostany nasienne o powierzchni łącznej około 11 ha w oddziałach: 15,16;
 - c) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej o powierzchni łącznej około 44 ha w oddziałach: 14, 25;
 - d) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody o powierzchni łącznej około 41 ha w oddziałach: 14-16, 26;
 - e) lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa państwa o powierzchni łącznej około 50 ha w oddziałach: 88, 105, 128;
- 2) w obrębie leśnym Żuków o powierzchni łącznej około 145 ha w tym:
 - a) lasy wodochronne o powierzchni łącznej około 143 ha w oddziałach: 217, 222-229, 245, 267;
 - b) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody o powierzchni łącznej około 2 ha w oddziale 240.

2. Szczegółową powierzchnię lasów ochronnych określi plan urządzenia lasów dla Nadleśnictwa Węgierska Górnica na okres od 01.01.1994 r. do 31.12.2003 r.

§ 2

Pozostałe lasy tego nadleśnictwa, które dotychczas były uznane za ochronne, a nie wymienione w § 1 – pozbawia się charakteru ochronnego.

./.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

§ 3

Lasy uznane za ochronne jako cenne przyrodniczo, wymienione w § 1 pkt 1) wyłącza się z użytkowania rębnego.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 1995 r.

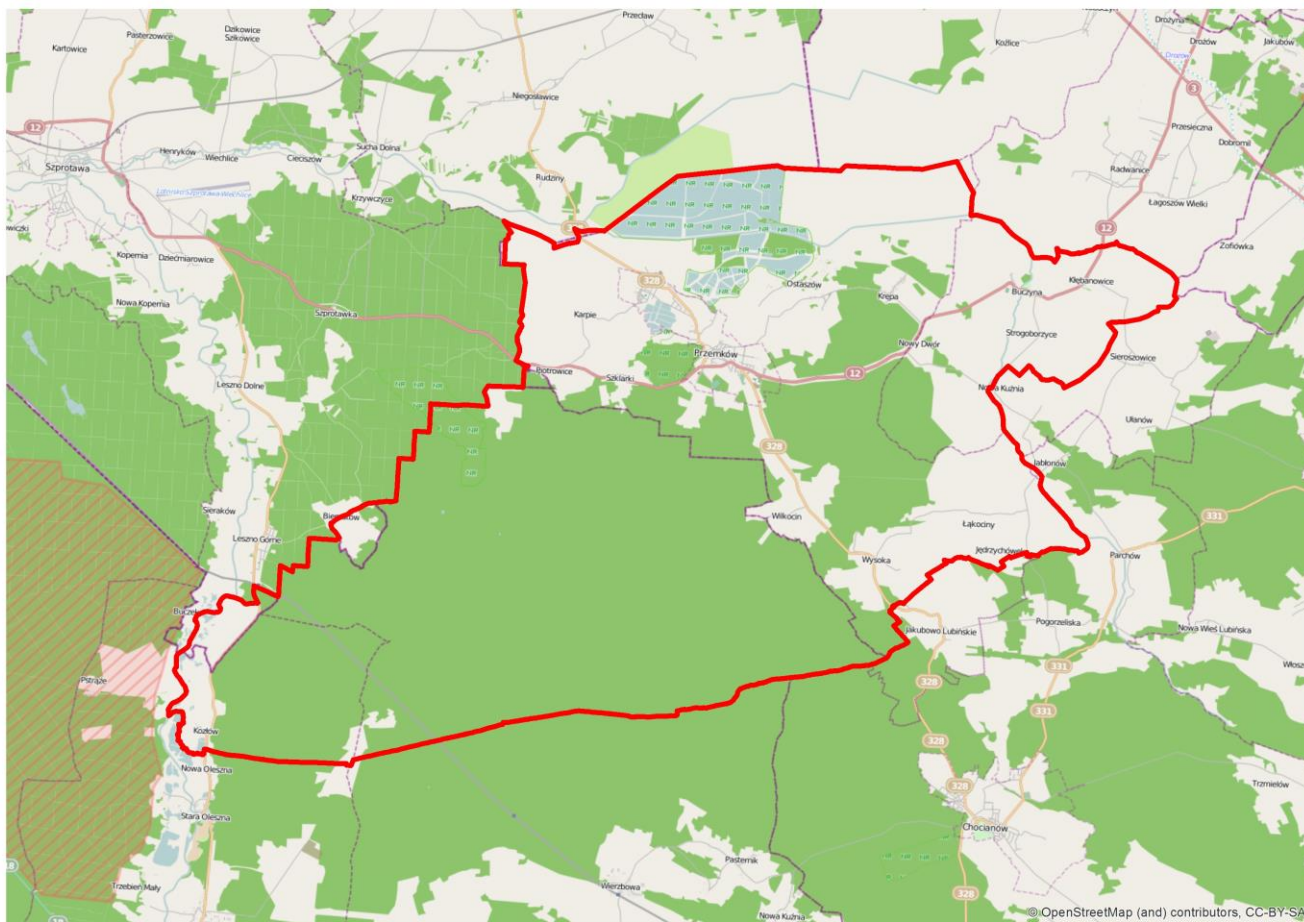
MINISTER

Stanisław Zelichowski

I OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

I.1 PRZESTRZENNE USYTUOWANIE NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

I.1.1 ZASIĘG TERYTORIALNY NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Zdjęcie 1. ZASIĘG TERYTORIALNY NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.1.2 DANE OGÓLNE

Nadleśnictwo Przemków składa się z dwóch obrębów leśnych:

Obręb nr I – Przemków (adres leśny 13-32-1),

Obręb nr II – Żuków (adres leśny 13-32-2).

Tabela 1. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI¹ NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW, WG STANU NA 1.01.2014R.

L.p.	Cecha	Obręb		Nadleśnictwo	
		Przemków	Żuków		
		Powierzchnia - ha			%
1	2	3	4	5	6
1	Powierzchnia ogółem	12091,12	2665,07	14756,19	100,00
2	Grunty leśne	11561,74	2605,53	14167,27	96,01
3	Grunty zalesione	10455,35	2483,51	12938,86	87,68
4	Grunty niezalesione	771,37	48,98	820,35	5,56
5	Grunty zw. z gosp. leśną	335,02	73,04	408,06	2,77
6	Grunty nie zaliczone do lasów	529,38	59,54	588,92	3,99
7	- w tym grunty do zales.	-	-	-	-

¹Powierzchnia bez współwłasności - grunty stanowiące współwłasność skarbu państwa i osób fizycznych: 0,65 ha.

Wszystkie prezentowane w elaboracie tabele i wykazy zawierają powierzchnie z planu urządzenia lasu, bez gruntów stanowiących współwłasność.

Zdjęcie 2. SIEDZIBA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW (FOTO NADLEŚNICTWO)

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.1.2.1 PRZYNALEŻNOŚĆ ADMINISTRACYJNA

Grunty będące w zarządzie nadleśnictwa Przemków położone są na terenie województwa dolnośląskiego oraz lubuskiego

województwo: dolnośląskiego

powiat ziemski bolesławiec, w gminach:

Bolesławiec,

Gromadka,

powiat ziemski polkowicki, w gminach

Miasto Przemków,

Przemków,

Radwanice,

województwo: lubuskie

powiat ziemski żagański, w gminie

Szprotawa.

**Tabela 2. POWIERZCHNIA GRUNTÓW NADLEŚNICTWO PRZEMKÓW NA TLE PODZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO POLSKI
(bez współwłasności)**

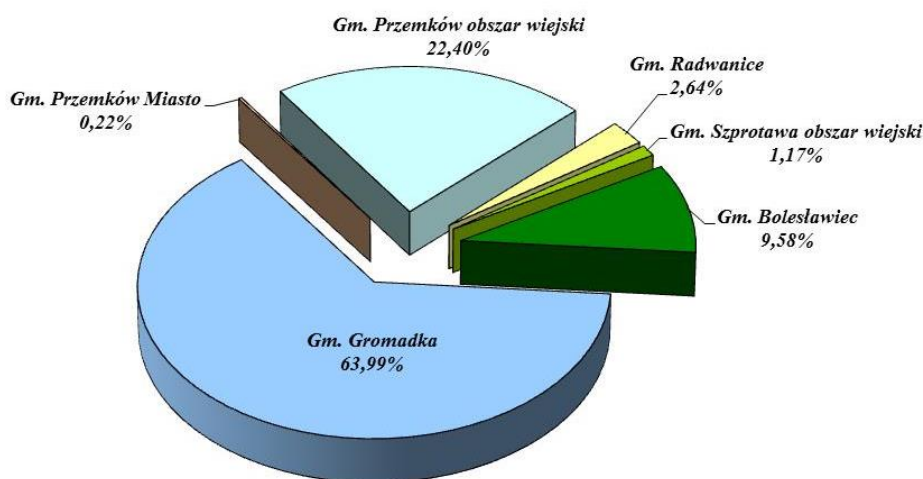
Woj. – powiat - gmina	Obręb				Nadleśnictwo	
	Przemków		Żuków		ha	%
	Powierzchnia – ha / %					
1	2	3	4	5	6	7
Razem	12091,12	100,00	2665,07	100,00	14756,19	100,00
Dolnośląskie (02)	11919,07	98,58	2665,07	100,00	14584,14	98,83
<i>bolesławiecki (02-01)</i>	10856,5	89,79			10856,5	73,57
Gm. Bolesławiec (02-01-022)	1414,04	11,69			1414,04	9,58
Gm. Gromadka (02-01-032)	9442,46	78,09			9442,46	63,99
polkowicki (02-16)	1062,57	8,79	2665,07	100,00	3727,64	25,26
Gm. Przemków Miasto (02-16-054)	8,15	0,07	24,45	0,92	32,60	0,22
Gm. Przemków obszar wiejski (02-16-055)	1054,42	8,72	2250,73	84,45	3305,15	22,40
Gm. Radwanice (02-16-062)			389,89	14,63	389,89	2,64
Lubuskie (08)	172,05	1,42			172,05	1,17
<i>żagański (08-10)</i>	172,05	1,42			172,05	1,17
Gm. Szprotawa obszar wiejski (08-10-075)	172,05	1,42			172,05	1,17

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Terytorialny zasięg działania Nadleśnictwa Przemków zostało określono Zarządzeniem Nr 183 MOŚZNiL z dnia 13.12.1994 roku „W sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania nadleśnictw wchodzących w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu oraz terytorialnego zasięgu działania RDLP we Wrocławiu. Zgodnie ze wzorem nr 1 stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia, powierzchnia zasięgu terytorialnego wynosi 23937,00 ha.

Odległość od siedziby urzędu Nadleśnictwa Przemków do poszczególnych organów administracji przedstawia się następująco:

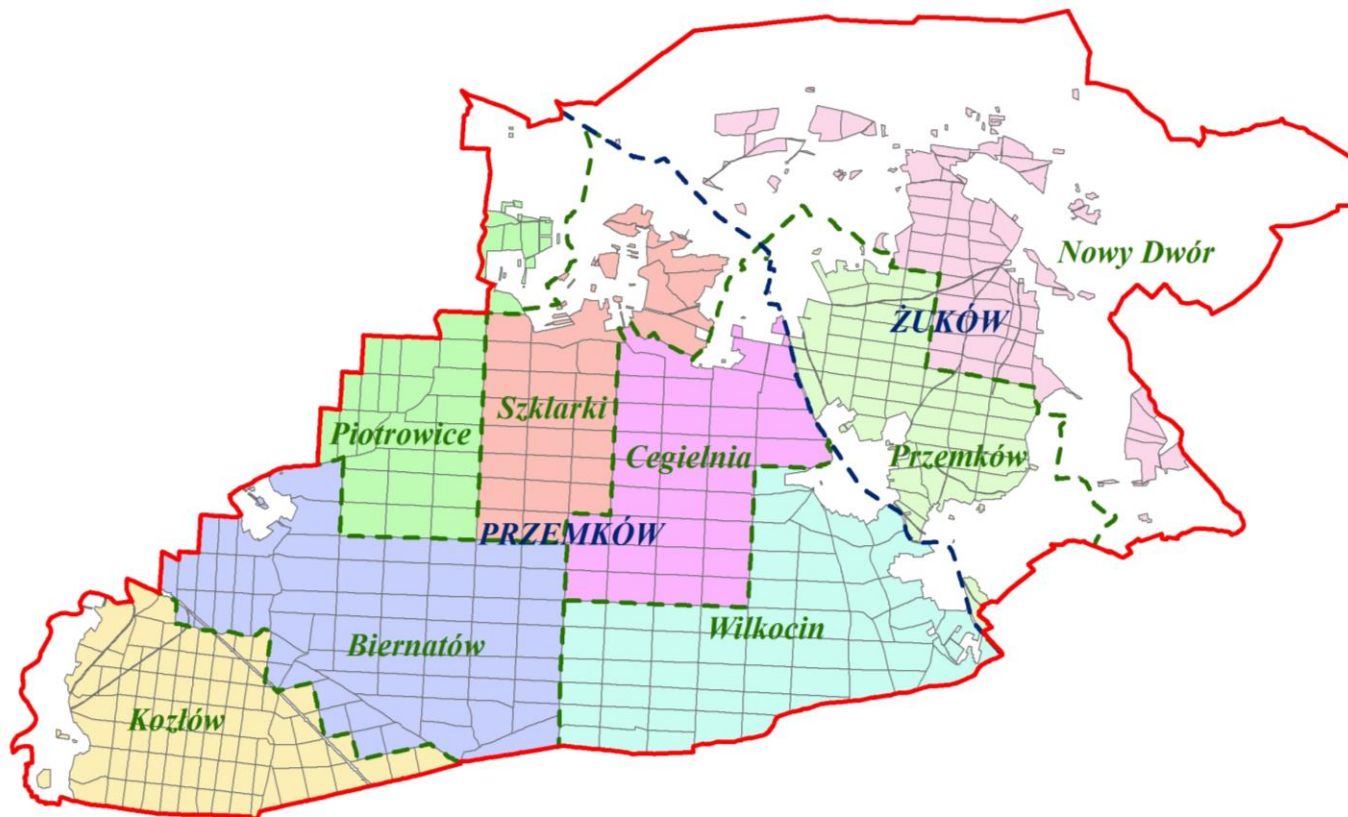
do siedziby RDLP we Wrocławiu:	111 km,
do Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu:	111 km,
do Starostwa Powiatowego w Bolesławcu:	50 km,
do Starostwa Powiatowego w Polkowicach	22 km,
do Starostwa Powiatowego w Żaganiu	38 km
do Urzędu Miasta i Gminy w Przemkowie	3 km,
do Urzędu Miasta i Gminy w Bolesławcu:	50 km,
do Urzędu Miasta i Gminy w Szprotawie:	19 km,
do Urzędu Gminy w Gromadce:	33 km,
do Urzędu Gminy w Radwanicach:	15 km,
do stacji PKS w Przemkowie:	2 km,
do Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim:	162 km,
do Starostwa Powiatowego w Zielonej Górze:	58 km,

Wykres 1. POWIERZCHNIA GRUNTÓW NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW WG PRZYNALEŻNOŚCI ADMINISTRACYJNEJ

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.1.3 PODZIAŁ NADLEŚNICTWA NA LEŚNICTWA

Zdjęcie 3. PODZIAŁ NA LEŚNICTWA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Podział nadleśnictwa Przemków na leśnictwa przedstawia *tabela nr 3*.

W tabeli zamieszczono również dane dotyczące wysokości zadań planowanych na I 10-lecie, w zakresie użytkowania rębnego, przedrębego i hodowli lasu.

Tabela 3. PODZIAŁ NA LEŚNICTWA

Lp.	Leśnictwo	Numery oddziałów	Powierzchnia w ha				Zadania na I 10-lecie			
			Grunty zalesione i nie zalesione	Grunty zw. z gosp. leśną	Grunty nieleśne	Razem	Użytkowanie			Odnowienia i zalesienia - ha
							rębne m ³ netto**	ha	m ³ netto	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Obręb: Przemków - Nadleśnictwo: Przemków										
01	Wilkocin	50;60;71-75;86-89;103-106; 123-133;147-155;163-170; 187-192;223-227;260-262	2536,61	64,37	16,13	2617,11	49236	1445,20	39428	252,13
02	Cegielnia	5;9;17;17A;18;18A;19-20;29-32; 38-41;51-53;61-63;76-79; 90-93; 107-110	1802,89	52,23	7,09	1862,21	34046	1007,96	30455	183,99
03	Szklarki	1-2;2A;3; 3A; 4;6-7;10-12;21-23; 33-35;42-44;54-56;64-66;80-81	1323,19	41,65	106,96	1471,80	32745	691,84	26983	151,42
04	Piotrowice	8;13-16;24-28;36-37;45-49; 57-59; 67-69;82-84;292-296	1250,47	38,18	34,84	1323,49	20601	801,15	27414	94,21
05	Biernatów	70;85;94-102;111-122;134-144; 156-162;171-177; 193-199; 210;228-233;245-246;263-264	2487,00	71,17	356,18	2914,35	26729	1549,72	33816	150,41
06	Kozłów	145-146;178-186;200-209; 211-222;234-244;247-259; 265-291	1826,56	67,42	8,18	1902,16	29472	1090,83	28844	200,14
Razem obręb			11226,72	335,02	529,38	12091,12	192829	6586,70	186940	1032,30

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Lp.	Leśnictwo	Numery oddziałów	Powierzchnia w ha				Zadania na I 10-lecie			
			Grunty zalesione i nie zalesione	Grunty zw. z gosp. leśną	Grunty nieleśne	Razem	Użytkowanie			Odnowienia i zalesienia - ha
							rębne m ³ netto**	ha	m ³ netto	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Obręb: Żuków - Nadleśnictwo: Przemków										
07	Nowy Dwór	211-223;230-239;246-254; 265-274;283;304-308	1216,18	32,36	28,99	1277,53	24147	740,14	27503	129,85
08	Przemków	224-229;240-245;255-264; 275-282;284 -303	1316,31	40,68	30,55	1387,54	34154	899,88	30637	158,69
Razem obręb			2532,49	73,04	59,54	2665,07	58301	1640,02	58140	288,54
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO:			13759,21	408,06	588,92	14756,19	251130	8226,72	245080	1320,84

* - bez gruntów stanowiących współwłasność o pow. 0,65 ha;

** - miąższość użytków rębnych zaliczonych na poczet przyjętego etatu bez spodziewanego przyrostu 5% miąższości użytków rębnych.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.1.4 RYS HISTORYCZNY

Nadleśnictwo Przemków z siedzibą w Przemkowie ul. Ceglana 3 o powierzchni 14423 ha składającej się z lasów całego obrębu Przemków o pow. 12020 ha wchodzącej dotychczas w skład nadleśnictwa Chocianów oraz oddziałów 212-308 o powierzchni łącznej 2403 ha obrębu Żuków wchodzącej dotychczas w skład nadleśnictwa Głogów utworzono Zarządzeniem Nr 64 MOŚ,ZNiL z dnia 31 grudnia 1992r. „w sprawie utworzenia nowych oraz zmiany terytorialnego zasięgu niektórych istniejących nadleśnictw Lasów Państwowych”.

Swoją działalność nadleśnictwo rozpoczęło 1 sierpnia 1993r.

Obecny obręb Przemków jako samodzielne nadleśnictwo istnieje od 1945r. w oparciu o dekret PKWN z dnia. 12.12.1944r. (Dz. U.R.P. Nr 15 poz. 82 z 1944r.) i zostało utworzone z byłych lasów państwowych, lasów większej własności i lasów komunalnych miasta Przemkowa. Podstawą prowadzenia gospodarki leśnej w minionym okresie były następujące plany urządzeniowe:

- Prowizoryczny plan urządzania lasu,
- definitywny plan urządzenia lasu w 1958 roku,
- I rewizja planu definitywnego urządzenia lasu w 1970 roku,
- II rewizja planu urządzenia lasu w 1983 roku,
- w III rewizji planu urządzenia lasu w 1994 roku,
- IV rewizji planu urządzenia lasu w 2004 roku

Obecny obręb Żuków nie stanowił nigdy samodzielnej jednostki administracyjnej Lasów Państwowych. Przed 1 sierpnia 1993r. były to dwa leśnictwa obecnego obrębu Żuków w nadleśnictwie Głogów. Leśnictwa te od 1945r. należały do byłego nadleśnictwa Białobrzezie utworzonego dekretem z 1945r., zamienionego z kolei na nadleśnictwo Żuków. W 1975 roku nadleśnictwo Żuków jako obręb przeszło do nadleśnictwa Głogówko zamienionego później na nadleśnictwo Głogów. Te dwa leśnictwa (Nowy Dwór i Przemków) w czasie swojej przynależności do nadleśnictw przechodziły wraz z nimi wszystkie cykle urządzeniowe.

Obecna V rewizja planu urządzenia lasu obowiązująca od 01.01.2014 r. - 31.12.2023r. stanowi treść niniejszego opracowania.

I.1.4.1 ZAGOSPODAROWANIE LASU W MINIONYM OKRESIE

Gospodarkę leśną na obszarze obecnego nadleśnictwa Przemków prowadzono według ogólnych zasad obowiązujących w Lasach Państwowych. Dominującym sposobem użytkowania rębnego w minionych okresach gospodarczych był sposób zrębowy. Jedynie

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

sporadycznie w drzewostanach bukowych stosowano sposób zrębowo-przerębowy – obręb Przemków oddz. 15; 16; 26, obecnie są to drzewostany w rezerwacie „Buczyna Piotrowicka”.

Trzebieże wykonywane były w drzewostanach w minionych okresach gospodarczych w miarę możliwości wstępu do lasu (tereny poligonowe).

Odnowienia zrębów dokonywane było sadzeniem i siewem głównie sosną. Gatunki domieszkowe wprowadzane były w niewielkich ilościach.

I.1.4.2 OCHRONA LASU W MINIONYM OKRESIE

Stan sanitarny w ubiegłych okresach gospodarczych nie był zadowalający ze względu na charakter poligonowy obecnego obrębu Przemków. Głównymi przyczynami tego stanu był brak dostępności terenu, częste pożary lasu wywoływane obecnością wojsk oraz występowanie szkodników pierwotnych.

W 1962r. wystąpiła gradacja strzygoni na powierzchni około 500 ha, zastosowano zwalczanie przy użyciu samolotu. W latach 1994-2001 występowała barczatka sosnowka, brudnica mniszka i strzygonia choinówka na powierzchni od 450 ha do ponad 8000 ha w różnych latach.

Lasy obecnego nadleśnictwa Przemków z uwagi na charakter siedlisk i pełnioną funkcję lasów poligonowych w minionych okresach, były szczególnie narażane na pożary.

Największe pożary miały miejsce :

- w 1959 r. zniszczyły 1140 ha lasu,
- w 1963 r. zniszczyły 950 ha lasu,
- w 1969 r. zniszczyły 1500 ha lasu,
- w 1976 r. zniszczyły 904 ha lasu,
- w 1982 r. zniszczyły 915 ha lasu,
- w 1993 r. zniszczyły 90 ha lasu.

Wiatrołomy występowały w niewielkich ilościach.

Celem wzmoczenia naturalnej odporności środowiska leśnego wywieszane były skrzynki lęgowe dla ptaków, zabezpieczano poprzez grodzenie występujących mrowisk oraz stosowano metodę ogniskowo- kompleksową ochrony lasu.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.1.5 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ROZWOJU GOSPODARKI LEŚNEJ W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Tabela 4. CHARAKTERYSTYKA ROZWOJU GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Wskaźnik	obręb Przemków						obręb Żuków		
	Plan defin.	II rewizja	III rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja
1	2	3	4	5	6	7	8	10	11
I Stan posiadania									
Powierzchnia ogółem	11748,05	11816,87	12020,28	12054,62	12056,91	12091,12	3216,03	2663,89	2665,07
- grunty leśne	10651,45	8753	8031,78	9738,44	11151,41	11226,72	2509,82	2532,01	2532,49
- grunty zw. z gospodarką leśną				542,08	333,88	335,02	68,22	65,25	73,04
- grunty nieleśne	1096,6	3063,87	3988,5	1774,1	571,62	529,38	637,99	66,63	59,54
II Podział lasów na grupy									
Lasy ochronne	10651,45			1524,57	1272,08	1281,33	157,99	130,91	144,43
Rezerwy				-	311,49	300,38	128,58	129,16	129,69
Parki krajobrazowe				-	10216,53	1000,52 ⁵	-	2495,47	2443,95 ⁵
otuliny parków krajobrazowych				-	1840,35	237,16 ⁵	-	159,42	157,94 ⁵
- strefy zagrożeń przemysłowych				9738,44	11151,41	11226,72	2509,82	2532,01	2532,49
w tym: I strefa zagrożenia				9738,44	11151,41	11226,72	2509,82	2532,01	2532,49
III Wskaźnik stanu zasobów drzewnych									
Zapasy na powierzchni leśnej	723461	775324	1011326	1374880	1591306	1837632	440782	525973	588082
Średni zapas na 1 ha pow. leśnej	68	88	130	141	153	164	176	208	232
Przeciętny wiek	37	31	45	41	43	49	46	49	53

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Wskaźnik	obręb Przemków						obręb Żuków			
	Plan defin.	II rewizja	III rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	
1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	
IV Przyjęte wieki rębności										
So	110	110	110	110	110	100	100	100	100	
Md	110	110	110	110	110	100		100	100	
Św	100	100	100	100	100	90		80	90	
Bk	120	120	120	120	120	120	120	120	120	
Lp	120	100	80	80	80	100	80	80	100	
Db	140	140	140	140	140	130	140	140	130	
Js	140	140	140	140	140	120	140	140	120	
Gb	80	80	80	80	80	80	80	80	80	
Brz	80	80	80	80	80	80	80	80	80	
OI	80	80	80	80	80	80	80	80	80	
Os	60	60	60	60	60	60	60	60	60	
Tp	40	40	40	40	40	40		40	40	
V Etat użytków rębnych¹										
powierzchnia [ha]	plan	46,17	53,77		525,94	659,67	1150,66	234,98	235,8	352,79
	wykonanie	183,17	65,13	46,73	528	749,31	-	256,90	258,39	-
masa netto m ³	plan	6520	7987	6358	88843	111889	202766	41655	38623	61241
	wykonanie	15764	10344	6233	91814	129337	-	41471	41768	-

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Wskaźnik	obręb Przemków						obręb Żuków			
	Plan defin.	II rewizja	III rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja	
1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	
VI Etat użytków przedrębnych ¹										
powierzchnia [ha]	plan	365,67	381,64	528	8060,27	8605,77	6586,70	2051,14	2017,84	1640,02
	wykonanie	193,42	258,55	368	9440,003	7783,26	-	2549,003	1885,71	-
masa netto m ³	plan	3458	5417	8004	201578	232381	186940	61577	66592	58140
	wykonanie	3802	3144	8333	183890	214712	-	52215	72791	-
VIII Roczny plan odnowień i zalesień ²										
plan	79,33	59,17	27,57	245,13 ³	95,15 [6,32] ⁴	103,23	29,92	33,77	28,71	
wykonanie	204,67	108,92	57,8	128,1	79,58	-	26,24	28,32	-	

¹ Masa grubizny wraz z użytkami przygodnymi. ² Powierzchnia z gruntami nieleśnymi do zalesienia, podsadzeniami produkcyjnymi i dolesieniami luk. ³ Brak wykonania zalesień na byłym polu roboczym. ⁴ W nawiasie na powierzchni czasowo niedostępnej ze względu na zagrożenie niewybuchami ⁵ Powierzchnia w wydzieleniach literowanych

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Tabela 5. ZESTAWIENIE STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZANIA LASU

Stan na	Klasy i podklasy wieku															R-m	
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII i wyżej	KO	KDO		Przest. les niezal.
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
OBRĘB PRZEMKÓW [m³]																	
IV rewizja	815	31835	129430	171830	252745	200570	222910	188265	123310	126555	56040	13295	32270	21495	9840	9896	1591101
V rewizja	170	23050	137560	240300	237750	278015	194240	242610	178380	98215	104315	9140	39125	29795	1640	23327	1837632
OBRĘB ŻUKÓW [m³]																	
IV rewizja	15	2405	17815	93045	126085	93970	39740	47420	24395	40005	22295	2485	240	11695	2320	2043	525973
V rewizja	130	2260	13275	39890	122460	144750	93400	40570	55020	16460	30625	380	1010	21225	1995	4632	588082
NADLEŚNICTWO PRZEMKÓW [m³]																	
IV rewizja	830	34240	147245	264875	378830	294540	262650	235685	147705	166560	78335	15780	32510	33190	12160	11939	2117074
V rewizja	300	25310	150835	280190	360210	422765	287640	283180	233400	114675	134940	9520	40135	51020	3635	27959	2425714

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.1.6 STAN POSIADANIA I STAN GRANIC

Stan posiadania

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania z podziałem na województwa i gminy przedstawia załączona **tabela nr I** w części tabelarycznej p.u.l.

Tabela 6. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE TABELI NR I - POWIERZCHNIA GRUNTÓW NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW, BEZ WSPÓŁWŁASNOŚCI

Rodzaj użytku	Obręb		Nadleśnictwo	
	Przemków	Żuków	ha	%
	ha	ha	ha	%
1	2	3	4	5
1. Lasy	11561,6952	2605,3820	14167,0772	96,01
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	10455,4104	2483,3930	12938,8034	87,69
1) drzewostany - razem	10455,4104	2483,3930	12938,8034	87,69
2) plantacje drzew - razem	-	-	-	-
w tym:	-	-	-	-
- plantacje nasienne	-	-	-	-
- plantacje drzew szybkorosnących	-	-	-	-
1.2. Grunty leśne niezalesione	771,3694	48,9563	820,3257	5,56
1) w produkcji ubocznej - razem	22,6605	5,7110	28,3715	0,19
w tym:	-	-	-	-
- plantacje choinek i krzewów	3,5664	-	3,5664	0,02
- poletka łowieckie	19,0941	5,7110	24,8051	0,17
2) do odnowienia - razem	106,9857	34,6349	141,6206	0,96
w tym:	-	-	-	-
- halizny	-	0,6591	0,6591	0,00
- zręby	106,9857	33,9758	140,9615	0,96
- płazowiny	-	-	-	-
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	641,7232	8,6104	650,3336	4,41
w tym:	-	-	-	-
- przewidziane do naturalnej sukcesji	246,2525	8,6104	254,8629	1,73
- objęte szczególnymi formami ochrony	395,4707	-	395,4707	2,68
- przewidziane do wyłączenia z produkcji	-	-	-	-
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną	334,9154	73,0327	407,9481	2,76
w tym:	-	-	-	-
1) budynki i budowle	2,3769	0,9037	3,2806	0,02
2) urządzenia melioracji wodnych	10,5373	1,7708	12,3081	0,08
3) linie podziału przestrzennego lasu	94,6654	22,3767	117,0421	0,79
4) drogi leśne	221,9670	39,1959	261,1629	1,77

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

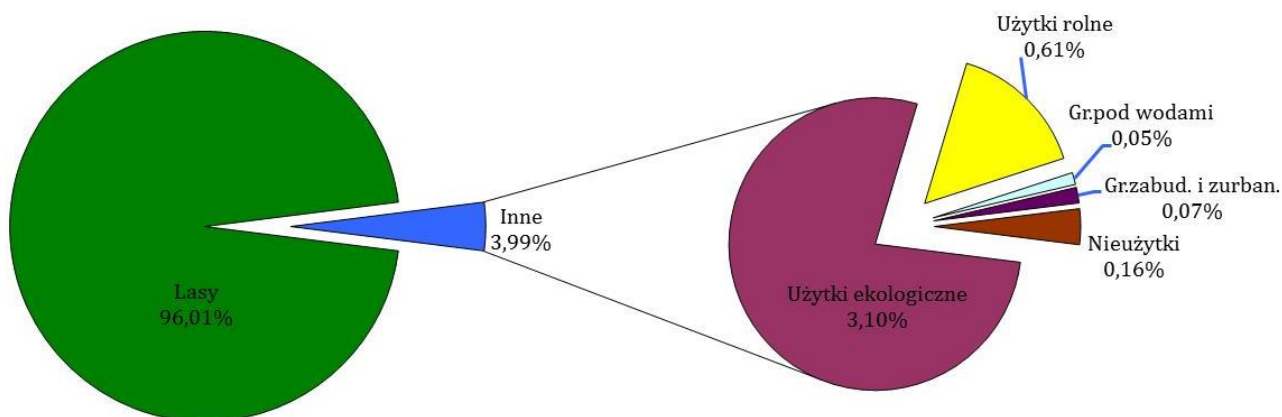
Rodzaj użytku	Obręb		Nadleśnictwo	
	Przemków	Żuków	ha	%
	ha	ha		
1	2	3	4	5
5) tereny pod liniami energetycznymi	0,6019	8,7856	9,3875	0,06
6) szkółki leśne	4,4965	-	4,4965	0,03
7) miejsca składowania drewna	0,2704	-	0,2704	0,00
8) parkingi leśne	-	-	-	-
9) urządzenia turystyczne	-	-	-	-
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	-	-	-	-
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	11561,6952	2605,3820	14167,0772	96,01
3. Użytki rolne - razem	53,4136	37,0628	90,4764	0,61
3.1. Grunty orne - razem	28,3708	25,8674	54,2382	0,37
w tym:				
1) role	28,3708	25,8674	54,2382	0,37
2) plantacje. poletka. składy drewna i szkółki na gruntach ornych		-	-	-
3) ugory. odłogi		-	-	-
3.2. Sady	1,0222	-	1,0222	0,01
3.3. Łąki trwałe	19,3900	3,1600	22,5500	0,15
3.4. Pastwiska trwałe	3,5880	7,8400	11,4280	0,08
3.5. Grunty rolne zabudowane	1,0226	0,1954	1,2180	0,01
3.6. Grunty pod stawami rybnymi		-	-	-
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	0,0200	-	0,0200	0,00
4. Grunty pod wodami - razem	7,7800	-	7,7800	0,05
w tym:				
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	0,1100	-	0,1100	0,00
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	7,6700	-	7,6700	0,05
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi	-	-	-	-
5. Użytki ekologiczne - razem	457,2600		457,2600	3,10
6. Tereny różne - razem	-	-	-	-
w tym:				
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.	-	-	-	-
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego			-	-
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)			-	-
4) różne inne			-	-
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	1,6600	8,4978	10,1578	0,07

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

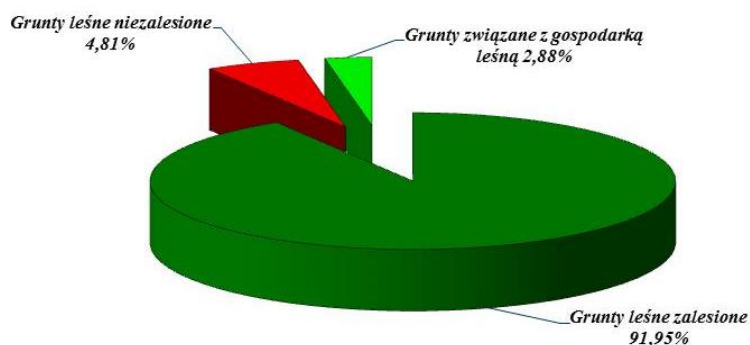
Rodzaj użytku	Obręb		Nadleśnictwo	
	Przemków	Żuków	ha	%
	ha	ha		
1	2	3	4	5
w tym:	-	-	-	-
7.1. Tereny mieszkaniowe	-	0,2278	0,2278	0,00
7.2. Tereny przemysłowe	-	-	-	-
7.3. Tereny zabudowane inne	0,8500	0,1400	0,9900	0,01
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	-	-	-	-
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	0,8000	-	0,8000	0,01
w tym:	-	-	-	-
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	0,5200	-	0,5200	0,00
2) tereny zabytkowe	0,2800	-	0,2800	0,00
3) tereny sportowe	-	-	-	-
4) ogrody zoologiczne i botaniczne	-	-	-	-
5) tereny zieleni nieurządzonej	-	-	-	-
7.6. Użytki kopalne	-	8,1300	8,1300	0,06
7.7. Tereny komunikacyjne - razem	0,0100	-	0,0100	0,00
w tym:	-	-	-	-
1) drogi	0,0100	-	0,0100	0,00
2) tereny kolejowe	-	-	-	-
3) inne tereny komunikacyjne	-	-	-	-
8. Nieużytki - razem	9,2600	13,9900	23,2500	0,16
w tym:	-	-	-	-
1) bagna	-	13,9900	13,9900	0,09
2) piaski	3,2213	-	3,2213	0,02
3) utwory fizjograficzne	-	-	-	-
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	6,0387	-	6,0387	0,04
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów	529,3736	59,5506	588,9242	3,99
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia	-	-	-	-
OGÓŁEM (1-8)	12091,0688	2664,9326	14756,0014	100,00

Powyższy podział użytków jest zgodny z klasyfikacją ewidencyjną gruntów określoną w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (dz. U. Nr 38, poz. 454).

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Wykres 2. STRUKTURA UŻYTKÓW W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Wykres 3. STRUKTURA GRUNTÓW LEŚNYCH W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

W stanie posiadania nadleśnictwa występują współwłasności, które powstały na skutek sprzedaży budynków lub lokali wielorodzinnych.

Tabela 7. WYKAZ WSPÓŁWŁASNOŚCI W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Nr działki	Adres leśny	Rodzaj pow.	Pow.	Współdział
272/7	13-32-1-03-4 -ix -00	BUD INNE	0,41	150/1000
272/7	13-32-1-03-4 -jx -00	R	0,03	150/1000
278/21	13-32-1-02-18A -y -00	BUD INNE	0,21	3429/10000

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Opisanym współwłasnością nadano ostatnią literę w danym oddziale, ponad to oznaczono je na mapach gospodarczych czerwoną obwódką z opisem numeru działki, w godle mapy zapisano powierzchnię współwłasności.

Powierzchnia gruntów nadleśnictwa Przemków, wg grup i kategorii użytkowania, na podstawie syntetycznego zestawienia wielkości zawartych w opisie taksacyjnym lasu i porównanie ich z danymi z Tabeli I przedstawiono poniżej.

Tabela 8. POWIERZCHNIA GRUNTÓW, WG GRUP UŻYTKÓW - ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE, WG DANYCH Z EWIDENCJI GRUNTÓW I PLANU U.L., DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Obręb	Powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona		Pow. związana z gospodarką leśną		Powierzchnia nieleśna		Ogółem obręb	
	ewidencyjna	plan u.l.	ewidencyjna	plan u.l.	ewidencyjna	plan u.l.	ewidencyjna	plan u.l.
Przemków	11226,7798	11226,72	334,9154	335,02	529,3736	529,38	12091,0688	12091,12
Żuków	2532,3493	2532,49	73,0327	73,04	59,5506	59,54	2664,9326	2665,07
Nadleśnictwo Przemków	13759,1291	13759,21	407,9481	408,06	588,9242	588,92	14756,0014	14756,19
Różnica	0,0809		0,1119		-0,0042		0,1886	

^{*} - bez gruntów stanowiących współwłasność o pow. 0,65 ha;

Zaistniałe różnice w powierzchni nadleśnictwa Przemków, wg tabeli I i opisów taksacyjnych wynikają z założeń dotyczących sposobu rozliczania powierzchni ewidencyjnej, a następnie sposobu przeniesienia jej do opisów taksacyjnych oraz ujęcia w opisach taksacyjnych współwłasności. Dla nadleśnictwa Przemków wielkości różnicy powierzchni wg opisów taksacyjnych i tabeli I wynosi 0,1886 ha, bez współwłasności wynoszącej 0,6506 ha.

I.1.6.1 ANALIZA ZMIAN UDZIAŁU KATEGORII GRUNTÓW W POWIERZCHNI NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Analizę zmian udziału kategorii gruntów w powierzchni nadleśnictwa Przemków przeprowadzono na podstawie danych zawartych w tabelach dla danych z IV oraz V rewizji urządzenia lasu.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Tabela 9. POWIERZCHNIA GRUNTÓW, WG GRUP I RODZAJÓW UŻYTKÓW EWIDENCYJNYCH - ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE Z –TAB I.

Grunty leśne				Grunty zadrzewione	Grunty nieleśne								Ogółem
Zalesione	Nie zalesione	Zw. z gos. leśna.	Razem		Użytki ekologiczny	Użytki rolne	Wody	Tereny osiedlowe	Tereny różne	Nieużytki	Pozostałe	Razem	
Powierzchnia w ha / %													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Nadleśnictwo Przemków													
Dane wg V rewizji U.L.*													
12938,8034	820,3257	407,9481	14167,0772	0,0000	457,2600	90,4764	7,7800	10,1578	0,0000	23,2500	0,0000	588,9242	14756,0014
87,69%	5,56%	2,76%	96,01%	0,00%	3,10%	0,61%	0,05%	0,07%	0,00%	0,16%	0,00%	3,99%	100,00%
Dane wg IV rewizji U.L.													
12879,0967	804,3527	399,1887	14082,6381	0,0000	457,2600	106,1122	6,5200	3,8341	36,3300	26,5900	1,6000	638,2463	14720,8844
87,49%	5,46%	2,71%	95,66%	0,00%	3,11%	0,72%	0,04%	0,03%	0,25%	0,18%	0,01%	4,34%	100,00%
Zmiany													
59,7067	15,9730	8,7594	84,4391	0,0000	0,0000	-15,6358	1,2600	6,3237	-36,3300	-3,3400	-1,6000	-49,3221	35,1170
0,46%	0,12%	0,07%	0,65%	0,00%	0,00%	-0,12%	0,01%	0,05%	-0,28%	-0,03%	-0,01%	-0,38%	0,27%

* - powierzchnie bez gruntów stanowiących współwłasność - 0,6506 ha

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.1.7 STAN GRANIC

I.1.7.1.1 Ustalenie granic nadleśnictwa

Granice nadleśnictwa zostały zweryfikowane w 2012 - 2013 roku przez BUL i GL Oddział w Brzegu, który w tym celu wykorzystał SLMN, ortofotomapę gruntów w zarządzie nadleśnictwa oraz warstwy działek ewidencyjnych z geoportalu. W wyniku analizy spójności danych dokonano sprawdzenie położenia działek i kompleksów leśnych gruntów nadleśnictwa z ortofotomapą i warstwami geoportalu oraz porównano powierzchnię działek ewidencyjnych z powierzchnią poligonów mapy.

I.1.7.1.2 Prace geodezyjne dla potrzeb IV rewizji u.l.

Prace geodezyjne, dla potrzeb IV rewizji urządzenia lasu, zostały wykonane w latach 2004 – 2013 w miarę zaistniałych potrzeb (wg stanu na 1 stycznia 2014 r.). Całość dokumentacji kartograficznej opracowana została zgodnie z **„Zarządzeniem Nr 41 DGLP z dnia 7.06.2004r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 74 z dnia 23.08.2001r. w sprawie zdefiniowania standardu leśnej mapy numerycznej dla poziomu nadleśnictwa oraz wdrażanie systemu informacji przestrzennej w nadleśnictwach.”**

Opracowaniem objęto całość gruntów będących w użytkowaniu Nadleśnictwa Przemków, obejmujących **557** działek w **18** obrębach ewidencyjnych na łączną powierzchnię **14756,84** ha, w tym 2 współwłasności o powierzchni 0,65 ha.

Dla całości sporządzono pierworys mapy gospodarczej w formie numerycznej z warstwą graniczników, działek i użytków.

Rejestr gruntów sporządzony został na podstawie danych pozyskanych z SILP i tworzy on relatywną bazę danych opisowych z mapą numeryczną. Na podstawie zapisów danych w SILP dokonano aktualizacji ewidencji gruntów o grunty przejęte przez nadleśnictwo w 2012 i 2013 roku, zmiany wynikające ze sprzedaży działek, zmiany wynikłe z weryfikacji mapy ze stanem faktycznym w terenie wykonanej w trakcie prac taksacyjnych. Dla całości sporządzono wykazy zmian gruntowych.

W ramach prac urządzeniowych wykonano podkład mapowy, w postaci map gospodarczych w skali 1: 5 000, obejmujący łącznie 38 arkuszy.

Granica nadleśnictwa jest zestabilizowana w punktach załamania granitowymi słupkami ze znakiem podziemnym. Przebieg granic gruntów w zarządzie nadleśnictwa Przemków jest jednoznaczny.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.1.8 PODZIAŁ POWIERZCHNIOWY

Podstawą podziału powierzchniowego był podział dotychczasowy, uzupełniony o zmiany wynikające z przejęcia gruntów. Grunty nowoprzyjęte zostały włączone do sąsiednich oddziałów.

Podział na leśnictwa został przyjęty zgodnie z podziałem przekazanym przez Nadleśniczego.

Podział powierzchniowy nadleśnictwa Przemków ma charakter podziału nizinnego.

Numeracja oddziałów w nadleśnictwie jest ciągła. Sieć podziału powierzchniowego jest dostatecznie utrwalona w terenie granitowymi słupami oddziałowymi. Stabilizacja tego podziału w terenie wymaga nielicznego uzupełnienia, sam podział spełnia swoje zadania (orientacja, komunikacja i ochrona).

Zdjęcie 4. SŁUP ODDZIAŁOWY NA TERENIE LEŚNICTWA PIOTROWICE

Odcinki linii podziału powierzchniowego wymagające poszerzenia opisano w opisach taksacyjnych jako linie do poszerzenia. Ogółem w nadleśnictwie opisano 18 linii o długości ca 7,675 km i powierzchni 3,46 ha, wymagających poszerzenia.

Nie poszerzone w terenie linie podziału powierzchniowego – linie oddziałowe i ostępowe (gospodarcze) należy poszerzyć do szerokości podanej na mapach gospodarczych. Wielkość grubizny drewna projektowana do pozyskania, z tytułu poszerzenia linii jest przedmiotem planu cięć użytków rębnych nie zaliczonych na etat.

Linie podziału powierzchniowego, które spełniają rolę leśnych dróg wywozowych, zostały oznaczone na mapach gospodarczych i przeglądowych, jako drogi, a ich powierzchnia w opisach taksacyjnych oraz rejestrze powierzchniowym figuruje również pod drogami.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Wykres 4. WYBRANE ELEMENTY PODZIAŁU POWIERZCHNIOWEGO DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Wskaźnik	Cecha	Nadleśnictwo Przemków		
		Obręb Przemków	Obręb Żuków	Ogółem
1	2	3	4	5
Liczba zanumerowanych oddz.	Ilość	302	98	400
Średnia powierzchnia oddziału.	Ha	40,03	29,29	36,89
Rozpiętość szeregu	Zakres	1-296	211 - 308	-
Brakujące oddziały	Nr	brak	brak	brak
Oddziały z literą.	Nr	2A; 3A; 17A; 18A	brak	2A; 3A; 17A; 18A
Min. powierzchnia oddz.	Ha	13,71	13,75	13,71
Max powierzchnia oddz.	Ha	92,88	55,20	92,88

I.1.8.1 CHARAKTERYSTYKA PODZIAŁU POWIERZCHNIOWEGO

Powierzchnia gruntów objęta pracami urzędziowymi w nadleśnictwie Przemków wynosi 14756,84 ha (ze współwłasnością, której powierzchnia wynosi 0,65 ha).

Tabela 10. CHARAKTERYSTYKA ILOŚCIOWA WYBRANYCH ELEMENTÓW STRUKTURY PODZIAŁU POWIERZCHNIOWEGO DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Wskaźnik	Cecha	Nadleśnictwo Przemków		
		Obręb Przemków	Obręb Żuków	Ogółem
1	2	3	4	5
Liczba wyłączeń	Ilość	3945	1376	5321
Średnia powierzchnia wyłączenia	Ha	3,07	1,94	2,78
Liczba pododdziałów	Ilość	2394	946	3340
Średnia powierzchnia pododdziału	Ha	5,05	2,82	4,30
Liczba wyłączeń nie literowanych (liniowych)	Ilość	1551	430	1981
Średnia powierzchnia wyłączeń nie literowanych (liniowych)	Ha	0,21	0,15	0,20

I.2 PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU

I.2.1 POWIĄZANIE Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI

Nadrzędnym strategicznym celem Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gmin jest dalsza poprawa ładu przestrzennego, warunków życia mieszkańców i gospodarowania przedsiębiorstw. Należy przy tym zachować zalety położenia, walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz wykorzystać dotychczasową różnorodność gospodarczą i kulturową. Gminy dążą do zrównoważonego i trwałego rozwoju funkcji rekreacyjnej, mieszkaniowej i produkcyjno-usługowej przy zachowaniu wiejskiego jej charakteru.

Tego rodzaju studium jest podstawą do tworzenia warunków dla działalności lokalizacyjnej umożliwiającej wielofunkcyjny rozwój gminy z uwzględnieniem możliwości eksploatacji złóż surowców mineralnych i ich przeróbki, tradycji przemysłowych przy przestrzeganiu zasad rozwoju zrównoważonego, ochrony wyeksponowania wartości środowiska przyrodniczego i krajobrazu gminy oraz dziedzictwa historyczno – kulturowego z uwzględnieniem rozwoju funkcji rekreacyjno – turystycznej oraz minimalizacji sytuacji kolizyjnych wynikających z przeznaczenia terenów dla różnych funkcji.

W działalności gospodarczej Nadleśnictwo Przemków korzysta z dokumentów planistycznych:

- Aktualizacja Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015. (Wrocław, 2010).
- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego 2012. Załącznik do Uchwały nr XXIV/616/12 z dnia 27 czerwca 2012 (Wrocław, 2012).
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego. Perspektywa 2020 (projekt). IRT. (Wrocław, 2013).
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bolesławiec (Wrocław, 2013).
- Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gromadka (Gromadka, 2008).
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Przemków. Tekst ujednoczony (Przemków, 2012).
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Radwanice (Radwanice, 2012).
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Szprotawa (Szprotawa, 2010).

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.2.2 PLANY OCHRONY POWIĄZANE Z PROJEKTEM PUL

Programy Ochrony Środowiska stanowią podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej. Obowiązek ten został nałożony na organy wykonawcze wszystkich szczebli administracji publicznej (województwa, powiatu i gminy).

Programy Ochrony Środowiska określają politykę środowiskową, ustalają cele i zadania odnoszące się do aspektów środowiskowych. Realizacja programu ma doprowadzić do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewnić skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyć warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa, nie ograniczając jednocześnie rozwoju gospodarczego i nie powodując znacznych napięć społecznych.

Programy Ochrony Środowiska są dokumentami planowania strategicznego, zawierające cele i kierunki polityki, określające wynikające z nich działania.

Jako założenia wyjściowe do Programu Ochrony Środowiska przyjęto uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne, wynikające z obowiązujących aktów prawnych, programów wyższego rzędu oraz dokumentów planistycznych uwzględniających problematykę ochrony środowiska.

Uwarunkowania te, w powiązaniu z aktualnym stanem środowiska, były podstawą do zdefiniowania priorytetów i celów w zakresie ochrony środowiska i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych.

Dokumentami planistycznymi powiązаныmi z projektem pul są również plany ochrony:

- Opracowanie Ekofizjograficzne dla Województwa Dolnośląskiego, 2005, Zarząd Województwa Dolnośląskiego, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne, Wrocław.
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bolesławiec na lata 2013–2016 z perspektywą na lata 2017–2020. Aktualizacja. Eko-Team (Bolesławiec, 2012).
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Gromadka na lata 2010–2014 z uwzględnieniem lat 2015–2018. IME Consulting (Gromadka, 2010).
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Przemków. PPW „Czyste Powietrze” Sp. z o.o. (Wrocław, 2004).
- Program Ochrony Środowiska Gminy Radwanice (Wrocław, 2004).
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Szprotawa na lata 2004–2011 (Szprotawa, 2004).
- Program Ochrony Środowiska dla powiatu polkowickiego na lata 2011–2015 z perspektywą do 2019 r. Projekt 2 (Wrocław, 2011).

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.2.3 POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Ustalenia w projekcie planu urządzenia lasu wiążą się z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego sporządzanymi dla gmin znajdujących się w zasięgu granic nadleśnictwa. W planach tych określone są m.in. obszary przeznaczone do zalesienia. W nadleśnictwie Przemków projekt planu nie przewiduje zalesień na okres 2014-2023, wobec tego ustalenia miejscowych planów zagospodarowania nie mają w tym zakresie odniesienia do zapisów projektu planu urządzenia lasu.

Dokumentami planistycznymi powiązаныmi z projektem pul są również plany ochrony dla powierzchniowych form ochrony przyrody wynikające z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz.U. 2005 nr 94 poz. 794). Na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Przemków występują formy ochrony przyrody ujęte powyższym rozporządzeniem, do których należą: rezerwaty przyrody: „Buczyna Piotrowicka”, „Łęgi Źródłiskowe koło Przemkowa” i „Stawy Przemkowskie” oraz Przemkowski Park Krajobrazowy. Żaden z rezerwatów przyrody nie posiada obowiązującego planu ochrony, a dokument tego typu dla Przemkowskiego Parku Krajobrazowego znajduje się obecnie w przygotowaniu (stan na 1 stycznia 2014 r.). W projekcie pul dla nadleśnictwa Przemków uwzględniono zapisy tego opracowania w zakresie wskazanych lokalizacji przedmiotów ochrony i ich celów ochrony w obszarach Natura 2000 OZW Jelonek Przemkowski PLH020097 i OZW Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka PLH080007.

Innymi dokumentami planistycznymi powiązаныmi z projektem pul są plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wynikające z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Dz.U. 2010 nr 64 poz. 401 z późn. zmianami). Na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Przemków znajduje się pięć obszarów Natura 2000 – trzy obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW Wrzosowisko Przemkowskie PLH0200015, OZW Jelonek Przemkowskie PLH020097, OZW Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka PLH080007) oraz dwa obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO Bory Dolnośląskie PLB020005, OPSO Stawy Przemkowskie PLB020003). W 2011 r. dla OSO Stawy Przemkowskie PLB020003 sporządzono projekt planu ochrony, a w 2013 r. opracowano projekty planów zadań ochronnych dla OZW Wrzosowisko Przemkowskie PLH0200015 i OSO Bory Dolnośląskie PLB020005. Projekt pul dla nadleśnictwa Przemków uwzględnił zapisy ww. dokumentów w zakresie lokalizacji przedmiotów ochrony i określonych dla nich celów ochrony.

Dokumentami powiązаныmi z projektem pul dla nadleśnictwa Przemków są również plany urządzenia lasu dla nadleśnictw bezpośrednio z nim sąsiadujących, tj. nadleśnictw

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Głogów, Lubin, Chocianów, Świątoszów i Szprotawa. Powiązanie to dotyczy jedynie ustalenia granic pomiędzy nadleśnictwami i ponadto w żaden sposób nie odnosi się wprost do nadleśnictwa Przemków.

I.3 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH W LASACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO

I.3.1 POŁOŻENIE NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

I.3.1.1 PRZYNALEŻNOŚĆ PRZYRODNICZO-LEŚNA

Lasy nadleśnictwa Przemków wg regionalizacji przyrodniczo-leśnej (Zielony i Kliczkowska, 2012) położone są w:

Kraina: Śląska (V)

Mezoregion: Wzgórza Dalkowskie (V.1)

Mezoregion: Bory Dolnośląskie (V.2)

I.3.1.2 PRZYNALEŻNOŚĆ FIZYCZNO – GEOGRAFICZNA

Pod względem podziału fizyczno-geograficznego lasy nadleśnictwa Przemków, położone są w następujących jednostkach fizyczno-geograficznych Polski (*Kondracki 2011*):

Obszar: Europa Zachodnia

Podobszar: Pozaalpejska Europa Zachodnia

Prowincja: Niż Środkowoeuropejski (31)

Podprowincja: Niziny Sasko-Łużyckie(317)

Makroregion: Nizina Śląsko-Łużycka (317.7)

Mezoregion: Bory Dolnośląskie (317.74)

Równina Szprotawska (317.75)

Wysoczyzna Lubińska (317.76)

Równina Legnicka (317.77)

Podprowincja: Niziny Środkowopolskie (318)

Makroregion: Wał Trzebnicki (318.4)

Mezoregion: Wzgórza Dalkowskie (318.42)

Mezoregion Bory Dolnośląskie to zróżnicowany obszar o powierzchni 1650 km². Położony jest w dorzeczach Nysy Łużyckiej oraz Bobru z Kwisą. Na obszarze tego mezoregionu dominują drzewostany sosnowe z domieszkami drzew liściastych oraz jodły i świerka. Obszar ten jest mocno przekształcony antropogenicznie, najcenniejsze przyrodniczo płaty objęto ochroną w formie rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych.

Mezoregion Równina Szprotawska zlokalizowana jest w szerokim obniżeniu pomiędzy Wzgórzami Dalkowskimi a Wysoczyzną Lubińską. Przez równinę przepływa rzeka

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Szprotawa mająca swoje ujście do Bobru. Gleby są pochodzenia aluwialnego i głównie zajmowane są przez rolnictwo.

Mezoregion Wysoczyzna Lubińska o powierzchni około 590 km² graniczy z Równiną Szprotawską, Równiną Legnicką, Obniżeniem Ścinawskim oraz Wzniesieniami Chocianowskimi. W podłożu czwartorzędowym i trzeciorzędowym obecne są łupki miedzionośne pochodzenia permskiego. Stanowią one siłę rozwoju regionu przez zlokalizowanie na jego terenie Legnicko-Głogowskiego Okręgu Miedziowego.

Mezoregion Równina Legnicka obejmuje szerokie, płaskodenne doliny dolnej Kaczawy i jej dopływów, m.in. Czarnej Wody, do której zlewni należy Nidzica, rozpoczynająca swój bieg w południowej części nadleśnictwa.

Mezoregion Wzgórza Dalkowskie należy do makroregionu Wał Trzebnicki, który uważa się za granicę zasięgu lodowca warciańskiego. Stanowi on strefę zaburzeń glacyjotektonicznych, które sfałdowały warstwy miocenijskie z węglem brunatnym. Rozciąga się pomiędzy Wzniesieniami Żarskimi na zachodzie a Obniżeniem Ścinawskim na wschodzie, graniczy na północy z Pradolina Głogowską, a na południu z Równiną Szprotawską i Wysoczyzną Lubińską. Zbudowany jest ze spiętrzonych warstw neogenu i starszego plejstocenu (Kondracki, 2011).

I.3.1.3 PRZYNALEŻNOŚĆ GEOBOTANICZNA

Według regionalizacji geobotanicznej Polski (Matuszkiewicz, 2008) obszar nadleśnictwa Przemków leży w zasięgu następujących jednostek geobotanicznych:

Prowincja Środkowoeuropejska

Podprowincja Środkowoeuropejska Właściwa

B Dział Brandenbursko-Wielkopolski

B.4. Kraina Południowowielkopolsko-Łużycka

B.4a. Podkraina Łużycka

B.4a.5. Okręg Borów Dolnośląskich

B.4a.5.c Podokręg Świętoszowski

B.4b. Podkraina Południowowielkopolska

B.4b.9. Okręg Szprotawsko-Prochowidzki

B.4b.9.a Podokręg Szprotawsko-Chocianowski

B.4b.9.b Podokręg Przemkowski

Według podziału geobotanicznego Dolnego Śląska (wg Szafer, 1972 zmienione Kuczyńska i in., 1997), obszar nadleśnictwa Przemków znajduje się na terenie następujących jednostek geobotanicznych:

Państwo: Holarktyka

Obszar: Euro-Syberyjski

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Prowincja: Niżowo-Wyżynna

A Dział Bałtycki (A)

Poddział: Pas Kotlin Podgórskich

6. Kraina: Kotlina Śląska (6)

6.1 Okręg: Nizina Śląsko-Łużycka (6.1)

6.1.1 Podokręg: Bory Dolnośląskie (6.1.1)

6.1.2 Podokręg: Równina Szprotawska (6.1.2)

Okręg Niziny Śląsko-Łużyckiej obejmuje podokręgi Borów Dolnośląskich i Równiny Szprotawskiej. Dominują tu ubogie gleby piaszczyste, lecz Bory Dolnośląskie mają nieco bardziej urozmaicone ukształtowanie powierzchni. W bezodpływowych zagłębieniach wykształciły się tutaj niewielkie torfowiska oraz płyty sosnowych borów bagiennych, czasem obecne są naturalne zbiorniki wodne z pływaką roślinnością. Równina Szprotawska jest bardziej jednostajna, ma większy udział powierzchni odlesionych i użytkowanych rolniczo. W całym okręgu w drzewostanie dominuje sosna, a największe powierzchnie zajmują jej jednowiekowe, ubogie florystycznie nasadzenia. Wyróżnia się notowaniem gatunków atlantyckich i subatlantyckich takich jak: wrzosiec bagienny *Erica tetralix*, nadbrzeżyca nadrzeczna *Corrigiola litoralis*, gałuszka kulecznica *Pilularia globulifera*, widłaczek torfowy *Lycopodiella inundata* (źródło: Opracowanie Ekofizjograficzne dla Dolnego Śląska, 2005).

I.3.1.4 POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Grunty nadleśnictwa Przemków rozciągają się między:

15° 59' a 15° 91' długości geograficznej wschodniej i

51° 42' a 51° 56' szerokości geograficznej północnej.

I.3.1.5 HYDROLOGIA

Pod względem hydrograficznym, lasy nadleśnictwa Przemków usytuowane są w zlewisku Bałtyku, w dorzeczu rzeki Bóbr, która jest najważniejszym lewostronnym dopływem Odry. Sieć hydrograficzna nadleśnictwa nie jest silnie rozbudowana i brak jest tu większych rzek. Zgodnie z podziałem hydrograficznym Polski (2007) teren nadleśnictwa położony jest w obszarze następujących jednostek hydrograficznych:

- I Odra
- II Bóbr
- III Szprotawa
- IV Szprotawa od Chocianowskiej wody do Szprotawicy
- IV Szprotawa od Szprotawicy do Suche
- IV Kamienny Potok

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

- III Bóbr od Kamiennej do Szprotawy
- IV Bóbr od Bobrzycy do Szprotawej
- II Odra od Nysy Kłodzkiej do Baryczy
- III Kaczawa
- IV Czarna Woda
- IV Chocianowska Woda

Charakterystyka dwóch najważniejszych rzek, przepływających przez teren nadleśnictwa Przemków, przedstawia się następująco:

Bóbr (czes. Bobr, niem. Bober) – rzeka w południowo-zachodniej Polsce, płynie przez województwo dolnośląskie i lubuskie, największy z lewobrzeżnych dopływów Odry. Szacowana długość Bobru wynosi 271,6 km. Powierzchnia dorzecza osiąga 5876 km² (w Polsce 5830 km², w Czechach 46 km²). Bóbr jest rzeką o reżimie górsko-nizinnym. Posiada źródła w Karkonoszach, w Czechach, na wysokości 780 m n.p.m. na Bobrowym Stoku. Płynie w kierunku północno-zachodnim doliną o krętym przebiegu, uchodzi do Odry w okolicach Krosna Odrzańskiego. W obniżeniach dorzecza występują bagniste torfowiska. W pn. części nadleśnictwa Bóbr płynie szeroką, piaszczystą doliną. Bieg jego cechuje mały spadek, liczne meandry i starorzecza. Rzeka charakteryzuje się dużymi wahaniami stanów wody i przepływów. Po serii powodzi na przełomie XIX / XX w. Bóbr wraz z dorzeczem został uregulowany. Na Bobrze znajduje się kilka zbiorników retencyjnych.

Szprotawa (niem. Sprotte) – rzeka w zachodniej Polsce, będąca prawym dopływem Bobru o długości 57,5 km i powierzchni dorzecza 870 km². Płynie przez Równinę Szprotawską w województwie dolnośląskim i lubuskim, rozdzielając się na kilka strug w rejonie wsi Ogrodzisko koło Lubina. Na północ od Przemkowa płynie przez obszary bagien i stawów i uchodzi do Bobru w Szprotawie.

Na obszarze Dzielnicy Równiny Dolnośląskiej w mezoregionie Borów Dolnośląskich nie ma większych jezior, natomiast w północnej części nadleśnictwa znajdują się Stawy Przemkowskie o powierzchni ponad 1000 ha (*źródło*: dane z KZGW).

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków znajduje się główny zbiornik wód podziemnych 315 Chocianów-Gozdnicza obejmujący swym zasięgiem cały obręb Przemków. Głębokość Użytkowego Pietra Wodonośnego (GUWP) na większości powierzchni nadleśnictwa zawiera się w przedziale 5–15m. W dolinie Bobru, w bezpośredniej okolicy Stawów Przemkowskich oraz na pasie od Biernatowa po granicę z nadleśnictwem Chocianów głębokość ta jest płytsza i wynosi 0–5 m. Ma to odzwierciedlenie w dużo większym udziale siedlisk wilgotnych i bagiennych. Wody podziemne w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków zalegają w całości w utworach czwartorzędowych (*źródło*: Opracowanie Ekofizjograficzne dla Województwa Dolnośląskiego, 2005).

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.3.2 HIPSOMETRIA

Nadleśnictwo Przemków jest nadleśnictwem nizinnym, położonym w terenie płaskim położonym od wysokości 130 m n.p.m. do 180 m n.p.m. Poniżej przedstawia się w zestawieniu tabelarycznym charakterystykę hipsometryczną w poszczególnych leśnictwach nadleśnictwa Przemków.

Tabela 11. CHARAKTERYSTYKA HIPSOMETRYCZNA LEŚNICTW

Leśnictwo	minimalna H (m n.p.m.)	maksymalna H (m n.p.m.)	rozpiętość pionowa
Wilkocin	153	187	34
Cegielnia	157	180	23
Szklarki	146	159	13
Piotrowice	139	152	13
Biernatów	139	164	25
Kozłów	146	159	13
Nowy Dwór	147	171	24
Przemków	140	173	33

I.3.3 CHARAKTERYSTYKA GLEB

Nadleśnictwo Przemków posiada opracowanie siedliskowe sporządzone według stanu na 1 stycznia 2010 roku. Według ustaleń KZP do opisów taksacyjnych przepisano w maksymalnym stopniu informacje dotyczące typu siedliskowego lasu, wariantu uwilgotnienia, stan siedliska i podtypu gleby, a dla gruntów porolnych i zrekultywowanych dodatkowo cechę gleby. Informacja o gatunku gleby w wyniku zmian w nowej instrukcji siedliskowej dotyczących metod laboratoryjnych oznaczania gatunku gleby została pominięta.

Tabela 12. FREKWENCJA PODTYPÓW GLEB W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Podtyp gleby	Obręb Przemków		Obręb Żuków		Nadleśnictwo	
	ha - %					
1	2	3	4	5	6	7
AKI (Kulturoziemy leśne)	256,31	2,3	0	0,0	256,31	1,9
AUi (Gleby industro i urbanoziemne o niewykształconym profilu)	102,63	0,9	66,39	2,6	169,02	1,2
Bgms (Gleby glejo-bielicowe murszaste)	260,3	2,3	48,5	1,9	308,8	2,2
Bgw (Gleby glejo-bielicowe właściwe)	451,02	4,0	73,53	2,9	524,55	3,8
Blw (Bielice właściwe)	88,76	0,8	7,01	0,3	95,77	0,7
Bw (Gleby bielicowe właściwe)	4106,53	36,6	128,54	5,1	4235,07	30,8
CZms (Czarne ziemie murszaste)	0	0,0	41,87	1,7	41,87	0,3
Gm (Gleby gruntowoglejowe murszowe)	116,93	1,0	61,24	2,4	178,17	1,3

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Podtyp gleby	Obręb Przemków		Obręb Żuków		Nadleśnictwo	
	ha - %					
1	2	3	4	5	6	7
Gms (Gleby gruntowoglejowe murszaste)	139,71	1,2	48,82	1,9	188,53	1,4
Gw (Gleby gruntowoglejowe właściwe)	297,62	2,7	103,81	4,1	401,43	2,9
MDp (Mady rzeczne próchniczne)	0	0,0	0,69	0,0	0,69	0,0
Mn (Gleby namurszowe)	0	0,0	8,39	0,3	8,39	0,1
MRm (Gleby mineralno-murszowe)	0	0,0	3,27	0,1	3,27	0,0
MRms (Gleby murszaste)	0	0,0	21,82	0,9	21,82	0,2
MRw (Gleby murszowate właściwe)	0	0,0	27,69	1,1	27,69	0,2
Mt (Gleby torfowo-murszowe)	173,38	1,5	10,32	0,4	183,7	1,3
OGam (Gleby amfiglejowe)	6,87	0,1	0	0,0	6,87	0,0
OGb (Gleby opadowoglejowe bielcowe)	6,43	0,1	0	0,0	6,43	0,0
OGSts (Gleby stagnoglejowe torfiaste)	3,75	0,0	3,83	0,2	7,58	0,1
OGw (Gleby opadowoglejowe właściwe)	81,49	0,7	4,06	0,2	85,55	0,6
Pbr (Gleby płowe brunatne)	1,82	0,0	1,3	0,1	3,12	0,0
Pog (Gleby płowe opadowoglejowe)	22,58	0,2	0	0,0	22,58	0,2
Pw (Gleby płowe właściwe)	0	0,0	4,99	0,2	4,99	0,0
RDb (Gleby rdzawe bielcowe)	3652,54	32,5	1080,35	42,7	4732,89	34,4
RDbr (Gleby rdzawe brunatne)	165,7	1,5	32,29	1,3	197,99	1,4
RDw (Gleby rdzawe właściwe)	1268,58	11,3	753,78	29,8	2022,36	14,7
Tp (Gleby torfowe torfowisk przejściowych)	23,77	0,2	0	0,0	23,77	0,2
Razem	11226,72	100,0	2532,49	100,0	13759,21	100,0

W trakcie prac urzędzeniowych dokonano opisu gleb leśnych na podstawie aktualnego opracowania siedliskowego.

Łącznie na terenie nadleśnictwa Przemków wyróżniono 27 podtypów gleb. Gleby rdzawe są najliczniej reprezentowanym typem gleb występujących na obszarze nadleśnictwa, w tym gleby rdzawe: bielcowe (RDb) 4732,89 ha (34,4% pow.) oraz gleby rdzawe właściwe (RDw) 2022,36 ha (14,7% pow.). Do ich cech charakterystycznych należy występowanie poziomego rdzawienia Bv, który związany jest z procesem powstawania w utworach piaszkowych nieruchliwych kompleksów próchnicy z półtoratlenkami. Kompleksy te, wraz z pewną ilością wolnych tlenków Fe i Al niezwiązanych z próchnicą, tworzą rdzawe otoczki na ziarnach mineralnych. Skalami macierzystymi gleb rdzawych są głębokie i odwapnione osady piasków i żwirów sandrowych, terasowych, zwałowych oraz lekkie zwiertzeliny granitów, gnejsów i bezwęglanowych gruboziarnistych piaskowców. Sporadycznie w skale macierzystej mogą występować węglany. Właściwości biogeochemiczne gleb rdzawych z nizin wyraźnie oddzielają je od gleb brunatnych i są

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

porównywalne z lepszymi troficznie glebami bielcowymi Są to najczęściej gleby odmiany mezotroficznej i oligotroficznej. W klasyfikacji siedliskowej są to, więc lasy i bory mieszane. Odmiany mezotroficzne gleb rdzawych odpowiadają acidofilnym lasom bukowo - dębowym (Fago - Quercetum petraea typicum), bogatszym wariantom boru mieszanego (Quercus roboris - Pinetum typicum), acidofilnej dąbrowie (Calamagrostio - Quercetum petraeae). Odmiany oligotroficzne gleb rdzawych to głównie uboższe warianty boru mieszanego z dębem bezszypułkowym (Quercetum petraeae - Pinetum) i acidofilne dąbrowy (Calamagrostio - Quercetum petraeae).

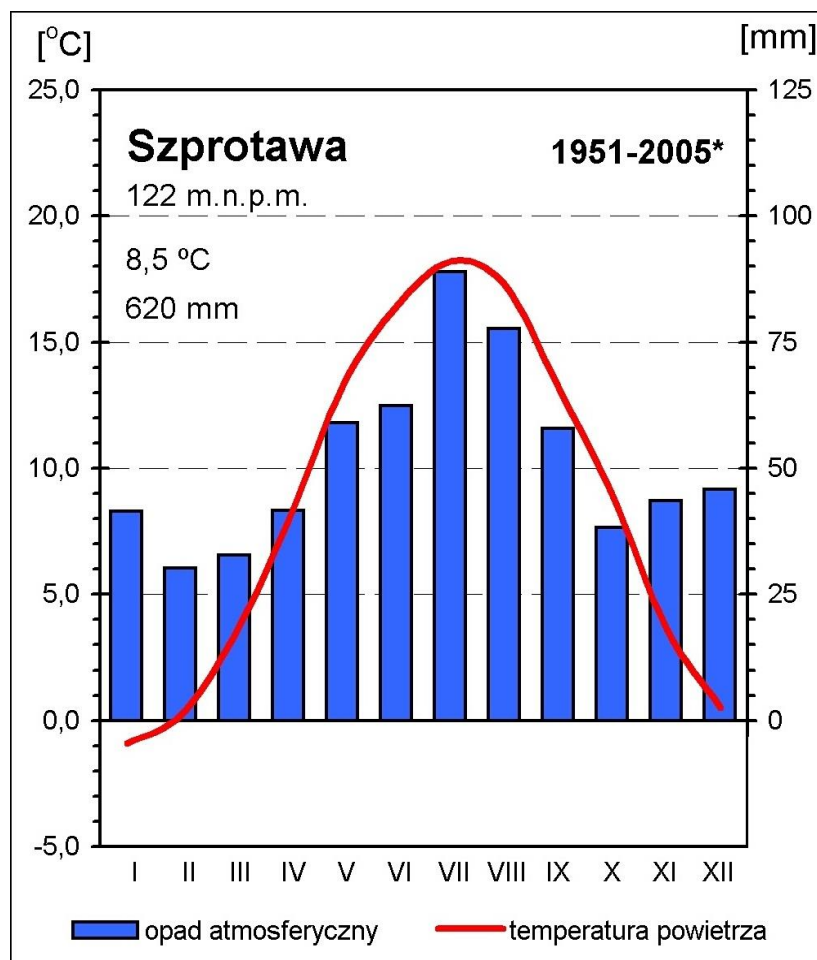
Następnym podtypem gleby o znaczącym udziale w nadleśnictwie Przemków są gleby bielcowe, w tym gleby bielcowe właściwe (Bw) występujący na 4235,07 ha (30,8% pow.), gleby glejo-bielcowe właściwe (Bgw) 524,55 (3,8% pow.) oraz gleby glejo-bielcowe murszaste (Bgms) 308,8 ha (2,2% pow.) Gleby bielcowe są bardzo silnie kwaśnymi i silnie kwaśnymi glebami występującymi niejednokrotnie w miejscach, gdzie proces bielcowania zachodzi w warunkach rozkładu butwiny, wytwarzania kwasów fulwowych oraz spływającej wody opadowej i związanego z tym przemywania związków żelaza w głąb profilu. Skutkiem tego powstaje wybielony poziom bielcowy „Ees”. Gleby bielcowe powstają z różnych utworów. Na niżu są to najuboższe piaski eoliczne, sandrowe, wodnolodowcowe i rzadziej - powierzchniowo zwydmione piaski zwałowe. Uziarnienie gleb bielcowych jest związane z geologią terenu. Na nizinach są to na ogół słabo szkieletowe i bezszkieletowe piaski luźne i żwiry. W terenach nizinnych i wyżynnych są to siedliska borów i borów mieszanych, a sporadycznie także lasów mieszanych.

Pozostałe podtypy gleb mają mniejsze znaczenie w udziale powierzchniowym nadleśnictwa.

I.3.4 OPRACOWANIE KLIMATYCZNE

Charakterystykę klimatyczną nadleśnictwa Przemków oparto o wielkości wieloletnich pomiarów meteorologicznych w stacji Szprotawa ($\gamma=51^{\circ}32' N$, $\lambda=15^{\circ}32' E$, $H=122$ m n.p.m) zlokalizowanej około 17 kilometrów od centralnej części omawianego obszaru i około 10 kilometrów od jego północno-zachodniej granicy. Duża zgodność publikowanych danych z tej stacji (Roczniki Meteorologiczne IMGW) z serią pomiarową ze stacji Legnica umożliwiła uzupełnienie luk i opracowanie jednorodnych ciągów wielkości temperatury powietrza i sum opadu atmosferycznego w okresie od 1951 do 2005 roku. Użyte do tego celu dane pomiarowe dla stacji Legnica z lat 1951-2005 pochodzą z globalnej historycznej bazy danych meteorologicznych (GHCN) oraz z globalnej bazy danych wielkości dobowych (GLOBALSOD). Wykorzystanie numerycznego modelu terenu łącznie z danymi meteorologicznymi do analiz przestrzennych pozwoliło na określenie wpływu lokalnej rzeźby terenu na wielkość opadu atmosferycznego w zasięgu działania nadleśnictwa.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Zdjęcie 5. DIAGRAM KLIMATYCZNY DLA STACJI SZPROTAWA (1951-2005)

W nadleśnictwie Przemków podobnie, jak w całym regionie klimat w głównej mierze kształtują wielkoskalowe procesy cyrkulacyjne związane z obiegiem ciepła i wilgoci w atmosferze. Pogodę kształtują całoroczne ośrodki baryczne Niż Islandzki i Wyż Azorski, a także sezonowy Wyż Azjatycki oraz wyż powstające nad Europą Północną. W ciągu roku dominują wilgotne masy powietrza polarno-morskiego (46%), podczas gdy powietrze polarno-kontynentalne stanowi przeciętnie 38%. Sytuacje z napływem chłodnych mas arktycznych stanowią tylko 10% dni w roku. Wysoki udział mas polarno-morskich sprawia, że klimat jest dość ciepły i łagodny. Ciśnienie atmosferyczne jest wyrównane przez cały rok z wyraźnie zaznaczonym maksimum w zimie. Klimat przejściowy Polski odznacza się dużą częstością przemieszczających się frontów atmosferycznych, co wpływa na ogromną zmienność pogody z dnia na dzień. Przechodzeniu frontu chłodnego (przeciętnie 126 dni w roku) najczęściej towarzyszy wzrost prędkości wiatru i gwałtowny opad atmosferyczny. Front ciepły (65 dni) oznacza zazwyczaj długotrwałe pogorszenie pogody, deszcz ciągle o zmiennej intensywności.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Tabela 13. ŚREDNIE MIESIĘCZNE WARTOŚCI TEMPERATURY POWIETRZA 2 M N.P.G. [°C] W SZPROTAWIE (1951-2005)

Szprotawa	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok	IV-IX
1951-1960*	-1,2	-1,8	2,3	7,3	12,7	16,8	18,6	17,2	13,0	8,6	3,5	1,3	8,2	14,3
1961-1970*	-2,9	-0,7	2,2	8,4	12,4	16,9	17,6	16,4	13,5	9,2	4,1	-1,6	8,0	14,2
1971-1980*	-0,9	1,0	4,0	7,0	12,8	15,9	17,2	16,7	12,6	8,0	3,6	1,4	8,3	13,7
1981-1990*	-0,6	-0,2	4,1	8,0	13,9	15,9	18,1	17,0	13,3	9,6	3,5	1,1	8,6	14,4
1991-2000*	0,4	2,3	4,3	8,9	13,7	16,7	18,9	18,3	13,4	8,9	3,3	0,6	9,1	15,0
1996-2005*	-0,3	1,7	3,9	8,9	14,6	17,0	18,6	18,5	13,5	9,5	3,9	0,3	9,2	15,2
1951-2005*	-0,9	0,2	3,4	8,0	13,3	16,5	18,2	17,3	13,2	8,9	3,6	0,5	8,5	14,4

W latach 1951-1955 oraz 1965-2005 wartości średniej miesięcznej temperatury powietrza i sum opadu atmosferycznego estymowane na podstawie danych ze stacji Wrocław.

Przeważającą część leśnej części obszaru nadleśnictwa Przemków charakteryzuje średnia roczna temperatura powietrza wynosząca 8,4°C. Tylko w leśnictwach Wilkocin i Cegielnia (obręb Przemków) wynosi ona 8,3°C. Przeciętnie cały obszar nadleśnictwa charakteryzuje temperatura 8,4°C, która jest tylko o 0,1°C niższa od średniej wieloletniej notowanej w stacji Szprotawa. Dane z tej stacji wskazują, że najcieplejszym miesiącem na tym obszarze jest zazwyczaj lipiec (18,2°C) zaś najchłodniejszym styczeń (-0,9°C). Wpływ lokalnej rzeźby terenu na przestrzenne zmiany temperatury praktycznie nie jest obserwowany. Wielkość zmienności średniej rocznej temperatury powietrza pomiędzy obszarami (leśnictwami) o zróżnicowanej wysokości nad poziomem morza jest zaniedbywalny i nie przekracza 0,1°C. Oba obręby leśne (Przemków i Żuków) charakteryzuje jednakowa średnia roczna temperatura powietrza wynosząca 8,4°C. W wieloleciu 1951-2005 najchłodniejszą dekadą był okres 1961-1970, kiedy średnia roczna temperatura powietrza w stacji Szprotawa wyniosła 8,0°C, a najcieplejszą lata 1991-2000 (9,1°C). Ostatnie dziesięć lat w analizowanym okresie charakteryzuje najwyższa średnia temperatura powietrza w wieloleciu 1951-2005 wynosząca 9,2°C.

Średnia wieloletnia (1951-2005) suma opadu atmosferycznego w stacji Szprotawa wynosi 620 mm. Z uwagi jednak na względnie dużą zmienność tego parametru w przestrzeni nie można traktować jej jako wartości reprezentatywnej dla obszaru całego nadleśnictwa. Wykorzystanie technik GIS pozwoliło na oszacowanie wzrostu sum opadu postępującą wraz z wysokością nad poziomem morza i określenie przeciętnych wielkości rocznych jego sum dla poszczególnych leśnictw.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

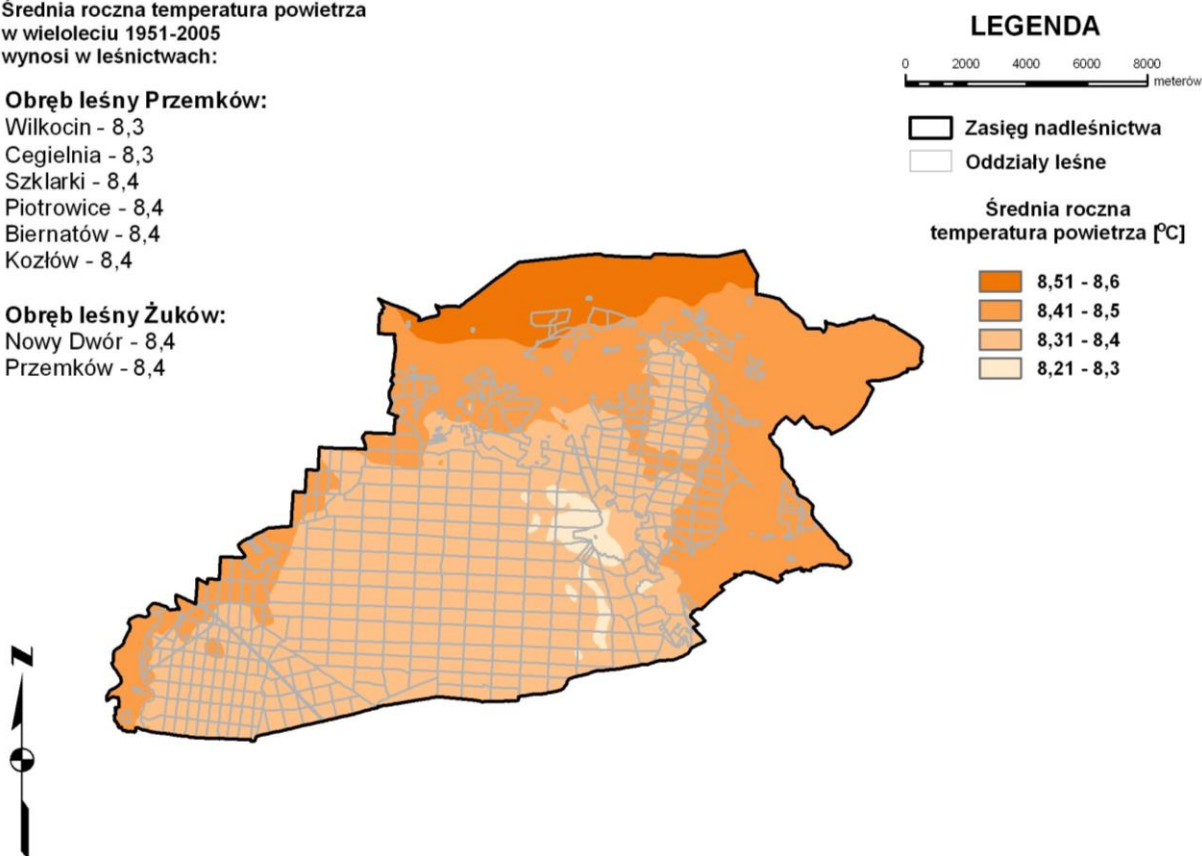
Średnia roczna temperatura powietrza w wieloletniu 1951-2005 wynosi w leśnictwach:

Obręb leśny Przemków:

Wilkocin - 8,3
Cegielnia - 8,3
Szkłarki - 8,4
Piotrowice - 8,4
Biernatów - 8,4
Kozłów - 8,4

Obręb leśny Żuków:

Nowy Dwór - 8,4
Przemków - 8,4

Zdjęcie 6. ŚREDNIA ROCZNA TEMPERATURA POWIETRZA (°C) W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW (1951-2005)

Na podstawie przeprowadzonych analiz można stwierdzić, że na obszarze nadleśnictwa Przemków nie uwidaczniają się inne niż wysokość n.p.m. czynniki geograficzne (cienie opadowe, zasłonięcia) mogące wpływać na pole opadu.

Tabela 14. ŚREDNIE MIESIĘCZNE WARTOŚCI SUMY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH [MM] W SZPROTAWIE (1951-2005)

Szprotawa	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok	IV-IX
1951-1960*	37	26	35	47	51	56	97	67	47	33	35	46	576	364
1961-1970*	35	35	30	41	72	55	72	102	50	40	52	39	622	392
1971-1980*	55	28	27	46	58	77	118	84	70	54	52	53	723	454
1981-1990*	42	28	27	41	56	75	60	76	57	32	40	47	580	365
1991-2000*	37	33	43	38	58	59	94	60	66	35	38	43	602	374
1996-2005*	40	38	42	35	59	43	110	67	61	38	39	41	613	375
1951-2005*	41	30	33	42	59	62	89	78	58	38	43	46	620	388

W latach 1951-1955 oraz 1965-2005 wartości średniej miesięcznej temperatury powietrza i sumy opadu atmosferycznego estymowane na podstawie danych ze stacji Wrocław.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Analiza modelowego rozkładu przestrzennego rocznej sumy opadu atmosferycznego pozwoliła na określenie jej wielkości w leśnej części nadleśnictwa Przemków na 638 mm. Różnica w rocznej dostawie wody z atmosfery pomiędzy obrębami leśnymi jest bardzo niewielka i wynosi poniżej 10 mm. Nieznacznie wyższa suma opadu charakteryzuje obręb Przemków 639 mm, gdy zaś dla obrębu Żuków wynosi ona przeciętnie 633 mm. Należy jednak szczególną uwagę zwrócić na dużą zmienność sumy opadu atmosferycznego z roku na rok w stacji Szprotawa wynoszącą od 58 aż do 139 % przeciętnej rocznej sumy opadu (1951-2005).

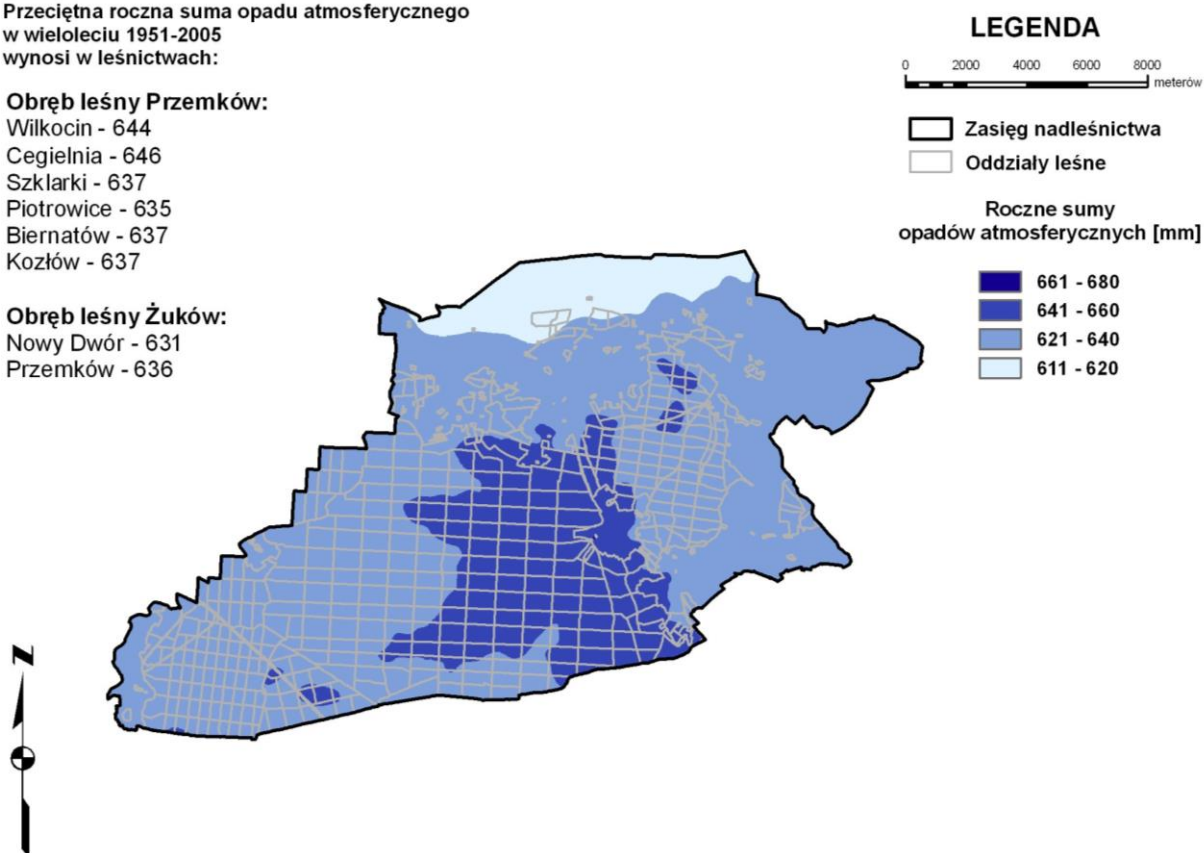
Przeciętna roczna suma opadu atmosferycznego w wieloleciu 1951-2005 wynosi w leśnictwach:

Obręb leśny Przemków:

Wilkocin - 644
Cegielnia - 646
Szkłarki - 637
Piotrowice - 635
Biernatów - 637
Kozłów - 637

Obręb leśny Żuków:

Nowy Dwór - 631
Przemków - 636

Zdjęcie 7. ŚREDNIA ROCZNA SUMA OPADU ATMOSFERYCZNEGO (MM) W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW (1951-2005)

Najwyższą roczną sumę opadów atmosferycznych zanotowano w tej stacji w 1974 roku, kiedy wyniosła ona 857 mm, zaś najwyższą przeciętną dziesięcioletnią wielkość tego parametru (723 mm) odnotowano za okres 1971-1980. W przebiegu miesięcznych sum opadu atmosferycznego wyraźnie wyróżnia się letnie maksimum i zimowe minimum. W Szprotawie w wieloleciu 1951-2005 miesiącem o najwyższej sumie opadu atmosferycznego był lipiec (89 mm), zaś o najniższej luty (30 mm). Na obszarze nadleśnictwa w okresie dość łagodnej zimy notuje się pokrywę śnieżną o średniej grubości od 5 do 10 cm zalegającą łącznie do maksymalnie 50 dni.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Na okres wegetacyjny w nadleśnictwie Przemków przypada przeciętnie 63% rocznej sumy opadu atmosferycznego, jednak w poszczególnych latach wielkość ta może się wahać od 48 do 77%. W tym okresie w stacji Szprotawa średnia temperatura powietrza zmienia się od ok. 8°C w kwietniu do ok. 18°C w lipcu. Przeciętnie w trakcie okresu wegetacyjnego w latach 1951-2005 wynosiła ona 13,6°C.

Warunki klimatyczne nadleśnictwa Przemków z uwagi na dostatecznie wysokie sumy opadu atmosferycznego oraz bardzo zadowalające warunki termiczne można zaliczyć do bardzo korzystnych dla wzrostu i hodowli lasu. Lokalna rzeźba terenu oraz zróżnicowanie wysokości nad poziomem morza nie mają wpływu na wielkość sum opadu atmosferycznego w ciągu roku.

I.3.5 TYPY SIEDLISKOWE LASU

I.3.5.1 STRUKTURA TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU

Zestawienie typów siedliskowych lasów, wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji, w poszczególnych obrębach przedstawia załączona w części tabelarycznej p.u.l.

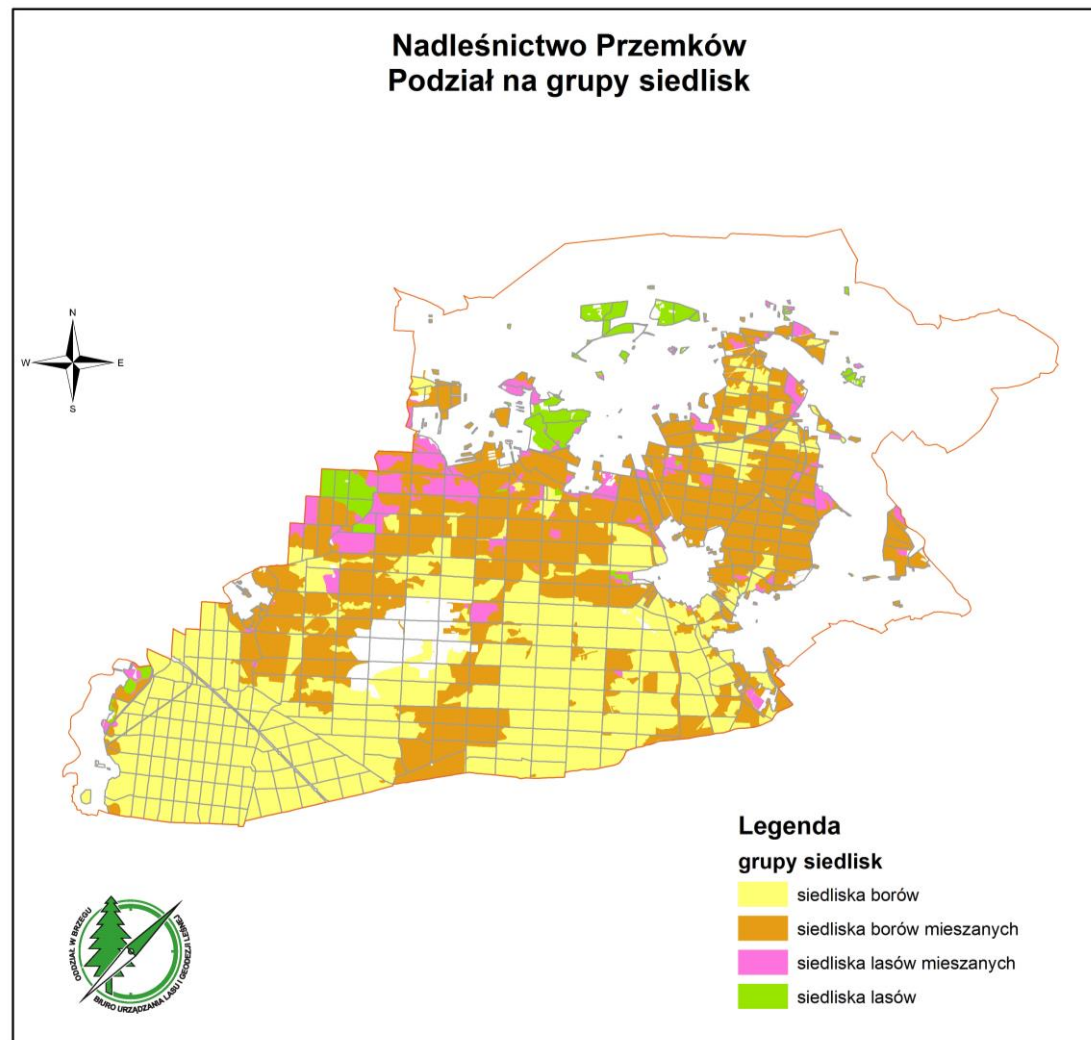
Tabela nr II.

Ogółem w nadleśnictwie opisano 11 typów siedliskowych lasów.

Tabela 15. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASÓW W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW, WG STANU NA 1.01.2014R.

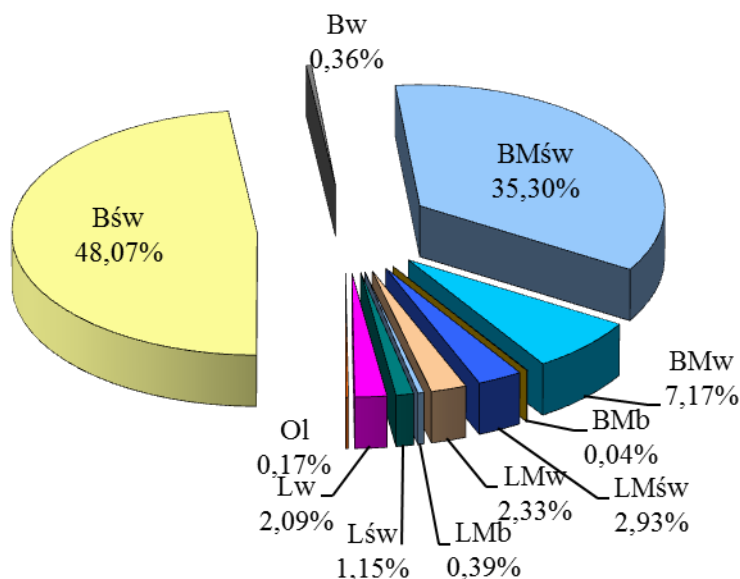
Lp.	Charakterystyka siedliska	Obręb Przemków		Obręb Żuków		Nadleśnictwo	
		Powierzchnia ha / %					
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Bśw	6245,05	55,63%	368,52	14,55%	6613,57	48,07%
2	Bw	49,28	0,44%	0	0,00%	49,28	0,36%
3	BMśw	3180,34	28,33%	1676,45	66,20%	4856,79	35,30%
4	BMw	839,33	7,48%	147,58	5,83%	986,91	7,17%
5	BMb	1,62	0,01%	3,2	0,13%	4,82	0,04%
6	LMśw	305,59	2,72%	97,6	3,85%	403,19	2,93%
7	LMw	244,43	2,18%	76,76	3,03%	321,19	2,33%
8	LMb	47,08	0,42%	7,12	0,28%	54,2	0,39%
9	Lśw	150,18	1,34%	8,3	0,33%	158,48	1,15%
10	Lw	139,98	1,25%	146,96	5,80%	286,94	2,09%
11	OL	23,84	0,21%	0	0,00%	23,84	0,17%
Suma całkowita		11226,72	100,00%	2532,49	100,00%	13759,21	100,00%

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Zdjęcie 8. PODZIAŁ NA GRUPY SIEDLISK GRUNTÓW NADLEŚNICTWA

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Wykres 5. STRUKTURA TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

I.3.5.2 ZMIANY W STRUKTURZE POWIERZCHNIOWEJ TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU

Tabela 16. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE ZMIAN POWIERZCHNI TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Powierzchnia wg stanu na				TSL	Powierzchnia wg stanu na		Zmiana powierzchni siedlisk 2004/2014	
1994		2004			2014			
ha	%	ha	%		ha	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
525,21	4,29%	289,08	2,11%	Bs	-	-	-289,08	-100,00%
7384,1	60,29%	7731,9	56,51%	Bśw	6613,57	48,07%	-1118,33	-14,46%
620,17	5,06%	558,88	4,08%	Bw	49,28	0,36%	-509,6	-91,18%
2356,45	19,24%	3269,43	23,89%	BMśw	4856,79	35,30%	1587,36	48,55%
730,76	5,97%	777,75	5,68%	BMw	986,91	7,17%	209,16	26,89%
2,38	0,02%	17,92	0,13%	BMb	4,82	0,04%	-13,1	-73,10%
113,42	0,93%	152,54	1,11%	LMśw	403,19	2,93%	250,65	164,32%
82,62	0,67%	115,13	0,84%	LMw	321,19	2,33%	206,06	178,98%
-	-	-	-	LMb	54,2	0,39%	54,2	100,00%
107,43	0,88%	115,37	0,84%	Lśw	158,48	1,15%	43,11	37,37%
200,75	1,64%	236,09	1,73%	Lw	286,94	2,09%	50,85	21,54%
124,97	1,02%	59,33	0,43%	OL	23,84	0,17%	-35,49	-59,82%
12248,26	100,00%	13683,42	100,00%	Razem	13759,21	100,00%	75,79	0,55%

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Zmiana powierzchni siedlisk dotyczy różnicy wielkości powierzchni wg stanu na 1 stycznia 2014 roku, a wielkością powierzchni wg stanu na 1 stycznia 2004 roku, natomiast procentowa zmiana dotyczy wielkości tej różnicy w stosunku do powierzchni wg stanu na 1 stycznia 2004 roku.

Do najistotniejszych przyczyn zmian w strukturze powierzchniowej typów siedliskowych lasu przy porównaniu danych z IV i V rewizji u.l., w Nadleśnictwie Przemków należy wymienić:

- korekty granic pododdziałów,
- zmianę Bs na Bśw w operacie siedliskowym z 2010r na terenie leśnictwa Kozłów,
- wyróżnienie siedlisk LMb i LMw w operacie siedliskowym z 2010r. zamiast Ol.

Tabela 17. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU Z UDZIAŁEM GRUNTÓW POROLNYCH W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Lp.	Typy siedliskowe lasu	Obręb Przemków		Obręb Żuków		Nadleśnictwo	
		Powierzchnia ha / %					
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Bśw	6245,05	55,63%	368,52	14,55%	6613,57	48,07%
	w tym na gruntach porolnych	95,02	0,85%	71,82	2,84%	166,84	1,21%
2	Bw	49,28	0,44%	0	0,00%	49,28	0,36%
	w tym na gruntach porolnych	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
3	BMśw	3180,34	28,33%	1676,45	66,20%	4856,79	35,30%
	w tym na gruntach porolnych	698,18	6,22%	501,82	19,82%	1200	8,72%
4	BMw	839,33	7,48%	147,58	5,83%	986,91	7,17%
	w tym na gruntach porolnych	55,39	0,49%	47,59	1,88%	102,98	0,75%
5	BMb	1,62	0,01%	3,2	0,13%	4,82	0,04%
	w tym na gruntach porolnych	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
6	LMśw	305,59	2,72%	97,6	3,85%	403,19	2,93%
	w tym na gruntach porolnych	112,71	1,00%	60,84	2,40%	173,55	1,26%
7	LMw	244,43	2,18%	76,76	3,03%	321,19	2,33%
	w tym na gruntach porolnych	63,73	0,57%	14,6	0,58%	78,33	0,57%
8	LMb	47,08	0,42%	7,12	0,28%	54,2	0,39%
	w tym na gruntach porolnych	0,78	0,01%	2,85	0,11%	3,63	0,03%
9	Lśw	150,18	1,34%	8,3	0,33%	158,48	1,15%
	w tym na gruntach porolnych	8,02	0,07%	7,56	0,30%	15,58	0,11%
10	Lw	139,98	1,25%	146,96	5,80%	286,94	2,09%
	w tym na gruntach porolnych	9,34	0,08%	7,52	0,30%	16,86	0,12%
11	Ol	23,84	0,21%	0	0,00%	23,84	0,17%
	w tym na gruntach porolnych	19,99	0,18%	0	0,00%	19,99	0,15%
OGÓŁEM		11226,72	100,00%	2532,49	100,00%	13759,21	100,00%
w tym na gruntach porolnych		1063,16	9,47%	714,6	28,22%	1777,76	12,92%

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

W nadleśnictwie Przemków zinventaryzowano łącznie 1777,76 ha powierzchni leśnej na gruntach porolnych, co stanowi 12,9% powierzchni, z czego 1200,00 ha czyli 8,7% powierzchni przypada na typ siedliskowy BMśw.

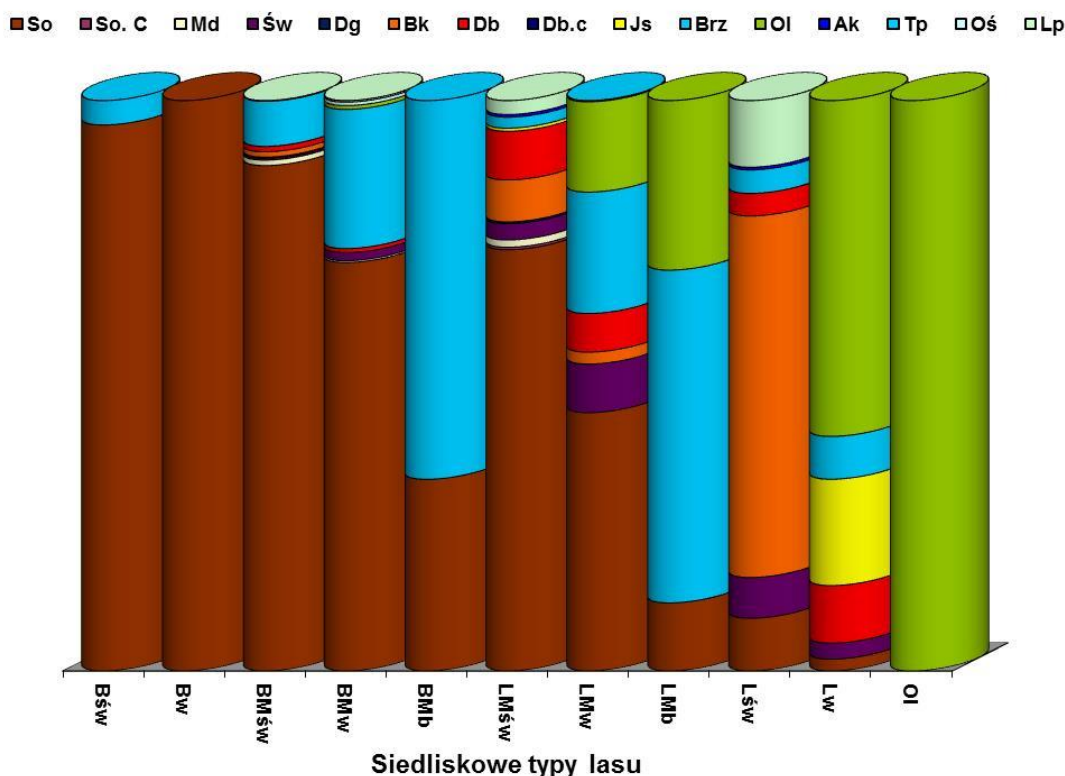
I.3.6 STRUKTURA GATUNKOWA DRZEWOSTANÓW

I.3.6.1 STRUKTURA DRZEWOSTANÓW WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH

Z analizy układu powierzchniowej tabeli klas wieku, wg gatunków panujących wynika, iż dominującymi gatunkami są

So – która zajmuje	86,22% powierzchni i	84,92% miąższości,
Brz – która zajmuje	7,60% powierzchni i	4,48% miąższości,
OI – który zajmuje	1,94% powierzchni i	3,65% miąższości,
Bk – który zajmuje	1,33% powierzchni i	2,60% miąższości
Db – który zajmuje	1,05% powierzchni i	1,31% miąższości,

pozostałe gatunki, takie jak So.c, Md, Św, Dg, Dbc, Js, Ak, Tp, Os, Lp zajmują poniżej 1%.

Wykres 6. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI GATUNKÓW PANUJĄCYCH W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

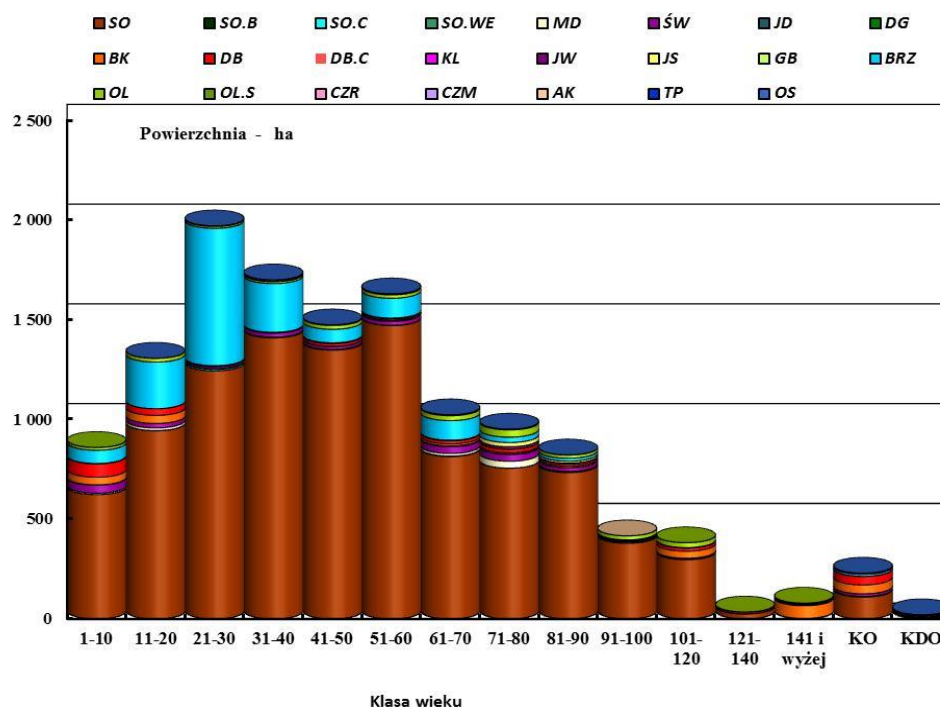
Tabela 18. UDZIAŁ GATUNKÓW PANUJĄCYCH W TYPAH SIEDLISKOWYCH LASU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW – STAN NA 01.01.2014R.

Typ siedliskowy lasu	SO	SO.C	MD	ŚW	DG	BK	DB	DB.C	JS	BRZ	OL	AK	TP	OS	LP	Razem		
	Powierzchnia w ha																%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
BŚW	5716,11									282,78						5998,89	100	
BW	48,53															48,53	100	
BMŚW	4153,94		46,35	15,34	9,55	45,78	45,7	0,55		383,01					6,53	4706,75	100	
BMW	687,99		3,05	14,01			6,93			240,87	6,64			5,96	2,64	968,09	100	
BMB	0,61									3,2						3,81	100	
LMŚW	294,27	1,78	5,16	11,51	1,23	29,68	34,39		2,25	7,74		1,86			9,84	399,71	100	
LMW	145,48			27,37		6,72	4,64			68,38	50,85	0,11	0,55			304,1	100	
LMB	6,47									31,62	8,29					46,38	100	
LŚW	14,65			11,33		100,45	6,26			6,54		0,74			18,51	158,48	100	
LW	5,94			8,06			22,32		53,51	21,53	168,92					280,28	100	
OL											23,84					23,84	100	
Ogółem	ha	11073,99	1,78	54,56	87,62	10,78	182,63	120,24	0,55	55,76	1045,67	258,54	2,71	0,55	5,96	37,52	12938,86	100
	%	85,60	0,01	0,42	0,68	0,08	1,41	0,93	0,00	0,43	8,08	2,00	0,02	0,00	0,05	0,29	100,00	100,00

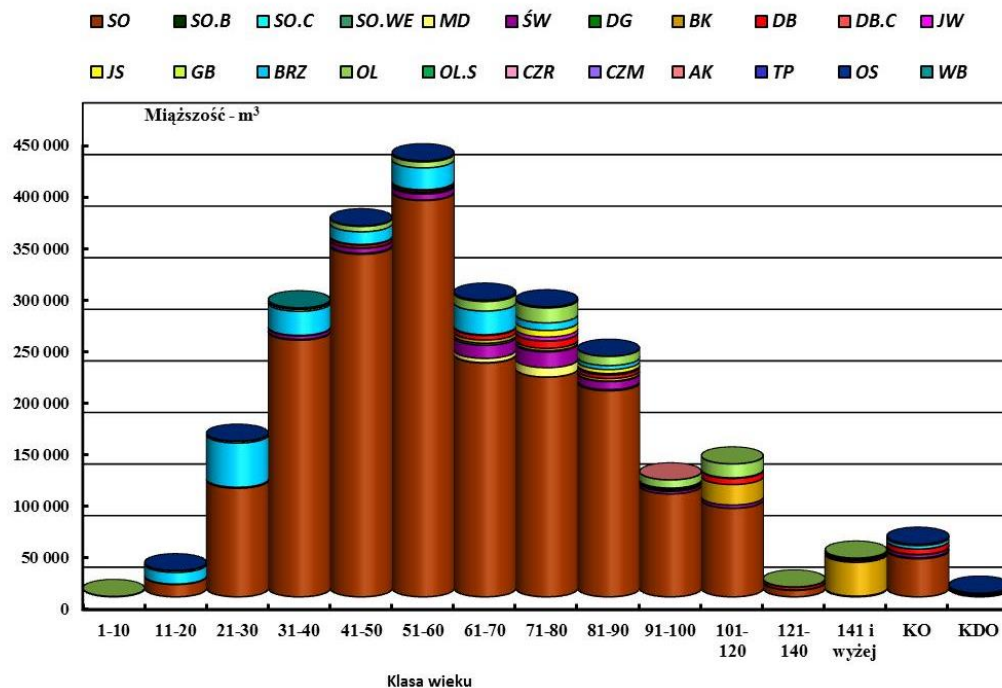
Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.3.6.1 STRUKTURA DRZEWOSTANÓW WG UDZIAŁU RZECZYWISTEGO

Struktura drzewostanów wg rzeczywistego udziału gatunków drzew:

Wykres 7. ROZKŁAD POWIERZCHNI W PODKLASACH WIEKU, WG RZECZYWISTEGO SKŁADU GATUNKOWEGO W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Wykres 8. ROZKŁAD MIĄŻSZOŚCI W PODKLASACH WIEKU, WG RZECZYWISTEGO SKŁADU GATUNKOWEGO W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.3.7 STRUKTURA DRZEWOSTANÓW WG STREF USZKODZENIA LASU

I.3.7.1 USTALENIE STREF USZKODZEŃ PRZEMYSŁOWYCH

Zgodnie z postanowieniami KZP i wytycznymi instrukcji u.l. strefy uszkodzeń przemysłowych zostały przyjęte z IV rewizji Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Przemków. Nadleśnictwo Przemków zostało zaklasyfikowane do I strefy uszkodzeń przemysłowych, o powierzchni 13759,21 ha. Do czasu wprowadzenia odpowiedniego zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych odnośnie aktualizacji stref uszkodzeń lasu na potrzeby planu u.l., zostały przyjęte strefy określone w poprzedniej rewizji u.l., a dla gruntów nowodoszłych przypisano z przylegających oddziałów.

I.3.8 ZESTAWIENIE TYPÓW GOSPODARCZYCH DRZEWOSTANÓW I ORIENTACYJNYCH SKŁADÓW UPRAW

Zgodnie z wytycznymi KZP i akceptacją NTG dla poszczególnych typów siedliskowych lasu przyjęto następujące typy drzewostanów oraz orientacyjne składy upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu.

Tabela 19. TYPY DRZEWOSTANÓW I ORIENTACYJNY SKŁAD GATUNKOWY ODNOWIEŃ, WG TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

TSL	TD	Procentowy udział gatunków
Bśw	So	So 90, Brz i inne 10
Bw	So	So 70, Św i inne 30
BMśw	So	So 70, Db, Bk i inne 30
BMw	Św – So	So 50, Św 30, Db i inne 20
BMb	So	So 70, Św i inne 30
LMśw	Db – Bk – So	So 30, Bk 20, Db 20, Jd i inne 30
LMw	So – Db	Db 50, So 30, Jd i inne 20
LMb	OI	OI 60, Db 20, Brz i inne 20
Lśw	Bk – Db	Db 50, Bk 30, Jd i inne 20
Lw	Db	Db 70, Js i inne 30
OI	OI	OI 90, inne 10

Powyższe typy drzewostanów oraz orientacyjne składy odnowień zostały ustalone w oparciu o:

- „Zasady hodowli lasu, tabela nr 3”,
- propozycję nadleśnictwa przedstawianą na KZP,
- istniejące opracowanie glebowo-siedliskowe.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

W ramach obszarów ochronnych Natura 2000 dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych, zgodnie z ustaleniem KZP i akceptacją NTG, przyjęto następujące typy lasu oraz orientacyjny skład gatunkowy upraw.

Tabela 20. WYKAZ PRZYJĘTYCH TYPÓW PRZYRODNICZYCH LASU W OBSZARACH OZW NATURA 2000

Typ siedliska	Nazwa siedliska	Typ lasu	Procentowy udział gatunków
9110	Kwaśne buczyny	Bk	Bk 70, inne 30
9130	Żyzne buczyny	Bk	Bk 70, inne 30
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	Lp – Db	Db 40, Lp 30, inne 30
9190	Śródlądowe kwaśne dąbrowy	Db	Db 70, inne 30
*91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	OI – Js	Js 40, OI 30, Jw. i inne 30

Zdjęcie 9. FRAGMENT ŚRÓDLĄDOWEJ KWAŚNEJ DĄBROWY (9190) NA TERENIE LEŚNICTWA NOWY DWÓR (FOTO. B. KOWALCZYK)

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.3.9 OCENA WALORÓW GENETYCZNYCH LASU - GOSPODARKA NASIENNA W NADLEŚNICTWIE

I.3.9.1 GOSPODARCZE DRZEWOSTANY NASIENNE

Nadleśnictwo Przemków posiada 27 wydzieleń z drzewostanami nasiennymi gospodarczych, (GDN), których wykaz zawarty jest w części tabelarycznej p.u.l. „Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi” – **wzór nr 2**.

Wszelkie zmian w powierzchni i adresie (GDN), wynikają z prowadzonej gospodarki przez nadleśnictwo.

Tabela 21. ZESTAWIENIE ILOŚCIOWE GOSPODARCZYCH DRZEWOSTANÓW NASIENNYCH (GDN) W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Lp.	Gatunek	Obręb Przemków		Obręb Żuków		Nadleśnictwo	
		ha	szt.	ha	szt.	ha	szt.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	SO	32,25	9	16,59	6	48,84	14
2	BK	72,75	4	2,82	2	75,57	6
3	ŚW	2,61	1	-	-	2,61	1
4	BRZ	46,11	4	-	-	46,11	4
5	OL	1,86	1	-	-	1,86	1
6	SO.C	-	-	2,12	1	2,12	1
OGÓLEM		155,58	19	21,53	8	177,11	27

Wszelkie zmian w powierzchni i adresie (GDN), wynikają z prowadzonej gospodarki przez nadleśnictwo. Drzewostany nasienne gospodarcze, w porozumieniu z nadleśnictwem, zostały opisane i rozliczone powierzchniowo zgodnie ze stanem faktycznym na gruncie.

I.3.9.2 WYŁĄCZONE DRZEWOSTANY NASIENNE

MP/2/31729/05,

Nadleśnictwo Przemków posiada 2 drzewostany nasiennych wyłączone lipowe (WDN), których wykaz zawarty jest w części tabelarycznej p.u.l. „Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi” – **wzór nr 2**.

Tabela 22. ZESTAWIENIE WYŁĄCZONYCH DRZEWOSTANÓW NASIENNYCH (WDN) W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Adres	Gatunek panujący	Pow. [ha]	Opis drzewostanu
1	2	3	4
13-32-1-04-15 -a -00	Lp	8,56	9Lp 1Bk 104 lat
13-32-1-04-16 -a -00	Lp	2,44	10Lp 95 lat
OGÓLEM		11,00	

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.3.9.3 DRZEWY MATECZNE

Nadleśnictwo Przemków posiada wytypowanych 3 drzew matecznych.

Tabela 23. DRZEWY MATECZNE W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Lp.	Nr drzewa	Leśnictwo	Oddział Pododdział	Gatunek	Nr w Krajowym Rejestrze
1	2	3	4	5	6
1	7811	Piotrowice	15a	Lipa drobnolistna	MP/3/39019/05
2	7810	Piotrowice	15a	Lipa drobnolistna	MP/3/39020/05
3	7399	Piotrowice	15a	Lipa drobnolistna	MP/3/39021/05

I.3.9.4 UPRAWY POCHODNE

Nadleśnictwo Przemków, posiada wyznaczone bloki upraw pochodnych, które zostały zaakceptowane przez Wydział Zagospodarowania Lasu RDLP we Wrocławiu.

Tabela 24. BLOKI UPRAW POCHODNYCH DLA WDN W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Pochodzenie nasion - WDN - Nr bloku upraw pochodnych	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni – ha		
		Drzewostan	Rej. upr. poch.	Pow. pod upr. poch.
1	2	3	4	5
Nadleśnictwo Węgliniec WDN So 416b,d,f				
I	Obr. Przemków Les. Cegielnia			
	13-32-1-02-41 -c -00	10So 26 lat	4,42	
	13-32-1-02-41 -d -00	6So 4 lat	5,46	
	13-32-1-02-41 -f -00	9So 130 lat		6,66
	13-32-1-02-41 -h -00	9So 130 lat		3,2
	13-32-1-02-41 -j -00	5Db 117 lat		12,15
	13-32-1-02-41 -l -00	7So 130 lat		3,04
	13-32-1-02-41 -m -00	10SO 25 lat	3,62	
	13-32-1-02-41 -n -00	6So 4 lat	4,41	
	13-32-1-02-53 -h -00	5So 4 lat	4,19	
	13-32-1-02-53 -i -00	8Bk 12 lat - uprawa po Rb złoż.		6,87
	13-32-1-02-53 -j -00	10Bk 12 lat - uprawa po Rb złoż.		1,21
	Razem blok nr I			22,1
				55,23
II	Obr. Przemków Les. Piotrowice			
	13-32-1-04-24 -b -00	6S0 19 lat	5,38	
	13-32-1-04-24 -c -00	8So 14 lat	3,3	
	13-32-1-04-24 -d -00	6So 9 lat	3,49	

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Pochodzenie nasion - WDN - Nr bloku upraw pochodnych	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni – ha		
		Drzewostan	Rej. upr. poch.	Pow. pod upr. poch.
1	2	3	4	5
	13-32-1-04-24 -j -00	7SO 14 lat	2,58	
	Razem blok nr II		14,75	
				14,75
Ogółem bloki upraw pochodnych dla WDN – So MP/2/31726/05			36,85	33,13
				69,98
Nadleśnictwo Przemków WDN Lp 15a; 16a				
III	Obr. Przemków Les. Piotrowice			
	13-32-1-04-26 -b -00	4Lp 10 lat	2,64	
	Razem blok nr III		2,64	
				2,64
IV	Obr. Przemków Les. Wilkocin			
	13-32-1-01-123 -r -00	5Lp 8 lat	3,44	
	13-32-1-01-123 -s -00	6Lp 8 lat	6,40	
	13-32-1-01-123 -w -00	9Lp 8 lat	6,53	
	Razem blok nr IV		16,37	
				16,37
Ogółem bloki upraw pochodnych dla WDN – Lp MP/2/31729/05			19,01	
				19,01
Ogółem w bloki upraw pochodnych:			55,86	33,13
				88,99

I.3.9.5 REJESTR ŹRÓDEŁ NASION

Tabela 25. WYKAZ ŹRÓDEŁ NASION W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Lp.	Decyzja Nr w Krajowym Rejestrze	Leśnictwo	Oddział Pododdział	Gatunek	Nr w Krajowym Rejestrze
1	2	3	4	5	6
1	MP/1/48250/08	Wilkocin	50i	Jawor	48900
2	MP/1/48251/08	Wilkocin	50i	Lipa drobnolistna	48902
3	MP/1/48249/08	Wilkocin	50t	Grab	48584
4	MP/1/44936/06	Nowy Dwór	218a	Daglezja zielona	43090

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.3.9.6 POWIERZCHNIE DOŚWIADCZALNE W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Na terenie nadleśnictwa Przemków w obrębie Przemków występuje powierzchnia doświadczalna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w oddziale 35g.

I.3.10 OCENA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Na terenach leśnych, znaczącą rolę ma racjonalne korzystanie z zasobów środowiska przyrodniczego w ramach gospodarki leśnej, przejawiające się m.in.: zachowaniem pełni zmienności drzew leśnych, oparciem zasad gospodarki na racjonalnych podstawach przyrodniczych, skuteczną ochroną i umiarkowanym użytkowaniem ekosystemów wodno-błotnych w lasach, kształtowaniem stref ekotonowych na obrzeżach lasów, ochroną ekosystemów wrażliwych na zmiany sposobu zagospodarowania i odpowiednio ukierunkowaną edukacją przyrodniczo-leśną społeczeństwa. Terenami potwierdzającymi wysoką różnorodność biologiczną terenów nadleśnictwa są obszary objęte ochroną prawną, których celem jest ochrona najlepiej zachowanych i najcenniejszych fragmentów nadleśnictwa. Na poziomie gatunkowym, na stan różnorodności biologicznej przekłada się liczba chronionych i zagrożonych taksonów roślin, grzybów i zwierząt.

Informacje szczegółowe dotyczące wszelkich form ochrony występujących na terenie nadleśnictwa Przemków, zostały zamieszczone w Programie Ochrony Przyrody

I.4 CHARAKTERYSTYKA EKONOMICZNYCH WARUNKÓW PRODUKCJI LEŚNEJ

I.4.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA REGIONU

Struktura gospodarcza regionu w znacznej mierze zależy od występujących uwarunkowań geograficznych (rzeźba terenu), komunikacyjnych oraz odległości od aglomeracji miejskich. Region, na którego obszarze jest położone nadleśnictwo, jest regionem leśno-rolniczym.

Tabela 26. ZESTAWIENIE WAŻNIEJSZYCH WSKAŹNIKÓW DLA REGIONU

Gmina	Powierzchnia w km ²				Ludność	
	Ogólna	Użytków rolnych	Lasów	Pozostałe grunty	Ogółem	Pracująca
1	2	3	4	5	6	7
Gm. Bolesławiec	288	69	135	15	13714	837
Gm. Gromadka	267	53	192	22	5491	741
Gm. Przemków	108	47	36	25	8863	760
Gm. Radwanice	84	67	14	3	4642	520
Gm. Szprotawa	232	127	81	24	21862	2754

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Tabela 27. TABELARYCZNE ZESTAWIENIE DANYCH DOTYCZĄCYCH REGIONU

Gmina	Powierzchnia w km ²		Ludność	Powierzchnia lasów - ha		Lesistość w gminach %
	Ogólna	W zasięgu nadleś.		Ogółem	Nadleś.	
1	2	3	4	5	6	7
Gm. Bolesławiec	288	16,6	13714	13543	1410,90	46,9
Gm. Gromadka	267	94,6	5491	19151	8967,46	71,5
Gm. Przemków	108	98,2	8863	3619	3236,90	33,7
Gm. Radwanice	84	25,9	4642	1378	387,01	16,4
Gm. Szprotawa	232	3,7	21862	8125	165,00	34,9
Ogółem	979	239,1	54572	45816	14167,27	-

Dane pochodzą ze wydawnictwa - „Statystyczne Vademekum Samorządowca 2012” wydanego przez GUS we Wrocławiu

I.4.2 CHARAKTERYSTYKA SIECI DRÓG I LINII KOLEJOWYCH W ZASIĘGU DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA

I.4.2.1 SIEĆ DRÓG PUBLICZNYCH

Ogólna charakterystyka sieci dróg kołowych i linii kolejowych, w kontekście ich przydatności do transportu drewna w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa jest słabo rozwinięta. Z ważniejszych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez tereny nadleśnictwa należy wymienić:

- Linie kolejowe:
 - Legnica – Żagań – Zielona Góra,
- Główne szlaki komunikacji samochodowej:
 - droga krajowa – droga nr 12: Głogów – Przemków – Żagań,
 - droga wojewódzka – droga nr 328: Nowe Miasteczko – Przemków - Chocianów,
 - droga wojewódzka – droga nr 297: Bolesławiec – Szprotawa

Poza ww. głównymi szlakami komunikacyjnymi, na obszarze nadleśnictwa Przemków znajduje się także dobrze rozwinięta sieć dróg lokalnych o nawierzchni asfaltowej, ulepszonej lub gruntowej.

I.4.3 ZASIĘG TERYTORIALNY NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW I UDZIAŁ LASÓW WG WŁASNOŚCI

W sprawie określenie terytorialnego zasięgu działania nadleśnictwa Przemków zostało wydane Zarządzenie Nr 183 MOŚZNIł z dnia 13.12.1994 roku „W sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania nadleśnictw wchodzących w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu oraz terytorialnego zasięgu działania RDLP we Wrocławiu. Zgodnie ze wzorem nr 1 stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia, powierzchnia zasięgu terytorialnego nadleśnictwa Przemków wynosi 23937,00 ha. .

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Tabela 28. WZÓR NR 7 - ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LASÓW ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W TERYTORIALNYM ZASIĘGU DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Województwo Powiat Gmina (część gminy)	Powierzchnia ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa			Ogółem (7+10+11)	Lesistość (12 : 2)
		w zarządzie LP		Pozostałe		razem	stan. włas. osób fizyczn.	stan. włas. osób prawn.	razem		
		urządzone nadleśnictwo	sąsiednie nadleśnictwa	parki narod.	inne						
		powierzchnia - ha									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Woj. dolnośląskie	235,4680	14002,27	-	-	-	14002,27	108,53	5,12	113,65	14115,92	59,95
<i>Powiat bolesławiecki</i>	111,2263	10378,36	-	-	-	10378,36				10378,36	93,31
Gm. Bolesławiec	16,6271	1410,90	-	-	-	1410,90				1410,90	84,86
Gm. Gromadka	94,5992	8967,46	-	-	-	8967,46				8967,46	94,79
<i>Powiat polkowicki</i>	124,2417	3623,91	-	-	-	3623,91	108,53	5,12	113,65	3737,56	30,08
Gm. Przemków	98,3618	3236,90	-	-	-	3236,90	103,83	4,82	108,65	3345,55	34,01
Gm. Radwanice	25,8799	387,01	-	-	-	387,01	4,70	0,3	5,00	392,01	15,15
Gm. Chocianów	0,065	0,00	-	-	-	0,00				0,00	0,00
Lubuskie	3,7494	165,00	-	-	-	165,00	b.d.	b.d.	b.d.	165,00	44,01
<i>Powiat żagański</i>	3,7494	165,00	-	-	-	165,00	b.d.	b.d.	b.d.	165,00	44,01
Gm. Szprotawa	3,7494	165,00	-	-	-	165,00	b.d.	b.d.	b.d.	165,00	44,01

b.d. – brak danych

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.4.4 CHARAKTERYSTYKA PRZESTRZENNA

I.4.4.1 KOMPLEKSY LEŚNE

Tabela 29. CHARAKTERYSTYKA STANU GRANIC NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Lp.	Cecha	J.m.	Obręb		Nadleśnictwo
			Przemków	Żuków	
1	2	3	4	5	6
1	Długość granicy	km	147,93	139,42	287,35
2	Liczba znaków granicznych	ilość	776	610	1386
3	Liczba kompleksów	ilość	33	46	79
4	Grunty sporne	ha	-	-	-
5	Granice sporne	km	-	-	-
6	Enklawy	ilość	5	1	6
7	Odcinki granic stwarzające problemy z ich ochroną	km	-	-	-
8	Obciążenia gruntów powinnościami (współwłasność)	ha	0,65	-	0,65

Lasy Nadleśnictwa Przemków składają się z 86 kompleksów. Z powierzchni gruntów nadleśnictwa wydzielonych zostało 5 enklaw śródleśnych gruntów obcych zlokalizowanych:

Obręb Przemków

☒ otoczona oddziałem 50,	wydzielona droga dojazdowa;
☒ otoczona oddziałem 70,	wydzielona droga dojazdowa;
☒ otoczona oddziałem 123,	wydzielona droga dojazdowa
☒ otoczona oddziałami: 125,	brak wydzielonej drogi dojazdowej

Obręb Żuków

☒ otoczona oddziałami: 264,	wydzielona droga dojazdowa

Grunty nadleśnictwa Przemków charakteryzują się **małą ilością** kompleksów leśnych przy dużym udziale zwartego kompleksu leśnego w obrębie leśnym Przemków.

Różnica ilość kompleksów w leśnictwach i w obrębach leśnych wynika z faktu, iż leśnictwa w położone są w tym samym kompleksie leśnym.

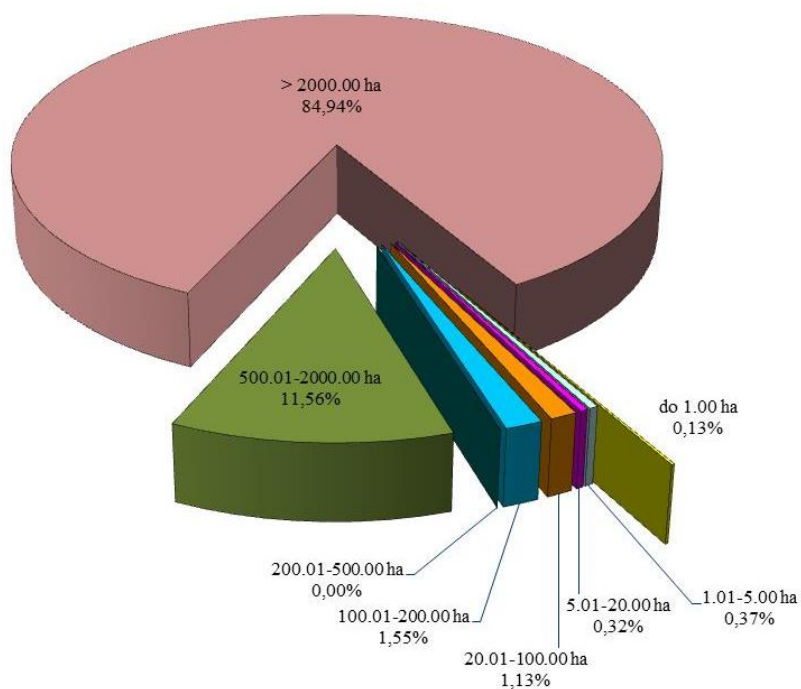
Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Tabela 30. LICZBA I WIELKOŚĆ KOMPLEKSÓW W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

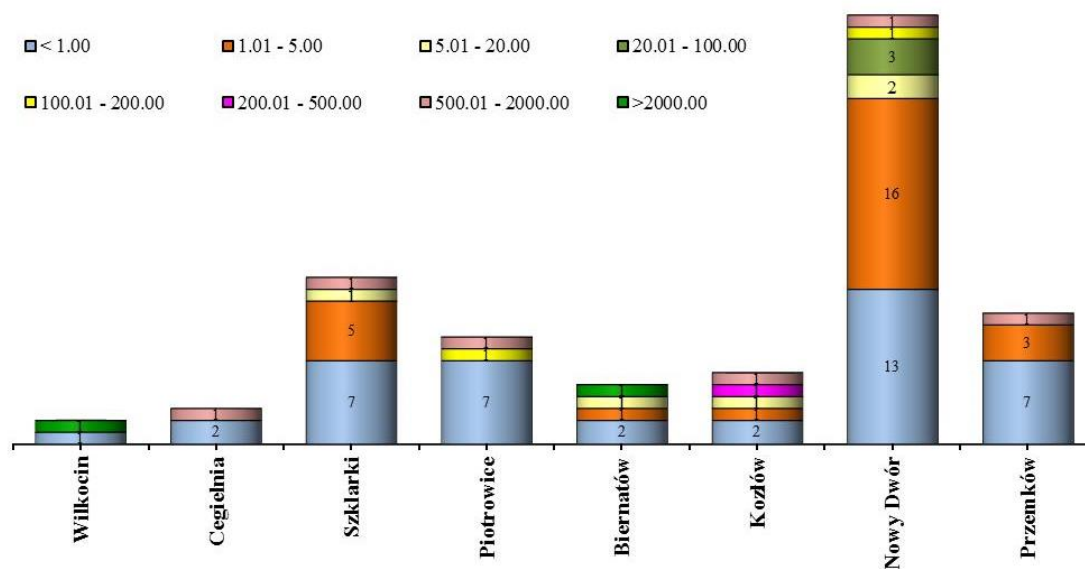
Leśnictwo	J.m.	Wielkość kompleksów w ha								Razem
		< 1.00	1.01 - 5.00	5.01 - 20.00	20.01 - 100.00	100.01 - 200.00	200.01 - 500.00	500.01 - 2000.00	>2000.00	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Wilkocin	szt.	1							1	2
	ha	0,19							2616,92	2617,11
Cegielnia	szt.	2						1		3
	ha	0,63						1861,79		1862,42
Szkłarki	szt.	7	5	1				1		14
	ha	3,05	7,93	18,55				1442,71		1472,24
Piotrowice	szt.	7				1		1		9
	ha	3,59				112,57		1207,33		1323,49
Bierantów	szt.	2	1	1					1	5
	ha	0,92	3,77	16,36					2893,3	2914,35
Kozłów	szt.	2	1	1				1	1	6
	ha	0,88	2,53	8,6				200,83	1689,32	1902,16
Obręb Przemków	szt.	21	7	2		1		1	1	33
	ha	9,26	14,23	27,15		112,57		1705,63	10223,10	12091,77
Nowy Dwór	szt.	13	16	2	3	1		1		36
	ha	7,46	36,15	19,67	166,56	116,82		930,87		1277,53
Przemków	szt.	7	3					1		11
	ha	2,77	3,97					1380,8		1387,54
Obręb Żuków	szt.	20	19	2	3	1			1	46
	ha	10,23	40,12	19,67	166,56	116,82			2311,67	2665,07
Nadleśnictwo Przemków	szt.	41	26	2	3	2		1	1	76
	ha	19,49	54,35	46,82	166,56	229,39		1705,63	12534,60	14756,84

Powierzchnia kompleksów wyliczona jest łącznie ze współwłasnościami.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Wykres 9. CHARAKTERYSTYKA PRZESTRZENNA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW – STRUKTURA POWIERZCHNI KOMPLEKSÓW LEŚNYCH

Wykres 10. CHARAKTERYSTYKA PRZESTRZENNA LEŚNICTW – STRUKTURA KOMPLEKSÓW LEŚNYCH

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.4.4.2 SIĘĆ DRÓG WEWNĄTRZ LEŚNYCH I WEWNĄTRZ ZAKŁADOWYCH

Drogi wywozowe na terenie lasów są dobrej jakości, jednak w dalszym ciągu wymagają modernizacji i dostosowania do potrzeb nadleśnictwa. Długość dróg, o szerokości powyżej 2 m, w Nadleśnictwie Przemków wynosi 4,94 km/100 ha. Przy modernizacji należy zwrócić szczególną uwagę na prawidłowe odwodnienie drogi i odpowiednie usadowienie przepustów. W trakcie wykonywania tych prac należy pamiętać o ochronnym charakterze lasów i ich walorach krajobrazowo-turystycznych.

Tabela 31. WYKAZ ZAINWENTARYZOWANYCH DRÓG W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Charakterystyka dróg szerokość - [m]	Obręb Przemków	Obręb Żuków	Nadleśnictwo
	Długość – km		
1	2	3	4
2	105,14	38,35	143,49
3	130,60	41,65	172,25
4	145,73	42,45	188,18
5	39,49	4,88	44,37
6	113,31	4,64	117,95
7	9,05	6,60	15,65
8	46,52	-	46,52
Razem w tym drogi utwardzone	589,84	138,57	728,41
	109,93	11,34	121,27
Długość dróg wywozowych - km/100 ha	4,88	5,20	4,94

I.4.5 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

I.4.5.1 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA STOPIEŃ TRUDNOŚCI GOSPODARCZEJ NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Wybrane czynniki mające wpływ na stopień trudności takie jak udział lasowych i olsowych typów siedliskowych lasu, udział gatunków liściastych oraz udział I, II klasy wieku, drzewostanów w klasach odnowienia i do odnowienia są na relatywnie niższym poziomie niż w RDLP Wrocław czy w całych Lasach Państwowych.

Niewątpliwie ważnym czynnikiem podwyższającym trudność prowadzenia gospodarki leśnej jest I stopień dużego zagrożenia pożarowego, do którego nadleśnictwo Przemków jest zaliczone.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Tabela 32. CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA STOPIEŃ TRUDNOŚCI GOSPODARCZYCH NADLEŚNICTWA

Czynnik	Nadleśnictwo	RDLP	LP
1	2	3	4
Udział TSL: LM, L, OL; OLJ	9,07	56	48,3
Udział gatunków liściastych	12,66	27,7	29,7
Udział młodych drzewostanów (I+II+KO+KDO)	44,29	38,6	28
Kategoria zagrożenia pożarowego	I	-	-
Powierzchnia lasów nadzorowanych	brak danych	-	-

I.4.5.2 WSKAŹNIKI GOSPODARKI LEŚNEJ

Ekonomiczne warunki produkcji leśnej charakteryzują wskaźniki techniczno-ekonomiczne zamieszczone w tabeli poniżej:

Tabela 33. EKONOMICZNE WSKAŹNIKI GOSPODARKI LEŚNEJ TABELA XIX

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
1	Powierzchnia leśna ¹ (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul) - ha		13638,42	13759,21
2	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul) - m ³		2117279	2425714
3	Zasobność drzewostanów (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul) - m ³ /ha		154	176
4	Wartość majątku nadleśnictwa	wartość drzewostanów (wg tablic) - zł.	b.d.	272.892.559
		wartość gruntów leśnych (wg metody wskaźnikowej) - zł.	b.d.	45.811.711
		wartość środków trwałych - zł.	3.862.149	12.764.289
	Razem	-zł.	xx	331.468.559
5	Etat 10. letni (grubizna netto)	użytki rębne - m ³ netto	161778	264007
		użytki przedrębne - m ³ netto	298973	245080
		razem użytki główne - m ³ netto	460751	509087
		udział użytków przedrębnych - %	64,9	48,1

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Lp.	Wyszczególnienie	Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy	
1	2	3	4	
6	Okresowy przyrost w 10 leciu ²	m ³	787610	743750
		przeciętnie m ³ /ha/rok	5,77	5,41
7	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m ³ /ha pow. leś/rok	1,48	2,27
		użytkowanie przedrębne: m ³ /ha pow. leś/rok	2,74	2,23
		użytkowanie główne m ³ /ha pow. leś/rok	4,22	4,50
		użytkowanie główne % zasobów/rok	2,72	2,55
		użytkowanie główne % przyrostu/rok	7,31	8,31
8	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębnego - % (udział w powierzchni leśnej)	3,16	3,13	
9	Udział lasów ochronnych - % (udział w powierzchni leśnej)	10,29	10,36	
10	Powierzchnia lasów nadzorowanych - w ha	115,24	115,24	
	% udziału w powierzchni lasów nadleśnictwa	0,84	0,84	

1 - powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona, bez gruntów związanych z gospodarką leśną

2 - wg wzoru $V_k - V_p + U$, gdzie V_k - zapas na końcu okresu, V_p - zapas na początku okresu, U - pozyskanie w okresie obowiązywania planu (miąższość brutto).

Dane zawarte w tabeli XIX wyliczone są na podstawie informacji przekazanych przez nadleśnictwo Przemków.

Orientacyjną prognozę spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu na podstawie przychodów i kosztów nadleśnictwa z ostatnich trzech lat, dla etatu potencjalnego (uwzględniającego pożądany kierunek rozwoju zasobów drzewnych nadleśnictwa) oraz dla etatu przyjętego (uwzględniającego ograniczenia gospodarki leśnej z tytułu wymogów ustawy o ochronie przyrody) przedstawia się poniżej:

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

**Tabela 34. ORIENTACYJNA PROGNOZA SPODZIEWANYCH EFEKTÓW EKONOMICZNYCH
GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA W OKRESIE OBOWIĄZYWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU
TABELA XX**

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętnie rocznie za ostatnie 3 lata	Według etatu użytkownika głównego przyjętego do realizacji w planie u.l.	Według orient. etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskanego drewna ¹	m ³ /netto	44525	50909	50909
2.	Koszty administracyjne ¹	zł	5105598	5.105.598	5.105.598
3.	Koszty ochrony lasu ¹	zł	2378781	2.378.781	2.378.781
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji ¹	zł	32847	32.847	32.847
5.	Koszty odnowień i zalesień ²	zł/ha	3046	3.046	3.046
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień ³	ha	89,84	-	-
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników ⁴	zł/ha	364,36	364,36	364,36
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników ³	ha	364,75	203,56	203,56
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna ¹	zł/m ³	45,1	45,1	45,1
Suma kosztów (k)		zł	7565661,05		
10.	Przychody ze sprzedaży drewna ¹	zł/m ³	172,39	172,39	172,39
Suma przychodów (p)		zł	10.486.769	-	-
Wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)		zł	0,9	-	-

*- W kol. 5 i 6 odpowiednio według danych z tabeli XVII

¹ - Wynik z kol. 4 powtórzyć w kol. 5 oraz 6

² - Wynik z kol. 4 obejmujący również poprawki i uzupełnienia oraz wprowadzanie podszytów, powtórzyć w kol. 5 oraz 6.

³ - W kol. 5 według danych z tabeli XVIII, a w kol. 6 z proporcji: etat z kol. 6/etat z kol.5 razy dane z kol. 5.

⁴ -Wynik z kol. 4 powtórzyć w kol. 5 oraz 6.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.5 CHARAKTERYSTYKA STANU LASU I ZASOBÓW DRZEWNYCH

Ocenę możliwości produkcyjnych lasu przeprowadzono w oparciu o sporządzone tabele i wzory, na podstawie opisu taksacyjnego, zamieszczone w części tabelarycznej referatu:

- tabela nr II** – Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji.
- tabela III** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących.
- tabela IV** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących.
- tabela Va** - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.
- tabela Vb** - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.
- tabela VI** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących.
- tabela VII** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących.
- tabela VIIIa** – Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy.

I.5.1 ROZKŁAD POWIERZCHNI I ZAPASU WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH

Poniżej w formie syntetycznej zestawiono udział powierzchniowy i masowy w m³ wg panujących gatunków drzew łącznie dla nadleśnictwa i porównanie w wynikami z IV rewizji u.l.

Tabela 35. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE ZMIAN POWIERZCHNI WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Powierzchnia wg stanu na 2004 r.		Gatunek	Powierzchnia wg stanu na 2014 r.		Zmiana powierzchni	
ha	%		ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
11589,37	84,70%	SO	11862,77	86,22%	273,40	2,36%
0	0,00%	SO.C	1,78	0,01%	1,78	100,00%
64,74	0,47%	MD	54,56	0,40%	-10,18	-15,72%

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Powierzchnia wg stanu na 2004 r.		Gatunek	Powierzchnia wg stanu na 2014 r.		Zmiana powierzchni	
ha	%		ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
106,65	0,78%	ŚW	87,62	0,64%	-19,03	-17,84%
11,36	0,08%	DG	10,78	0,08%	-0,58	-5,11%
135,65	0,99%	BK	182,63	1,33%	46,98	34,63%
101,61	0,74%	DB	143,99	1,05%	42,38	41,71%
0	0,00%	DB.C	0,55	0,00%	0,55	100,00%
2,24	0,02%	KL		0,00%	-2,24	-100,00%
58,87	0,43%	JS	55,76	0,41%	-3,11	-5,28%
1357,25	9,92%	BRZ	1045,67	7,60%	-311,58	-22,96%
226,85	1,66%	OL	266,36	1,94%	39,51	17,42%
0	0,00%	AK	2,71	0,02%	2,71	100,00%
3,54	0,03%	TP	0,55	0,00%	-2,99	-84,46%
6,78	0,05%	OS	5,96	0,04%	-0,82	-12,09%
18,51	0,14%	LP	37,52	0,27%	19,01	102,70%
13683,42	100,00%	Razem	13759,21	100,00%	75,79	0,55%

Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona.

Zmiana powierzchni wg gatunków panujących dotyczy różnicy wielkości powierzchni wg stanu na 01 stycznia 2014 roku, a wielkością powierzchni wg stanu na 01 stycznia 2004 roku, natomiast procentowa zmiana dotyczy wielkości tej różnicy w stosunku do powierzchni wg stanu na 01 stycznia 2004 roku.

W stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego do najistotniejszych zmian należy:

- wzrost udziału powierzchni So o 273,40 ha, z 11589,37 ha do 11862,77 ha, tj. 2,36%,
- zmniejszenie udziału powierzchni Brz o 311,58 ha, z 1357,25 ha do 1045,67 ha, tj. 22,96%,
- wzrost udziału powierzchni Bk o 46,98 ha z 135,65 ha do 182,63 ha, tj. 34,63%,
- wzrost udziału powierzchni Db o 42,38 ha z 101,61 ha do 143,99 ha, tj. 41,71%.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Tabela 36. ZESTAWIENIE ZMIAN MIĄŻSZOŚCI WG RZECZYWISTEGO SKŁADU GATUNKOWEGO W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Miąższność wg stanu na 2004 r.		Gatunek	Miąższność wg stanu na 2014 r.		Zmiana miąższności	
m^3	%		m^3	%	m^3	%
1	2	3	4	5	6	7
1775360	84,22%	SO	1951625	81,39%	170115	9,55%
630	0,03%	SO.B	295	0,01%	-335	-53,17%
995	0,05%	SO.C	845	0,04%	-157	-15,67%
440	0,02%	SO.WE	675	0,03%	228	51,01%
15965	0,76%	MD	17765	0,74%	1677	10,42%
37570	1,78%	ŚW	58740	2,45%	21085	56,00%
3185	0,15%	DG	4490	0,19%	1268	39,35%
50965	2,43%	BK	63625	2,65%	12302	23,97%
27515	1,37%	DB	36355	1,52%	7432	25,70%
1925	0,09%	DB.C	2195	0,09%	231	11,76%
0	0,00%	KL	0	0,00%	-48	-100,00%
2925	0,14%	JW	5885	0,25%	2960	101,20%
11570	0,55%	JS	11540	0,48%	-33	-0,29%
1320	0,06%	GB	1560	0,07%	239	18,09%
105295	5,03%	BRZ	150240	6,27%	43795	41,14%
52765	2,52%	OL	72215	3,01%	18997	35,70%
255	0,01%	OL.S	60	0,00%	-195	-76,47%
0	0,00%	CZR	25	0,00%	25	100,00%
30	0,00%	CZM	15	0,00%	-15	-50,00%
1605	0,08%	AK	1525	0,06%	-97	-5,98%
1315	0,06%	TP	1405	0,06%	90	6,84%
3630	0,17%	OS	3630	0,15%	-29	-0,79%
0	0,00%	Wb	10	0,00%	4	66,67%
0	0,00%	KSZ	0	0,00%	-1	-100,00%
10100	0,48%	LP	13030	0,54%	2860	28,12%
2105360	100,00%	Razem	2397750	100,00%	282398	13,35%

Zmiana miąższności wg gatunków rzeczywistych dotyczy różnicy wielkości miąższności wg stanu na 01 stycznia 2014 roku a wielkością miąższności wg stanu na 01 stycznia 2004 roku, natomiast procentowa zmiana dotyczy wielkości tej różnicy w stosunku do miąższności wg stanu na 01 stycznia 2004 roku.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

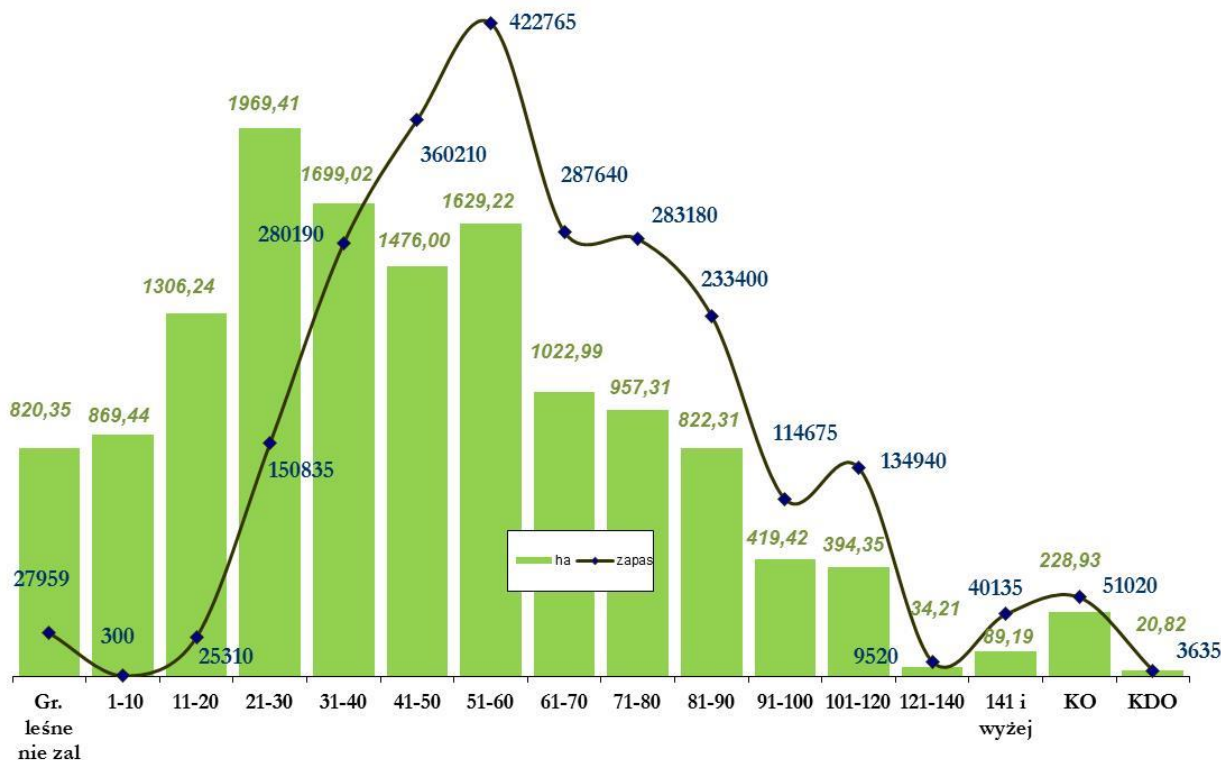
Z analizy układu masowej tabeli klas wieku, wg rzeczywistego udziału gatunków wynika, iż dominującymi gatunkami są: So – 81,39%; Brz – 6,27%, Ol – 3,01%, Bk – 2,65%, Św – 2,45%, Db – 1,52%. Pozostałe gatunki zajmują poniżej 1% masy.

W stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego do najistotniejszych zmian należy:

- ☑ wzrost udziału masy So o 9,55%, tj. z 1775360 m³ do 1951625 m³,
- ☑ wzrost udziału masy Brz o 41,14 %, tj. z 105295 m³ do 150240 m³
- ☑ wzrost udziału masy Św o 56,00%, tj. z 37570 m³ do 58740 m³,
- ☑ wzrost udziału masy Ol o 35,70 %, tj. z 52765 m³ do 72215 m³.

I.5.2 STRUKTURA WIEKOWA I MASOWA W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Dla zobrazowania stanu lasu i zasobów drzewnych poniżej przedstawiono w formie wykresów, strukturę wiekową i miąższościową według stanu na 01.01.2014r.

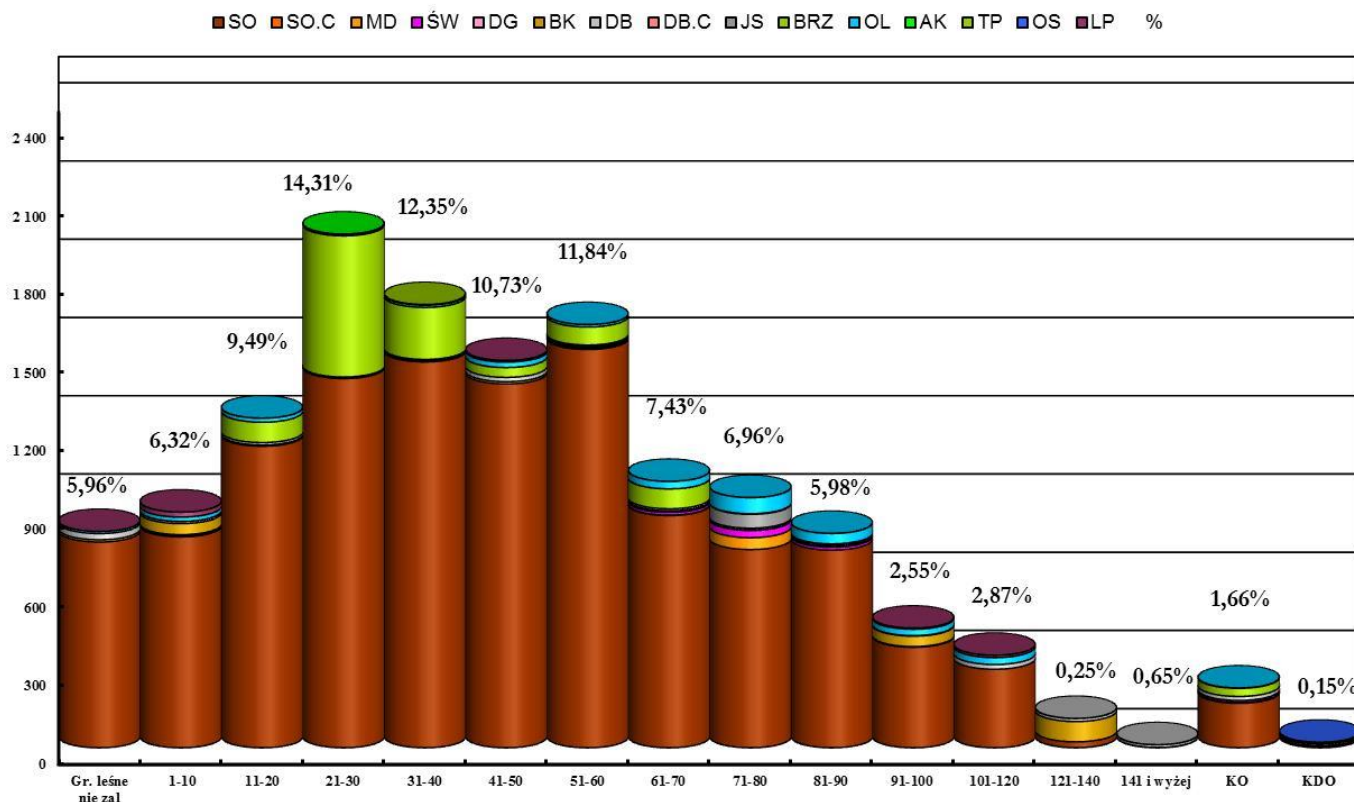
Wykres 11. ROZKŁAD POWIERZCHNI I MIĄŻSZOŚCI W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.5.2.1 CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW DRZEWNYCH W NADLEŚNICTWIE

Charakterystykę zasobów drzewnych przeprowadzono w oparciu o sporządzoną tabelę IV.

I.5.2.1.1 Rozkład powierzchni

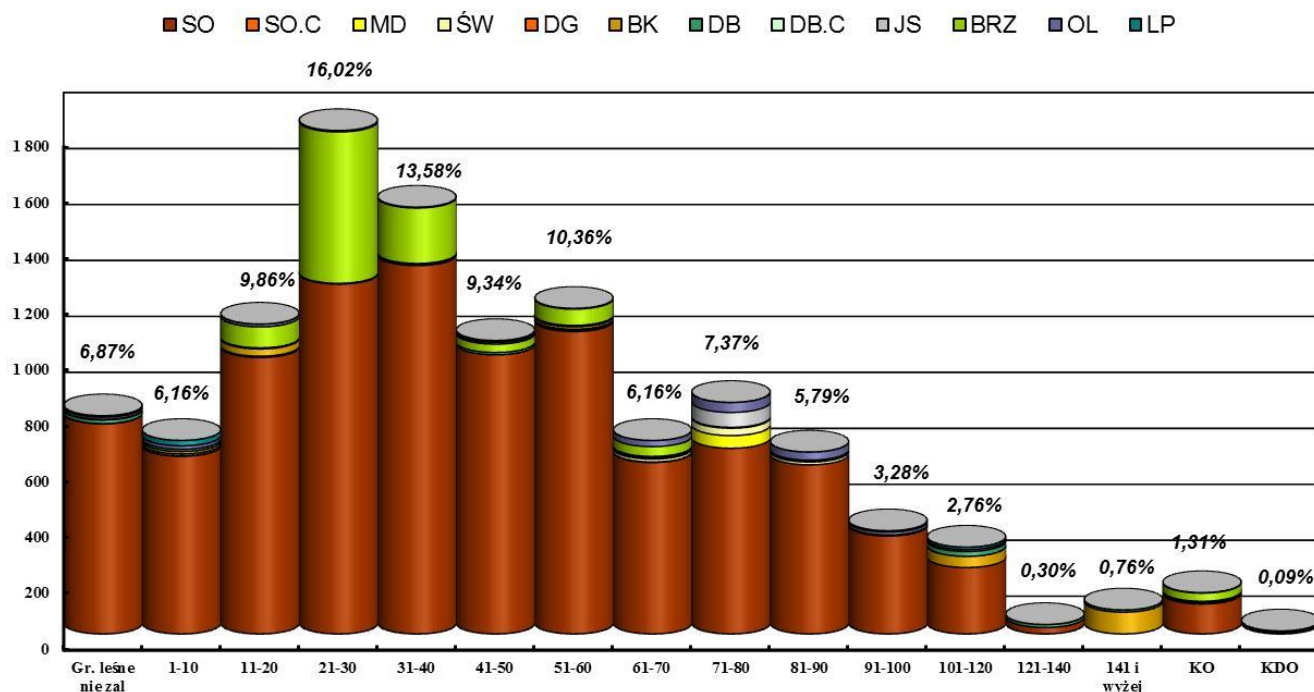

Wykres 12. ROZKŁAD POWIERZCHNI W PODKLASACH WIEKU, WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

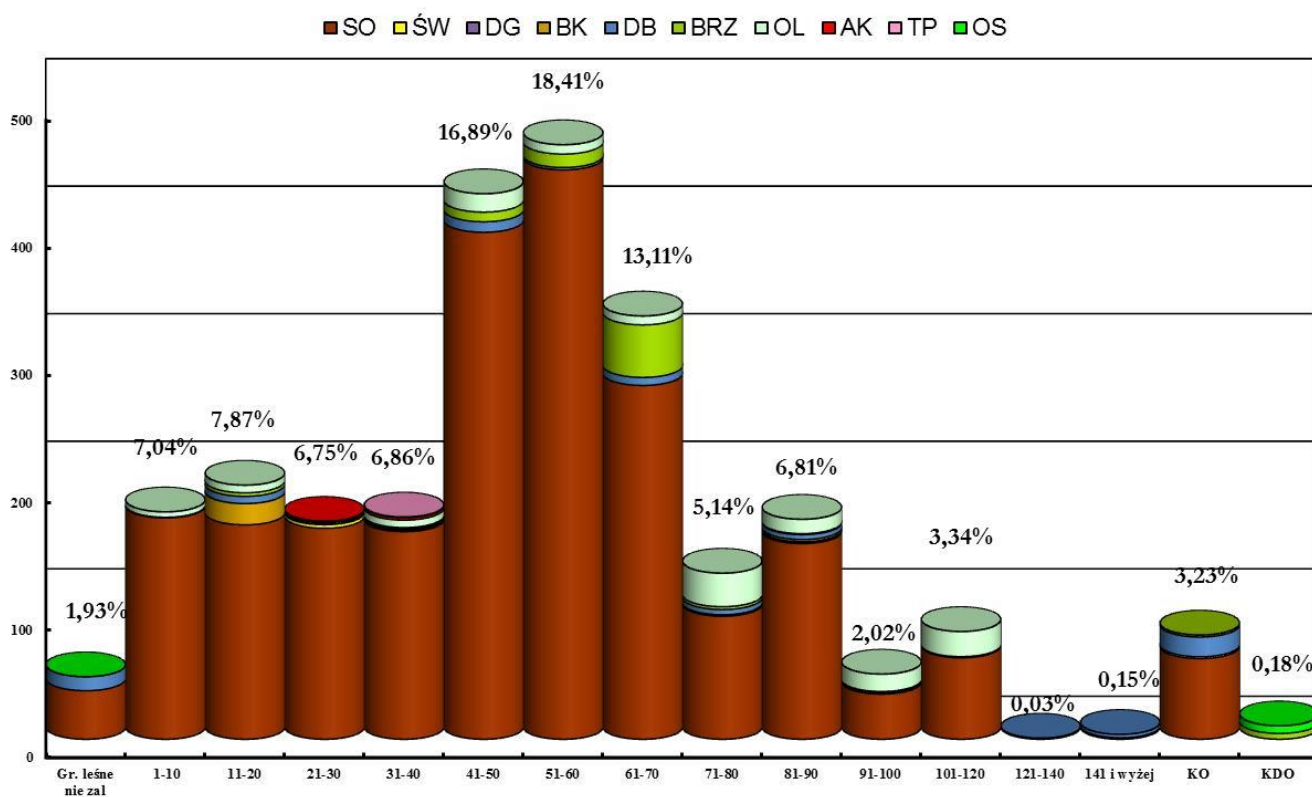
W nadleśnictwie Przemków występuje dość równomierny rozkład powierzchni w klasach wieku. Krzywa frekwencji dla poszczególnych klas przybiera postać rozkładu normalnego o cechach rozkładu symetrycznego. Rozkład ten charakteryzuje się wieloma wartościami modalnymi powstałymi w wyniku:

- Znaczny udział powierzchni do II klasy wieku, drzewostany w wieku 21-40 lat zajmują 3668,43 ha, co stanowi 26,66 % powierzchni leśnej nadleśnictwa. Wielkość ta związana jest ze stopniowymi zalesieniami oraz zmianą charakteru użytkowania poligonu na terenie obrębu Przemków.
- Mały udział drzewostanów w KO i KDO wynikający ze zrębowego sposobu zagospodarowania drzewostanów nadleśnictwa, zwłaszcza w drzewostanach na siedliskach borowych.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Wykres 13. ROZKŁAD POWIERZCHNI W PODKLASACH WIEKU, WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W OBRĘBIE PRZEMKÓW

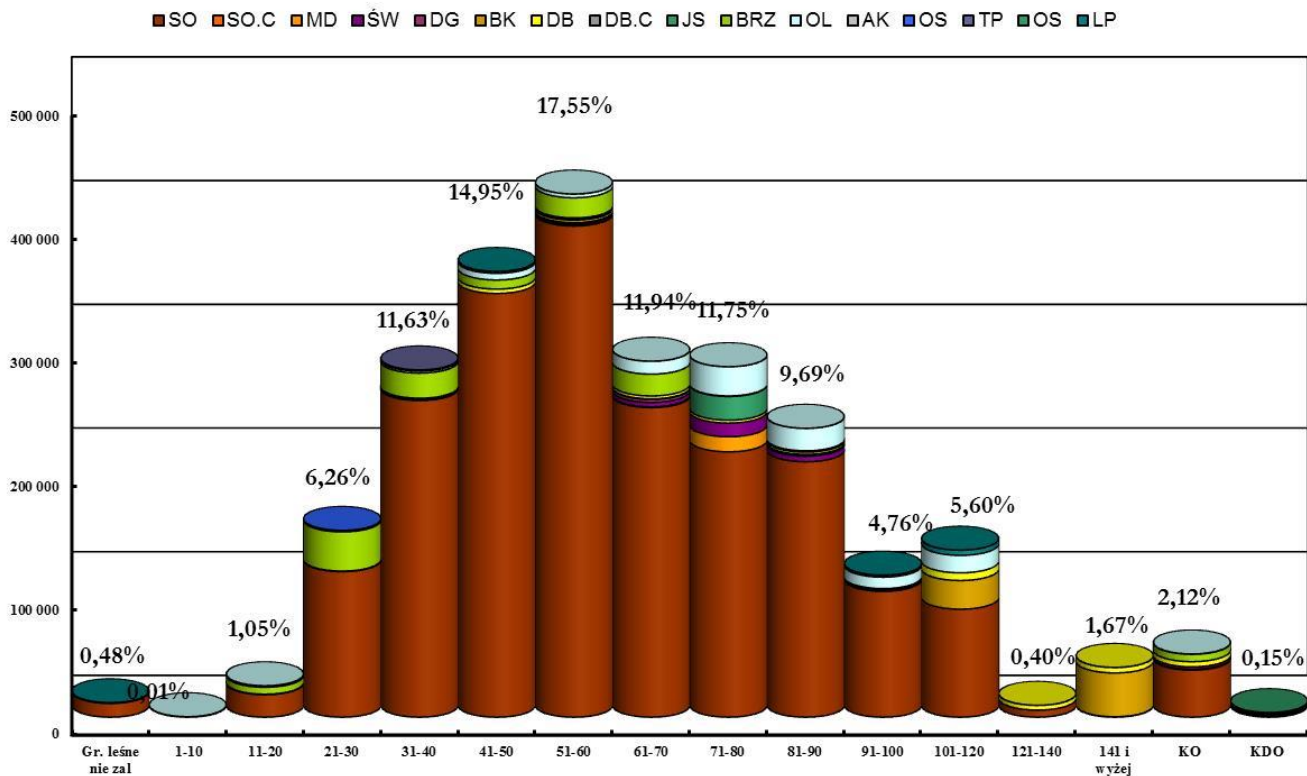

Wykres 14. ROZKŁAD POWIERZCHNI W PODKLASACH WIEKU, WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W OBRĘBIE ŻUKÓW

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.5.2.1.2 Rozkład miąższości

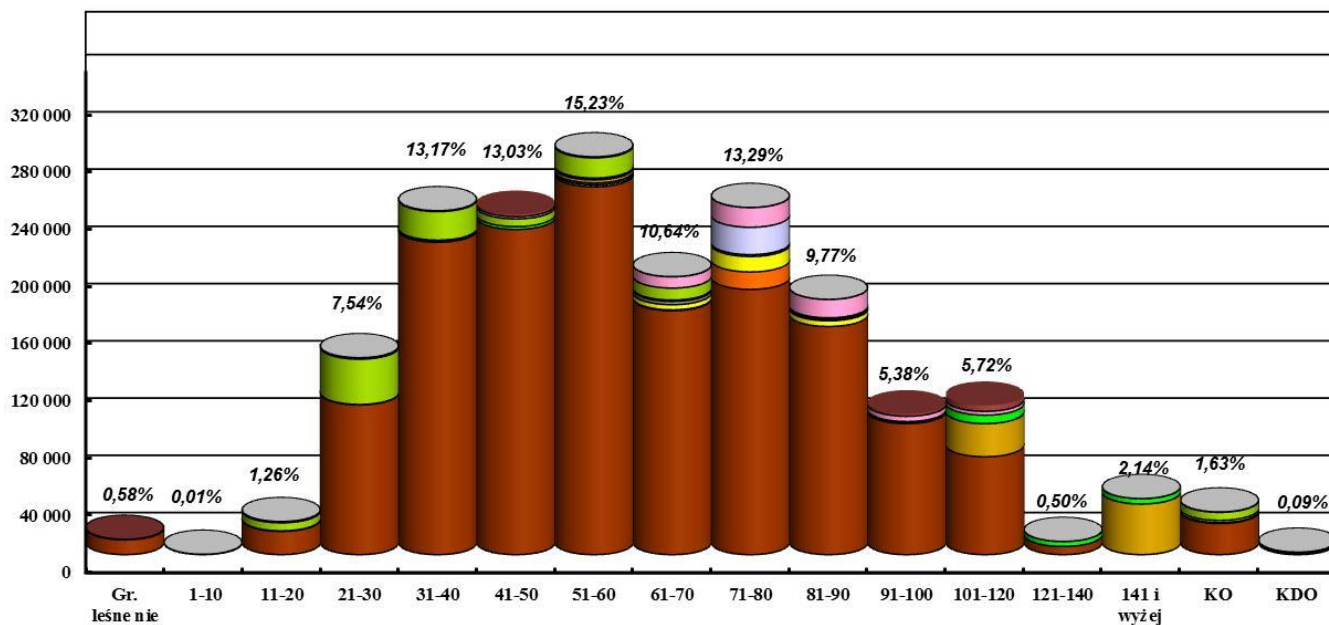
Krzywa obrazująca rozkład miąższości przybiera charakter krzywej rozkładu równomiernego o cechach symetrycznych. Największa zasobności wykazują drzewostany III i IV klasy wieku.

Wykres 15. ROZKŁAD MIĄŻSZOŚCI W PODKLASACH WIEKU WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

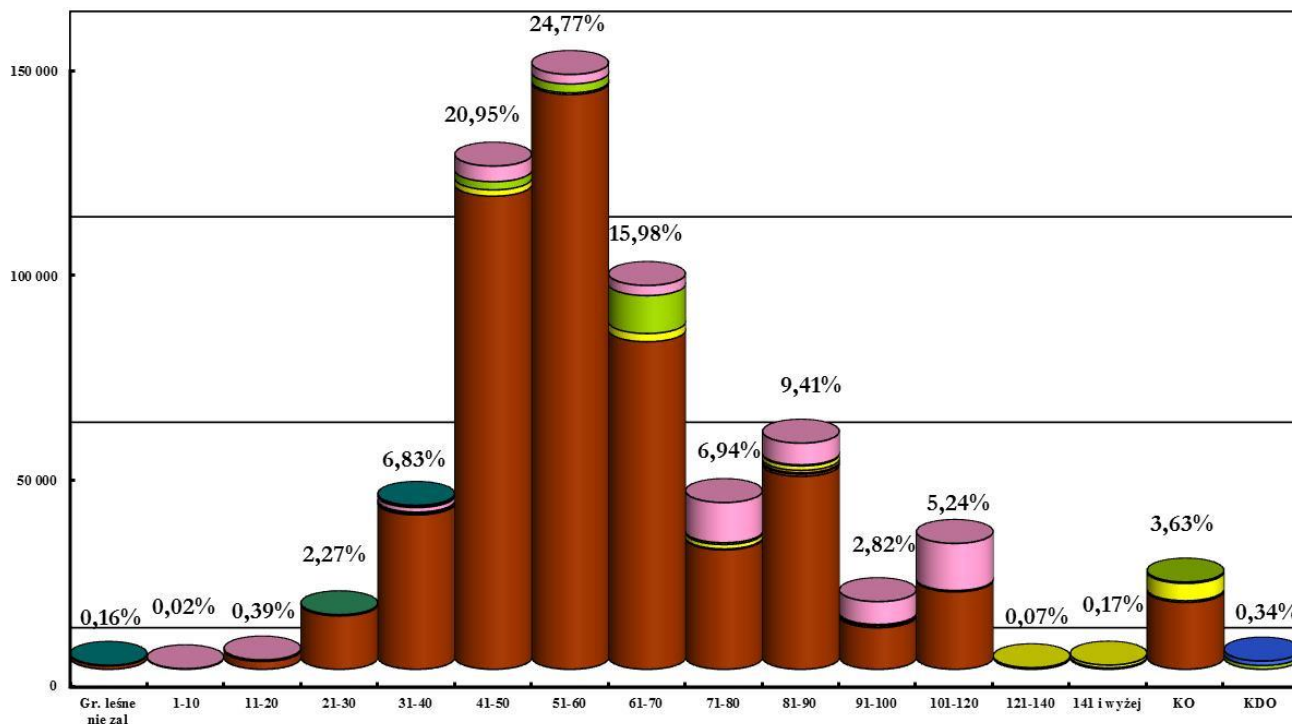
Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

■ SO ■ SO.C ■ MD ■ ŚW ■ DG ■ BK ■ DB ■ DB.C ■ JS ■ BRZ ■ OL ■ LP

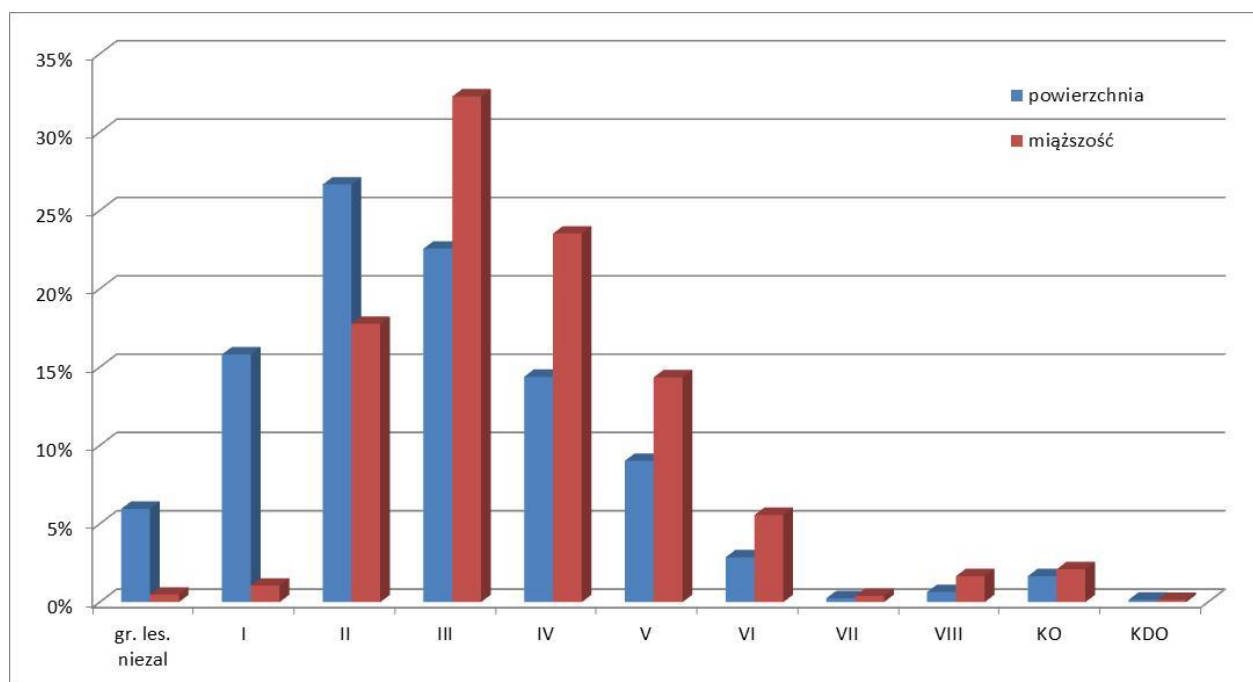
Wykres 16. ROZKŁAD MIĄŻSZOŚCI W PODKLASACH WIEKU WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W OBRĘBIE PRZEMKÓW

■ SO ■ ŚW ■ DG ■ BK ■ DB ■ BRZ ■ OL ■ AK ■ OS ■ TP

Wykres 17. ROZKŁAD MIĄŻSZOŚCI W PODKLASACH WIEKU WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W OBRĘBIE ŻUKÓW

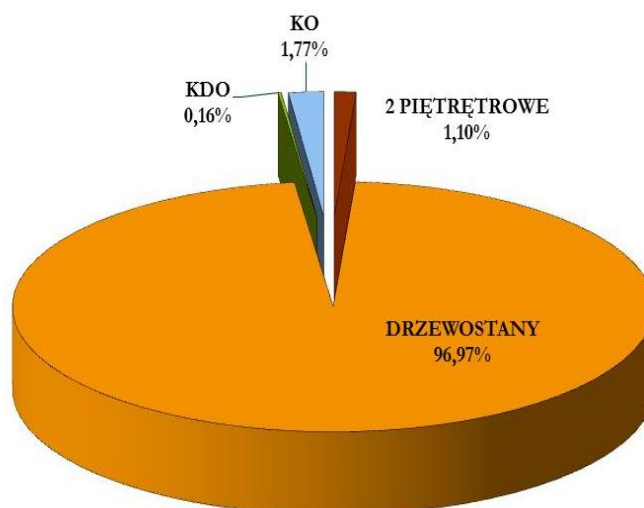
Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Wykres 18. ROZKŁAD POWIERZCHNI I MIĄŻSZOŚCI W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

I.5.2.1.3 Charakterystyka budowy pionowej drzewostanów

Struktura budowy pionowej drzewostanów nadleśnictwa Przemków z uwagi na występowanie na przeważającej powierzchni siedlisk borowych, jest jednolita z dużą przewagą drzewostanów jednopiętrowych zajmujących 96,97% powierzchni nadleśnictwa.

Wykres 19. STRUKTURA BUDOWY PIONOWEJ DRZEWOSTANÓW NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Tabela 37. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE POWIERZCHNI, ZASOBNOŚCI I PRZECIĘTNEGO ZAPASU DLA OBRĘBU PRZEMKÓW

Wg stanu na	Gr. leś. nie zalesione	Przestoje na gr. zal.	Klasa wieku										Razem	
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	KO	KDO	grunty zal.	grunty zal. i nie zal.
			1 – 20	21 – 40	41 – 60	61 – 80	81 – 100	101 – 120	121 – 140	>141				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Powierzchnia: ha / %													
1 I 2014 r.	771,37	-	1798,19	3323,28	2211,27	1518,2	1018,22	309,88	33,37	85,38	147,23	10,33	10455,35	11226,72
	6,87%	-	16,02%	29,60%	19,70%	13,52%	9,07%	2,76%	0,30%	0,76%	1,31%	0,09%	93,13%	100,00%
1 I 2004 r.	738,66	-	3049,85	2510,28	1916,98	1554,55	916,32	193,45	47,21	80,16	97,02	46,93	10412,75	11151,41
	6,62%	-	27,35%	22,51%	17,19%	13,94%	8,22%	1,73%	0,42%	0,72%	0,87%	0,42%	93,38%	100,00%
Różnica	32,71	-	-1251,66	813	294,29	-36,35	101,9	116,43	-13,84	5,22	50,21	-36,6	42,6	75,31
	4,43%	-	-41,04%	32,39%	15,35%	-2,34%	11,12%	60,19%	-29,32%	6,51%	51,75%	-77,99%	0,41%	0,68%
2.	Zasoby miąższości: m³ / %													
1 I 2014 r.	10649	12678	23220	377860	515765	436850	276595	104315	9140	39125	29795	1640	1826983	1837632
	0,58%	0,69%	1,26%	20,56%	28,07%	23,77%	15,05%	5,68%	0,50%	2,13%	1,62%	0,09%	99,42%	100,00%
1 I 2004 r.	1590	8286	32640	301310	453365	411150	250015	56050	13295	32270	21505	9830	1589716	1591306
	0,10%	0,52%	2,05%	18,93%	28,49%	25,84%	15,71%	3,52%	0,84%	2,03%	1,35%	0,62%	99,90%	100,00%
Różnica	9059	4392	-9420	76550	62400	25700	26580	48265	-4155	6855	8290	-8190	237267	246326
	569,75%	53,01%	-28,86%	25,41%	13,76%	6,25%	10,63%	86,11%	-31,25%	21,24%	38,55%	-83,32%	14,93%	15,48%
3.	Przeciętna zasobność: m³ na 1ha													
1 I 2014 r.	13,8	-	12,9	113,7	233,2	287,7	271,6	336,6	273,9	458,2	202,4	158,8	174,7	163,7
1 I 2004 r.	2,2	-	10,7	120,0	236,5	264,5	272,8	289,7	281,6	402,6	221,7	209,5	152,7	142,7
Różnica	11,7	-	2,2	-6,3	-3,3	23,3	-1,2	46,9	-7,7	55,7	-19,3	-50,7	22,1	21,0
	541,35%	-	20,66%	-5,27%	-1,38%	8,79%	-0,44%	16,18%	-2,74%	13,83%	-8,70%	-24,20%	14,46%	14,70%

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Tabela 38. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE POWIERZCHNI, ZASOBNOŚCI I PRZECIĘTNEGO ZAPASU DLA OBRĘBU ŻUKÓW

Wg stanu na	Gr. leś. nie zalesione	Przestoje na gr. zal.	Klasa wieku										Razem	
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	KO	KDO	grunty zal.	grunty zal. i nie zal.
			1 – 20	21 – 40	41 – 60	61 – 80	81 – 100	101 – 120	121 – 140	>141				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Powierzchnia: ha / %													
1 I 2014 r.	48,98	-	377,49	345,15	893,95	462,1	223,51	84,47	0,84	3,81	81,7	10,49	2483,51	2532,49
	1,93%	-	14,91%	13,63%	35,30%	18,25%	8,83%	3,34%	0,03%	0,15%	3,23%	0,41%	98,07%	100,00%
1 I 2004 r.	65,73	-	353,17	625,83	803,45	311,33	219,46	79,43	9,67	1,12	52,62	10,2	2466,28	2532,01
	2,60%	-	13,95%	24,72%	31,73%	12,30%	8,67%	3,14%	0,38%	0,04%	2,08%	0,40%	97,40%	100,00%
Różnica	-16,75	-	24,32	-280,68	90,5	150,77	4,05	5,04	-8,83	2,69	29,08	0,29	17,23	0,48
	-25,48%	-	6,89%	-44,85%	11,26%	48,43%	1,85%	6,35%	-91,31%	240,18%	55,26%	2,84%	0,70%	0,02%
2.	Zasoby miąższości: m³ / %													
1 I 2014 r.	963	3669	2390	53165	267210	133970	71480	30625	380	1010	21225	1995	587119	588082
	0,16%	0,62%	0,41%	9,04%	45,44%	22,78%	12,15%	5,21%	0,06%	0,17%	3,61%	0,34%	99,84%	100,00%
1 I 2004 r.	337	1706	2420	110860	220055	87160	64400	22295	2485	240	11695	2320	525636	525973
	0,06%	0,32%	0,46%	21,08%	41,84%	16,57%	12,24%	4,24%	0,47%	0,05%	2,22%	0,44%	99,94%	100,00%
Różnica	626	1963	-30	-57695	47155	46810	7080	8330	-2105	770	9530	-325	61483	62109
	185,76%	115,06%	-1,24%	-52,04%	21,43%	53,71%	10,99%	37,36%	-84,71%	320,83%	81,49%	-14,01%	11,70%	11,81%
3.	Przeciętna zasobność: m³ na 1ha													
1 I 2014 r.	19,7	-	6,3	154,0	298,9	289,9	319,8	362,6	452,4	265,1	259,8	190,2	236,4	232,2
1 I 2004 r.	5,1	-	6,9	177,1	273,9	280,0	293,4	280,7	257,0	214,3	222,3	227,5	213,1	207,7
Różnica	14,5	-	-0,5	-23,1	25,0	10,0	26,4	81,9	195,4	50,8	37,5	-37,3	23,3	24,5
	283,48%	-	-7,60%	-13,04%	9,14%	3,56%	8,98%	29,17%	76,04%	23,71%	16,89%	-16,39%	10,92%	11,79%

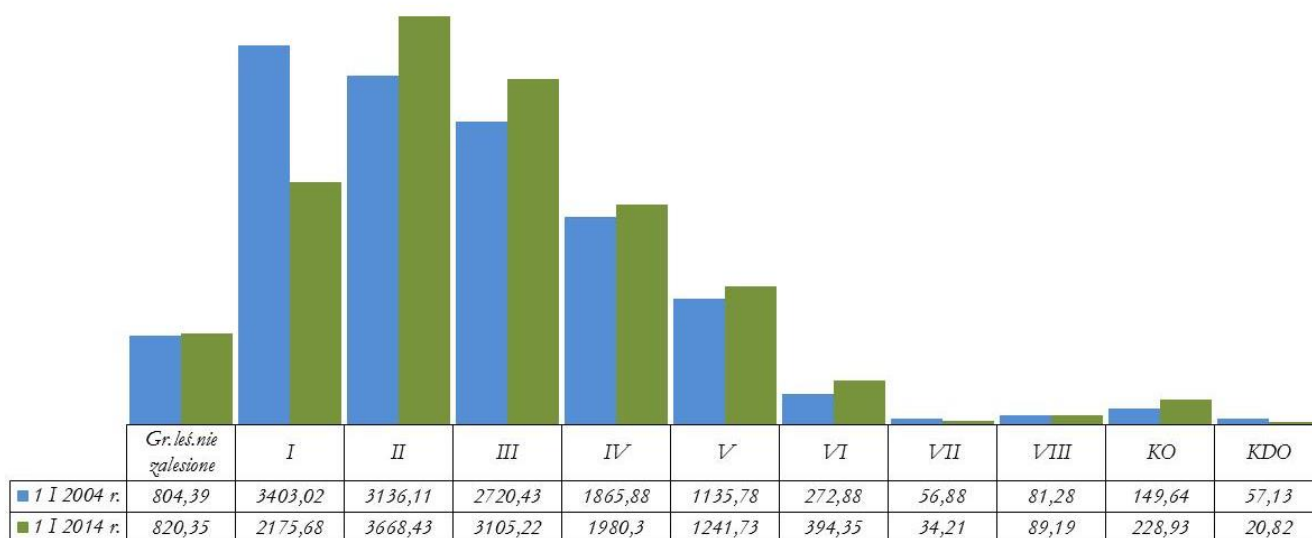
Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Tabela 39. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE POWIERZCHNI, ZASOBNOŚCI I PRZECIĘTNEGO ZAPASU DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

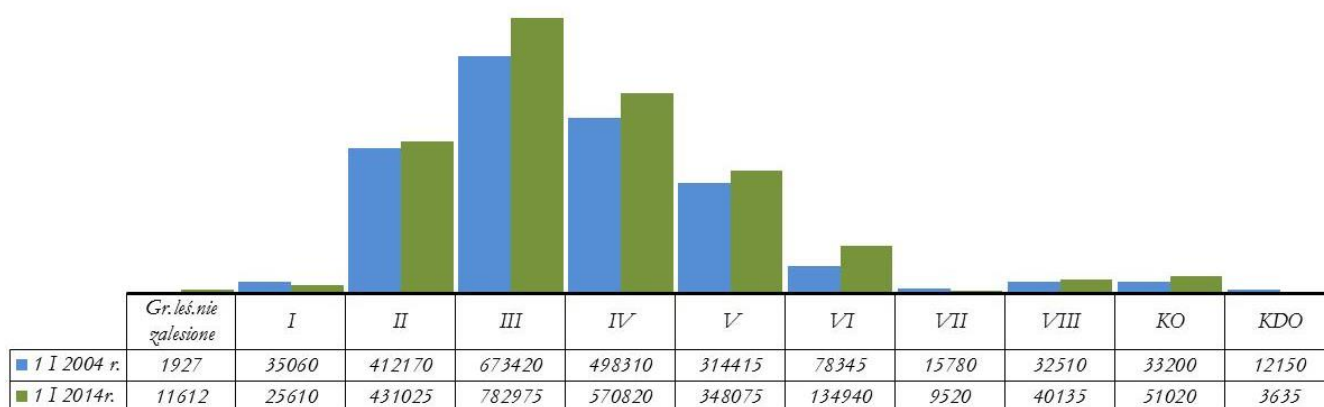
Wg stanu na	Gr. leś. nie zalesione	Przestoje na gr. zal.	Klasa wieku										Razem	
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	KO	KDO	grunty zal.	grunty zal. i nie zal.
			1 – 20	21 – 40	41 – 60	61 – 80	81 – 100	101 – 120	121 – 140	>141				
1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Powierzchnia: ha / %													
1 I 2014 r.	820,35	-	2175,68	3668,43	3105,22	1980,30	1241,73	394,35	34,21	89,19	228,93	20,82	12938,86	13759,21
	5,96%	-	15,81%	26,66%	22,57%	14,39%	9,02%	2,87%	0,25%	0,65%	1,66%	0,15%	94,04%	100,00%
1 I 2004 r.	804,39	-	3403,02	3136,11	2720,43	1865,88	1135,78	272,88	56,88	81,28	149,64	57,13	12879,03	13683,42
	5,88%	-	24,87%	22,92%	19,88%	13,64%	8,30%	1,99%	0,42%	0,59%	1,09%	0,42%	94,12%	100,00%
Różnica	15,96	-	-1227,34	532,32	384,79	114,42	105,95	121,47	-22,67	7,91	79,29	-36,31	59,83	75,79
	1,98%	-	-36,07%	16,97%	14,14%	6,13%	9,33%	44,51%	-39,86%	9,73%	52,99%	-63,56%	0,46%	0,55%
2.	Zasoby miąższności: m³ / %													
1 I 2014 r.	11612	16347	25610	431025	782975	570820	348075	134940	9520	40135	51020	3635	2414102	2425714
	0,48%	0,67%	1,06%	17,77%	32,28%	23,53%	14,35%	5,56%	0,39%	1,65%	2,10%	0,15%	99,52%	100,00%
1 I 2004 r.	1927	9992	35060	412170	673420	498310	314415	78345	15780	32510	33200	12150	2115352	2117279
	0,09%	0,47%	1,66%	19,47%	31,81%	23,54%	14,85%	3,70%	0,75%	1,54%	1,57%	0,57%	99,91%	100,00%
Różnica	9685	6355	-9450	18855	109555	72510	33660	56595	-6260	7625	17820	-8515	298750	308435
	502,59%	63,60%	-26,95%	4,57%	16,27%	14,55%	10,71%	72,24%	-39,67%	23,45%	53,67%	-70,08%	14,12%	14,57%
3.	Przeciętna zasobność: m³ na 1ha													
1 I 2014 r.	14,2	-	11,8	117,5	252,1	288,2	280,3	342,2	278,3	450,0	222,9	174,6	186,6	176,3
1 I 2004 r.	2,4	-	10,3	131,4	247,5	267,1	276,8	287,1	277,4	400,0	221,9	212,7	164,2	154,7
Różnica	11,8	-	1,5	-13,9	4,6	21,2	3,5	55,1	0,9	50,0	1,0	-38,1	22,3	21,6
	490,87%	-	14,25%	-10,60%	1,86%	7,93%	1,26%	19,18%	0,31%	12,51%	0,45%	-17,91%	13,60%	13,94%

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Zmiany struktury danych inwentaryzacyjnych pomiędzy wielkościami z IV i V rewizji u.l. (1 I 2001 r. i 1 I 2011 r), przedstawiona w postaci wykresów pt. „Zmiany przeciętnej zasobności w klasach wieku.” oraz w postaci tabelarycznej „Syntetyczne zestawienie porównawcze powierzchni, zasobności i przeciętnego zapasu w klasach wieku dla nadleśnictwa Przemków”.

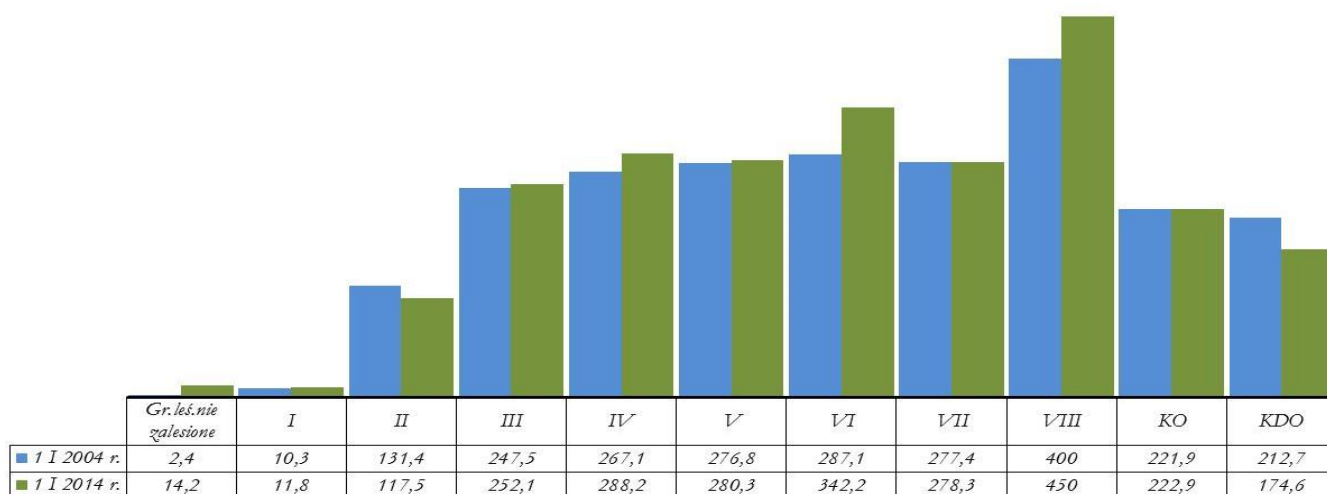

Wykres 20. ZMIANA ROZKŁADU POWIERZCHNI KLAS WIEKU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW, WG DANYCH Z IV I V REWIZJI PLANU U.L.

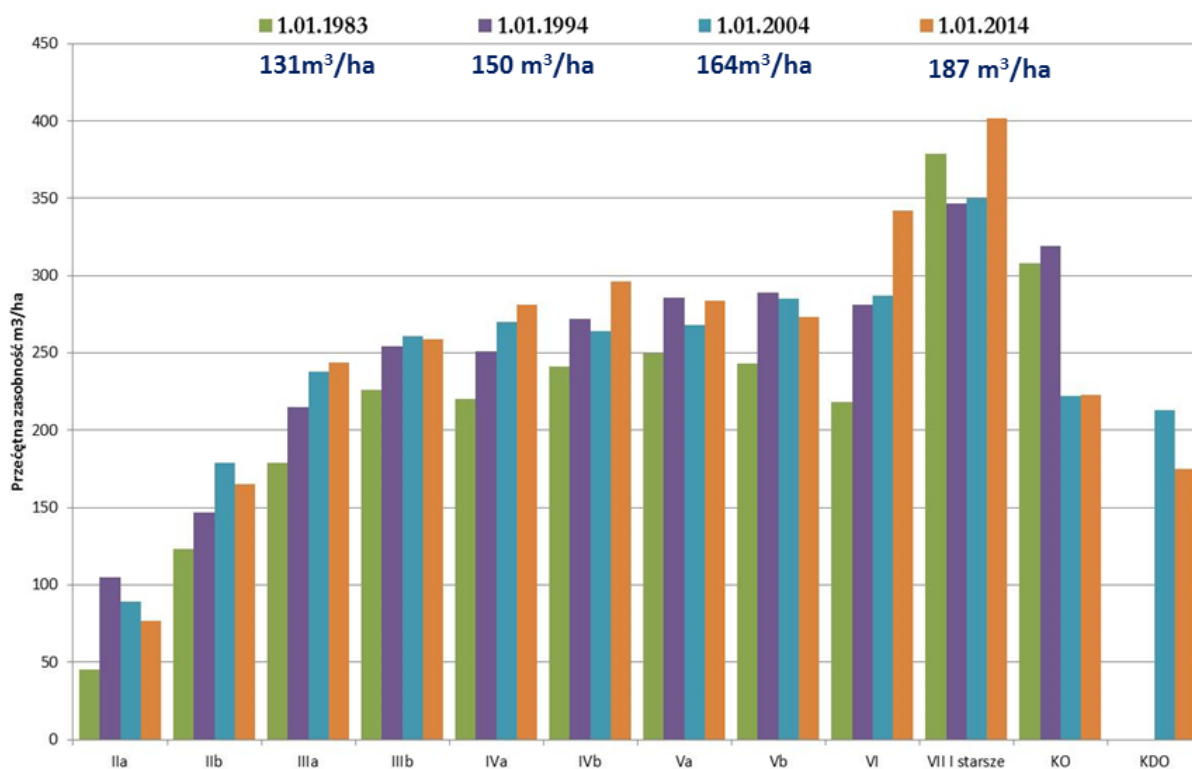

Wykres 21. ZMIANA ROZKŁADU ZAPASU KLAS WIEKU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW, WG DANYCH Z IV I V REWIZJI PLANU U.L.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Wykres 22. ZMIANA ROZKŁADU PRZECIĘTNEGO ZAPASU NA 1 HA KLAS WIEKU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW, WG DANYCH Z IV I V REWIZJI PLANU U.L.

Wykres 23. ZMIANA ZASOBNOŚCI W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW W KOLEJNYCH REWIZJACH

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Z analizy zamieszczonych danych wynikają następujące wnioski:

- Zwiększenie powierzchni leśnej.
- Zwiększenie powierzchni leśnej zalesionej.
- Wzrost miąższości drzewostanów – zapasu na powierzchni leśnej zalesionej. Wzrost ten wynosi 298750 m³ tj. ca 14,12% w stosunku do miąższości wg IV rewizji u.l.
- Wzrost miąższości drzewostanów – zapasu na powierzchni leśnej zalesionej i nie zalesionej. Wskaźnik ten kształtuje się na poziomie 14,57%. Wielkość wzrostu tego wskaźnika jest skorelowane dodatnio ze wzrostem miąższości na powierzchni leśnej zalesionej.
- Wzrost przeciętnej zasobności drzewostanów o 13m³/ha.

I.5.3 OCENA STANU USZKODZENIA DRZEWOSTANÓW ORAZ ZGODNOŚĆ SKŁADU GATUNKOWEGO

DRZEWOSTANÓW Z TD

I.5.3.1 OCENA STANU USZKODZENIA DRZEWOSTANÓW

Ocenę stanu uszkodzenia drzewostanów przeprowadzono w oparciu o dane zebrane w trakcie terenowych prac taksacyjnych, w ramach, których zaewidencjonowano występujące w drzewostanach uszkodzenia pochodzenia biotycznego i abiotycznego. Strukturę rodzaju występujących na terenie nadleśnictwa uszkodzeń ujętych w sporządzonym opisie taksacyjnym lasu, przedstawia tabela.

Tabela 40. STRUKTURA POWIERZCHNI USZKODZEŃ OD CZYNNIKÓW BIOTYCZNYCH I ABIOTYCZNYCH

Rodzaj uszkodzenia	Stopień uszkodzeń	Powierzchnia - ha		
		Obręb Przemków	Obręb Żuków	Nadleśnictwo
1	2	3	4	5
ANTROP	10		1,29	1,29
	40	0,79		0,79
RAZEM		0,79	1,29	2,08
GRZYBY	10	753,82	164,47	918,29
	20	454,01	63,16	517,17
	30	28,38	2,76	31,14
RAZEM		1236,21	230,39	1466,6
INNE	10	86,07	-	86,07
	20	435,73	0,88	436,61
	30	211,84	-	211,84

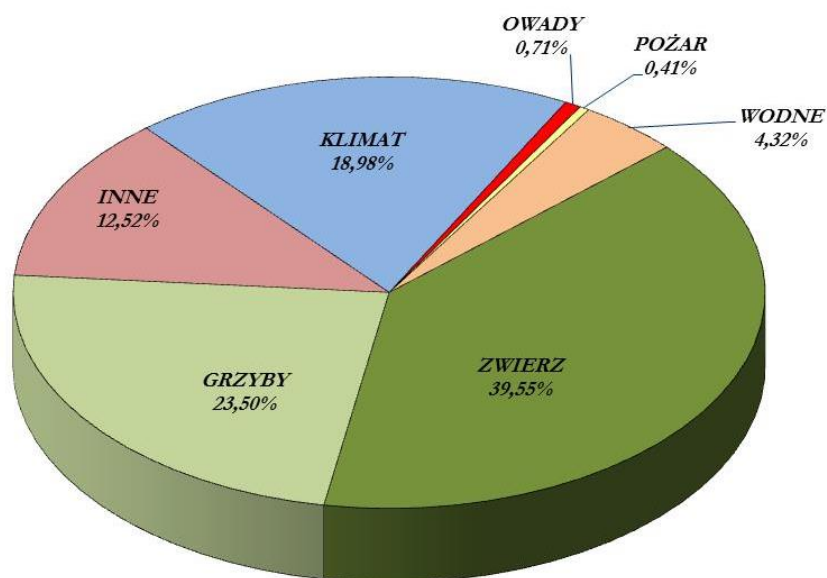
Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Rodzaj uszkodzenia	Stopień uszkodzeń	Powierzchnia - ha		
		Obręb Przemków	Obręb Żuków	Nadleśnictwo
1	2	3	4	5
	40	32,55	-	32,55
	50	14,46	-	14,46
RAZEM		780,65	0,88	781,53
KLIMAT	10	169,92	63,75	233,67
	20	680,07	26,42	706,49
	30	116,17	0,99	117,16
	40	127,4		127,4
RAZEM		1093,56	91,16	1184,72
OWADY	10	12,98	3,27	16,25
	20	8,75	10,68	19,43
	30	5,29	0,59	5,88
	40	2,61		2,61
RAZEM		29,63	14,54	44,17
POŻAR	10	11,38	1,86	13,24
	20		1,05	1,05
	30	1,61		1,61
	40		5,6	5,6
	50	4,38		4,38
RAZEM		17,37	8,51	25,88
WODNE	10	32,91	8,98	41,89
	20	61,57	4,79	66,36
	30	31,84	4,82	36,66
	40	6,99	8,64	15,63
	50	12,73	25,45	38,18
	60		12,82	12,82
	70		35,04	35,04
	80		20,52	20,52
	90		2,69	2,69
RAZEM		146,04	123,75	269,79
ZWIERZ	10	325,9	143,82	469,72
	20	1182,01	182,8	1364,81
	30	541,57	29,88	571,45

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

Rodzaj uszkodzenia	Stopień uszkodzeń	Powierzchnia - ha		
		Obręb Przemków	Obręb Żuków	Nadleśnictwo
1	2	3	4	5
	40	39,81	8,28	48,09
	50	14,13		14,13
RAZEM		2103,42	364,78	2468,2
OGÓŁEM	10	1392,98	387,44	1780,42
	20	2822,14	289,78	3111,92
	30	936,7	39,04	975,74
	40	210,15	22,52	232,67
	50	45,7	25,45	71,15
	60	0	12,82	12,82
	70	0	35,04	35,04
	80	0	20,52	20,52
	90	0	2,69	2,69
RAZEM		5407,67	835,3	6242,97

* Zgodnie z instrukcją urządzania lasu oraz ustaleniami KZP podawana jest tylko główna przyczyna uszkodzenia drzewostanu.

Wykres 24. STRUKTURA USZKODZEŃ W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

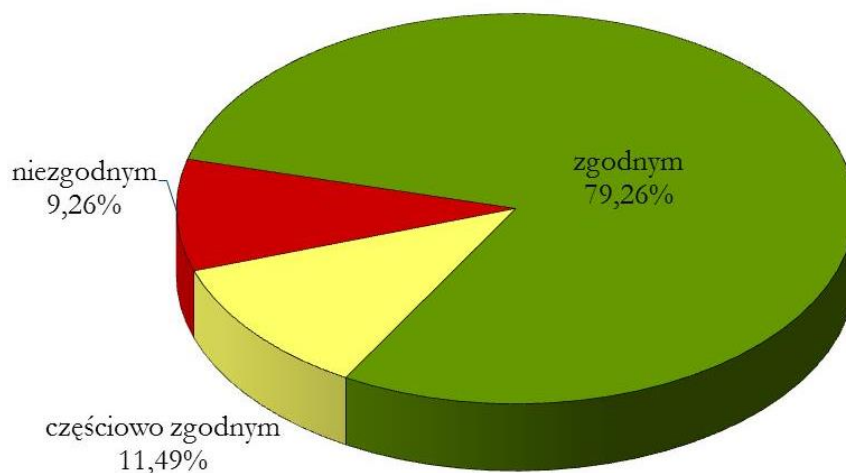
Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.5.3.2 ZGODNOŚĆ SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW Z TYPEM DRZEWOSTANU

W ramach charakterystyki stanu lasu i zasobów drzewnych sporządzono zestawienie powierzchni drzewostanów z podziałem na gospodarstwa, typy siedliskowe lasu wg stopni zgodności składu gatunkowego z TD.

Tabela 41. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW W STOPNIACH ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO Z TD

Stopień zgodności	OBRĘB				Nadleśnictwo	
	Przemków		Żuków			
	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
zgodne	8171,74	78,16	2083,2	83,88	10254,94	79,26
częściowo zgodne	1267,68	12,12	218,52	8,80	1486,20	11,49
niezgodne	1015,93	9,72	181,79	7,32	1197,72	9,26
Razem	10455,35	100,00	2483,51	100,00	12938,86	100,00

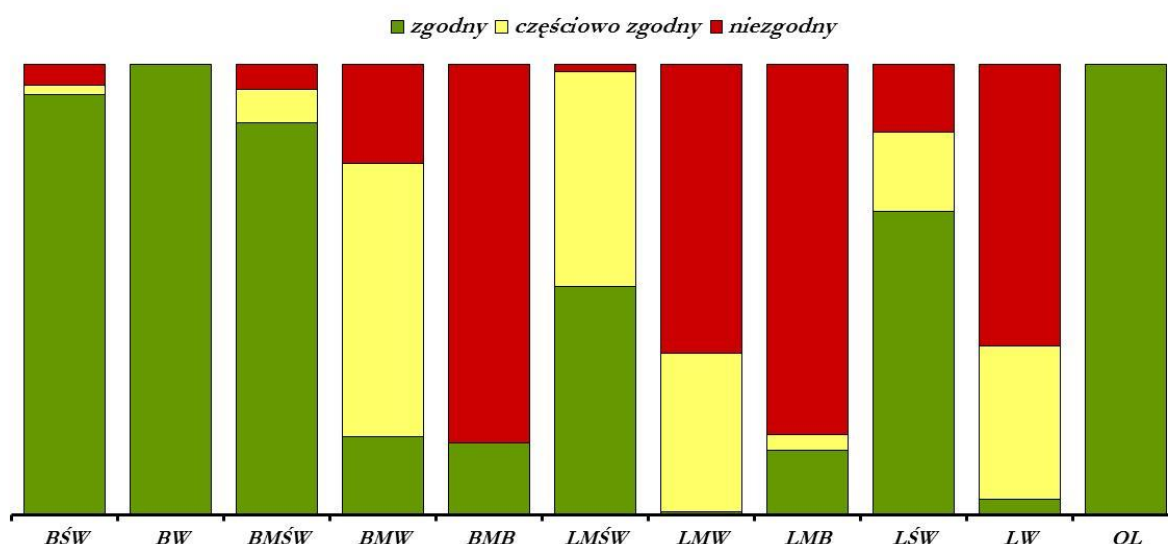
Wykres 25. STRUKTURA STOPNI ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO Z TD W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

**Tabela 42. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI WG ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO
DRZEWOSTANÓW Z SIEDLISKIEM**

Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
		zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym obojętnie	
		ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8
BMB	SO	0,61	16,0			3,20	84,0
BMŚW	DB	27,65	100,0				
	SO	4061,73	86,8	357,93	7,6	259,44	5,5
BMW	ŚW SO	166,65	17,2	587,89	60,7	213,55	22,1
BŚW	SO	5598,15	93,3	118,88	2,0	281,86	4,7
BW	SO	48,53	100,0				
LMB	OL	6,59	14,2	1,70	3,7	38,09	82,1
LMŚW	BK	25,48	100,0				
	DB BK SO	177,13	47,3	190,22	50,8	6,88	1,8
LMW	SO DB	2,06	0,7	106,61	35,1	195,43	64,3
LŚW	BK	100,45	93,0	7,51	7,0		
	BK DB	6,26	15,8	9,32	23,6	23,94	60,6
	LP DB			11,00	100,0		
LW	DB	9,81	3,5	95,14	33,9	175,33	62,6
OL	OL	23,84	100,0				

Stopień zgodności

**Wykres 26. STRUKTURA STOPNI ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO Z TD W TYPACH SIEDLISKOWYCH
LASU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW**

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.5.4 OCENA JAKOŚCI HODOWLANEJ I TECHNICZNEJ DRZEWOSTANÓW

Ocenę jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów przeprowadzono na podstawie sporządzonych opisów taksacyjnych.

Tabela 43. STRUKTURA JAKOŚĆ DRZEWOSTANÓW W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Jakość	Obręb		Nadleśnictwo	
	Przemków	Żuków		
	ha		ha - %	
1	2	3	4	
Jakość hodowlana				
11	574,41	170,49	744,9	7,58
12	3755,86	1351,89	5107,75	52,00
13	535,92	113,92	649,84	6,62
21	254,63	61,71	316,34	3,22
22	1331,54	88,87	1420,41	14,46
23	1311,48	70,19	1381,67	14,07
24		2,77	2,77	0,03
31	9,29		9,29	0,09
32	110,93	14,73	125,66	1,28
33	46,38	11,78	58,16	0,59
43		6,15	6,15	0,06
Jakość techniczna				
1	88,56		88,56	2,84
2	789,83	253,58	1043,41	33,49
3	1604,78	333,94	1938,72	62,22
4	41,74	3,49	45,23	1,45

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

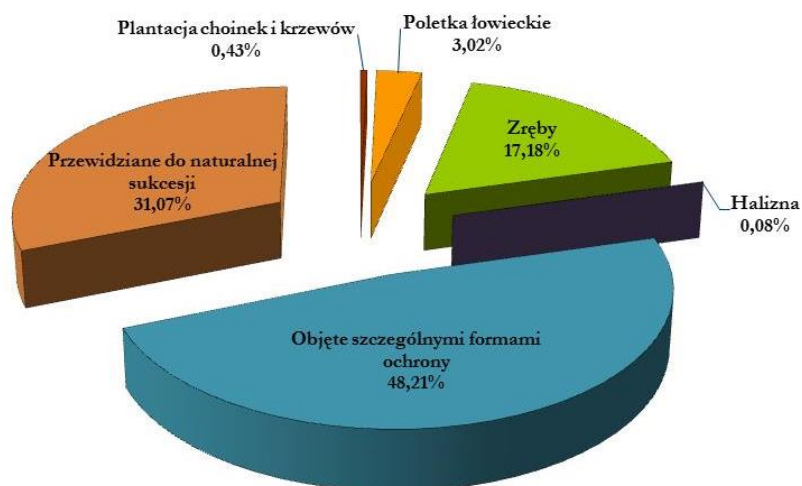
Tabela 44. JAKOŚĆ DRZEWOSTANÓW W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Jakość	Typ siedliskowy lasu											Razem
	BŚW	BW	BMŚW	BMW	BMB	LMŚW	LMW	LMB	LŚW	LW	OL	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Jakość hodowlana												
11	326,34		403,89	7,5		4,45					2,72	744,9
12	2111,66	48,53	2234,22	424,6		215,62	56,21	3,5	5,94	2,2	5,27	5107,75
13	296,7		168,91	103,88		6,29	56,59	4,26	12,33	0,88		649,84
21	193,29		116,87	6,18								316,34
22	865,62		324,61	111,53		60,43	2,04		16,63	39,55		1420,41
23	748,33		370,47	150,06		5,97	66,47	32,74	0,79	6,84		1381,67
24										2,77		2,77
31	9,29											9,29
32	98,18		10,91	5,56	0,61					7,3	3,1	125,66
33	11,28		13,31	2,95		3,29		1,09		26,24		58,16
43										6,15		6,15
Jakość techniczna												
1						25,48			63,08			88,56
2	179,67		545,42	49,99		42,79	48,95	1,52	52,66	113,27	9,14	1043,41
3	1135,36		510,48	102,52	3,2	35,39	62,76	3,27	7,05	75,08	3,61	1938,72
4	23,17		7,66	3,32			11,08					45,23

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.5.5 OKREŚLENIE RODZAJÓW POWIERZCHNI LEŚNEJ NIEZALESIONEJ

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania przedstawia **tabela nr I** zamieszczona w części tabelarycznej – oddzielny tom p.u.l..

Wykres 27. STRUKTURY RODZAJÓW POWIERZCHNI LEŚNEJ NIEZALESIONEJ W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania przedstawia załączona tabela nr I w części tabelarycznej elaboratu. Poniżej przedstawia się syntetyczne zestawienie powierzchni leśnej niezalesionej.

Tabela 45. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LEŚNEJ NIEZALESIONEJ

Rodzaj użytku	Obręb Przemków	Obręb Żuków	Nadleśnictwo
1	2	3	4
Grunty leśne niezalesione – razem	771,37	48,98	820,35
W produkcji pomocniczej- razem,	22,67	5,72	28,39
w tym:			
poletka łowieckie	19,10	5,72	24,82
plantacje choinek	3,57		3,57
Do odnowienia – razem,	106,97	34,65	141,62
w tym:			
zręby	106,97	33,99	140,96
halizny		0,66	0,66
Pozostałe leśne niezalesione – razem	641,73	8,61	650,34
w tym:			
przewidziane do naturalnej sukcesji	246,26	8,61	254,87
szczególna forma ochrony	395,47		395,47

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

W produkcji ubocznej

Zostały tu zaliczone poletka łowieckie, które opisano na powierzchni: **24,82 ha**, wg lokalizacji:

Obręb Przemków - 6 nx;11 k-l;12 d,j;13 n;18A p;42 b;80 c;228 c;263 o;264 f;

Obręb Żuków - 258 j;259 b,g;284 g;287 f;303 i;

Plantacje choinkowe na powierzchni 3,57 ha, wg lokalizacji:

Obręb Przemków - 6 o-s;

Grunty do odnowienia

Zostały tu zaliczone zręby bieżące, które opisano na powierzchni **140,96 ha**. Zostały one opisane w następujących przypadkach:

Obręb Przemków – 11 d;19 g;27 f;28 c;38 h,l;39 a;44 b,l;54 j;62 h;71 t;85 n;86 d;99 i;124 n,x;129 f;142 c;146 f;148 c;149 b;163 b;183 c;201 b;205 b;215 b;217 g;219 a;222 b;253 g;257 d;262 a;263 l;275 b;278 d;

Obręb Żuków - 246 j;250 k;251 d;252 j;263 k;271 l;272 h;274 i;277 g;281 b;286 a;

Halizna o powierzchni 0,66 ha została zinwentaryzowana na terenie obrębu Żuków w oddziale 293p.

Pozostałe grunty leśne niezalesione

Zostały tu zaliczone **grunty przewidziane do naturalnej sukcesji na powierzchni 254,87 ha**, odpowiednio w obrębie Przemków 246,26 ha a w obrębie Żuków 8,61 ha pod następującymi adresami:

Obręb Przemków - 13 d;51 f;73 g;76 a-b,d,i;77 a-b,h;79 a-b;82 a,c;83 g,p;90 a;98 g;107 a;109 f;130 a;131 b-c;134 c;138 c;140 a;152 a,f;153 b;156 d;158 b;161 d;167 a,d;171 c;174 b;177 b;189 a,c;193 c;197 g;199 c;213 a;224 a,d;225 c,f;226 b;227 b;228 b;229 f;236 b;237 d;246 a;247 g;251 b;252 c;253 f;263 n;264 g,i;266 a;272 a;275 c;276 d;286 b;287 c;

Obręb Żuków - 215 a,g;216 k,m;258 d;300 g,i;

Do pozostałych gruntów leśnych niezalesionych zaliczono wydzielania objęte **szczególnymi formami ochrony** o powierzchni **395,47 ha**.. Grunty te zlokalizowano wyłącznie na terenie obrębu Przemków w lokalizacji: 82 j;92 g;108 b;114 d;115 c; 132a; 135d; 136 b;154 a;155 b;156 f;159 f;169 a-b;170 a;171 a;174 c;191 b;194 f;199 a; 210b; 211a; 229 b;231 d;233 b;235 c;247 a;268 d;269 f;270 a;271 a-b,d;272 b-f;282 a-b;283 a-c;

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.5.6 CHARAKTERYSTYKA DRZEWOSTANÓW NADLEŚNICTWA WG CECH

Tabela 46. ZESTAWIENIE OPISANYCH CECH DRZEWOSTANÓW W NADLEŚNICTWIE

Rodzaj cechy	Obręb Przemków	Obręb Żuków	Nadleśnictwo
	ha		
1	2	3	4
Drzewostany naturalne	2363,65	35,17	2398,82
Drzewostany sztuczne	2794,55	834,02	3628,57
Drzewostany doświadczalne	2,12		2,12
Młodniki po rębni złożonej	25,36	20,49	45,85
Uprawy po rębni złożonej	110,29	31,91	142,20
Drzewostany na gruntach porolnych	1046,76	708,88	1755,64
Drzewostan odrosłowy		11,96	11,96
Otulina szkółki	22,22		22,22
Razem	6364,95	1642,43	8007,38

I.5.7 POMIAR MIĄŻSZOŚCI DREWNA MARTWEGO

Zgodnie z §62 instrukcji u.l. podczas prac urządzeniowych dotyczących zakładania powierzchni kołowych dokonano również pomiaru miąższości drewna martwego, na co 10-tej powierzchni kołowej.

Łączna miąższość drewna martwego określanego w II i starszych klasach wieku dla całego nadleśnictwa wg stanu na 01.01.2014 r. wyniosła 40745,55 m³ (przeciętnie 3,79 m³/ha). Miąższość drewna martwego drzew stojących i złomów wyniosła 15540,68m³ (przeciętnie 1,44 m³/ha), a drzew leżących i fragmentów drzew martwych 25204,87 m³ (przeciętnie 2,35 m³/ha).

Zestawienie miąższości drewna martwego wg typów siedliskowych lasu zestawiono w tabeli XXI.

Charakterystyka ogólna lasów będących w zarządzie nadleśnictwa

I.5.8 ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH, WRAZ Z OKREŚLENIEM POŻĄDANEGO STANU TYCH ZASOBÓW NA KONIEC PLANOWANEGO OKRESU GOSPODARCZEGO

Ocenę stanu zasobów drzewnych przeprowadzono zestawiając wyniki poprzednich inwentaryzacji lasu z danymi IV rewizji urządzenia lasu oraz odpowiednimi prognozowymi wielkościami potencjalnymi, w tym:

- powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej),
- sumarycznej wielkości zasobów miąższości na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej,
- przeciętnej zasobności na 1 ha,
- przeciętnego wieku drzewostanów,
- spodziewanego przyrostu tablicowego,
- przeciętnej rocznej miąższości użytków rębnych i przedrębnych na 1 ha za okres ubiegły,
- uzyskanego w ubiegłych okresach bieżących rocznych przyrostów miąższości drzewostanów na 1ha.

Tabela 47. PORÓWNAWCZE ZESTAWIENIE WSKAŹNIKÓW OBRAZUJĄCYCH STAN ZASOBÓW DRZEWNYCH DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Wskaźnik	Jedn.	Nadleśnictwo Przemków		
		wg stanu		
		1.01.1994	1.01.2004 r	1.01.2014 r
1	2	3	4	5
powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	12248,26	13683,42	13759,21
wielkość zasobów miąższości na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej	m ³	1815661	2117279	2425714
przeciętna zasobności na 1 ha powierzchni leśnej zal. i niezal.	m ³ /1ha	148	155	176
przeciętnego wieku drzewostanów	lata	42	44	50
przeciętna roczna miąższość użytków rębnych na 1 ha	m ³	-	1,14	16,8
przeciętna roczna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha	m ³	-	2,16	2,9

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

II WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZANIA LASU

Analizy gospodarki leśnej w ubiegłym okresie dokonano w następującym ujęciu:

- Analiza gospodarki leśnej w latach 2004 –2013 i jej wpływ na stan lasu - referat Nadleśniczego nadleśnictwa Przemków na Naradę Techniczno-Gospodarczą.*
- Koreferat BULiGL Oddz. w Brzegu do „Analizy gospodarki leśnej za okres 01.01.2004 31.12.2013 r.*
- Referat kierownika ZOL dotyczący kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu.*

II.1 REFERAT NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ W LATACH 2004-2013 I JEJ WPŁYW NA STAN LASU

REFERAT NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

**NARADA TECHNICZNO GOSPODARCZA
W SPRAWIE ANALIZY GOSPODARKI PRZESZŁEJ**

PRZEMKÓW, 10.02.2014r.

Strona 1 z 74

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Spis tabel

Tabela 1. Powierzchnie gruntów w poszczególnych grupach na początku i na końcu okresu urzędzeniowego.....	8
Tabela 2. Nieruchomości w zarządzie Nadleśnictwa Przemków będące we współwłasności.....	9
Tabela 3. Tabela IX. Nadleśnictwo Przemków. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10-leciu. miąższość grubizny netto).....	12
Tabela 4. Tabela IX. Nadleśnictwo Przemków, obręb Przemków. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10-leciu. miąższość grubizny netto).....	13
Tabela 5. Tabela IX. Nadleśnictwo Przemków, obręb Żuków. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10-leciu. miąższość grubizny netto).....	14
Tabela 6. Wykonanie etatu powierzchniowego użytków rębnych.....	15
Tabela 7. Wykonanie etatu powierzchniowego CP-P [ha].....	15
Tabela 8. Wykonanie etatu powierzchniowego trzebieży [ha].....	16
Tabela 9. Tabela X. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami - nadleśnictwo.....	25
Tabela 10. Tabela X. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami - obręb Przemków.....	26
Tabela 11. Tabela X. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami - obręb Żuków.....	27
Tabela 12. Rozliczenie powierzchni niezalesionych.....	29
Tabela 13. Porównanie powierzchni zrębów i powierzchni odnowień.....	33
Tabela 14. Udział powierzchniowo-miąższościowy gatunków na początku i na końcu okresu urzędzeniowego.....	36
Tabela 15. Syntetyczne zestawienie porównawcze powierzchni, miąższości i przeciętnej zasobności - nadleśnictwo.....	38
Tabela 16. Syntetyczne zestawienie porównawcze powierzchni, miąższości i przeciętnej zasobności - obrab Przemków.....	39
Tabela 17. Syntetyczne zestawienie porównawcze powierzchni, miąższości i przeciętnej zasobności - obrab Żuków.....	40
Tabela 18. Porównawcze zestawienie wskaźników obrazujących stan zasobów drzewnych dla Nadleśnictwa Przemków.....	42
Tabela 19. Tabela XI. Jakość upraw i młodników do lat na powierzchniach otwartych - nadleśnictwo.....	42
Tabela 20. Tabela XI. Jakość upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych - obręb Przemków.....	43
Tabela 21. Tabela XI. Jakość upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych - obręb Żuków.....	43
Tabela 22. Tabela XII. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych - Nadleśnictwo Przemków.....	45
Tabela 23. Tabela XII. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych - obręb Przemków.....	46
Tabela 24. Tabela XII. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych - obręb Żuków.....	46
Tabela 25. Wykaz założonych upraw pochodnych.....	48

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Tabela 26. Wykaz zarejestrowanych źródeł nasion.....	48
Tabela 27. Wykaz Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych	49
Tabela 28. Zbiorcze zestawienie powierzchni Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych.....	49
Tabela 29. Porównanie bazy nasiennej z początku i końca okresu urzędzeniowego	50
Tabela 30. Zabiegi agrolotnicze.....	58
Tabela 31. Rezerwy przyrody	66
Tabela 32. Pomniki przyrody	67
Tabela 33. Podział na obwody łowieckie	71
Tabela 34. Stan zagospodarowania obwodów łowieckich.....	71
Tabela 35. Porównanie inwentaryzacji i pozyskania zwierzyny grubej i lisa w sezonach łowieckich 2004/2005 - 2013/2014	72
Tabela 36. Stan ilościowy zwierzyny wg inwentaryzacji przeprowadzony na dzień 10.03.2013 r. w kontekście docelowych stanów zwierzyny	74
Tabela 37. Koszty ochrony lasu przed zwierzyną w układzie obwodów łowieckich	75

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Spis wykresów

Wykres 1. Struktura powierzchni nieruchomości na początku i na końcu okresu urzędzeniowego	7
Wykres 2. Struktura powierzchni leśnej na początku i na końcu okresu urzędzeniowego	7
Wykres 3. Procentowe wykonanie etatu powierzchniowego użytków rębnych w 10-leciu	17
Wykres 4. Procentowe wykonanie etatu powierzchniowego użytków przedrębnych w 10-leciu	17
Wykres 5. Pozyskanie drewna w poszczególnych latach [m^3]	18
Wykres 6. Pozyskanie drewna w użytkach rębnych i przedrębnych (wraz z cięciami przygodnymi) w poszczególnych latach – nadleśnictwo [m^3]	18
Wykres 7. Pozyskanie drewna w użytkach rębnych i przedrębnych (wraz z cięciami przygodnymi) w poszczególnych latach – obręb Przemków [m^3]	19
Wykres 8. Pozyskanie drewna w użytkach rębnych i przedrębnych (wraz z cięciami przygodnymi) w poszczególnych latach – obręb Żuków [m^3]	19
Wykres 9. Realizacja pozyskania drewna w nadleśnictwie w poszczególnych cięciach	20
Wykres 10. Intensywność wykonania zabiegu w TW w poszczególnych latach [m^3/ha]	20
Wykres 11. Intensywność wykonania zabiegu w TP w poszczególnych latach [m^3/ha]	21
Wykres 12. Średnia intensywność wykonania zabiegu w TW [m^3/ha]	21
Wykres 13. Średnia intensywność wykonania zabiegu w TP [m^3/ha]	22
Wykres 14. Procentowy udział użytków przygodnych w danym użytkowaniu	22
Wykres 15. Zestawienie planu i wykonania zadań z zakresu hodowli lasu	24
Wykres 16. Zalesienie gruntów nieleśnych	29
Wykres 17. Odnowienie, halizn płazowin i zrębów zaległych	30
Wykres 18. Odnowienie powierzchni zrębowych	30
Wykres 19. Odnowienie zrębów zupełnych	31
Wykres 20. Odnowienie rębni złożonych	32
Wykres 21. Dolesienie luk i przerzedzeń	34
Wykres 22. Poprawki i uzupełnienia	34
Wykres 23. Stopień zgodności upraw założonych na powierzchniach otwartych ze składem pożądanym na danym siedlisku	44
Wykres 24. Porównane pozyskania posuszu, wywrotów i złomów do pozyskania grubizny ogółem w trakcie IV rewizji lasu – obręb Przemków	51
Wykres 25. Porównanie pozyskania posuszu, wywrotów i złomów do pozyskania grubizny ogółem IV rewizja lasu - obręb Żuków	51
Wykres 26. Porównanie pozyskania posuszu, wywrotów i złomów do pozyskania grubizny ogółem IV rewizja dla nadleśnictwa	52
Wykres 27. Porównanie pozyskania wywrotów do pozyskania posuszu w obrębie Przemków	52
Wykres 28. Porównanie pozyskania wywrotów do pozyskania posuszu w obrębie Żuków	53
Wykres 29. Porównanie pozyskania wywrotów i złomów do pozyskania posuszu w nadleśnictwie	53
Wykres 30. Pozyskanie drewna z przyczyn sanitarnych dla wybranych gatunków w obrębie Przemków	54
Wykres 31. Pozyskanie drewna z przyczyn sanitarnych dla wybranych gatunków w obrębie Żuków	55
Wykres 32. Pozyskanie drewna z przyczyn sanitarnych dla wybranych gatunków zbiorczo dla nadleśnictwa	56
Wykres 33. Zabezpieczanie pni preparatami grzybowymi na gruntach porolnych	57
Wykres 34. Zestawienie szkód od zwierzyny w uprawach w nadleśnictwie w latach 2004-2013	59
Wykres 35. Zestawienie szkód od zwierzyny w młodnikach w nadleśnictwie w latach 2004-2013	59
Wykres 36. Zabezpieczenie upraw przed zwierzyną w latach 2004-2013	60

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wykres 37. Pożary w Nadleśnictwie Przemków w latach 2004-2013.....	62
Wykres 38. Pożary w rozbiciu na obręby leśne w latach 2004-2013 w aspekcie ilościowym.....	63
Wykres 39. Pożary lasów w aspekcie powierzchniowym w latach 2004-2013.....	63
Wykres 40. Średnia powierzchnia pożarów lasu w latach 2004-2013.....	64
Wykres 41. Porównanie pozyskania i inwentaryzacji jeleni w sezonach 2004/2005 – 2013/2014.....	72
Wykres 42. Porównanie pozyskania i inwentaryzacji sarny w sezonach 2004/2005– 2013/2014.....	73
Wykres 43. Porównanie pozyskania i inwentaryzacji dzików w sezonach 2004/2005–2013/2014.....	73
Wykres 44. Porównanie pozyskania i inwentaryzacji lisów w sezonach 2004/2005– 2013/2014.....	74
Wykres 45. Porównanie kosztów poniesionych na ochronę lasu przed zwierzyną.....	75

Wstęp

Plan urządzenia lasu na okres 01.01.2004–31.12.2013 został zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 20.09.2004 (pismo D.L-Ip-611-77/04).

1. Stan posiadania

Według stanu na dzień **01.01.2004 roku** Nadleśnictwo Przemków posiadało w swoim zarządzie nieruchomości, w dwóch obrębach leśnych, o łącznej powierzchni ewidencyjnej równej **14720,8844 ha**, w tym powierzchni leśnej o łącznej wartości **14082,6381 ha** i powierzchni nieleśnej o łącznej wartości **638,2463 ha**.

W poszczególnych obrębach leśnych podział powierzchni, wg na dzień 01.01.2004 roku, wyglądał następująco:

- obręb Przemków: ogólna powierzchnia wynosiła - 12056,7959 ha, w tym powierzchnia leśna 11485,1961 ha i powierzchnia nieleśna 571,5998 ha,
- obręb Żuków: ogólna powierzchnia wynosiła - 2664,0885 ha, w tym powierzchni leśnej 2597,4420 ha i powierzchni nieleśnej 66,6465 ha.

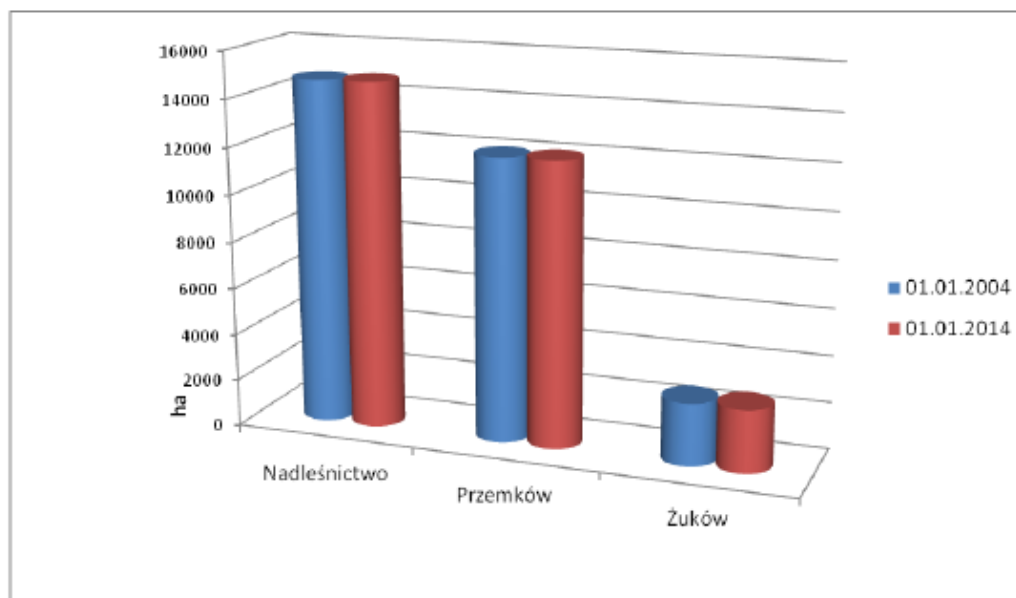
Natomiast według stanu na dzień **01.01.2014 roku** powierzchnia ewidencyjna nieruchomości, którą zarządza Nadleśnictwo Przemków (wraz ze współwłasnościami) wynosi **14756,1400 ha**, w tym powierzchnia leśna równa **14167,2113 ha** oraz powierzchnia nieleśna równa **588,9287 ha**.

W poszczególnych obrębach leśnych podział powierzchni, wg na dzień 01.01.2014 roku, wyglądał następująco:

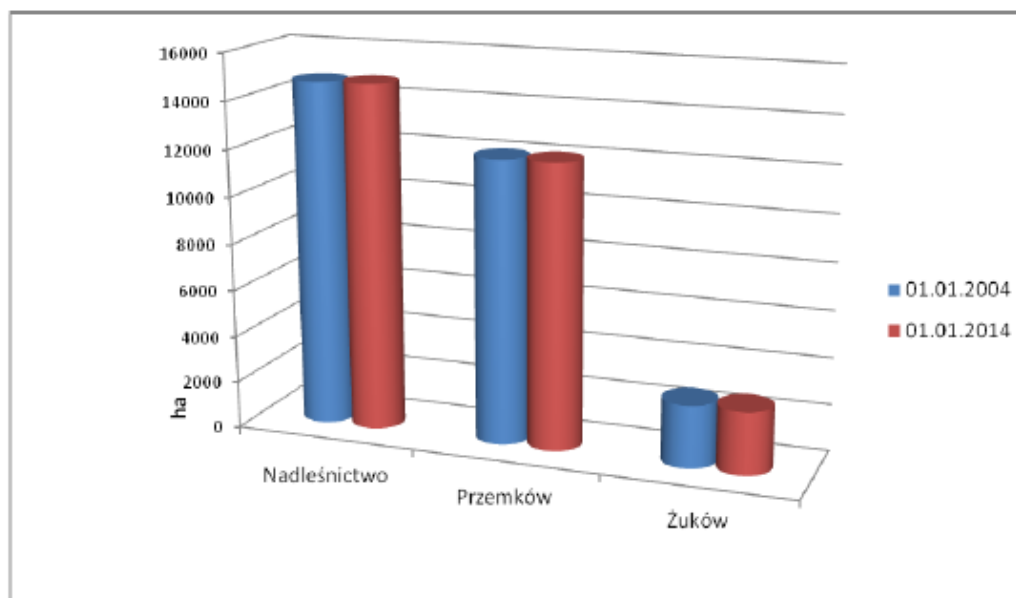
- obręb Przemków: ogólna powierzchnia wynosiła - 12091,2074 ha, w tym powierzchni leśnej 11561,8293 ha i powierzchni nieleśnej 529,3781 ha,
- obręb Żuków: ogólna powierzchnia wynosiła - 2664,9326 ha, w tym powierzchni leśnej 2605,3820 ha i powierzchni nieleśnej 59,5506 ha.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wykres 1. Struktura powierzchni nieruchomości na początku i na końcu okresu urzędzeniowego.

Wykres 2. Struktura powierzchni leśnej na początku i na końcu okresu urzędzeniowego.

Powierzchnia nieruchomości w czasie obowiązywania Planu urządzania lasu w latach 2004-2013, uległa zwiększeniu o wartość 35,2556 ha, zwiększając jednocześnie powierzchnię nieruchomości leśnych o wartość 84,5732 ha, wynikającą ze zdarzeń gospodarczych i przejęć nieruchomości.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Stan na dzień	Ogółem	Grunty leśne						Grunty nieleśne										
		Zalesione	Niezalesione		Związane z gosp. leśną		Razem	Zadrzew.	Ubytki rolne	Grunty zabudowane i zurbanizowane			Ubytki ekologiczne	Mezofityki	Wody	Tereny różne	Razem	
			razem	w tym do odnowienia	razem	w tym do odnowienia				Razem	W tym tereny komunikacyjne	W tym użytki kopalne						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
01.01.2004	Przemków	12056,7959	10392,2190	759,7436	86,2200	333,2336	9,8528	11485,1981	0,0000	65,6640	3,3258	0,0000	0,0000	457,2600	10,4200	6,5200	28,4100	571,5998
	Żuków	2664,0685	2466,3612	66,7295	52,2291	66,3613	0,0000	2997,4420	0,0000	40,4482	2,1063	0,0000	1,8000	0,0000	16,1700	0,0000	7,9200	66,6465
	Nadleśnictwo	14720,8644	12858,5802	825,4731	138,4491	399,5948	9,8528	14482,6391	0,0000	106,1122	5,4341	0,0000	1,8000	457,2600	26,5900	6,5200	36,3300	638,2463
01.01.2014	Przemków	12091,2074	10455,4104	771,3694	106,9857	335,0495	4,4965	11561,6293	0,0000	53,4181	1,6600	0,0100	0,0000	457,2600	9,2600	7,7800	0,0000	529,3781
	Żuków	2664,9326	2483,3930	48,5663	34,6349	73,0327	0,0000	2905,3620	0,0000	37,0628	8,4978	0,0000	6,1300	0,0000	13,9900	0,0000	0,0000	58,5506
	Nadleśnictwo	14756,1400	12938,8034	820,3257	141,6206	408,0822	4,4965	14467,2113	0,0000	90,4809	10,1578	0,0100	6,1300	457,2600	23,2500	7,7800	0,0000	588,9287
Różnica między początkiem a końcem 2011	Przemków	34,4115	63,1914	11,6258	20,7657	1,8190	5,3563	76,6332	0,0000	-12,2459	-1,6658	0,0100	0,0000	0,0000	-1,1600	1,2600	28,4100	-42,2217
	Żuków	0,8441	17,0318	-16,7732	-17,5942	7,6814	0,0000	7,9400	0,0000	-3,3854	6,3895	0,0000	6,5300	0,0000	-2,1800	0,0000	-7,9200	-7,0959
	Nadleśnictwo	35,2556	80,2232	-5,1474	3,1715	9,4974	5,3563	84,5732	0,0000	-15,6313	4,7237	0,0100	6,5300	0,0000	-3,3400	1,2600	36,3300	-49,3176

Tabela 1. Powierzchnie gruntów w poszczególnych grupach na początku i na końcu okresu urzędzeniowego

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Szczegółowe zmiany w poszczególnych grupach powierzchni obrazuje Tabela 1. Wykazane zmiany wynikały z następujących zdarzeń:

- w wyniku sprzedaży lokali mieszkalnych wraz z gruntami przyległymi oraz innych nieruchomości, dokonywanych w trybie art. 40 a oraz art. 38 ustawy o lasach, zbyciu uległy nieruchomości o łącznej powierzchni wynoszącej 2,5576, w tym grunty leśne 1,1050, rolnych 0,7967 ha oraz pozostałych 0,6559 ha;
- w wyniku przekazania, na podstawie art. 24 ust. 4a ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa przez Agencję Nieruchomości Rolnej, zwiększeniu uległa powierzchnia nieruchomości o wartość 28,7900 ha, w tym gruntów leśnych o wartość 1,2200 oraz gruntów rolnych przeznaczonych do zalesienia o wartość 27,5700 ha;
- w wyniku przekazania, na podstawie art. 74 ust. 3 ustawy o lasach przez Wojewodę Dolnośląskiego, zwiększeniu uległa powierzchnia nieruchomości o wartość 9,27 ha,
- w wyniku przekazania, na podstawie Decyzji Wojewody Dolnośląskiego o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, na rzecz wojewody Dolnośląskiego, zmniejszeniu uległa powierzchnia nieruchomości o wartość 0,2010 ha;
- w wyniku zmian w powszechnej ewidencji związanych z podziałem nieruchomości i ich dokładnym pomiarem na potrzeby sprzedaży, powierzchnia nieruchomości w zarządzie Nadleśnictwa zmniejszyła się wartość 0,0458 ha.
- znaczny przyrost powierzchni leśnej wynika z zalesienia przejętych gruntów rolnych oraz przekwalifikowaniem terenów różnych na grunty związane z gospodarką leśną.

Na dzień 01.01.2014 roku Nadleśnictwo Przemków posiada w swoim zarządzie dwie nieruchomości będące we współwłasności z innymi podmiotami, które wynikają ze sprzedaży części nieruchomości lokalowych. Przedmiotowe nieruchomości szczegółowo opisano w poniższej tabeli.

Gmina	Obręb ewidencyjny	Nr ew. działki	Powierzchnia [ha]	Udział	Powierzchnia zredukowana udziałem [ha]
1	2	3	4	5	6
Przemków	Szklarki	272/7	0,4377	150/1000	0,0656
	Szklarki	278/21	0,2129	3429/1000	0,0730
Razem			0,6506		0,1386

Tabela 2. Nieruchomości w zarządzie Nadleśnictwa Przemków będące we współwłasności.

2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem.

I. Zadania obligatoryjne

1. Pozyskanie drewna

Plan urządzenia gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Przemków sporządzony na okres od 1 stycznia 2004 r. do 31 grudnia 2013 r. zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska DL.Ip-611-77/04 z dnia 20 września 2004 r. przewidywał pozyskanie grubizny drewna w wysokości nie większej niż 460751,00 m³ grubizny netto. W latach obowiązywania PUL pozyskano 458610,22 m³, tj. 99,54% etatu cięć. Nie przekroczono zaplanowanej wielkości.

Etat cięć w użytkowaniu rębny wynosił 161778,00 m³ grubizny netto – wykonano 171106,39 m³, w tym: cięcia nie zaliczone na etat powierzchniowy 7864,48 m³, cięcia CSS 5282,19 m³. Cięcia rębne wykonano w 105,77%.

Cięcia rębne zaplanowano na powierzchni 895,47 ha, wykonano 1007,70 ha. Wykonanie powierzchniowe użytków rębnych jest na poziomie 112,53%. Większy rozmiar powierzchniowy użytków rębnych jest wynikiem:

- a) Pożarów.
- b) Zrębów sanitarnych.
- c) Zamiany rębni I na rębnie II i III.

Cięcia przygodne w użytkowaniu rębny stanowiły 5,34%, pozyskanej masy drewna (w tym cięcia CSS 3,09% pozyskanej masy drewna).

Etat cięć w użytkowaniu przedrębny w zakresie masowym przewidywał wykonanie użytkowania o miąższości szacunkowej 298973 m³ grubizny netto.

Nadleśnictwo za ubiegłe dziesięciolecie pozyskało 287503,83 m³ grubizny netto, co daje łącznie 96,16% wykonania. Zabiegi trzebieży wczesnych wykonano w 86,10 % zaplanowanej masy, trzebieże późne wykonano w 89,92% .

Etat cięć w użytkowaniu przedrębny w zakresie powierzchniowym przewidywał wykonanie użytkowania na powierzchni 10623,61 ha, wykonano cięcia na powierzchni 9668,97 ha – 91,01% wykonania powierzchniowego. Zabiegi

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Nadadę Techniczno Gospodarczą”

trzebieży wczesnych wykonano w 99,47% zaplanowanej powierzchni, trzebieże późne – w 93,61%. Nie wykonano w okresie obowiązywania PUL 408,08 ha zaplanowanych trzebieży. Zgodnie z pismem z dnia 6 lutego 2009 r. od RDLP we Wrocławiu, Zn. spr.: ZZ-7031-2/09, Nadleśniczy Nadleśnictwa Przemków Zarządzeniem nr 8/2011 z dnia 01 sierpnia 2011 r. powołał komisję, która dokonała lustracji powierzchni z zaproponowanymi rezygnacjami z zaplanowanego wskazania gospodarczego.

Na podstawie lustracji sporządzono „Protokoły lustracji powierzchni dla których proponowana jest rezygnacja z planowanego wskazania gospodarczego lub zmiana jego kwalifikacji”, które przedstawiają szczegółowo informację dotyczącą przyczyny zmian. Główną przyczyną rezygnacji z wykonania zabiegu był brak potrzeb hodowlanych: w d-stanach niskiej bonitacji oraz niedostępność drzewostanów w tym położonych na siedliskach priorytetowych.

Ponadto przyczynami braku realizacji powierzchni niektórych pozycji w cięciach przedrębnych był brak możliwości wykonania zabiegów (niezależny od Nadleśnictwa Przemków) na pozycjach ujętych do zbiegów pielęgnacyjnych w Rezerwach Przyrody oraz na powierzchniach poligonowych i poligonowych czasowo niedostępnych ze względu na zagrożenie niewybuchami, po wcześniejszym ich udostępnieniu.

W użytkowaniu przedrębnym cięcia przygodne objęły 9,54 % pozyskanej masy.

Zgodnie z PUL intensywność cięć w trzebieżach wczesnych wynosi 22,77 m³/ha, średnia wykonana intensywność z obowiązywania planu wynosi 19,71 m³/ha. W przypadku trzebieży późnych wartości te wynoszą odpowiednio: 36,56 m³/ha i 35,12 m³/ha.

Plan i wykonanie pozyskania drewna przedstawiają tabele nr IX (Tabele 3-5) – dla nadleśnictwa i w rozbiciu na obręby.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Nadleśnictwo Przemków											
Rok kalendarzowy	Użytki										
	Rębne				Przedrębne						ogółem
	ha	m3	przygodne m3	razem m3	czyszczenia		trzebieże		przygodne m3	razem m3	
					ha	m3	ha	m3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004	129,55	15503,24	2672,89	18176,13	25,88	0,33	1080,60	27437,86	1338,51	28776,70	46952,83
2005	137,31	18146,34	1307,23	19453,57	63,93	167,92	933,10	25662,89	2479,25	28310,06	47763,63
2006	95,11	16085,70	438,58	16524,28	113,73	240,05	877,08	27901,39	1434,16	29575,60	46099,88
2007	89,31	14905,94	2030,20	16936,14	219,35	320,92	716,17	20804,50	10135,94	31261,36	48197,50
2008	93,44	15953,62	366,96	16320,58	139,86	499,97	901,13	26160,18	2312,26	28972,41	45292,99
2009	99,93	16771,31	504,64	17275,95	60,69	89,79	931,80	26310,21	1760,71	28160,71	45436,66
2010	99,40	17960,38	831,86	18792,24	74,31	69,56	863,50	24849,23	1581,27	26500,06	45292,30
2011	52,91	11757,04	727,94	12484,98	134,86	560,40	857,08	30110,06	2207,29	32877,75	45362,73
2012	109,20	16592,29	117,45	16709,74	166,56	624,73	608,75	25768,77	2112,13	28505,63	45215,37
2013	101,54	18300,33	132,45	18432,78	164,28	1031,21	736,51	21465,20	2067,14	24563,55	42996,33
Ogółem	1007,70	161976,19	9130,20	171106,39	1163,25	3604,88	8505,72	256470,29	27428,66	287503,83	458610,22
Etat za okres ubiegły	895,47			161778,00	1709,81	11094,00	8913,80	287879,00		298973,00	460751,00
% wykonania	112,53			105,77	68,03	32,49	95,42	89,09		96,16	99,54

Tabela 3. Tabela IX. Nadleśnictwo Przemków. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10-leciu. miąższość grubizny netto).

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Nadleśnictwo Przemków - obręb Przemków											
Rok kalendarzowy	Użytki										
	Rębne				Przedrębne						ogółem
	ha	m3	przygodne m3	razem m3	czyszczenia		trzebieże		przygodne m3	razem m3	
					ha	m3	ha	m3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004	87,78	10731,53	2606,90	13338,43	12,18	0,33	805,90	19676,28	1074,39	20751,00	34089,43
2005	101,74	14045,78	1249,57	15295,35	54,53	150,16	755,58	19890,41	1748,53	21789,10	37084,45
2006	75,58	12837,85	265,10	13102,95	109,70	225,19	707,59	21542,82	1021,21	22789,22	35892,17
2007	67,82	11792,27	1348,71	13140,98	215,30	320,92	608,98	16130,39	7202,08	23653,39	36794,37
2008	75,07	13393,85	236,68	13630,53	124,86	427,48	734,84	20502,66	1639,04	22569,18	36199,71
2009	71,59	12594,32	390,08	12984,40	56,69	86,01	767,85	19794,46	1373,42	21253,89	34238,29
2010	77,57	13965,38	801,61	14766,99	74,31	69,56	681,96	17431,78	1092,34	18593,68	33360,67
2011	37,86	8557,64	325,30	8882,94	115,05	510,12	650,94	22215,50	1687,76	24413,38	33296,32
2012	89,31	12150,48	27,90	12178,38	162,62	623,81	468,19	19121,26	1293,44	21038,51	33216,89
2013	64,99	11886,68	130,26	12016,94	134,06	819,82	544,13	15516,54	1524,63	17860,99	29877,93
Ogółem	749,31	121955,78	7382,11	129337,89	1059,30	3233,40	6723,96	191822,10	19656,84	214712,34	344050,23
Etat za okres ubiegły	659,67			121219,00	1604,22	10714,00	7001,55	221667,00		232381,00	353800,00
% wykonania	113,59			106,70	66,03	30,18	96,04	86,54		92,40	97,30

Tabela 4. Tabela IX. Nadleśnictwo Przemków, obręb Przemków. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10-leciu. miąższość grubizny netto).

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Nadleśnictwo Przemków - obręb Żuków											
Rok kalendarzowy	Użytki										
	Rębne				Przedrębne						ogółem
	ha	m3	przygodne m3	razem m3	czyszczenia		trzebieże		przygodne m3	razem m3	
					ha	m3	ha	m3			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2004	41,77	4771,71	65,99	4837,70	13,50	0,00	274,70	7761,58	264,12	8025,70	12863,40
2005	35,57	4100,56	57,66	4158,22	9,40	17,76	177,52	5772,48	730,72	6520,96	10679,18
2006	19,53	3247,85	173,48	3421,33	4,03	14,86	169,49	6358,57	412,95	6786,38	10207,71
2007	21,49	3113,67	681,49	3795,16	4,05	0,00	109,19	4674,11	2933,86	7607,97	11403,13
2008	18,37	2559,77	130,28	2690,05	15,00	72,49	166,29	5657,52	673,22	6403,23	9093,28
2009	28,34	4176,99	114,56	4291,55	4,00	3,78	163,95	6515,75	387,29	6906,82	11198,37
2010	21,83	3995,00	30,25	4025,25	0,00	0,00	181,54	7417,45	488,93	7906,38	11931,63
2011	15,05	3199,40	402,64	3602,04	19,81	50,28	206,14	7894,56	519,53	8464,37	12066,41
2012	19,89	4441,81	89,55	4531,36	3,94	0,92	140,56	6647,51	818,69	7467,12	11998,48
2013	36,55	6413,65	2,19	6415,84	30,22	211,39	192,38	5948,66	542,51	6702,56	13118,40
Ogółem	258,39	40020,41	1748,09	41768,50	103,95	371,48	1781,76	64648,19	7771,82	72791,49	114559,99
Etat za okres ubiegły	235,80			40559,00	105,59	380,00	1912,25	66212,00		66592,00	107151,00
% wykonania	109,58			102,98	98,45	97,76	93,18	97,64		109,31	106,91

Tabela 5. Tabela IX. Nadleśnictwo Przemków, obręb Żuków. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10-leciu. miąższość grubizny netto).

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Rok	Rębne [ha]		
	Nadleśnictwo	Przemków	Żuków
2004	129,55	87,78	41,77
2005	137,31	101,74	35,57
2006	95,11	75,58	19,53
2007	89,31	67,82	21,49
2008	93,44	75,07	18,37
2009	99,93	71,59	28,34
2010	99,40	77,57	21,83
2011	52,91	37,86	15,05
2012	109,20	89,31	19,89
2013	101,54	64,99	36,55
R-m	1 007,70	749,31	258,39
Etat na 10 lat	895,47	659,67	235,8
% wyk. za 10 lat	112,53	113,59	109,58

Tabela 6. Wykonanie etatu powierzchniowego użytków rębnych.

Rok	Nadleśnictwo	Przemków	Żuków
2004	25,68	12,18	13,5
2005	63,93	54,53	9,4
2006	113,73	109,7	4,03
2007	219,35	215,3	4,05
2008	139,86	124,86	15
2009	60,69	56,69	4
2010	74,31	74,31	0
2011	134,86	115,05	19,81
2012	166,56	162,62	3,94
2013	164,28	134,06	30,22
R-m	1163,25	1059,3	103,95
Etat na 10 lat	1709,81	1604,22	105,59
% wykonania za 10 lat	68,03	66,03	98,45

Tabela 7. Wykonanie etatu powierzchniowego CP-P [ha].

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

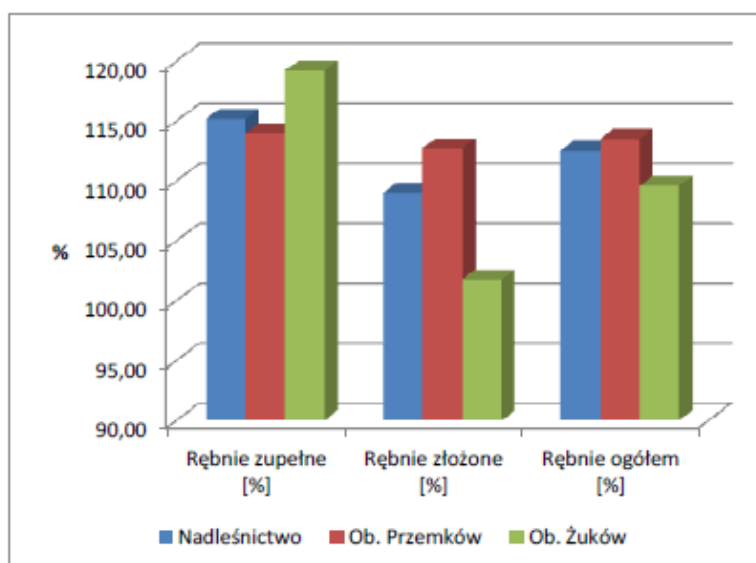
„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Rok	Nadleśnictwo			Przemków			Żuków		
	TW	TP	Ogółem	TW	TP	Ogółem	TW	TP	Ogółem
2004	385,01	695,59	1080,6	284,89	521,01	805,9	100,12	174,58	274,7
2005	398,08	535,02	933,1	325,8	429,78	755,58	72,28	105,24	177,52
2006	236,01	641,07	877,08	189,46	518,13	707,59	46,55	122,94	169,49
2007	240,09	476,08	716,17	210,52	396,46	606,98	29,57	79,62	109,19
2008	239,19	661,94	901,13	187,89	546,95	734,84	51,3	114,99	166,29
2009	297,64	634,16	931,8	274,01	493,84	767,85	23,63	140,32	163,95
2010	268,05	595,45	863,5	236,62	445,34	681,96	31,43	150,11	181,54
2011	231,54	625,54	857,08	163,6	487,34	650,94	67,94	138,2	206,14
2012	227,45	381,3	608,75	198,04	270,15	468,19	29,41	111,15	140,56
2013	219,97	516,54	736,51	182,62	361,51	544,13	37,35	155,03	192,38
R-m	2 743,03	5 762,69	8 505,72	2 253,45	4 470,51	6 723,96	489,58	1 292,18	1 781,76
Etat na 10 lat	2 757,68	6 156,12	8 913,80	2 281,67	4 719,88	7 001,55	476,01	1 436,24	1 912,25
% wykonania za 10 lat	99,47	93,61	95,42	98,76	94,72	96,04	102,85	89,97	93,18

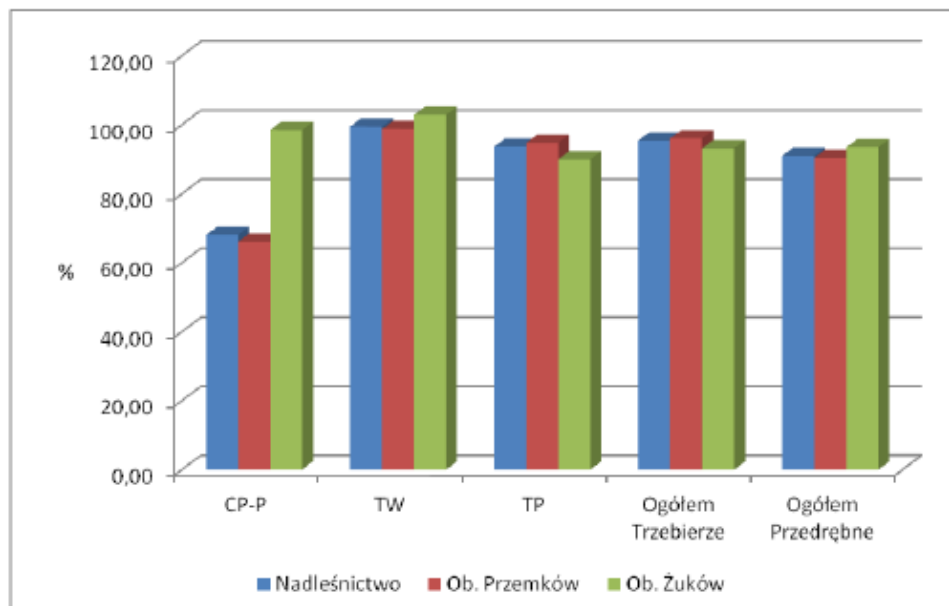
Tabela 8. Wykonanie etatu powierzchniowego trzebieży [ha].

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

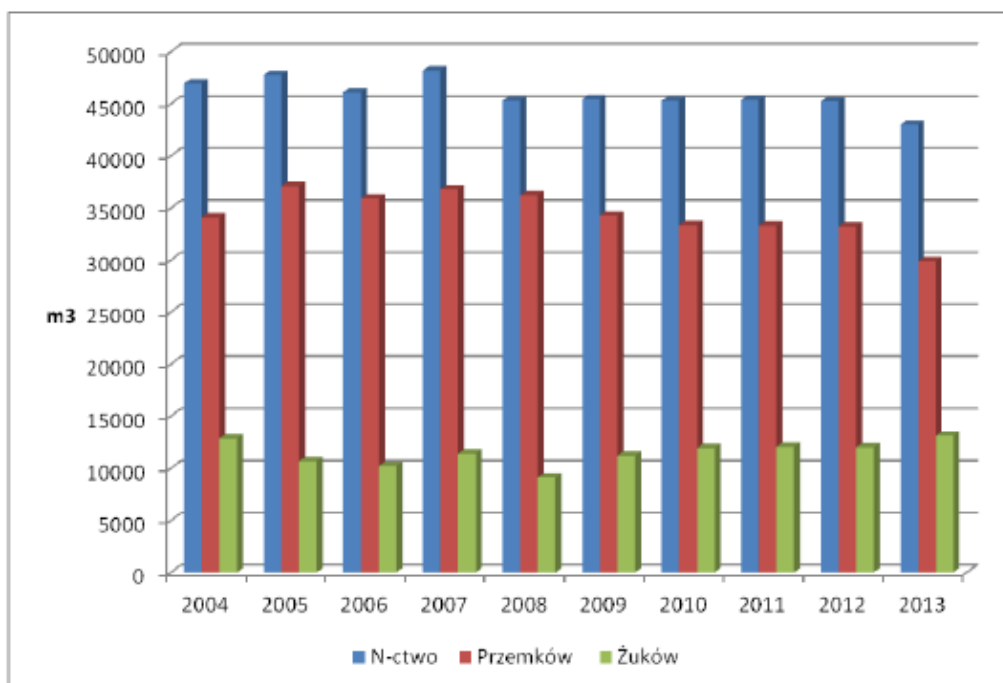
Wykres 3. Procentowe wykonanie etatu powierzchniowego użytków rębnych w 10-leciu.

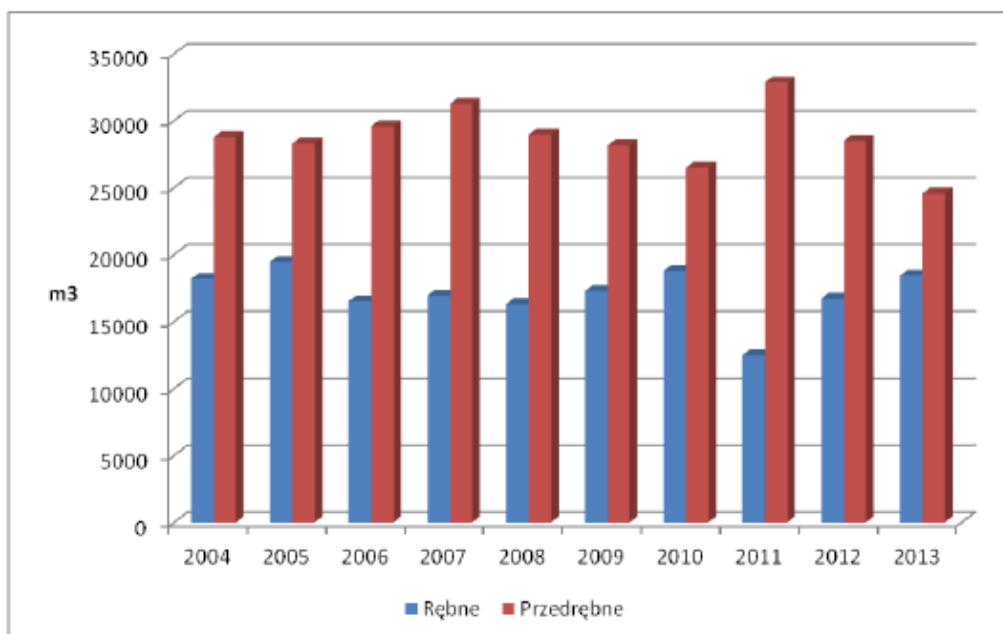
Wykres 4. Procentowe wykonanie etatu powierzchniowego użytków przedrębnych w 10-leciu.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

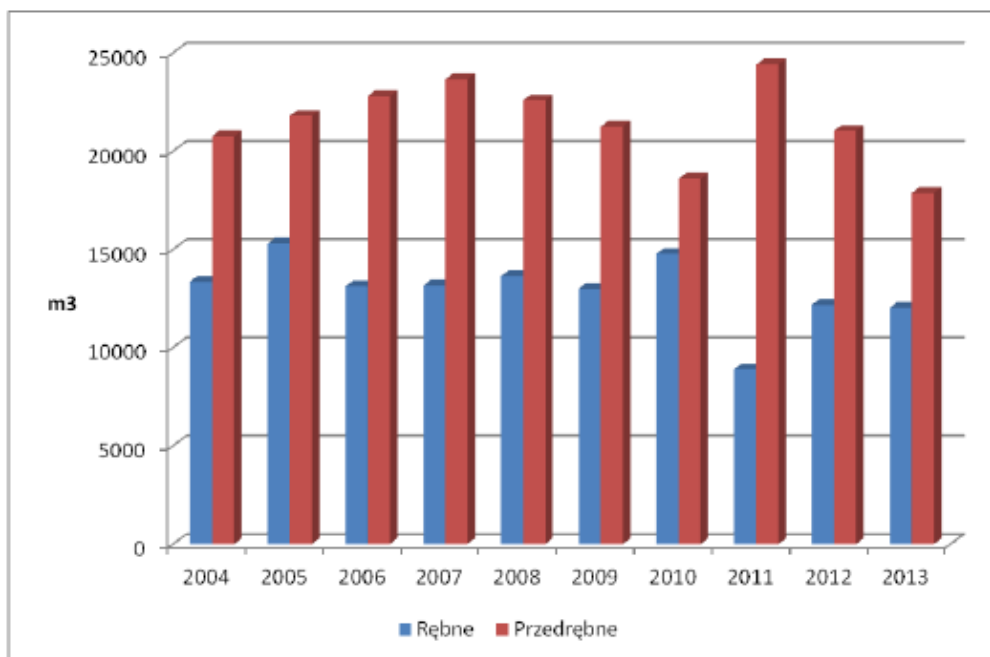
Wykres 5. Pozyskanie drewna w poszczególnych latach [m³].

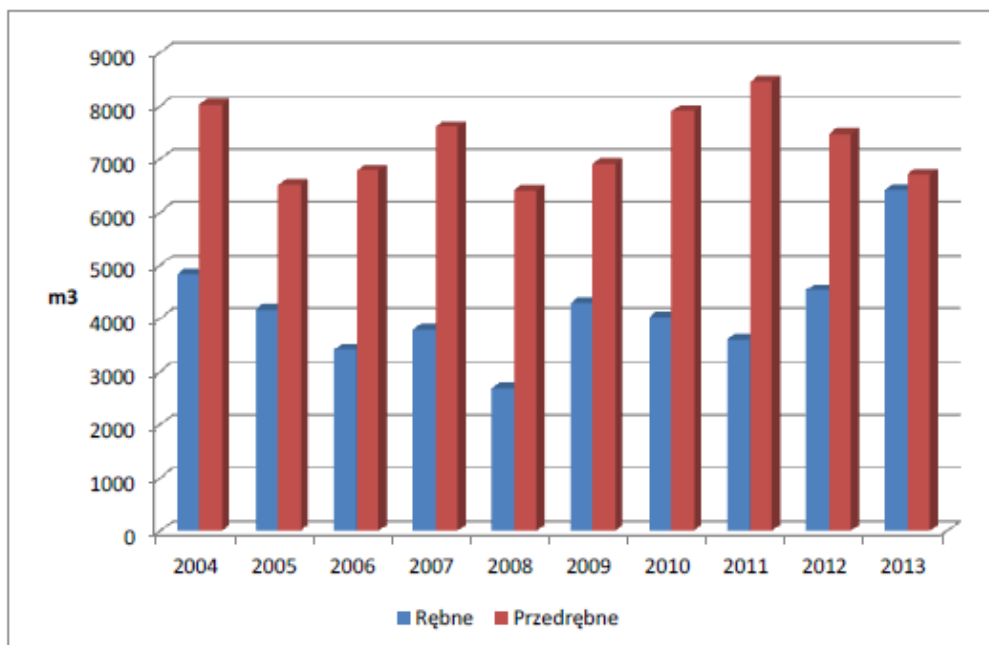
Wykres 6. Pozyskanie drewna w użytkach rębnych i przedrębnych (wraz z cięciami przygodnymi) w poszczególnych latach – nadleśnictwo [m³].

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

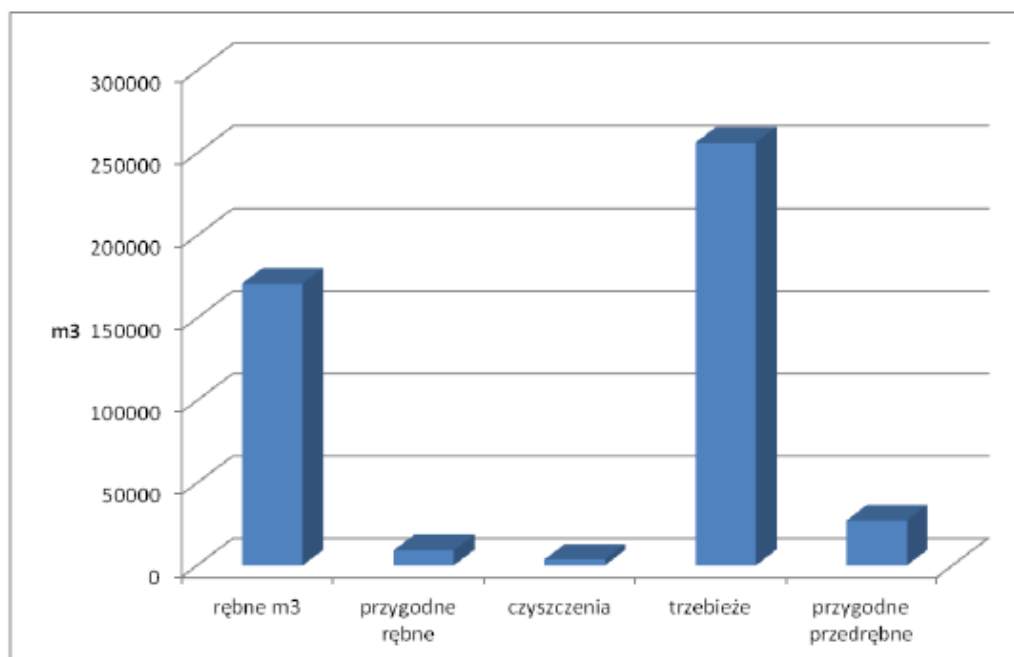
Wykres 7. Pozyskanie drewna w użytkach rębnych i przedrębnych (wraz z cięciami przygodnymi) w poszczególnych latach – obręb Przemków [m³].

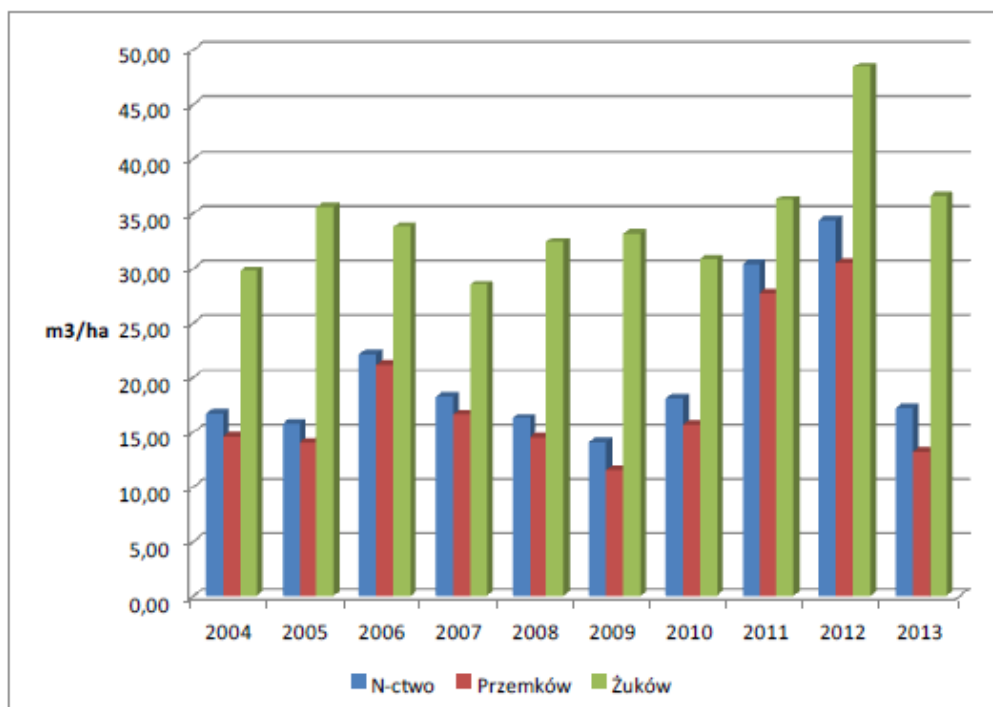
Wykres 8. Pozyskanie drewna w użytkach rębnych i przedrębnych (wraz z cięciami przygodnymi) w poszczególnych latach – obręb Żuków [m³].

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

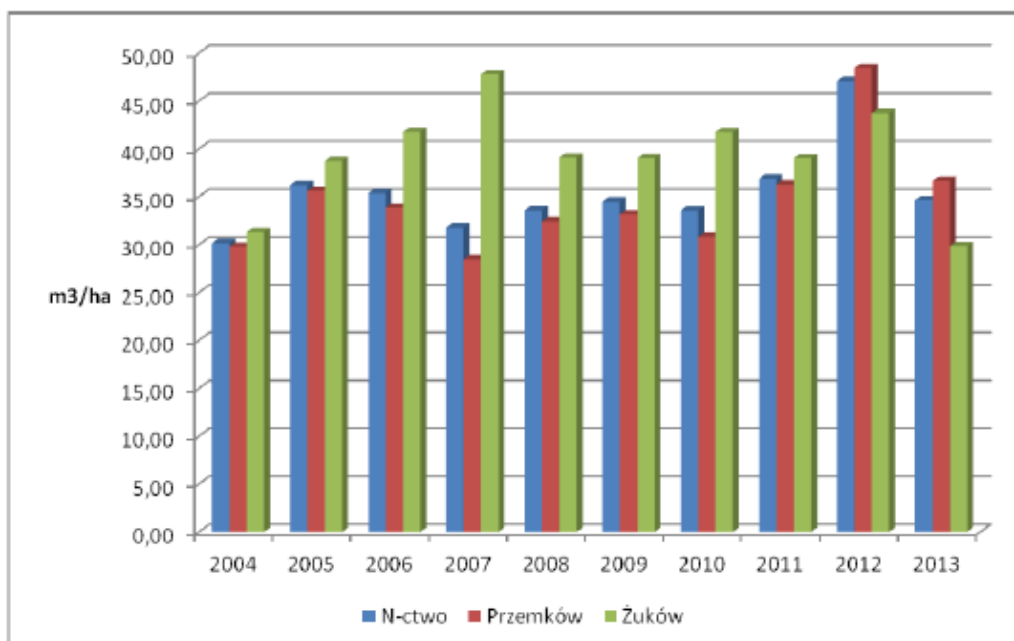
Wykres 9. Realizacja pozyskania drewna w nadleśnictwie w poszczególnych cięciach.

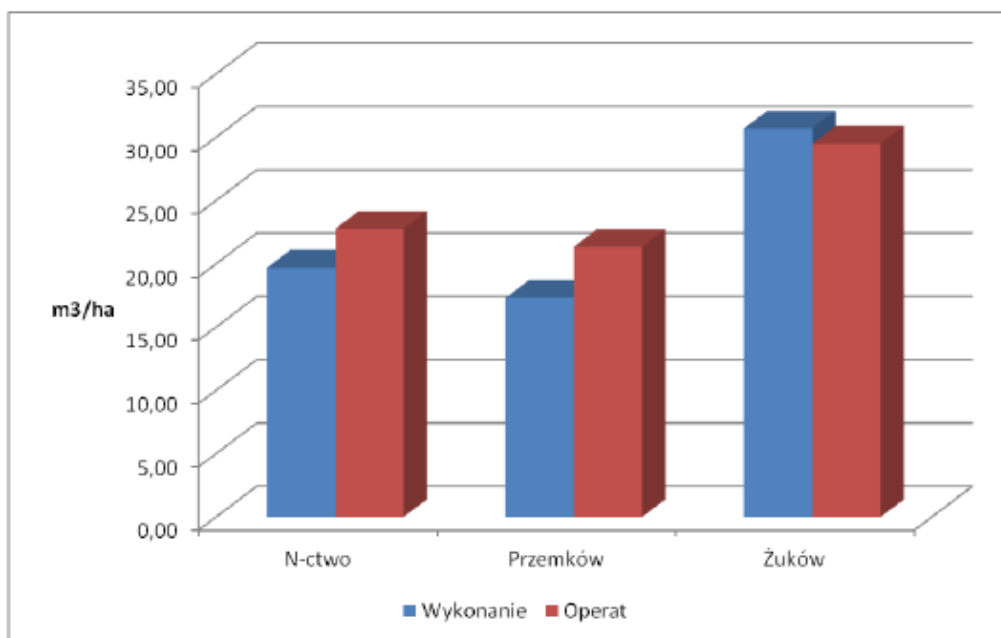
Wykres 10. Intensywność wykonania zabiegu w TW w poszczególnych latach [m³/ha].

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

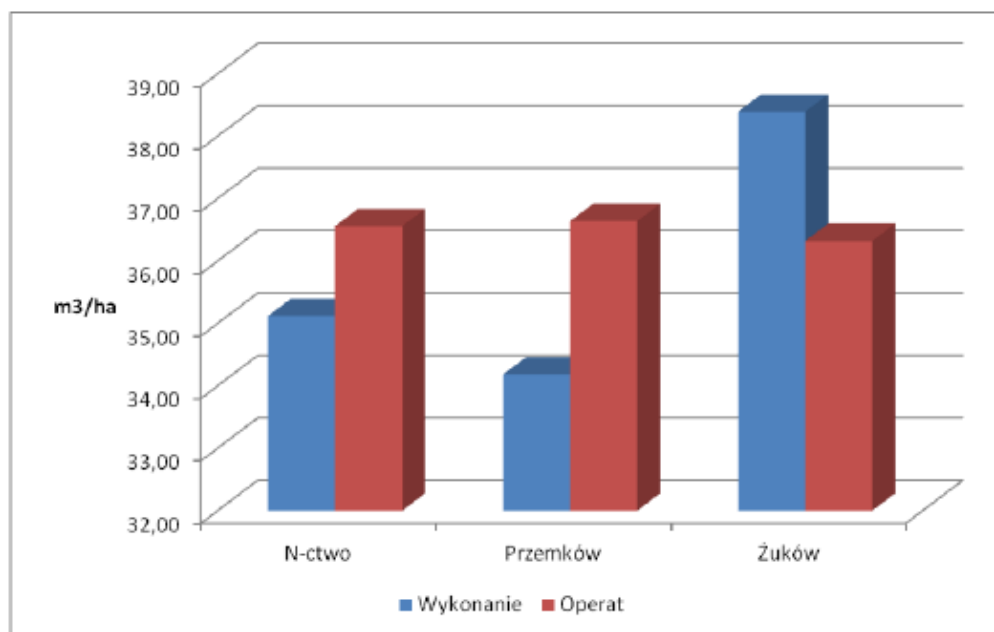
Wykres 11. Intensywność wykonania zabiegu w TP w poszczególnych latach [m³/ha].

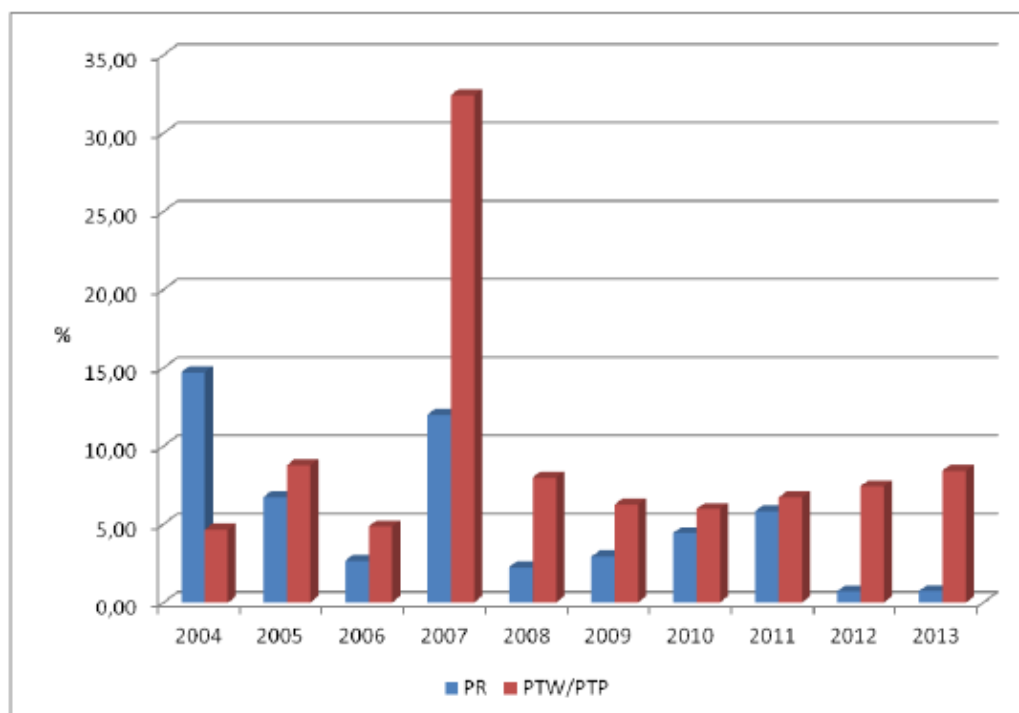
Wykres 12. Średnia intensywność wykonania zabiegu w TW [m³/ha].

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wykres 13. Średnia intensywność wykonania zabiegu w TP [m³/ha].

Wykres 14. Procentowy udział użytków przygodnych w danym użytkowaniu.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

2. Pielęgnowanie lasu

Planowano wykonanie pielęgnacji na powierzchni nie mniejszej niż **11.883,95** ha wykonano natomiast pielęgnację lasu na powierzchni 11.411,99 ha tj. 96,03%.

- a) Zabieg pielęgnowania upraw zainwentaryzowanych zaplanowano w ilości 312,88 ha i wykonano w 100%.
- b) Zabieg pielęgnowania zainwentaryzowanych młodników zaplanowano w ilości 2 657,27 ha, wykonano w ilości 2 372,37 ha, co stanowi 89,3%.

Z zaplanowanych przez PUL powierzchni do CP nie wykonano zabiegu na 284,90 ha. Niewykonanie zabiegów CP w młodnikach nie wywołało negatywnych skutków dla dalszego ich rozwoju.

Przyczynami odstąpienia od wykonania zabiegu były:

- brak faktycznych potrzeb hodowlanych – głównie w osłabionych drzewostanach o niskim zadrzewieniu i bonitacji, powstałych w wyniku sukcesji naturalnej na terenach popolygonowych oraz w młodnikach istotnie uszkodzonych przez suszę bądź czynniki biotyczne, a w szczególności przez jeleniowate.
Pow. uznana przez komisję terenową jako niewymagająca zabiegu: 205,44 ha.
- wykonanie zabiegu CW w późniejszym okresie obowiązywania PUL, na powierzchniach, na których we wskazówkach gospodarczych występowały jednocześnie zabiegi CW i CP – 25,31 ha.
- zmiana kwalifikacji zabiegu z CP na TW w drzewostanach, których faktyczna faza rozwojowa i wysokość pozwoliła na wykonanie zabiegu trzebieżowego,
- zniszczenie upraw i młodników w wyniku podtopień oraz pożarów całkowitych i częściowych.

Zgodnie z pismem RDLP we Wrocławiu z dnia 06.02.2009r. Zn.spr.: ZZ-7031-2/09 Nadleśniczy Nadleśnictwa Przemków Zarządzeniem nr 8/2011 z dnia 01.08.2011 r. w sprawie dokumentowania stwierdzanych przypadków braku potrzeby realizacji niektórych wskazań gospodarczych przyjętych w planie urządzenia lasu – powołał komisję, która dokonała lustracji wydzieleń, dla których proponowana była rezygnacja z planowanego wskazania gospodarczego lub zmiana jego kwalifikacji. Po dokonaniu lustracji zostały sporządzone stosowne protokoły, które zawierają szczegółowe informacje dotyczące przyczyny rezygnacji z zabiegu CP lub zmiany jego kwalifikacji. Opracowanie jest dostępne w siedzibie

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Nadarę Techniczno Gospodarczą”

nadleśnictwa.

- c) Zabieg trzebieży planowano w ilości 8 913,80 ha, wykonano w ilości 8 505,72 ha co stanowi 95,4%.

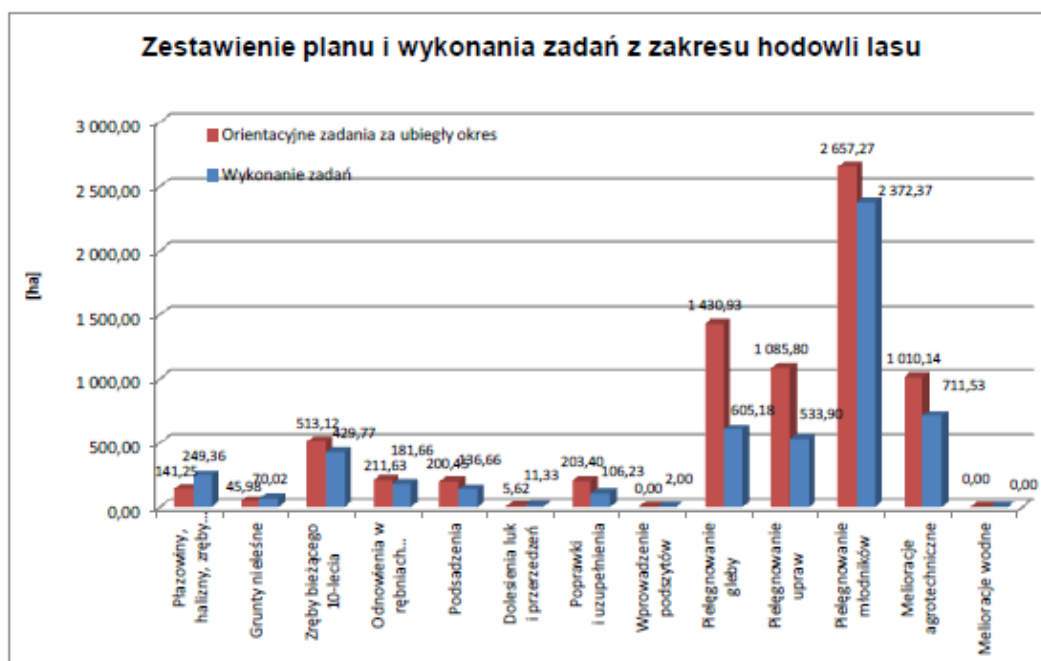
Zabiegi trzebieży wczesnych wykonano w 99,5% zaplanowanej powierzchni, trzebieże późne – w 93,6%.

Nie wykonano w okresie obowiązywania PUL 408,08 ha zaplanowanych trzebieży. Niewykonanie zabiegu na żadnej z pozycji nie wywołało negatywnych skutków dla dalszego rozwoju drzewostanów.

Przyczyny niewykonania rozmiaru powierzchniowego trzebieży zostały podane w części poświęconej pozyskaniu.

II. Zadania określone kierunkowo

Wykonanie zadań hodowlanych za lata 2004-2013 przedstawiają tabele nr X (9-11) dla nadleśnictwa i obrębów leśnych.

Wykres 15. Zestawienie planu i wykonania zadań z zakresu hodowli lasu.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia						Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzenie podszyców	Pielęgnowanie			Melioracja			
	otwarte			pod osłoną					gleby	upraw	młoczników	nawożenie	agrotechniczne	wodne	
	plazowiny, halizny, zręby zaległe	grunty nieleśne	zręby bieżącego 10-letcia	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przersedzeń									
	powierzchnia zredukowana - ha														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2004	70,61	27,95		13,53	22,42	0,45	15,18		48,29	80,14	131,75				
2005	157,79	7,08	9,68	12,80	4,69	1,07	12,09		118,94	66,20	365,85	80,00	42,61		
2006		1,86	73,62	17,74	31,50	2,76	25,92		49,11	18,39	120,99		22,79		
2007	11,64	11,26	63,92	13,74	0,25	0,38	21,31		112,00	29,84	376,23		85,54		
2008		17,41	57,12	7,40	8,52	2,35	11,53	1,00	26,72	24,84	239,43		74,10		
2009	1,58	1,48	39,64	21,18	5,49	0,90	11,75	1,00	42,71	17,29	91,38		113,20		
2010	1,03	2,98	50,27	26,75	7,18	1,26	2,98		83,58	42,86	206,83	16,87	103,18		
2011	0,57		44,68	19,99	8,25	0,79	4,60		50,21	76,00	225,05		72,71		
2012	1,74		50,80	32,43	9,88	0,87	0,49		32,90	72,33	313,09		81,68		
2013	4,40		40,04	16,10	38,48	0,50	0,38		40,72	106,01	301,77		115,72		
Razem	249,36	70,02	429,77	181,66	136,66	11,33	106,23	2,00	605,18	533,90	2372,37	96,87	711,53		
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	141,25	45,98	513,12	211,63	200,45	5,62	203,40		1430,93	1085,80	2657,27		1010,14		
% wykonania	176,5%	152,3%	83,8%	85,8%	68,2%	201,6%	52,2%		42,3%	49,2%	89,3%		70,4%		

Tabela 9. Tabela X. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami – nadleśnictwo.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia						Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzenie podszyców	Pielęgnowanie			Melioracja		
	otwarte			pod osłoną					gleby	upraw	młodników	nawożenie	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zręby zaległe	grunty nieleśne	zręby bieżącego 10-letcia	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń								
	powierzchnia zredukowana - ha													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2004	45,30	27,95		10,24	16,97	0,45	10,57		39,27	77,20	118,25			
2005	129,01	5,92	9,68	7,26	4,69	0,97	6,19		98,48	58,09	342,11	80,00	42,61	
2006		1,86	54,75	12,65	27,00	1,13	21,31		31,66	16,53	103,13		22,41	
2007	2,20	11,26	50,22	9,47	0,25		16,16		69,92	29,84	361,12		63,97	
2008		17,41	41,69	5,55		2,26	5,49	1,00	18,94	24,84	216,61		66,90	
2009	1,58	1,48	37,32	11,60	3,50	0,60	8,24	1,00	34,35	12,20	74,86		94,85	
2010		1,73	37,99	24,10	0,60	1,15	1,59		57,46	28,87	198,99	12,63	71,76	
2011			33,89	17,13	2,90	0,43	3,07		38,34	36,33	167,90		62,24	
2012	1,74		39,64	27,79	9,28	0,39	0,49		16,09	58,15	266,85		58,05	
2013	1,90		31,83	10,61		0,50	0,38		16,97	87,33	249,61		76,29	
Razem	181,73	67,61	337,01	136,40	65,19	7,88	73,49	2,00	421,48	429,38	2099,43	92,63	559,08	
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	89,02	42,75	407,45	144,14	103,05	3,73	161,37		997,38	771,86	2429,68		795,43	
% wykonania	204,1%	158,2%	82,7%	94,6%	63,3%	211,3%	45,5%		42,3%	55,6%	86,4%		70,3%	

Tabela 10. Tabela X. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami - obręb Przemków.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia						Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzenie podszyciów	Pielęgnowanie			Melioracja		
	otwarte		pod osłoną						gleby	upraw	młodników	nawożenie	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zręby zaległe	grunty nieleśne	zręby bieżącego 10-letcia	przy rebrniach złożonych	podsadzenia	dolesienia luk i przeredzeń								
powierzchnia zredukowana - ha														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2004	25,31			3,29	5,45		4,61		9,02	2,94	13,50			
2005	28,78	1,16		5,54		0,10	5,90		20,46	8,11	23,74			
2006			18,87	5,09	4,50	1,63	4,61		17,45	1,86	17,86		0,38	
2007	9,44		13,70	4,27		0,38	5,15		42,08		15,11		21,57	
2008			15,43	1,85	8,52	0,09	6,04		7,78		22,82		7,20	
2009			2,32	9,58	1,99	0,30	3,51		8,36	5,09	16,52		18,35	
2010	1,03	1,25	12,28	2,65	6,58	0,11	1,39		26,12	13,99	7,84	4,24	31,42	
2011	0,57		10,97	2,86	5,35	0,36	1,53		11,87	39,67	57,15		10,47	
2012			11,16	4,64	0,60	0,48			16,81	14,18	46,24		23,63	
2013	2,50		8,21	5,49	38,48				23,75	18,68	52,16		39,43	
Razem	67,63	2,41	92,94	45,26	71,47	3,45	32,74		183,70	104,52	272,94	4,24	152,45	
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	52,23	3,23	105,67	67,49	97,40	1,89	42,03		433,55	313,94	227,59		214,71	
% wykonania	129,5%	74,6%	88,0%	67,1%	73,4%	182,5%	77,9%		42,4%	33,3%	119,9%		71,0%	

Tabela 11. Tabela X. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami - obręb Żuków

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Zestawienie zadań na lata 2004-2013 obejmowało:

1. Zalesienie 45,98 ha gruntów przeznaczonych do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, zalesiono 70,02 ha, co stanowi 152,3% realizacji PUL.
2. Odnowienie halizn, płazowin i zrębów zaległych planowano na powierzchni 141,25 ha, wykonano 249,36 ha, tj. 176,5%.
3. Orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębego 724,75 ha została wykonana w wielkości 611,43 ha, tj. 84,4%.
W tym zrębami zupełnymi planowano 513,12 a wykonano 429,77 ha, tj. 83,8%.
4. Orientacyjna powierzchnia podsadzeń, dolesień, uzupełnień i poprawek planowana była w wielkości 409,47 ha. Wykonanie tych zadań wyniosło 254,22 ha, tj. 62,1%.
5. Plan Urządzenia lasu nie zakładał wprowadzania podszytów, jednak wprowadzono je na powierzchni 2,00 ha.
6. Orientacyjna powierzchnia melioracji wynosiła 1.010,14 ha, wykonano 711,53 ha, tj. 70,4%. Melioracji wodnych nie planowano i nie wykonano.
7. Orientacyjna powierzchnia pielęgnowania nowozakładanych upraw (CW) była planowana na powierzchni 772,92 ha, wykonano 221,02 ha, tj. 28,6%. Pielęgnacje upraw wykonano na wszystkich wymagających tego zabiegu powierzchniach.

Wyjaśnienie przyczyn niewykonania lub przekroczenia zadań planowanych do wykonania za lata 2004-2013

Zalesienia gruntów

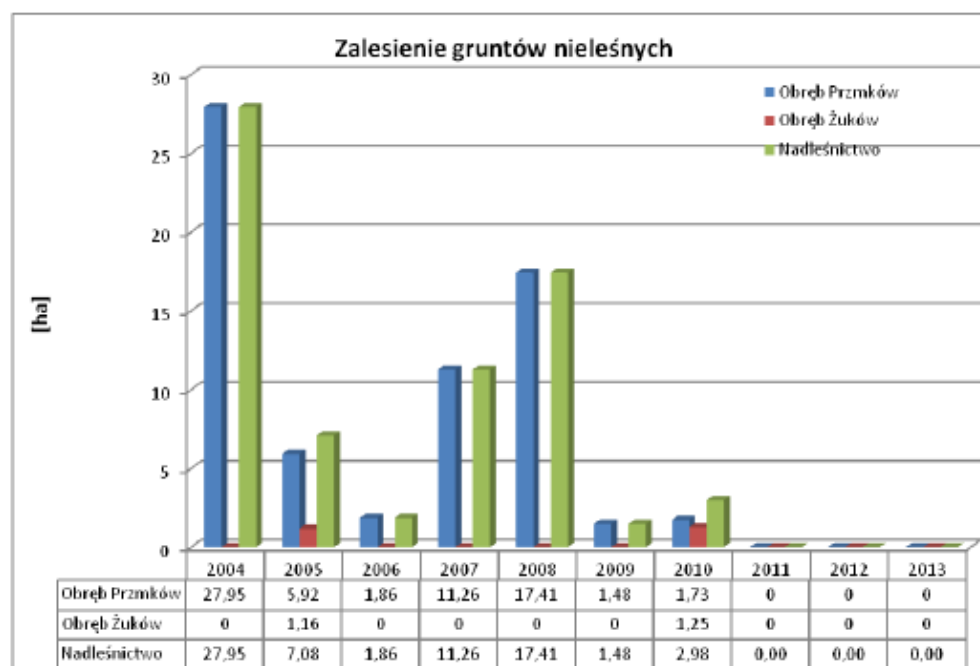
W PUL przeznaczono do zalesienia 45,98 ha gruntów. Podczas realizacji planu wykonano 42,45 ha powierzchni zaplanowanej do zalesienia oraz 27,57 ha powierzchni dodatkowych. Powierzchnia pozycji uwzględnionych w planie, a nie zalesionych wyniosła 3,53 ha. Lokalizacje tych powierzchni oraz powód niewykonania przedstawia poniższa tabela.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Leśnictwo	Lokalizacja	Rodzaj powierzchni	Powierzchnia do zalesienia		Powierzchnia niewykonana	Powód niewykonania zalesienia
			Plan	Wykonanie		
Wilkocin	71-i	ROLA	0,97	0,00	0,97	Enklawa śródleśna. Powierzchnia w trakcie sukcesji nat.
Wilkocin	86-d	ROLA	1,41	0,00	1,41	Enklawa śródleśna. Powierzchnia w trakcie sukcesji nat.
Kozłów	186-f	ŁĄKA	0,33	0,00	0,33	Powierzchnia objęta Programem rolnośrodowiskowym
Nowy Dwór	217-a	ŁĄKA	0,82	0,00	0,82	Powierzchnia objęta Programem rolnośrodowiskowym
RAZEM:					3,53	

Tabela 12. Rozliczenie powierzchni niezalesionych

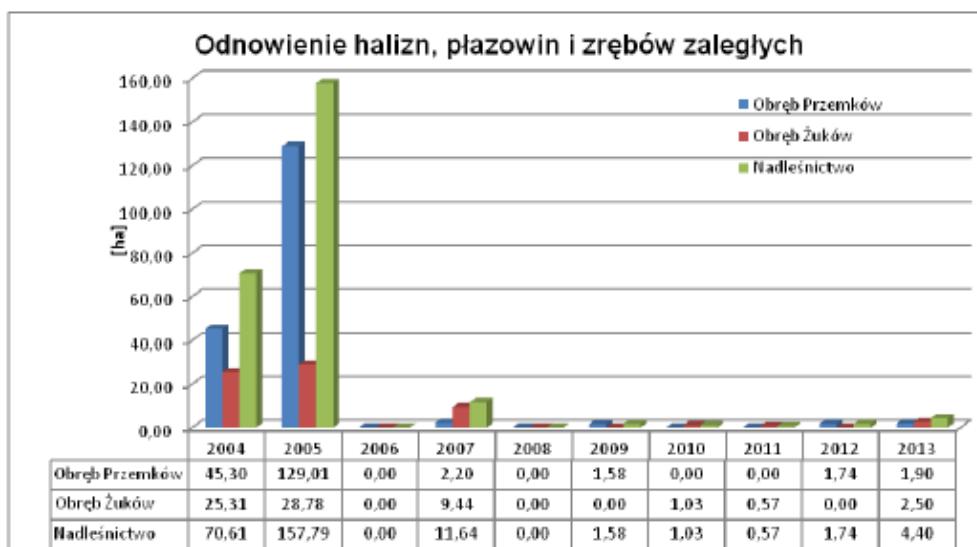
Wykres 16. Zalesienie gruntów nieleśnych

Odnowienia halizn, płazowin i zrębów zaległych

Zaplanowane 141,25 ha odnowienia halizn, płazowin i zrębów zaległych zostało w 100% wykonane. Przekroczenie planu o 108,11 ha wynika z odnowienia halizn powstałych z tytułu pożarów i przeprowadzenia upraw.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

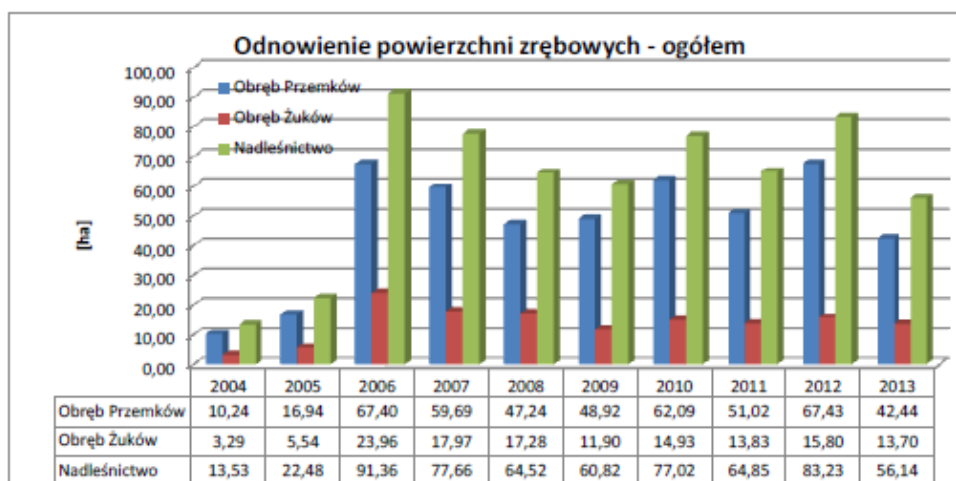
„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wykres 17. Odnowienie, halizn płazowin i zrębów zaległych

Odnowienia drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębnego

Wielkość zadań z tego zakresu była zaplanowana na 724,75 ha, w tym 513,12 ha odnowienia zrębów zupełnych oraz 211,63 ha w rębniach złożonych, natomiast wykonanie wyniosło 611,43 ha, w tym 429,77 ha zrębów zupełnych oraz 181,66 ha rębni złożonych. Różnica wynika z przejścia powierzchni zrębów zupełnych i rębni złożonych wykonanych w latach 2012-2013 do odnowienia w V rewizji PUL.

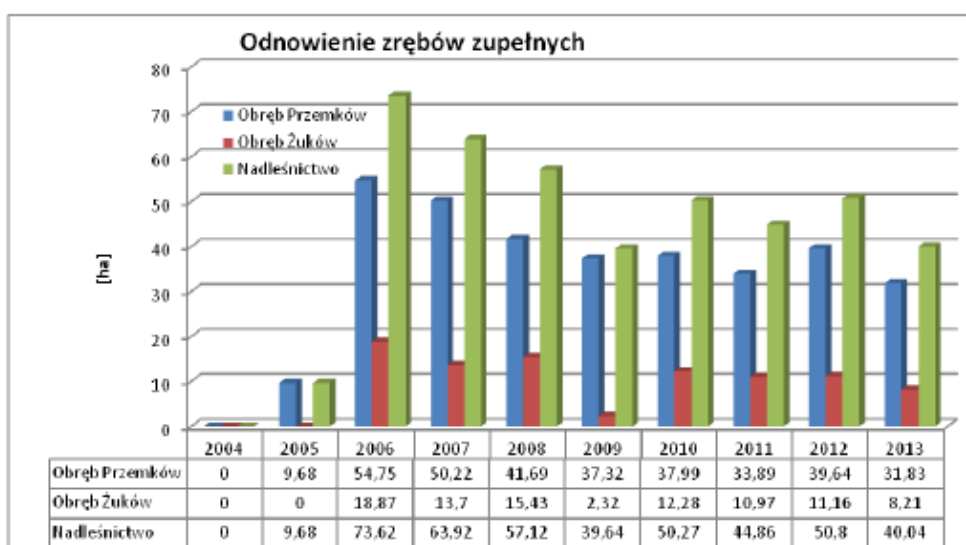

Wykres 18. Odnowienie powierzchni zrębowych

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

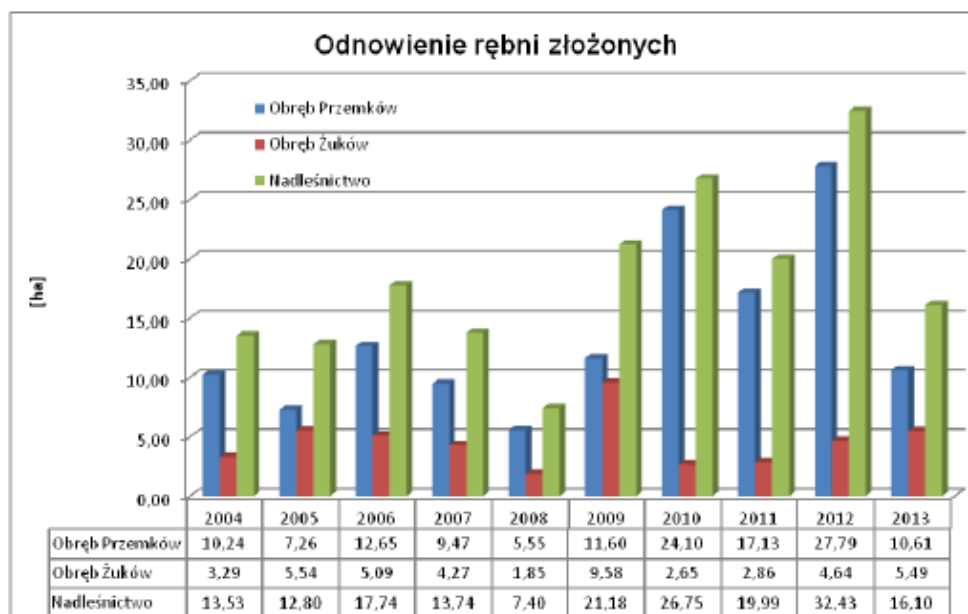
Warto wspomnieć, że wykazane na powyższym wykresie niskie wykonanie odnowień zrębów bieżącego 10-lecia w latach 2004 i 2005 jest związane z odnawianiem w tych latach zrębów z końca obowiązywania operatu na lat 1994-2003. Zręby te zostały zaplanowane przez UL w grupie halizn. płazowin i zrębów zupełnych zaległych (ODN-HAL), których wysokie wykonanie wykazane w poprzednim wykresie w latach 2004 i 2005 jest związane właśnie z odnowieniem ww. zrębów.

Wykres 19. Odnowienie zrębów zupełnych

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wykres 20. Odnowienie rębni złożonych

Wyjaśnienie różnicy w wielkości zrębów (1.007,70 ha) i odpowiadających im odnowień (611,43 ha).

Różnica 396,27 ha nieodnowionych zrębów wynika głównie z dwóch przyczyn:

1. W systemie SILP powierzchnia zrębów ewidencjonowana jest na podstawie powierzchni manipulacyjnej – w rębniach złożonych obejmuje ona zarówno powierzchnię wyciętych gniazd, jak również powierzchnię międzygniazdową, na której nie prowadzono cięć. W związku z tym powierzchnia odnowienia będzie automatycznie mniejsza od powierzchni manipulacyjnej zrębu.
2. Większość zrębów z roku 2012 i wszystkie zręby z roku 2013 zostaną odnowione w kolejnej rewizji planu urządzenia lasu.

Szczegółowe rozliczenie różnic przedstawia poniższa tabela:

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

ZRĘBY	Pow. [ha]
Powierzchnia manipulacyjna zrębów wg SILP	1.007,70
Powierzchnia do odnowienia	781,25
z tego zręby do odnowienia w kolejnej rewizji PUL	- 165,90
Faktyczna powierzchnia zrębów do odnowienia w latach 2004-2013	=615,35
ODNOWIENIA	Pow. [ha]
Odnowienie zrębów wg SILP	611,43
Pożary w ewidencji jako zręby, odnowienie jako ODN-HAL	+ 22,00
Faktyczne odnowienie zrębów w latach 2004-2013	= 633,43

Tabela 13. Porównanie powierzchni zrębów i powierzchni odnowień.

Podsadzenia, dolesienia, uzupełnienia i poprawki

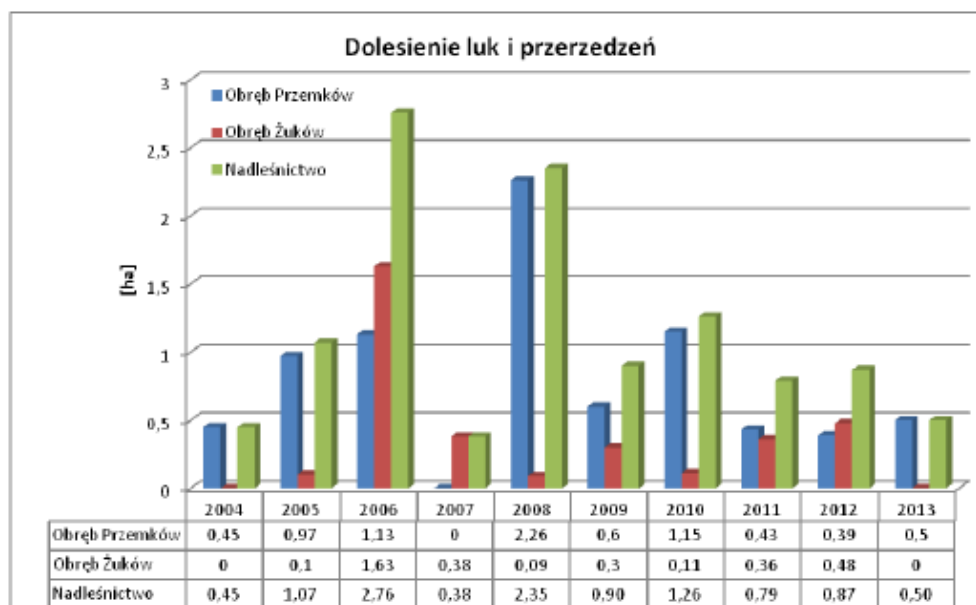
Orientacyjna powierzchnia podsadzeń, dolesień, uzupełnień i poprawek została zaplanowana w PUL na 409,47 ha wykonano łącznie 254,22 ha.

Powierzchnia podsadzeń produkcyjnych została zaplanowana na 200,45 ha natomiast wykonano 133,66 ha tj. 68,2%. Przyczyną niewykonania planu jest brak dostatecznej wiedzy na temat jakości siedlisk. Operat glebowo-siedliskowy został opracowany dopiero w 2010 r. Nadrobienie zaległości po sporządzeniu w/w opracowania uzależnione było od wystąpienia urodzaju nasion Bk, niezbędnych do produkcji materiału sadzeniowego (wielolatek) do zakładania odnowień pod osłoną drzewostanu.

Dolesienia luk i przerzedzeń zostało zaplanowane na 5,62 ha. jednak ze względu na powstanie nowych luk powierzchnia wykonana zwiększyła się do 11,33 ha co stanowi 201,6%. Przyczynami powstania nowych luk było osłabienie drzewostanów spowodowane masowym pojawem szkodników owadzych oraz uszkodzami od huraganu „Cyril” w 2007r.

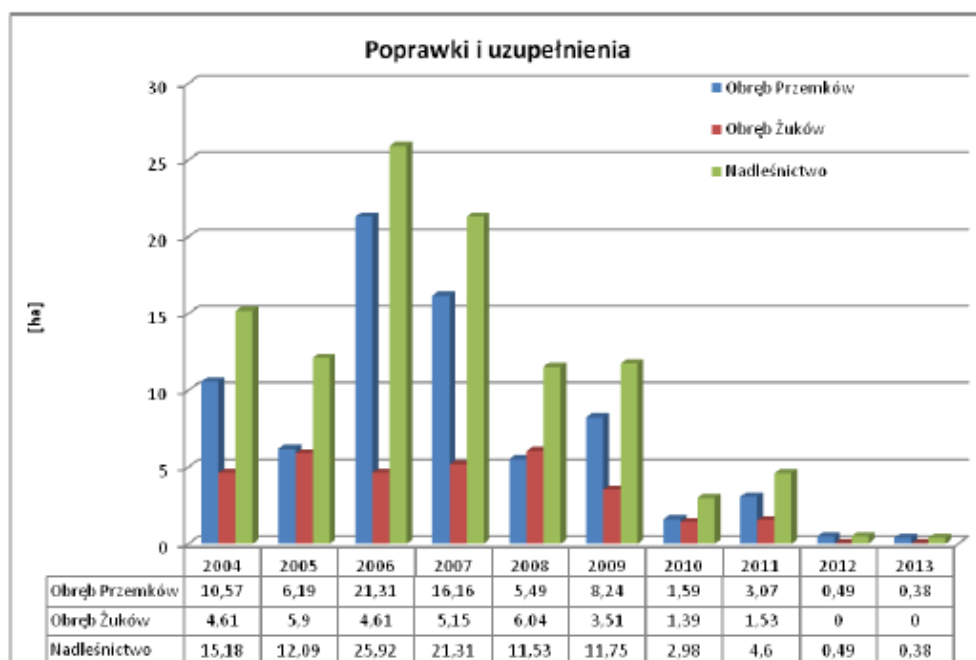
Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wykres 21. Dolesienie luk i przerzedzeń

Poprawki zaplanowane zostały na poziomie 20% przewidywanych odnowień - wykonane zostało 106,23 ha, tj. 10% powierzchni założonych upraw.

Wykres 22. Poprawki i uzupełnienia

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wprowadzanie podszytów

Zadania z zakresu wprowadzania podszytów nie były planowane w PUL. Nadleśnictwo w latach 2008-2009 wprowadziło 2,00 ha podszytów w drzewostanach rozluźnionych w wyniku szkód powstałych podczas huraganu „Cyryl”.

Pielęgnowanie gleby

Czynnikami warunkującym ilość pielęgnacji gleby w uprawach była żyzność siedlisk (przewaga siedlisk Bśw) i warunki pogodowe w pierwszych latach od założenia uprawy. W latach 2004-2013 pielęgnowanie gleby zostało wykonane na 605,18 ha upraw (przy planie 1430,93 ha). Mniejsza powierzchnia pielęgnowania gleby w stosunku do planowanej jest skutkiem mniejszej powierzchni założonych upraw oraz faktycznego braku potrzeby hodowlanej wykonania zabiegu, zwłaszcza na ubogich siedliskach. Ponadto ewidencjonowano w SILP powierzchnię zredukowaną wykonanych zabiegów, a nie powierzchnię całkowitą pielęgnowanych upraw. Brak wykonania pielęgnacji gleby w żadnym przypadku nie wpłynął negatywnie na jakość uprawy.

Pielęgnowanie upraw

Przy określaniu zasadności wykonania zabiegu czyszczeń wczesnych kierowano się m.in. zagrożeniem wystąpienia szkód od zwierzyny. Przy dużej presji jeleniowatych zabiegi były odkładane w czasie lub wstrzymywane. Część zadań zakresu czyszczeń wczesnych (regulacja składu gatunkowego) została wykonana w ramach pielęgnacji gleby. Mniejsze wykonanie czyszczeń wczesnych w uprawach nowozakładanych było również spowodowane brakiem potrzeb wynikającym ze zbyt młodego wieku upraw założonych w drugiej połowie okresu obowiązywania operatu. Łączne wykonanie zabiegów CW w uprawach wyniosło 533,90 ha (przy planie 1085,80 ha), co stanowi 49,2% planu 10-letniego.

Melioracje agrotechniczne

Zadania określone kierunkowo przewidywały wykonanie melioracji na powierzchni 1.010,14 ha, bez melioracji wodnych. Melioracje agrotechniczne przeprowadzono na powierzchni 711,53 ha. Jest to wielkość wynikająca z potrzeb związanych z odnowieniami.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

3. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu.

I. Zdarzenia losowe zaistniałe w minionym dziesięcioleciu mające duży wpływ na wielkość zasobów drzewnych i stan lasu.

- czynniki abiotyczne (huragan „Cyryl” 2007, zachwianie stosunków wodnych i podtopienia w latach 2010-2013 , długotrwałe susze 2004/2006)
- gradacje szkodników (barczatka sosnówka 2007, brudnica mniszka oraz barczatka sosnówka 2013)

II. Zmiany wielkości zasobów drzewnych.

Zmiany obrazujące udział powierzchniowo-mięszościowy wg najważniejszych gatunków panujących w drzewostanach przedstawia Tabela 14.

Lp	Gatunek panujący	Stan na 01.01.2004				Stan na 01.01.2014				Różnica w udziale	
		Pow.	Mięszość	% pow.	% mięszości	Pow.	Mięszość	% pow.	% mięszości	% pow.	% mięszości
1	So	11.589,37	1.783.894	84,70	84,25	11.862,77	1.952.570	86,22	81,43	+1,52	-2,82
2	Św	106,65	37.658	0,78	1,78	87,62	58.740	0,64	2,45	-0,14	+0,67
3	Bk	135,65	51.356	0,99	2,43	182,63	63.625	1,33	2,65	+0,34	+0,23
4	Db	101,61	29.039	0,74	1,37	143,99	36.355	1,05	1,52	+0,31	+0,14
5	Brz	1.357,25	106.681	9,92	5,04	1.045,67	150.240	7,60	6,27	-2,32	+1,23
6	OI	226,85	53.615	1,66	2,53	266,36	72.325	1,94	3,02	+0,28	+0,48
7	Inne	166,04	55.036	1,21	2,60	170,17	91.859	1,22	2,66	+0,01	+0,06
	Razem	13.683,42	2.117.279	100,00	100,00	13.759,21	2.425.714	100,00	100,00	0,00	0,00

Tabela 14. Udział powierzchniowo-mięszościowy gatunków na początku i na końcu okresu urzędzeniowego

W stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego do najistotniejszych zmian w udziale powierzchniowym gatunków należą:

- wzrost powierzchni So o 273,40 ha - co daje wzrost udziału o 1,52 punktu procentowego
- zmniejszenie powierzchni Brz o 311,58 ha – co powoduje spadek udziału o 2,32 punktu procentowego

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

- wzrost udziału powierzchni Bk o 46,98 ha – co daje wzrost udziału o 0,34 punktu procentowego
- wzrost udziału powierzchni Db o 42,38 ha – co daje wzrost udziału o 0,31 punktu procentowego

W stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego do najistotniejszych zmian w udziale miąższościowym należą:

- wzrost masy So o 168.676 m³ – przy jednoczesnym zmniejszeniu jej udziału o 2,82 punkty procentowe
- wzrost masy Brz o 43.559 m³ – co daje wzrost udziału o 1,23 punkty procentowe
- wzrost masy Św o 21.082 m³ – co daje wzrost udziału o 0,67 punkty procentowe
- wzrost masy Ol o 18.710 m³ - co daje wzrost udziału o 0,48 punkty procentowe

Porównanie powierzchni, zasobów miąższości i przeciętnej zasobności z początku i końca okresu urzędniowego dla nadleśnictwa i poszczególnych obrębów przedstawiają tabele nr 15-17.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wg stanu na	Gr.leś. nie-zalesione przestoje	Klasy wieku										Razem	
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	KO	KDO	grunty zal.	grunty zal. i niezal.
		20-sty	21-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	141 i wyżej				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.		Powierzchnia: ha / %											
1 I 2014	820,35	2 175,68	3 668,43	3 105,22	1 980,30	1 241,73	394,35	34,21	89,19	228,93	20,82	12 938,86	13 759,21
	5,96%	15,81%	26,66%	22,57%	14,39%	9,02%	2,87%	0,25%	0,65%	1,66%	0,15%	94,04%	100,00%
1 I 2004	804,39	3 403,02	3 136,11	2 720,43	1 865,88	1 135,78	272,88	56,88	81,28	149,64	57,13	12 879,03	13 683,42
	5,88%	24,87%	22,92%	19,88%	13,64%	8,30%	1,99%	0,42%	0,59%	1,09%	0,42%	94,12%	100,00%
Różnica	15,96	-1 227,34	532,32	384,79	114,42	105,95	121,47	-22,67	7,91	79,29	-36,31	59,83	75,79
	1,98%	-36,07%	16,97%	14,14%	6,13%	9,33%	44,51%	-39,86%	9,73%	52,99%	-63,56%	0,46%	0,55%
2.		Zasoby miąższości: m³ / %											
1 I 2014	27 959,00	25 610,00	431 025,00	782 975,00	570 820,00	348 075,00	134 940,00	9 520,00	40 135,00	51 020,00	3 635,00	2 397 755	2 425 714
	1,15%	1,06%	17,77%	32,28%	23,53%	14,35%	5,56%	0,39%	1,65%	2,10%	0,15%	98,85%	100,00%
1 I 2004	11 919,00	35 060,00	412 170,00	673 420,00	498 310,00	314 415,00	78 345,00	15 780,00	32 510,00	33 200,00	12 150,00	2 105 360	2 117 279
	0,56%	1,66%	19,47%	31,81%	23,54%	14,85%	3,70%	0,75%	1,54%	1,57%	0,57%	99,44%	100,00%
Różnica	16 040	-9 450	18 855	109 555	72 510	33 660	56 595	-6 260	7 625	17 820	-8 515	292 395	308 435
	134,58%	-26,95%	4,57%	16,27%	14,55%	10,71%	72,24%	-39,67%	23,45%	53,67%	-70,08%	13,89%	14,57%
3.		Przeciętna zasobność: m³ na 1 ha											
1 I 2014	34,08	11,77	117,50	252,15	288,25	280,31	342,18	278,28	449,99	222,86	174,59	185,31	176,30
1 I 2004	14,82	10,30	131,43	247,54	267,06	276,83	287,10	277,43	399,98	221,87	212,67	163,47	154,73
Różnica	19,26	1,47	-13,93	4,61	21,18	3,49	55,08	0,86	50,02	1,00	-38,08	21,84	21,56
	130,01%	14,25%	-10,60%	1,86%	7,93%	1,26%	19,18%	0,31%	12,51%	0,45%	-17,91%	13,36%	13,94%

Tabela 15. Syntetyczne zestawienie porównawcze powierzchni, miąższości i przeciętnej zasobności - nadleśnictwo

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wg stanu na	Gr.leś. nie-zalesione przestoje	Klasy wieku										Razem	
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	KO	KDO	grunty zal.	grunty zal. i niezal.
		20-sty	21-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	141 i wyżej				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.		Powierzchnia: ha / %											
1 I 2014	771,37	1 798,19	3 323,28	2 211,27	1 518,20	1 018,22	309,88	33,37	85,38	147,23	10,33	10 455,35	11 226,72
	6,87%	16,02%	29,60%	19,70%	13,52%	9,07%	2,76%	0,30%	0,76%	1,31%	0,09%	93,13%	100,00%
1 I 2004	738,66	3 049,85	2 510,28	1 916,98	1 554,55	916,32	193,45	47,21	80,16	97,02	46,93	10 412,75	11 151,41
	6,62%	27,35%	22,51%	17,19%	13,94%	8,22%	1,73%	0,42%	0,72%	0,87%	0,42%	93,38%	100,00%
Różnica	32,71	-1 251,66	813,00	294,29	-36,35	101,90	116,43	-13,84	5,22	50,21	-36,60	42,60	75,31
	4,43%	-41,04%	32,39%	15,35%	-2,34%	11,12%	60,19%	-29,32%	6,51%	51,75%	-77,99%	0,41%	0,68%
2.		Zasoby miąższości: m³ / %											
1 I 2014	23 327	23 220	377 860	515 765	436 850	276 595	104 315	9 140	39 125	29 795	1 640	1 814 305	1 837 632
	1,27%	1,26%	20,56%	28,07%	23,77%	15,05%	5,68%	0,50%	2,13%	1,62%	0,09%	98,73%	100,00%
1 I 2004	9 876	32 640	301 310	453 365	411 150	250 015	56 050	13 295	32 270	21 505	9 830	1 581 430	1 591 306
	0,62%	2,05%	18,93%	28,49%	25,84%	15,71%	3,52%	0,84%	2,03%	1,35%	0,62%	99,38%	100,00%
Różnica	13 451	-9 420	76 550	62 400	25 700	26 580	48 265	-4 155	6 855	8 290	-8 190	232 875	246 326
	136,20%	-28,86%	25,41%	13,76%	6,25%	10,63%	86,11%	-31,25%	21,24%	38,55%	-83,32%	14,73%	15,48%
3.		Przeciętna zasobność: m³ na 1 ha											
1 I 2014	30,24	12,91	113,70	233,24	287,74	271,65	336,63	273,90	458,25	202,37	158,76	173,53	163,68
1 I 2004	13,37	10,70	120,03	236,50	264,48	272,85	289,74	281,61	402,57	221,66	209,46	151,87	142,70
Różnica	16,87	2,21	-6,33	-3,26	23,26	-1,20	46,89	-7,72	55,68	-19,28	-50,70	21,65	20,98
	126,18%	20,66%	-5,27%	-1,38%	8,79%	-0,44%	16,18%	-2,74%	13,83%	-8,70%	-24,20%	14,26%	14,70%

Tabela 16. Syntetyczne zestawienie porównawcze powierzchni, miąższości i przeciętnej zasobności - obręb Przemków

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wg stanu na	Gr.leś. nie-zalesione przestoje	Klasy wieku										Razem	
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	KO	KDO	grunty zal.	grunty zal. i niezal.
		20-sty	21-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	141 i wyżej				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.		Powierzchnia: ha / %											
1 2014	48,98	377,49	345,15	893,95	462,10	223,51	84,47	0,84	3,81	81,70	10,49	2 483,51	2 532,49
	1,93%	14,91%	13,63%	35,30%	18,25%	8,83%	3,34%	0,03%	0,15%	3,23%	0,41%	98,07%	100,00%
1 2004	65,73	353,17	625,83	803,45	311,33	219,46	79,43	9,67	1,12	52,62	10,20	2 466,28	2 532,01
	2,60%	13,95%	24,72%	31,73%	12,30%	8,67%	3,14%	0,38%	0,04%	2,08%	0,40%	97,40%	100,00%
Różnica	-16,75	24,32	-280,68	90,50	150,77	4,05	5,04	-8,83	2,69	29,08	0,29	17,23	0,48
	-25,48%	6,89%	-44,85%	11,26%	48,43%	1,85%	6,35%	-91,31%	240,18%	55,26%	2,84%	0,70%	0,02%
2.		Zasoby miąższości: m³ / %											
1 2014	4 632	2 390	53 165	267 210	133 970	71 480	30 625	380	1 010	21 225	1 995	583 450	588 082
	0,79%	0,41%	9,04%	45,44%	22,78%	12,15%	5,21%	0,06%	0,17%	3,61%	0,34%	99,21%	100,00%
1 2004	2 043	2 420	110 860	220 055	87 160	64 400	22 295	2 485	240	11 695	2 320	523 930	525 973
	0,39%	0,46%	21,08%	41,84%	16,57%	12,24%	4,24%	0,47%	0,05%	2,22%	0,44%	99,61%	100,00%
Różnica	2 589	-30	-57 695	47 155	46 810	7 080	8 330	-2 105	770	9 530	-325	59 520	62 109
	126,73%	-1,24%	-52,04%	21,43%	53,71%	10,99%	37,36%	-84,71%	320,83%	81,49%	-14,01%	11,36%	11,81%
3.		Przeciętna zasobność: m³ na 1 ha											
1 2014	94,57	6,33	154,03	298,91	289,92	319,81	362,55	452,38	265,09	259,79	190,18	234,93	232,21
1 2004	31,08	6,85	177,14	273,89	279,96	293,45	280,69	256,98	214,29	222,25	227,45	212,44	207,73
Różnica	63,49	-0,52	-23,11	25,02	9,96	26,36	81,87	195,40	50,81	37,54	-37,27	22,49	24,49
	204,26%	-7,60%	-13,04%	9,14%	3,56%	8,98%	29,17%	76,04%	23,71%	16,89%	-16,39%	10,59%	11,79%

Tabela 17. Syntetyczne zestawienie porównawcze powierzchni, miąższości i przeciętnej zasobności - obręb Żuków

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

W Nadleśnictwie Przemków w ostatnim dziesięcioleciu wystąpiły znaczące zmiany udziału powierzchniowego w poszczególnych klasach wieku.

Zmniejszenie powierzchni nastąpiło w pozycjach:

I klasa wieku – zmniejszenie o 1.227,34 ha (9,06 punktu procentowego w udziale)

VII klasa wieku – zmniejszenie o 22,67 ha (0,17 punktu procentowego w udziale)

KDO – zmniejszenie o 36,31 ha (0,27 punktu procentowego w udziale)

Zwiększył się udział drzewostanów w pozycjach:

II klasa wieku – zwiększenie o 532,32 ha (3,74 punktu procentowego w udziale)

III klasa wieku – zwiększenie o 384,79 ha (2,69 punktu procentowego w udziale)

IV klasa wieku – zwiększenie o 114,42 ha (0,76 punktu procentowego w udziale)

V klasa wieku – zwiększenie o 105,95 ha (0,72 punktu procentowego w udziale)

VI klasa wieku – zwiększenie o 121,47 ha (0,87 punktu procentowego w udziale)

VIII klasa wieku – zwiększenie o 7,91 ha (0,05 punktu procentowego w udziale)

KO – zwiększenie o 79,29 ha (0,57 punktu procentowego w udziale)

Zmniejszenie się udziału drzewostanów w I klasie wieku ma głównie związek z przejściem z I do II klasy wieku wielkoobszarowych młodników porastających tereny byłego poligonu wojsk FR.

W pozostałych klasach wieku nie obserwuje się istotnych zmian w udziale procentowym powierzchni, za wyjątkiem wzrostu o 3,7 punktu procentowego udziału powierzchni II klasy wieku.

W ślad za zmianami udziałów powierzchniowych odpowiednio zmieniły się również udziały miąższości w poszczególnych klasach wieku. Wielkości te korelują ze sobą.

Odzwierciedleniem opisanych zmian jest zwiększenie się przeciętnego wieku drzewostanów w nadleśnictwie z 44 na 50 lat.

Należy wspomnieć, że mimo wahań powierzchni i miąższości w klasach i podklasach wieku przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w kolejnych rewizjach PUL wzrasta co jest wynikiem pożądanym. Zmiany wskaźników obrazujących stan zasobów drzewnych w kolejnych dziesięcioleciach przedstawia poniższa tabela.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wskaźnik	Jedn.	Nadleśnictwo Przemków		
		wg stanu		
		1.01.1994	1.01.2004	1.01.2014
1	2	3	4	5
Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	12.248,26	13.683,42	13.759,21
Wielkość zasobów miąższości na powierzchni leśnej zalesionej	m ³	1.815.661	2.117.279	2.425.714
Przeciętna zasobność na 1 ha	m ³ /1h	148	155	176
Przeciętny wiek drzewostanu	lata	42	44	50
Przeciętna roczna miąższość użytków rębnych na 1 ha	m ³	-	11,4	16,8
Przeciętna roczna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha	m ³	-	2,16	2,90

Tabela 18. Porównawcze zestawienie wskaźników obrazujących stan zasobów drzewnych dla Nadleśnictwa Przemków.

III. Jakość upraw i młodników, w tym ich zgodność z siedliskami leśnymi

Tabele XI (19-21) sporządzone przez BULiGL w Brzegu obrazują ocenę upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych.

Typ siedliskowy lasu	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przypadłe	Razem	
	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym					
	przy zadrzewieniu									0.4 i mniej		
	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5			
	powierzchnia - ha											
BSW	360,01	4,53										364,54
BMSW	236,55	15,49	1,96	12,64								266,64
BMW	21,27			3,77	13,14		4,47					42,65
LMSW	13,14	3,83		7,61	0,19							24,77
LMW	2,06			19,09			1,16	0,50				22,81
LMB	1,55			0,68								2,23
OL	2,72											2,72
Ogółem	637,30	23,85	1,96	43,79	13,33		5,63	0,50				726,36

Tabela 19. Tabela XI. Jakość upraw i młodników do lat na powierzchniach otwartych – Nadleśnictwo Przemków

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Typ siedliskowy lasu	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat										Uprawy przepadłe	Razem
	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym					
	przy zadrzewieniu											
1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	0.4 i mniej			
	powierzchnia - ha											
BŚW	329,20	4,53										333,73
BMSW	146,75	12,11	1,96	9,70								170,52
BMW	21,27			3,77	13,14		4,47					42,65
LMSW	13,14	3,83		5,08	0,19							22,24
LMW	2,06			3,58			1,16					6,80
LMB	1,55			0,68								2,23
OL	2,72											2,72
Ogółem	516,69	20,47	1,96	22,81	13,33		5,63					580,89

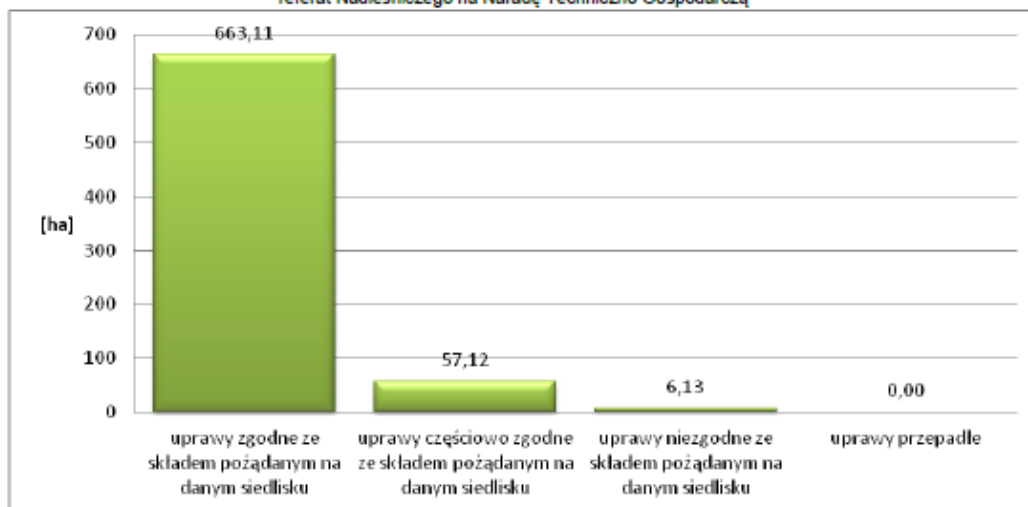
Tabela 20. Tabela XI. Jakość upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych – obręb Przemków

Typ siedliskowy lasu	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat										Uprawy przepadłe	Razem
	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym					
	przy zadrzewieniu											
1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	0.4 i mniej			
	powierzchnia - ha											
BŚW	30,81											30,81
BMSW	89,80	3,38		2,94								96,12
LMSW				2,53								2,53
LMW				15,51				0,50				16,01
Ogółem	120,61	3,38		20,98				0,50				145,47

Tabela 21. Tabela XI. Jakość upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych – obręb Żuków

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wykres 23. Stopień zgodności upraw założonych na powierzchniach otwartych ze składem pożądanym na danym siedlisku.

Na założonych 726,36 ha upraw, 91,3% (663,11 ha) to uprawy ze składem pożądanym na danym siedlisku. W porównaniu z poprzednim dziesięcioleciem kiedy upraw zgodnych ze składem gatunkowym stanowiły 80,4% (885,16 ha) jest to znaczny postęp. Upraw częściowo zgodnych jest 7,9% (57,12 ha), a niezgodnych ze składem tylko 0,8% (6,13 ha) co również należy uznać za postęp w porównaniu z poprzednim dziesięcioleciem, gdzie upraw częściowo zgodnych było odpowiednio 15,9% (175,19 ha), a niezgodnych 3,7% (40,86 ha).

Przyczyną powstania niezgodności ze składem pożądanym upraw jest uznawanie odnowień naturalnych gatunków lekkonasiennych na powierzchniach szczególnie trudnych do odnowienia – co jest zgodne z Zarządzeniem nr 58/2012 Dyrektora Generalnego LP.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

IV. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.

Wyszczególnienie	Typ siedliskowy lasu	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
	1	2	3	4	5
KO	BMSW	BK	131,55	34,0	21
	BMSW	DB	42,23	46,3	22
	BMW	BK	7,91	30,0	22
	BMW	DB	10,34	36,3	11
	BMW	OL	8,00	40,0	11
	BMW	SW	3,32	80,0	12
	BSW	BK	5,62	30,0	21
	LMSW	BK	5,90	63,0	12
	LMSW	DB	7,48	30,0	12
	LMW	BK	5,28	34,4	22
LSW	BK	1,30	70,0	21	
Razem			228,93	37,9	22
KDO	BMW	SW	2,48	20,0	12
Razem			2,48	20,0	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMSW	BK	40,46	30,9	12
	BMSW	BRZ	0,08	60,0	0
	BMSW	DB	3,69	30,0	12
	BMSW	SO	111,53	98,0	12
	BMSW	SW	1,62	80,0	22
	LMSW	SO	12,89	100,0	12
	LMW	BK	5,96	100,0	12
	LMW	OL	0,82	70,0	22
	LMW	SO	10,20	100,0	12
LW	OL	0,88	70,0	23	
Razem			188,13	82,1	12
Ogółem			419,54	57,6	12

Tabela 22. Tabela XII. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych - Nadleśnictwo Przemków

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wyszczególnienie	Typ siedliskowy lasu	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
	1	2	3	4	5
KO	BMSW	BK	85,69	34,7	21
	BMSW	DB	24,11	41,4	22
	BMW	DB	10,34	36,3	11
	BMW	OL	8,00	40,0	11
	BMW	SW	3,32	80,0	12
	BŚW	BK	5,62	30,0	21
	LMSW	BK	1,51	50,0	11
	LMSW	DB	7,48	30,0	12
LMW	BK	1,16	50,0	22	
Razem			147,23	37,1	21
KDO	BMW	ŚW	2,48	20,0	12
Razem			2,48	20,0	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMSW	BK	24,54	30,0	12
	BMSW	SO	79,62	97,2	12
	BMSW	SW	1,62	80,0	22
	LMSW	SO	12,89	100,0	12
	LMW	BK	5,96	100,0	12
	LMW	OL	0,82	70,0	22
	LMW	SO	10,20	100,0	12
Razem			135,65	85,2	12
Ogółem			285,36	59,8	12

Tabela 23. Tabela XII. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych - obręb Przemków.

Wyszczególnienie	Typ siedliskowy lasu	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
	1	2	3	4	5
KO	BMSW	BK	45,86	32,7	22
	BMSW	DB	18,12	52,7	22
	BMW	BK	7,91	30,0	22
	LMSW	BK	4,39	67,5	12
	LMW	BK	4,12	30,0	22
	LSW	BK	1,30	70,0	21
Razem			81,70	39,2	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMSW	BK	15,92	32,2	12
	BMSW	BRZ	0,08	60,0	0
	BMSW	DB	3,69	30,0	12
	BMSW	SO	31,91	100,0	12
	LW	OL	0,88	70,0	23
Razem			52,48	73,9	12
Ogółem			134,18	52,8	22

Tabela 24. Tabela XII. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych - obręb Żuków

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wg tabeli XII „ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych” sporządzonej przez BULiGL w Brzegu, przeciętne pokrycie w klasie odnowienia to 37,9% przy przeciętnej jakości 22. Rozmiar przeciętnego pokrycia wynika z dużego udziału drzewostanów przebudowywanych rębnią III a na siedliskach borowych, gdzie wprowadzane na gniazdach gatunki liściaste zajmują 30%. Na uwagę zasługuje bardzo dobre przeciętne pokrycie 82,1% upraw i młodników po rębniach złożonych przy jakości hodowlanej 12.

V. Nasiennictwo i selekcja

Stan obiektów bazy nasiennej na dzień 31.12.2013 r.

1. Uprawy pochodne

Nadleśnictwo Przemków posiada dwa bloki upraw pochodnych sosny zwyczajnej z WDN Nadleśnictwa Węglińiec (oddz. 416 b,d,f) oraz dwa bloki upraw pochodnych lipy drobnolistnej z WDN Nadleśnictwa Przemków (oddz. 15a i 16a). Bloki upraw sosnowych zlokalizowano w leśnictwach Cegielnia i Piotrowice (obręb Przemków), zaś lipowe w leśnictwach Wilkocin i Piotrowice (obręb Przemków). Docelowa powierzchnia bloków sosnowych po zakończeniu programu wyniesie 69,22 ha – dotychczas zrealizowano 38,49 ha. Docelowa powierzchnia bloków lipowych po zakończeniu programu wyniesie 32,94 ha – dotychczas zrealizowano 18,74 ha. Wykaz założonych upraw pochodnych przedstawia Tabela 25.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Lp.	Leśnictwo	Oddział	Gatunek	Powierzchnia
Blok I				
1	Cegielnia	41-c	So	4,11
2	Cegielnia	41-m	So	3,56
3	Cegielnia	41-d	So	5,62
4	Cegielnia	41-n	So	4,50
5	Cegielnia	53-g	So	5,60
Razem – Blok I				23,39
Blok II				
1	Piotrowice	24-b	So	5,80
2	Piotrowice	24-c	So	3,40
3	Piotrowice	24-d	So	3,96
4	Piotrowice	24-m	So	1,94
Razem – Blok II				15,10
Razem uprawy sosnowe				38,49
Blok I				
1	Wilkocin	123-ax	Lp	6,48
2	Wilkocin	123-p	Lp	3,30
3	Wilkocin	123-s	Lp	6,53
Razem – Blok I				16,31
Blok II				
1	Piotrowice	26-b	Lp	2,43
Razem – Blok II				2,43
Razem uprawy lipowe				18,74
Razem uprawy pochodne				57,23

Tabela 25. Wykaz założonych upraw pochodnych.

2. Rejestr źródeł nasion

Nadleśnictwo Przemków posiada 4 zarejestrowane źródła nasion.
Wykaz źródeł nasion wg stanu na 31.12.2013r. przedstawia Tabela 26.

Lp.	Leśnictwo	Oddział	Gatunek	Liczba drzew
1	Wilkocin	50-i	Jw	20
2	Wilkocin	50-i	Lp	26
3	Wilkocin	50-t	Gb	16
4	Nowy Dwór	218-a	Dg	300

Tabela 26. Wykaz zarejestrowanych źródeł nasion

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

3. Gospodarcze Drzewostany Nasienne

Wykaz Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Leśnictwo	Oddział	Gatunek	Pow. [ha]
1	Wilkocin	124-m	So	1,88
2	Cegielnia	32-i	So	3,27
3	Szklarki	23-c	So	8,64
4	Szklarki	54-f, 54-h	So	11,58
5	Szklarki	42-j	So	1,52
8	Piotrowice	26-d	So	4,93
16	Piotrowice	15-b	Św	2,61
18	Piotrowice	14-k, 15-f, 16-b, 25-b	Bk	72,75
19	Piotrowice	26-b, 27-a, 28-a,	Brz	53,71
20	Kozłów	209-g	OI	1,86
Obręb Przemków				162,75
34	Nowy Dwór	235-m, 250-g	Bk	2,82
35	Nowy Dwór	252-h	So	1,05
36	Nowy Dwór	252-i	So	2,20
37	Przemków	289-a	So	1,63
38	Przemków	302-f	So	11,90
39	Przemków	301-k	So.cz	2,12
Obręb Żuków				21,72
Razem Nadleśnictwo Przemków				184,47

Tabela 27. Wykaz Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych

Zbiorcze zestawienie powierzchni Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych wg stanu na 31.12.2013r.:

Obręb	So	So.cz	Św	Bk	Brz	OI	Razem
Przemków	31,82		2,61	72,75	53,71	1,86	162,75
Żuków	16,78	2,12		2,82			21,72
Nadleśnictwo	48,60	2,12	2,61	75,57	53,71	1,86	184,47

Tabela 28. Zbiorcze zestawienie powierzchni Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych

4. Wyłączone Drzewostany Nasienne

Nadleśnictwo posiada jeden WDN – lipy drobnolistnej, o pow. 11,00 ha, zlokalizowany w leśnictwie Piotrowice, w oddz. 15-a i 16-a. W drzewostanie wybrane zostały trzy drzewa doborowe.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

5. Porównanie bazy nasiennej z początku i końca okresu urzędniowego

Gatunek	Stan na 01.01.2004 r.	Stan na 31.12.2013 r.	Zmiana
<i>Uprawy pochodne [ha]</i>			
So	16,87	38,49	+21,62
Lp		18,74	+18,74
<i>Gospodarcze drzewostany nasienne [ha]</i>			
So	112,48	48,60	-63,88
So.cz	2,01	2,12	+0,11
Św	2,61	2,61	
Bk	77,44	75,57	-1,87
Brz		53,71	+53,71
OI		1,86	+1,86
Lp	1,59		-1,59
<i>Wyłączone drzewostany nasienne [ha]</i>			
Lp	11,00	11,00	
<i>Drzewa doborowe [szt]</i>			
Lp	3	3	

Tabela 29. Porównanie bazy nasiennej z początku i końca okresu urzędniowego.

Należy wspomnieć, że zbiór nasion z drzewostanów nasiennych znajdujących się w obrębie rezerwatu przyrody każdorazowo był poprzedzony uzyskaniem zgody regionalnej dyrekcji ochrony środowiska.

VI. Ochrona lasu

1. Ocena ogólna stanu sanitarnego

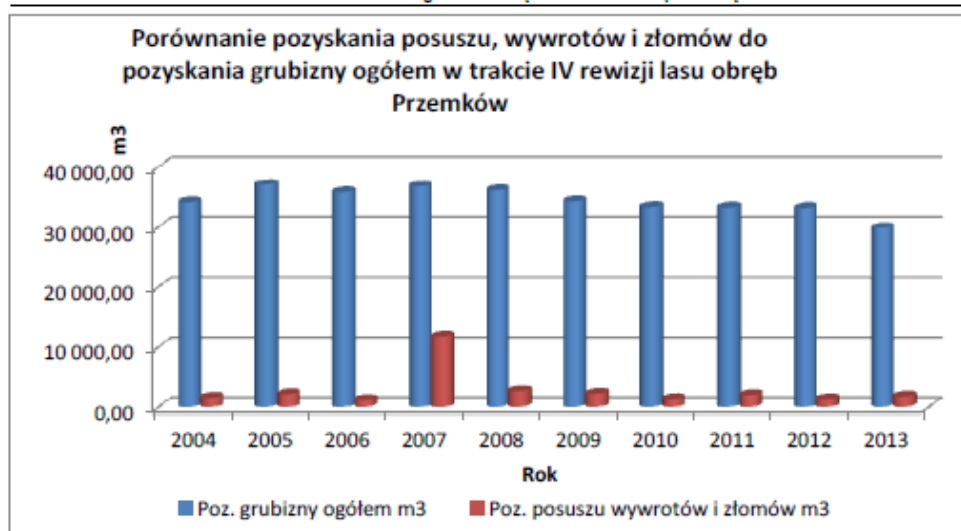
Na stan sanitarny lasów nadleśnictwa w ostatnim dziesięcioleciu decydujący wpływ miały następujące czynniki:

- czynniki abiotyczne (huragan „Cyryl” 2007, zachwianie stosunków wodnych i podtopienia w latach 2010-2013, długotrwałe susze 2004 / 2006)
- gradacje szkodników (barczatka sosnówka 2007, brudnica mniszka oraz barczatka sosnówka 2013)

W zależności o nasilenia w/w czynników stresowych pozyskanie drewna z cięć sanitarnych kształtowało się w następujący sposób:

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

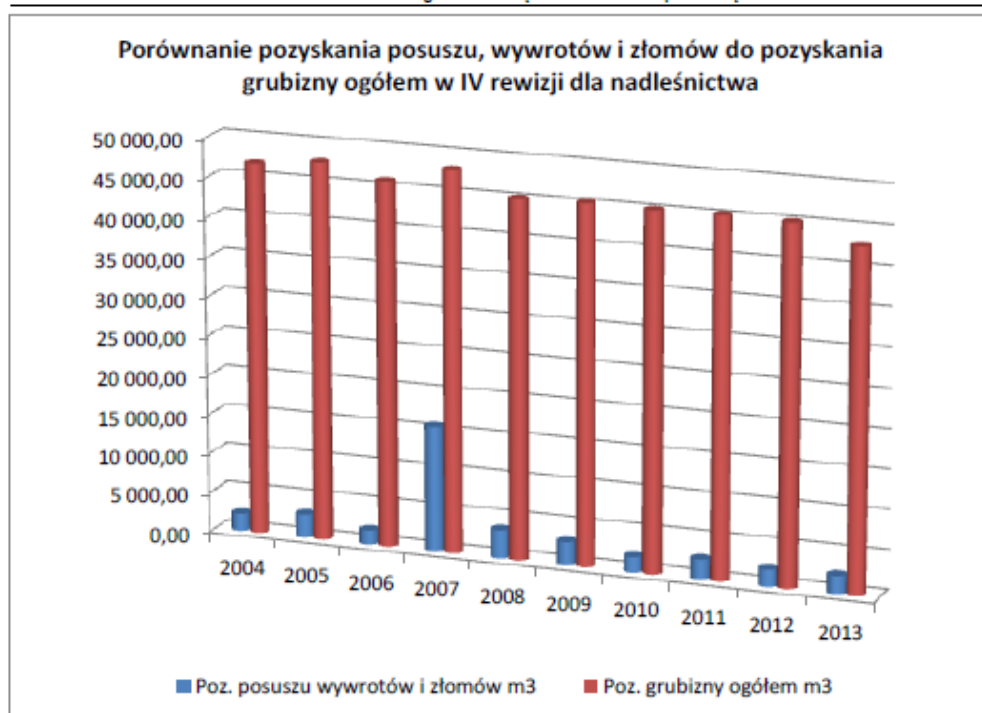
Wykres 24. Porównane pozyskania posuszu, wyrotów i złomów do pozyskania grubizny ogółem w trakcie IV rewizji lasu – obręb Przemków.

Wykres 25. Porównanie pozyskania posuszu, wyrotów i złomów do pozyskania grubizny ogółem IV rewizja lasu - obręb Żuków.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

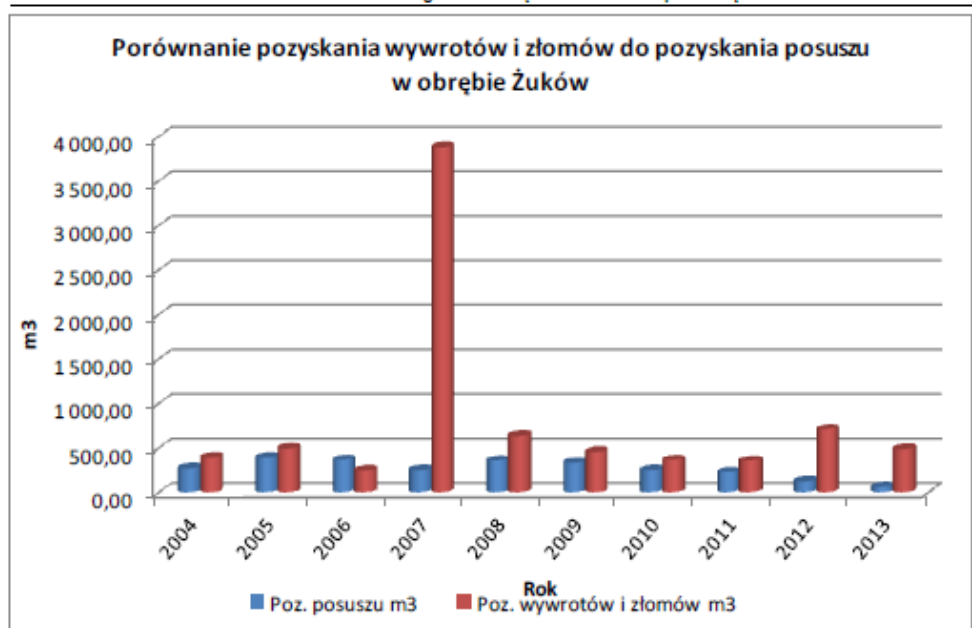
Wykres 26. Porównanie pozyskania posuszu, wywrotów i złomów do pozyskania grubizny ogółem IV rewizja dla nadleśnictwa

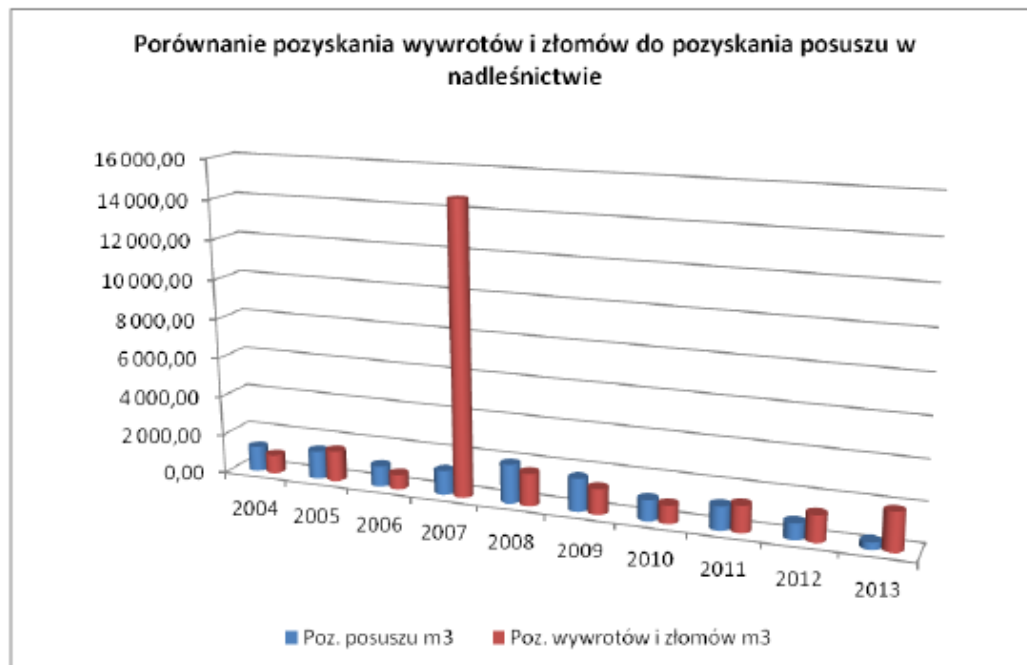
Wykres 27. Porównanie pozyskania wywrotów do pozyskania posuszu w obrębie Przemków

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

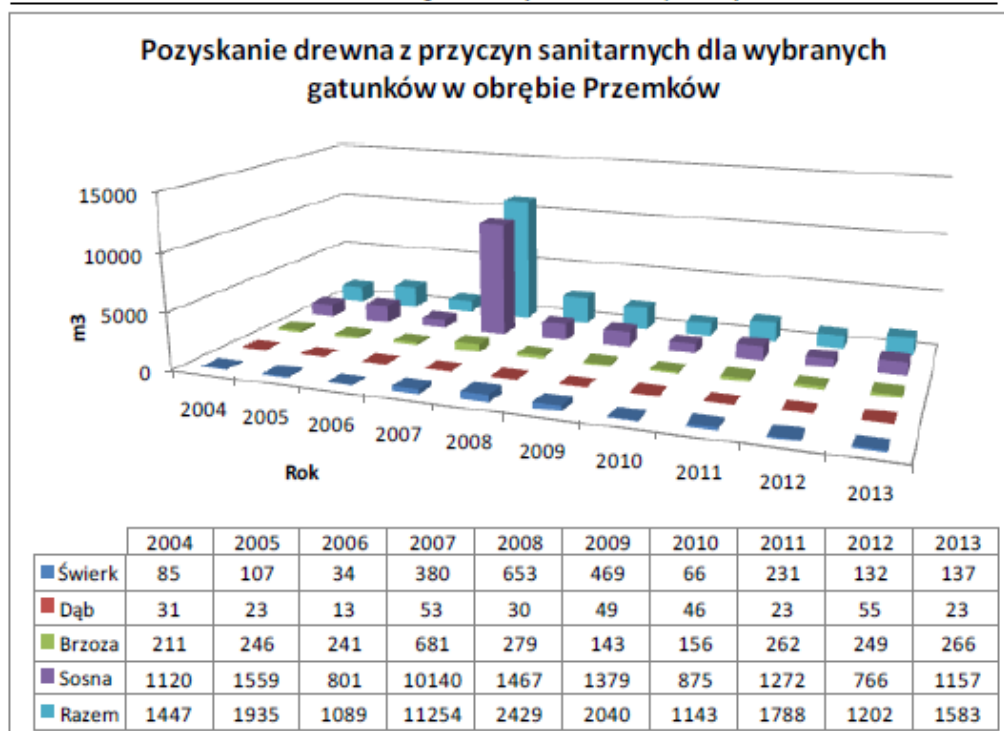
Wykres 28. Porównanie pozyskania wywrotów do pozyskania posuszu w obrębie Żuków.

Wykres 29. Porównanie pozyskania wywrotów i złomów do pozyskania posuszu w nadleśnictwie.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

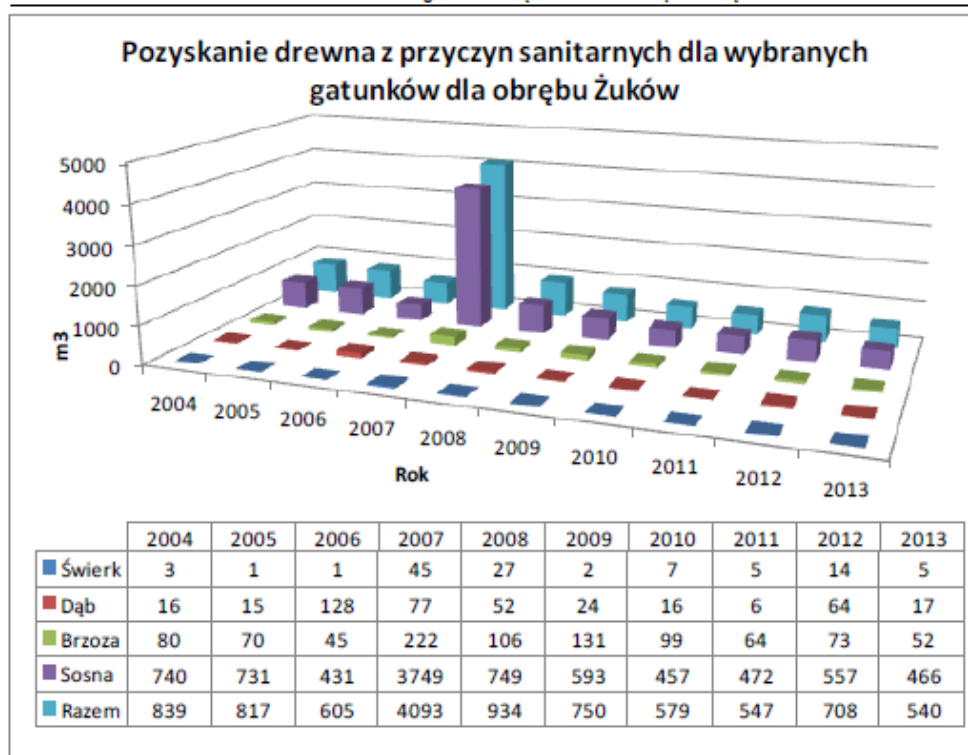
„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wykres 30. Pozyskanie drewna z przyczyn sanitarnych dla wybranych gatunków w obrębie Przemków.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

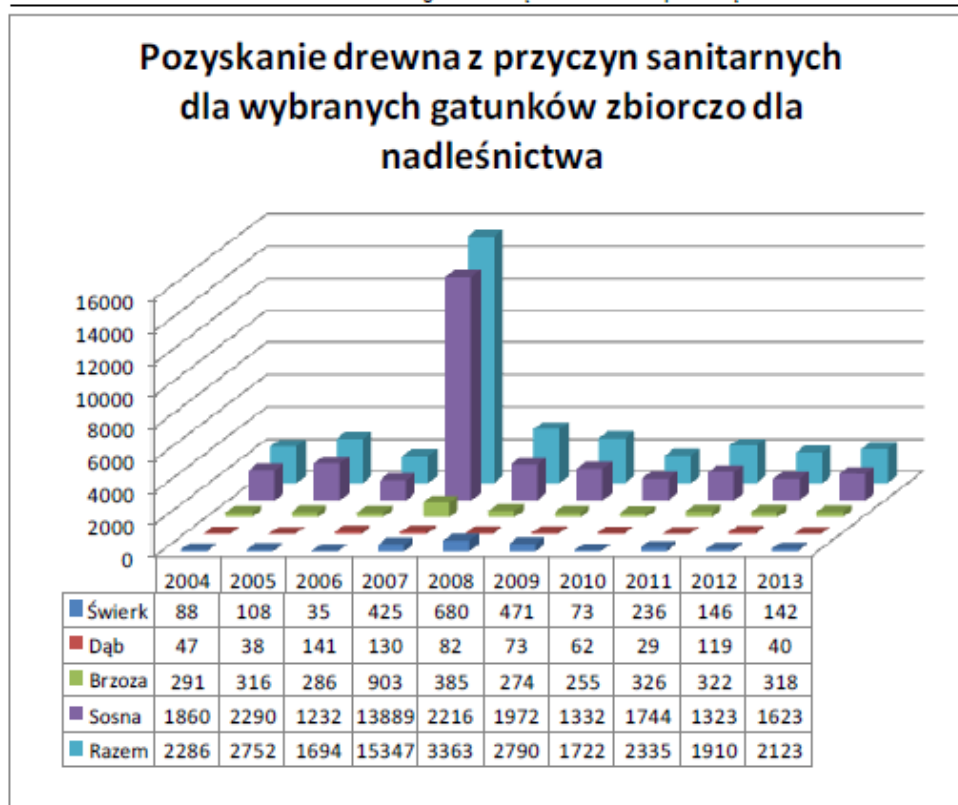
„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wykres 31. Pozyskanie drewna z przyczyn sanitarnych dla wybranych gatunków w obrębie Żuków.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wykres 32. Pozyskanie drewna z przyczyn sanitarnych dla wybranych gatunków zbiorczo dla nadleśnictwa.

2. Występujące zagrożenia ze strony czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych, metody efektywnego ich zwalczania i przeciwdziałania.

a) Czynniki biotyczne

- **Choroby grzybowe:**

Największe zagrożenie ze strony niepożądanego działania patogenów grzybowych występowało na terenie Szkółki Leśnej Szklarki. Najistotniejszym czynnikiem chorobotwórczym występującym na tym terenie były:

- osutka sosny
- grzyby zgorzelowe

Istotne szkody będące jednak gospodarczo znośnymi powodowane były przez:

- mączniaka dębu w uprawach dębowych
- skrętaka sosny na terenie zalesień sosnowych byłego poligonu wojskowego

Szkody powstałe w wyniku działalności opieńki i huby korzeniowej występowały lokalnie

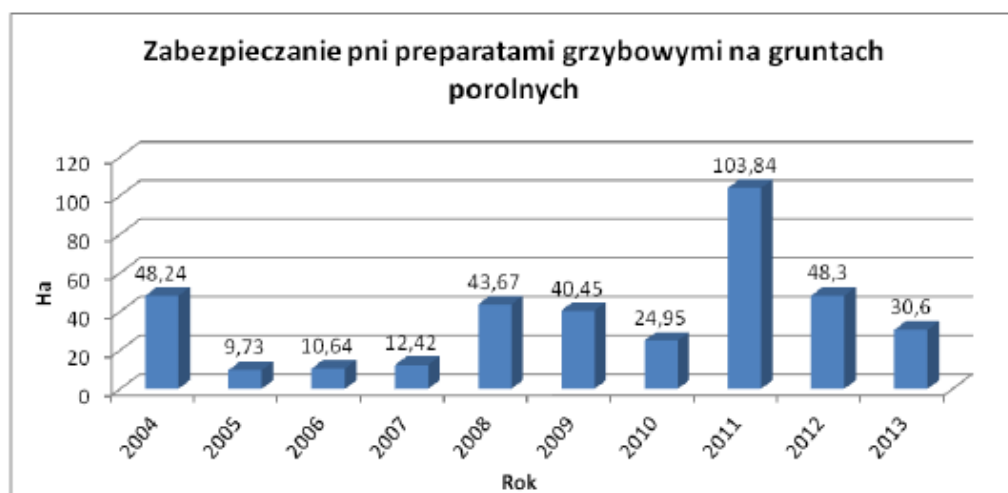
i nie miały większego znaczenia dla zachowania trwałości drzewostanów.

Najczęściej stosowaną w nadleśnictwie metodą przeciwdziałania hubie

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

korzeniowej było zabezpieczanie pniaków preparatem na bazie żywicy olbrzymiej *Phlebiopsis gigantea*.

Wykres 33. Zabezpieczanie pni preparatami grzybowymi na gruntach porolnych.

- **Szkodniki upraw i młodników**

Głównym szkodnikiem upraw leśnych na terenie nadleśnictwa był szeliniak sosnowiec. Zagrożenie upraw od w/w szkodnika uzależnione było rokrocznie od warunków atmosferycznych w trakcie rójki. Powszechnie stosowaną metodą zapobiegania intensywnemu występowaniu szeliniaka w Nadleśnictwie Przemków było pozostawianie powierzchni zrębowych do odnowienia w drugim roku kalendarzowym (tzw. przelegiwanie zrębów). W uprawach na których stwierdzono wzmożone żerowanie szkodnika stosowano głównie mechaniczne metody jego zwalczania.

Silny stres wywołany suszą w roku 2006 doprowadził do bardzo silnego osłabienia młodników oraz wzmożonego zamierania sosny co z kolei stworzyło zagrożenie drzewostanów ze strony smolika znaczonego. Gradacja smolika znaczonego spowodowała mechaniczne usuwanie w 2006r porażonych drzew na powierzchni 191,27ha.

- **Szkodniki pierwotne**

Przewaga monokultur sosnowych na terenie nadleśnictwa powoduje wysokie zagrożenie ze strony szkodników pierwotnych – brudnicy mniszki, barczatki sosnowki. W trakcie IV rewizji na terenie nadleśnictwa wykonano następujące zabiegi agrolotniczego zwalczania szkodników pierwotnych sosny:

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Rok zabiegu	Powierzchnia zabiegu (ha)	Leśnictwa objęte zabiegiem	Zwalczany szkodnik	Preparat
2007	2 656,00	Wilkocin, Cegielnia, Szklarki, Piotrowice, Biematów, Kozłów	Barczatka sosnowka	Foray/Dimilin/ Mospilan
2013	309,33	Wilkocin	Barczatka sosnowka	Dimilin
2013	1 150,62	Wilkocin, Kozłów	Brudnica mniszka	Foray
Razem	4115,95			

Tabela 30. Zabieg agrolotnicze

• Szkodniki wtórne

Największe zagrożenie na terenie nadleśnictwa powodowały:

- kornik drukarz
- kornik ostrozębny
- przyplaszczek granatek

Kulminacja gradacji kornika drukarza wystąpiła w latach 2008, 2009 i była następstwem długotrwałej suszy roku 2006 oraz obniżenia poziomu wód gruntowych w latach następnych. Najistotniejsze szkody wystąpiły w Leśnictwach Cegielnia, Szklarki i Piotrowice .

W trakcie trwania gradacji kornika drukarza intensywnie wyznaczano i pozyskiwano drzewa zasiedlone (trocinkowe) oraz stosowano metodę rotacyjną przy wywozie drewna. Rozwój populacji szkodników poddano stałemu monitorowaniu za pomocą pułapek feromonowych oraz klasycznych. Gradacja uległa załamaniu w 2010r. po poprawie warunków wilgotnościowych siedliska.

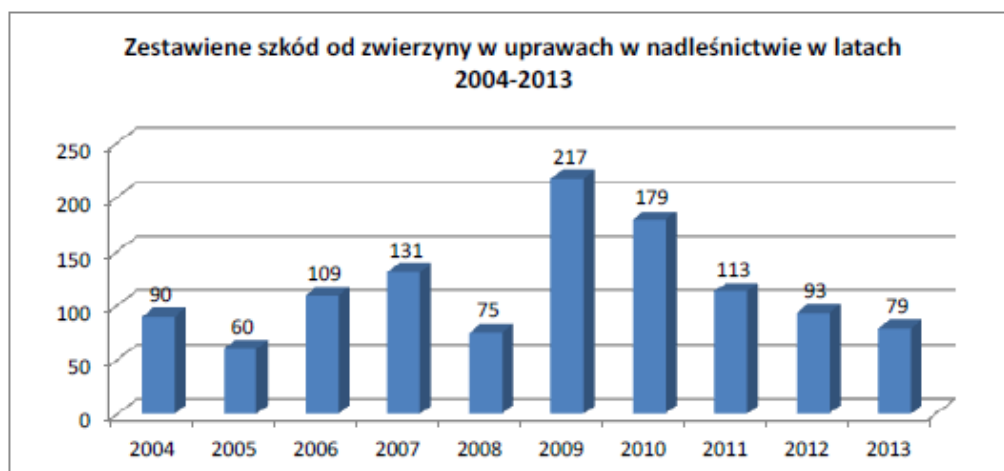
Występowanie przyplaszczka granatka i kornika ostrozębnego ograniczone było wyłącznie do drzewostanów sosnowych uprzednio osłabionych: powierzchnie pohuraganowe, wtórnie zabagnione i zalane oraz grunty porolne.

• Szkody od zwierzyny

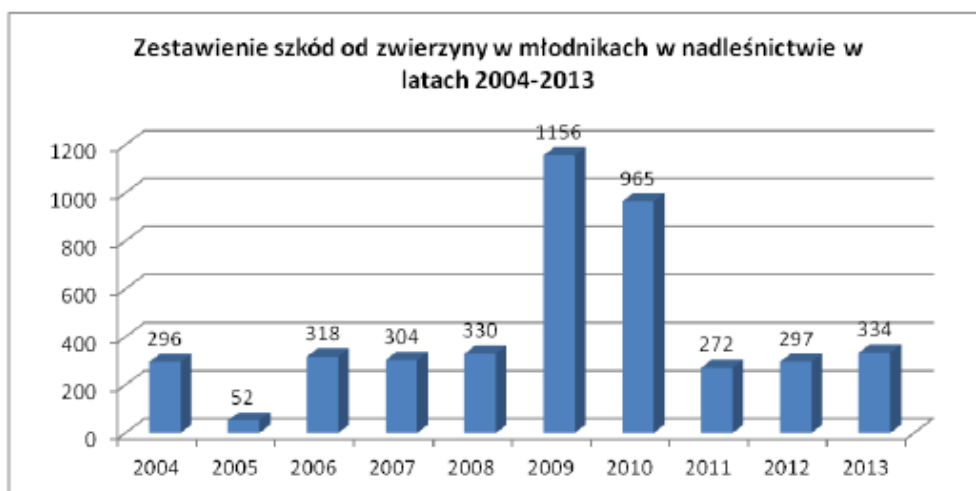
Na terenie nadleśnictwa szkody od zwierzyny stanowią istotne zagrożenie dla trwałości upraw i młodników. Z uwagi na duży rozmiar szkód na dzień dzisiejszy nie jest możliwe wprowadzenie do składu upraw leśnych liściastych gatunków domieszkowych a czasami nawet gatunków iglastych bez uprzedniego ich zabezpieczenia.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wykres 34. Zestawienie szkód od zwierzyny w uprawach w nadleśnictwie w latach 2004-2013.

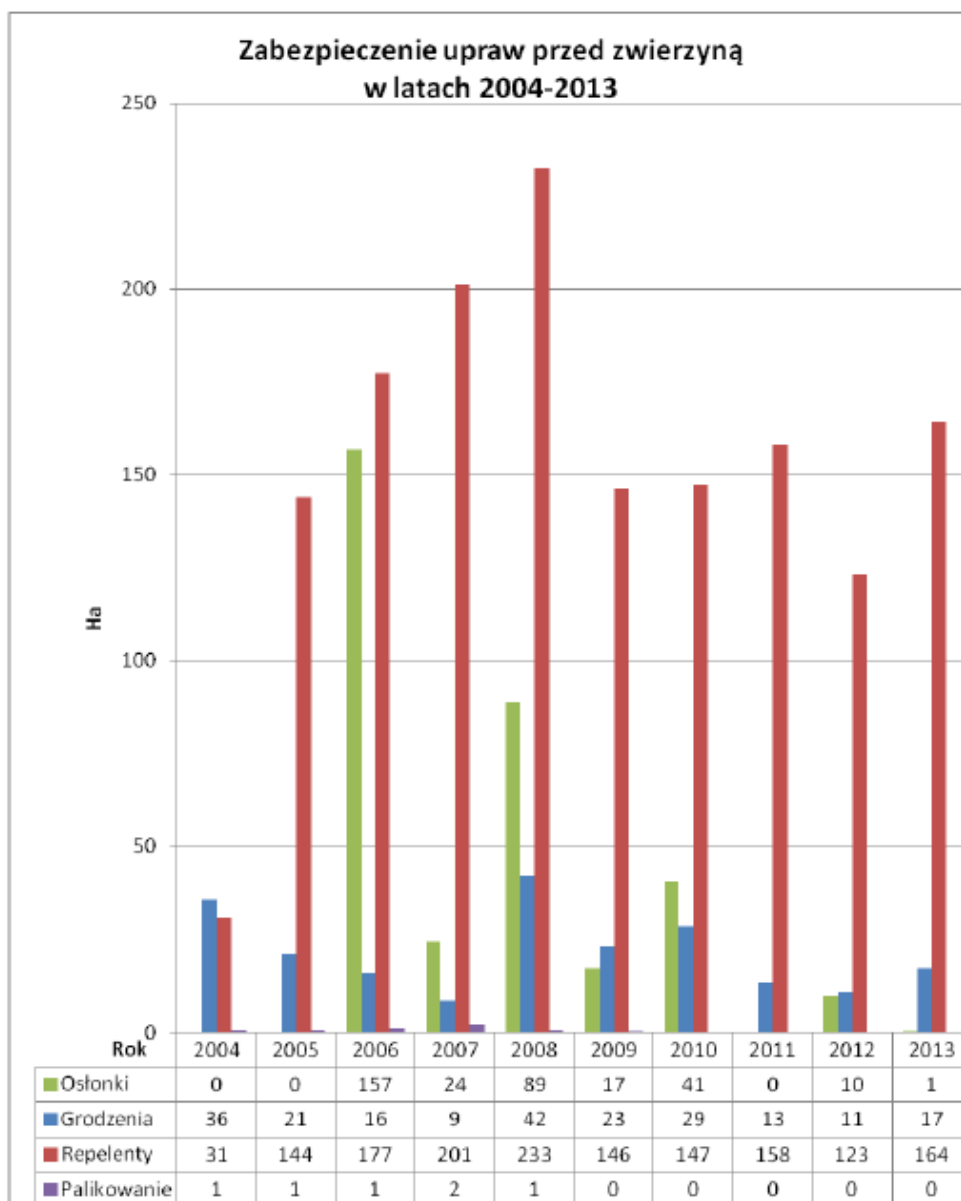
Wykres 35. Zestawienie szkód od zwierzyny w młodnikach w nadleśnictwie w latach 2004-2013.

Najczęściej stosowanymi zabezpieczeniami były:

- grodzenie siatką (gatunki liściaste domieszkowe)
 - zabezpieczenie palikami (modrzew do roku 2008)
 - zabezpieczanie chemiczne repelentami (najczęściej buk oraz gatunki iglaste w miejscach najbardziej zagrożonych).
 - zakładanie osłonek w młodnikach przeciw spalowaniu przez zwierzynę płową
- Z uwagi na wysoki koszt oraz niską skuteczność Nadleśnictwo w 2009r. odstąpiło od palikowania modrzewia. Obecnie modrzew lokalizowany jest na uprawach w taki sposób aby mógł być objęty grodzeniem wraz z innymi domieszkami.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wykres 36. Zabezpieczenie upraw przed zwierzyną w latach 2004-2013.

b) Czynniki abiotyczne

Największe szkody w minionym okresie powodowały:

- długotrwałe okresy suszy w latach 2004 oraz 2006.
- huragan „Cyryl” w roku 2007.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

- Podniesienie poziomu wód gruntowych oraz podtopienia drzewostanów związane z intensywnymi i długotrwałymi ulewnymi opadami w latach 2004, 2010-2012.

c) Czynniki antropogeniczne

Do końca 2013 r. tereny stanowiące były poligon wojsk rosyjskich – niedostępne z powodu obecności materiałów niebezpiecznych – zostały całkowicie rozminowane i w kolejnej rewizji planu urządzenia lasu jest możliwe prowadzenie gospodarki na terenie całego nadleśnictwa.

VII. Ochrona P-poż

Lasy Nadleśnictwa Przemków zaliczane są do obszarów silnie zagrożonych pod względem pożarowym i w całości otrzymały I kategorię zagrożenia pożarowego.

a) Podstawowy wpływ na zaliczenie lasów do najwyższej kategorii zagrożenia miały:

- duży udział powierzchniowy drzewostanów iglastych,
- duża powierzchnia siedlisk borowych,
- przebiegające linie kolejowe,
- duża liczba pożarów.

Nadleśnictwo Przemków w znacznej swej części znajduje się na terenach byłych poligonów Armii Radzieckiej których część nie została jeszcze oczyszczona z niewypalów. Z uwagi na powyższe istnieje poważne niebezpieczeństwo, że w czasie pożaru może dochodzić do eksplozji.

Tereny o szczególnym zagrożeniu pożarowym:

- Linie kolejowe, których właścicielem jest PKP PLK S.A.:
 - Żagań – Legnica przez Wierzbową,
 - Leszno Górne – Pstrąże (bocznica wojskowa, którą przewożone są transporty wojskowe na poligon w Świętoszowie),
 - Trzciniowiska i łąki graniczące z leśnictwami Szklarki, Piotrowice, Nowy Dwór i Przemków,
 - Użytek Ekologiczny „Przemkowskie Bagno” trzciniowiska i łąki stwarzające duże zagrożenie pożarowe.

b) System obserwacyjno – alarmowy

System obserwacyjno-alarmowy oparty był na jednym punkcie obserwacyjnych znajdującym się w Leśnictwie Cegielnia, oddz. 38-h oraz sześciu punktach

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

obserwacyjnych znajdujących się w sąsiednich nadleśnictwach. Informacje zebrane z punktów obserwacyjnych przetwarzane były w Punkcie Alarmowo-Dyspozycyjnym znajdującym się w dyżurce przy biurze Nadleśnictwa Przemków.

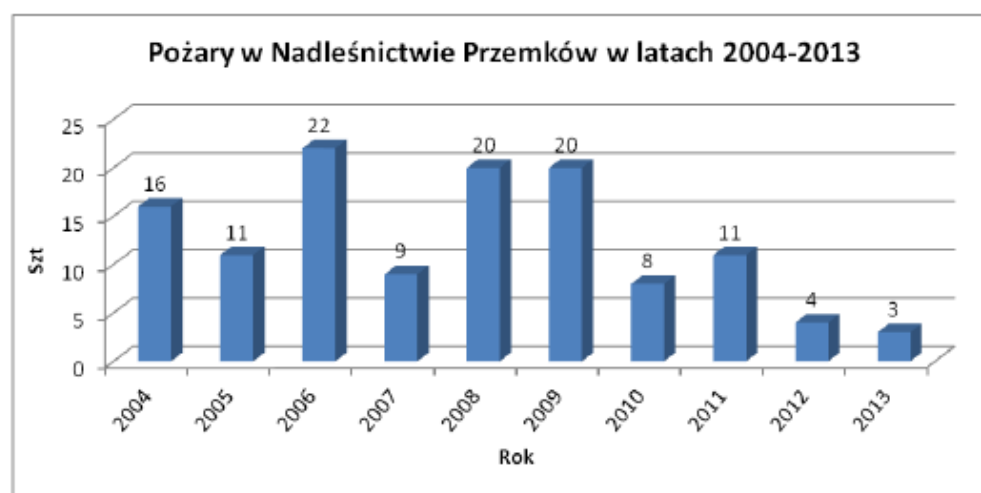
d) Stan zaopatrzenia w wodę

Nadleśnictwie Przemków wykorzystywało następujące punkty czerpania wody:

- ujęcia naturalne (stawy, zastawki na rowach)
- zbiorniki wkopane w ziemię o pojemności 60 m³
- sieci hydrantowe w okolicznych miejscowościach

Ich rozmieszczenie jest zgodne z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony ppoż budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

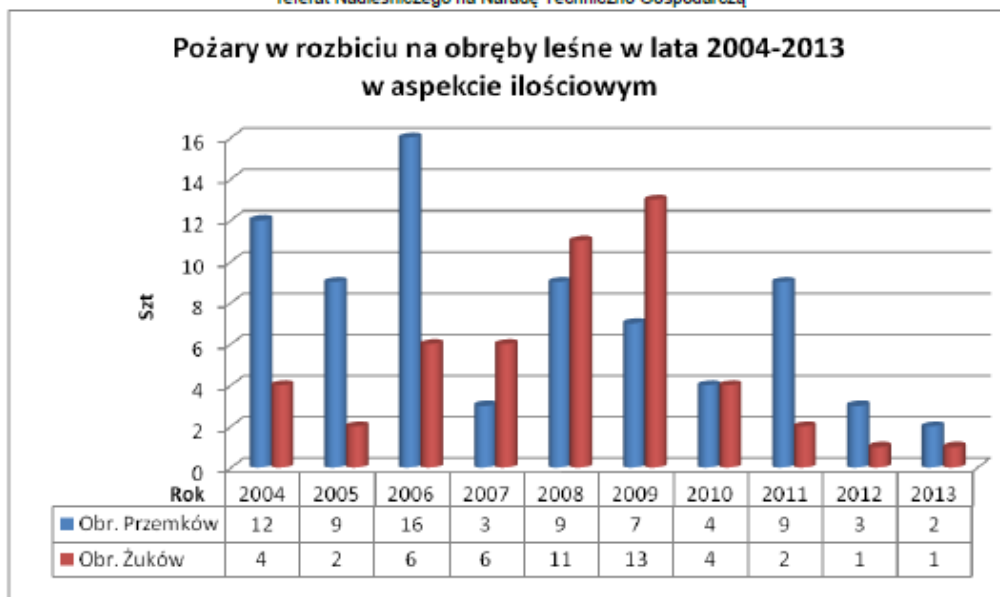
e) Pożary lasu

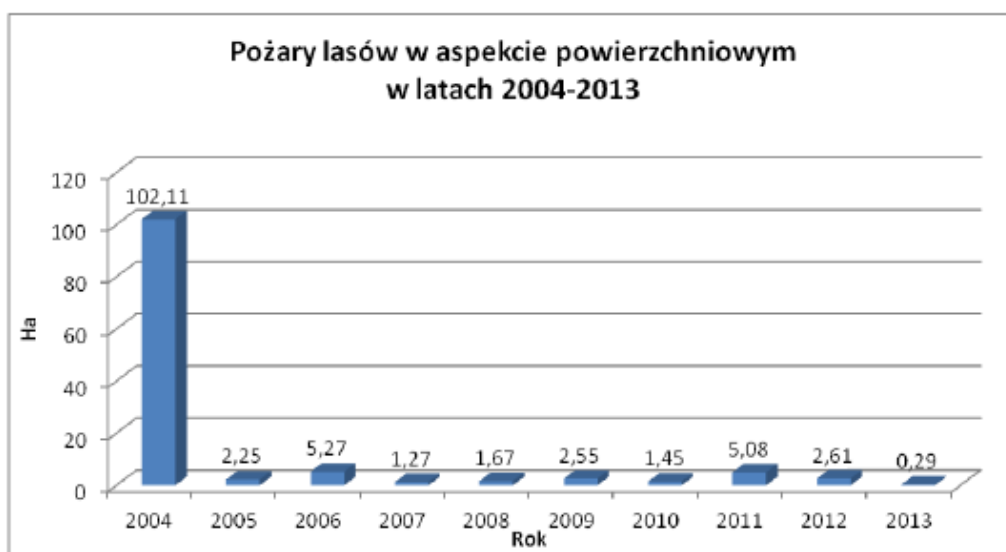
Wykres 37. Pożary w Nadleśnictwie Przemków w latach 2004-2013.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

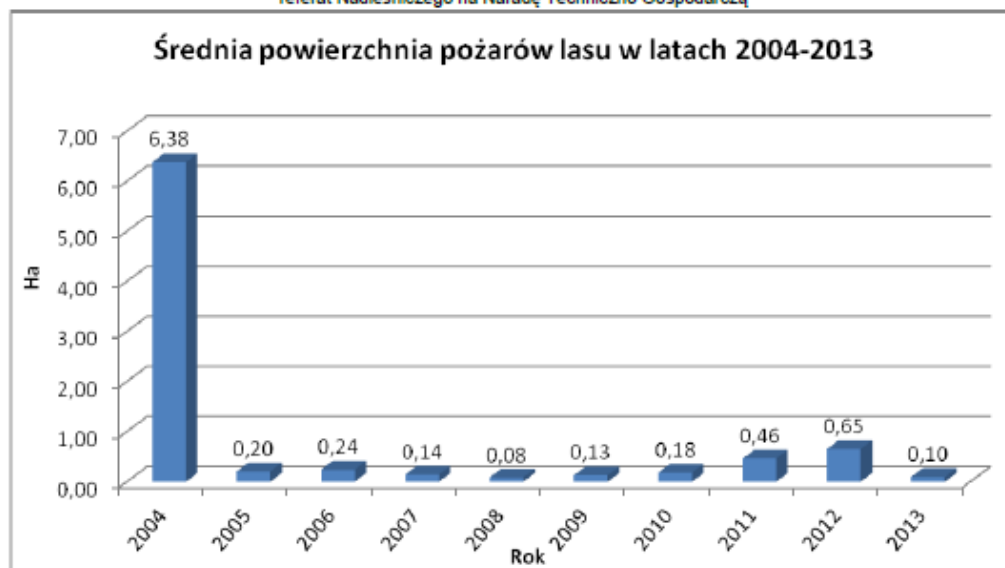
Wykres 38. Pożary w rozbiciu na obręby leśne w latach 2004-2013 w aspekcie ilościowym.

Wykres 39. Pożary lasów w aspekcie powierzchniowym w latach 2004-2013.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wykres 40. Średnia powierzchnia pożarów lasu w latach 2004-2013.

VIII. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonywania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone.

Nadleśnictwo Przemków posiada zatwierdzony Program Ochrony Przyrody na lata 01.01.2004 do 31.12.2013 r. sporządzony przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Brzegu. Dodatkowo w roku 2007 została opracowana, na zlecenie nadleśnictwa, inwentaryzacja siedlisk chronionych występujących na terenie Nadleśnictwa Przemków.

W Nadleśnictwie Przemków ochrona przyrody realizowana była przez:

OBSZARY NATURA 2000:

- SPECJALNY OBSZAR OCHRONY SIEDLISK:

- SOO Wrzosowisko Przemkowskie PLH020015
- SOO Jelonek Przemkowski PLH 020097
- SOO Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka PLH 080007
- SOO Leszniąńska Dolina Bobru Shadow List

- OBSZAR SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW:

Strona 64 z 74

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

- OSO Bory Dolnośląskie	PLB020005
- OSO Stawy Przemkowskie	PLB020003

REZERWATY PRZYRODY:

Nazwa Rezerwatu Przyrody	Rok utworzenia	Pow. [ha]	Cel ochrony	Rodzaj gruntów		Akt utworzenia
				A-typ i podtyp wg głównego przedmiotu ochrony	B-typ i podtyp wg głównego typu środowiska	
Buczyna Piotrowicka	2002	171,27	lasy grądowe, łęgowe i olsowe z bogatą i unikalną florą.	Lasy i grunty leśne, łąki, grunty zakrzewione, grunty rolne	leśny	Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego . nr 7 z dn. 21.02.2002 r.
Łęgi źródłiskowe k. Przemkowa	2002	140,22	kompleks lasów łęgowych oraz grądów i olsów z dużą ilością źródlisk, wysięków i gęstą siecią strumieni, będący siedliskiem roślin chronionych oraz rzadkich gatunków ptaków.	Lasy i grunty leśne, łąki, wody stojące, tereny zieleni, grunty rolne.	leśny	Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 10.01.2002 r.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Stawy Przemkowskie	1984	137,57 *	rezerwat ornitologiczny położony w granicach administracyjnych miasta i gminy Przemków. Rezerwat ten jest wpisany na europejską listę ostoi ptactwa.	Wody, lasy	ornitologiczny	Zarządzenie Ministerstwa Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 18.05.1984 r.
--------------------	------	----------	--	------------	----------------	---

* Łączna powierzchnia Rezerwatu wynosi 1046,25 ha w tym powierzchnia leśna to zaledwie 137,57 ha natomiast 908,68 ha to obszar stawów i lasu;

Tabela 31. Rezerваты przyrody.

Wyżej wymienione rezerваты przyrody nie posiadają planów ochrony. Stan ochrony rezerwatów monitorowany był przez pracowników nadleśnictwa zgodnie z pkt 2.1. tomu I Instrukcji Ochrony Lasu.

POMNIKI PRZYRODY:

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Tabela 32. Pomniki przyrody.

Leśnictwo	Adres leśny / Lokalizacja	Opis obiektu				Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego
		Gatunek/ Rodzaj	Wiek	Obwód (cm)	Wysokość (m)	
Szklarki	Miasto Przemków	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	300	456	16	Decyzja Wojewódzkiego Konservatora Przyrody nr 9/79
Wilkocin	13-32-1-01-50-i- 00	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	-	320	27,5	Powołane Uchwałą nr VIII/50/95 Rady Gminy Gromadka z dnia 29.04.1995r.
Wilkocin	13-32-1-01-50-i- 00	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	-	370	25,5	
Wilkocin	13-32-1-01-50-f- 00	Dąb szypułkowy / <i>Quercus robur</i> /	-	450	27,5	
Piotrowice	13-32-1-04-14-k- 00	Buk zwyczajny / <i>Fagus sylvatica</i> /	-	400	38,5	
Szklarki	13-32-1-03-10-i- 00	Lipa drobnolistna / <i>Tilia cordata</i> /	159	510	25,0	Powołane Uchwałą nr VI/36/11 Rady Gminy Gromadka z dnia 30.03.2011r.
Biernatów	13-32-1-05-195- a-00	Głaz narzutowy	-	440	0,5	

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

W dniu 28.03.2013r. uchwałą nr XXXIII/218/13 Rady Gminy Gromadka pozbawiono statusu Pomnika Przyrody Dąb szypułkowy /*Quercus robur*/ zlokalizowany na działce nr 1494/33 obręb Przemków z powodu realnego zagrożenia dla okolicznych mieszkańców – dąb ten został wycięty.

STREFY OCHRONY OSTOI MIEJSC ROZRODU I REGULARNEGO PRZEBYWANIA:

1. Bielik *Haliaeetus albicilla*, Kania czarna *Milvus migrans*, Bocian czarny *Ciconia nigra* w Leśnictwie Nowy Dwór o powierzchni 204,19 ha.
2. Bielik *Haliaeetus albicilla* w Leśnictwie Piotrowice o powierzchni 50,91 ha;
3. Cietrzew *Tetrao tetrix* w Leśnictwach: Biernatów, Cegielnia, Piotrowice, Szklarki o łącznej powierzchni 482,64 ha;

Dwie strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania z uwagi na długi okres niezasiedlania gniazda zlikwidowano dla gatunków:

1. Cietrzew - Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu zn spr. WPN.6442.6.2013.MK.2 z 08.11.2013 r.;
2. Bielik w Leśnictwie Piotrowice Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu zn spr. RDOŚ-02-WPN-6631/s/07/10/mk z 14.09.2010 r.

UŻYTKI EKOLOGICZNE:

Na gruntach Nadleśnictwa Przemków ustanowione były 2 użytki ekologiczne:

- **Użytek ekologiczny „Przemkowskie Bagno”** utworzony Rozporządzeniem Wojewody Legnickiego z dnia 10 grudnia 1993 roku. Ogółem powierzchnia użytku ekologicznego wynosi 1696,78 ha w tym w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków 556,92 ha
- **Użytek ekologiczny „Cietrzewiowe Wrzosowisko”** znajdujący się na powierzchni nieleśnej 457,26 ha, utworzony Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 12.12.2003 roku.

WILKI

Pracownicy Nadleśnictwa Przemków od roku 2008 prowadzili monitoring wilka, obserwacje kwartalnie przekazywane były do Zakładu Badań Saków PAN w Białowieży. W 2011-2012 zaobserwowano najwyższą intensywność obecności wilków, pracownicy terenowi zaczęli systematycznie odnotowywać ślady bytowania i tropy, kilkakrotnie udało się zaobserwować watahę składającą się 4-5 osobników oraz pojedyncze osobniki. Wpływały również informacje o znalezionych szczątkach martwych zwierzętach np. saren, które padły ofiarą wilków.

Nie odnotowano ataku wilków na zwierzęta gospodarskie pomimo, że otrzymywaliśmy sygnały, iż wilki pojawiały się w pobliżu okolicznych wsi. Nie można wykluczyć, iż wataha funkcjonująca na terenie Nadleśnictwa Przemków nie będzie nadal się rozwijała, a jej liczebność nie będzie rosła, ponieważ w jednym z leśnictw w obrębie Przemków zaobserwowano norę wilków.

MONITORING ROŚLIN I NOWE STANOWISKA ROŚLIN RZADKICH I CHRONIONYCH

Nadleśnictwo Przemków od 2004 roku wprowadziło obowiązek prowadzenia stałej inwentaryzacji przyrodniczej – ciągłej aktualizacji danych na temat bogactwa przyrodniczego występującego na terenie nadleśnictwa (Zarządzenie nr 20 Nadleśniczego Nadleśnictwa Przemków z dnia 20.12.2004 r. – nieobowiązujące od 01.08.2009 r. oraz Zarządzeniem nr 4/2009 Nadleśniczego Nadleśnictwa Przemków z 30.07.2009 r.).

Leśniczowie zobowiązani zostali do monitorowania, istniejących form ochrony przyrody, oraz zgłaszania nowych stanowisk roślin i zwierząt. Nowo zinwentaryzowane stanowiska odnotowywane były w Kronice Programu Ochrony Przyrody.

W minionym dziesięcioleciu zinwentaryzowano nowe stanowiska np. **Jęczyznika zwyczajnego** (*Phyllitis scolopendrium*), **Pływacza** (*Ulricularia*), **Ciemniźnicy zielonej** (*Veratrum lobelianum*), **Orlika pospolitego** (*Aquilegia vulgaris* L.), **Widlicza spłaszczonego** (*Diphysastrum complanatum*), **Pomocnika baldaszkowego** (*Chimaphila umbellata*).

PARK KRAJOBRAZOWY

Na terenie nadleśnictwa znajdował się główny trzon **Przemkowskiego Parku Krajobrazowego** utworzonego rozporządzeniem Wojewody Legnickiego z dnia 7 czerwca 1997 roku. Na terenie parku znajdują się jedne z największych obszarów wrzosowisk w Polsce. Do ciekawostek należą występujące w parku wydmy oraz dawny poradziecki bunkier. Do najcenniejszych gatunków flory występującej na terenie Parku należy: bagno zwyczajne, welnianka pochwowata, widłak cyprysowaty, żurawina błotna i żurawina drobnolistna oraz rosiczka okrągłolistna i rosiczka pośrednia.

LASY HCVF

Nadleśnictwo Przemków nawiązując do zasad, kryteriów oraz wskaźników dobrej gospodarki leśnej w ramach certyfikacji FSC powołało **Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF- High Conservation Value Forests)**, których celem jest identyfikacja, ochrona i zachowanie lasów cennych przyrodniczo.

Kategorie lasów HCVF wyznaczonych w Nadleśnictwie Przemków:

HCVF 1- Lasy posiadające globalne, regionalne lub narodowe znaczenie pod względem koncentracji wartości biologicznych, do których zaliczono:

HCVF 1.1. Obszary chronione:

1.1.1. Lasy w rezerwach przyrody, przeznaczone wyłącznie do ochrony przyrody, bez kompromisu z potrzebami gospodarki – powierzchnia 296,70 ha.

1.1.2. Lasy w parkach krajobrazowych, w których celem jest zachowanie wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych w warunkach racjonalnej gospodarki –powierzchnia 11783,76 ha.

HCVF 1.2. Ostoje zagrożonych i ginących gatunków - łączna powierzchnia 2608,54

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

ha.

HCVF 2- Kompleksy leśne odgrywające znaczącą rolę w krajobrazie, w skali krajowej, makroregionalnej lub globalnej:

2.1. Kompleksy leśne - funkcja krajobrazowa – łączna powierzchnia 13740,78 ha.

HCVF 3- Obszary obejmujące rzadkie, ginące lub zagrożone ekosystemy łączna powierzchnia, w tym:

HCVF 3.2. Ekosystemy rzadkie i zagrożone w skali Europy – łączna powierzchnia 356,53 ha.

HCVF 4- Lasy pełniące funkcje w sytuacjach krytycznych, w tym:

HCVF 4.1. Lasy wodochronne – łączna powierzchnia 1333,08 ha.

HCVF 6- Lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności – łączna powierzchnia 311,09 ha.

EKOSYSTEMY REPREZENTATYWNE

W minionym dziesięcioleciu wytypowane zostały Ekosystemy reprezentatywne, zwane także ekosystemami referencyjnymi, czyli obszary, na których nie prowadzi się działań gospodarczych w celu zachowania i obserwowania przebiegu naturalnych procesów ekologicznych w nich zachodzących.

W Nadleśnictwie Przemków powierzchnia łączna tych ekosystemów wynosiła 522,67 ha (stan na 31.12.2013r.), co stanowi około 5 % powierzchni leśnej Nadleśnictwa Przemków.

Informacja o tym, czy dane ekosystem zaliczony jest do tej grupy zawarta jest w opisie taksacyjnym, ponadto powierzchnie te zaznaczone są na mapach przeglądowych poszczególnych leśnictw.

Należy również dodać, że łączna powierzchnia ekosystemów reprezentatywnych nie jest wartością stałą – raz w roku dokonywana jest weryfikacja danych, w związku z czym podane wyżej wielkości mogą ulegać zmianie.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

IX. Wyniki gospodarki łowieckiej

Na terenie Nadleśnictwa Przemków znajdują się 4 obwody łowieckie. Obwody są dzierżawione przez koła łowieckie.

Nr obwodu	Koło łowieckie	Kategoria obwodu łowieckiego	Powierzchnia obwodu łowieckiego [ha]	w tym	
				Powierzchnia gruntów leśnych [ha]	Powierzchnia gruntów administrowanych przez gminy [ha]
28	„Sep”	Sredni	2 313	690	1 623
52	„Wilk”	Sredni	4 512	4 250	262
53	„Lesnik”	Słaby	4 071	3 759	312
54	„Darz Bór”	Sredni	3 594	1 668	1 926
Razem nadleśnictwo			14 490	10 367	4 123

Tabela 33. Podział na obwody łowieckie.

Stan zagospodarowania obwodów łowieckich na terenie nadleśnictwa na dzień 01.04.2013 r.

Nr obwodu	Paśniki [szt.]	Ambony [szt.]	Lizawki [szt.]	Poletka łowieckie [ha]	Pasy zaporowe [szt./km]	Łąki śródleśne [ha]
28	7	26	40	5,30	0	0
52	17	40	80	4,50	2/0,60	8,50
53	13	110	120	4,85	6/1,20	2,00
54	18	47	60	5,00	4/2,50	1,00
Razem	55	223	300	19,65	12/4,30	11,50

Tabela 34. Stan zagospodarowania obwodów łowieckich.

Gospodarka łowiecka prowadzona jest na podstawie Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego dla Rejonu Hodowlanego nr II Bory Dolnośląskie Północno-Wschodnie.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

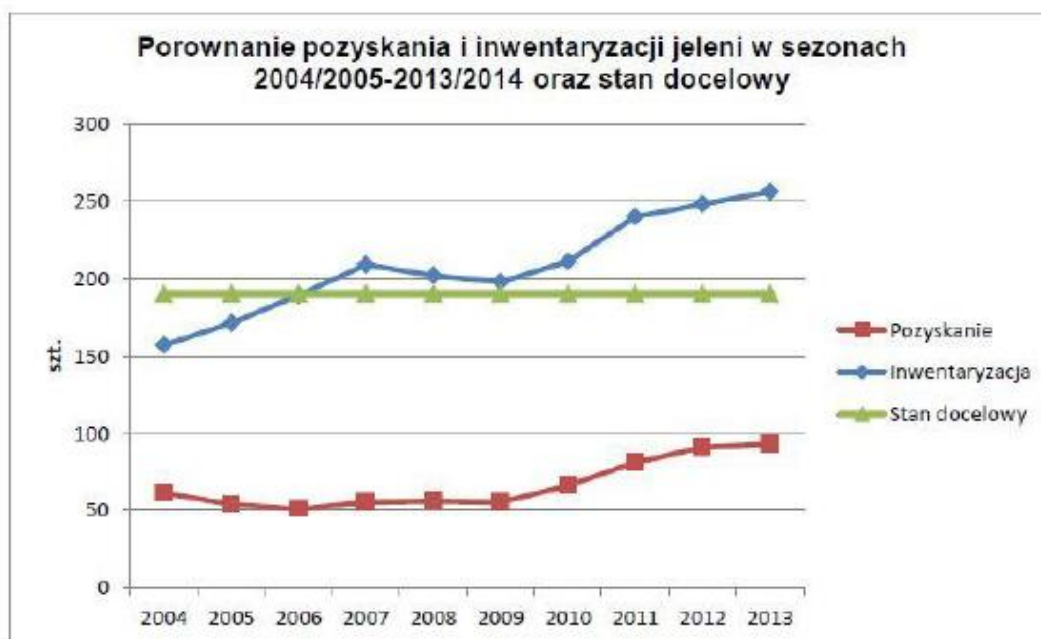
„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Stany inwentaryzacyjne zwierzyny i pozyskania przedstawia poniższa tabela wraz z wykresami.

Sezon łowiecki	Inwentaryzacja				Pozyskanie			
	Jeleń	Sama	Dzik	Lis	Jeleń	Sama	Dzik	Lis
2004/2005	157	444	126	90	61	89	82	62
2005/2006	171	501	144	101	54	111	83	58
2006/2007	189	609	126	84	51	112	52	54
2007/2008	209	500	129	89	55	108	91	78
2008/2009	202	559	143	89	56	123	112	61
2009/2010	198	542	166	74	55	112	107	88
2010/2011	211	519	149	89	66	88	95	35
2011/2012	240	477	161	96	81	90	102	40
2012/2013	248	441	165	99	91	105	117	60
2013/2014	256	434	170	81	93*	100*	174*	100*
Razem	2 081	5 026	1 479	892	663	1 038	1 015	636

*Przewidywane pozyskanie w sezonie 2013/2014.

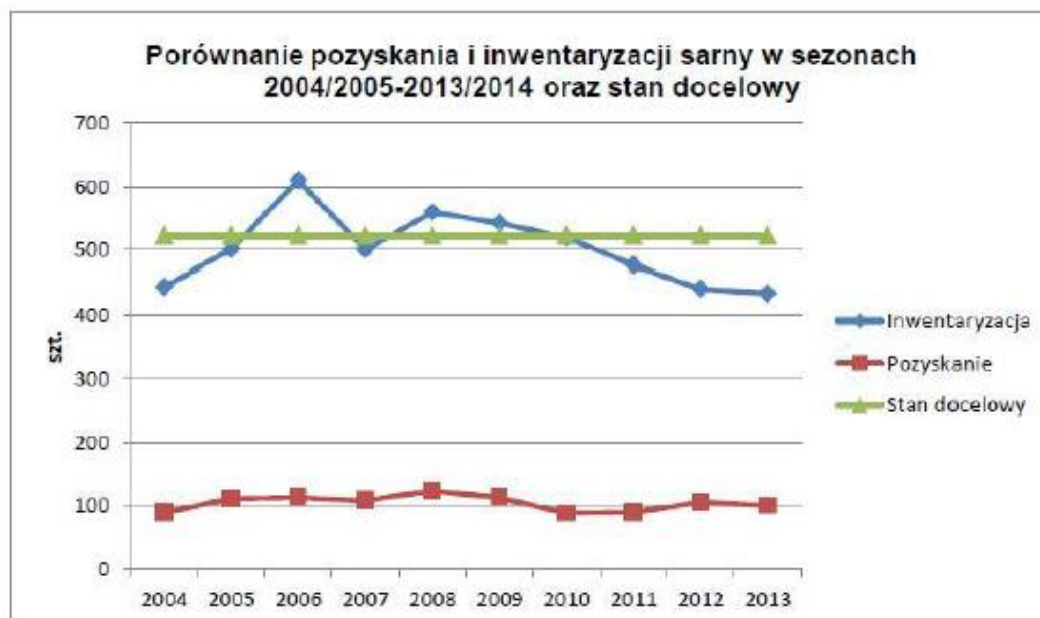
Tabela 35. Porównanie inwentaryzacji i pozyskania zwierzyny grubej i lisa w sezonach łowieckich 2004/2005 - 2013/2014.

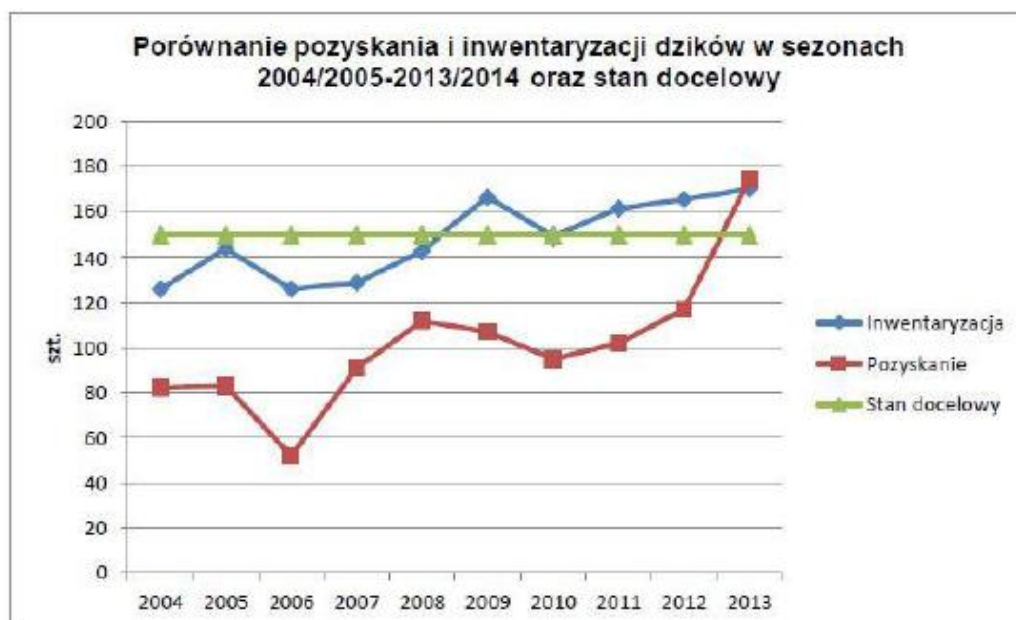
Wykres 41. Porównanie pozyskania i inwentaryzacji jeleni w sezonach 2004/2005 – 2013/2014.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wykres 42. Porównanie pozyskania i inwentaryzacji sarny w sezonach 2004/2005 – 2013/2014.

Wykres 43. Porównanie pozyskania i inwentaryzacji dzików w sezonach 2004/2005 – 2013/2014.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

Wykres 44. Porównanie pozyskania i inwentaryzacji lisów w sezonach 2004/2005 – 2013/2014.

Stan zwierzyny z ostatniego roku z planem docelowym na 2017 rok.

Gatunek zwierzyny	Szacowana liczebność zwierzyny na dzień 10.03.2013 r.	Docelowa liczebność zwierzyny na dzień 15.03.2017 r.
Jeleń	256	190
Sama	434	522
Dzik	170	150
Lis	81	32
Jenot	21	10
Borsuk	18	11
Kuna leśna	33	23
Kuna domowa	13	27
Norka ameryk.	15	20
Tchórz zwyczajny	14	5
Piżmak	10	30
Zając	157	219
Bażant	10	350
Kuropatwa	67	360

Tabela 36. Stan ilościowy zwierzyny wg inwentaryzacji przeprowadzony na dzień 10.03.2013 r. w kontekście docelowych stanów zwierzyny.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

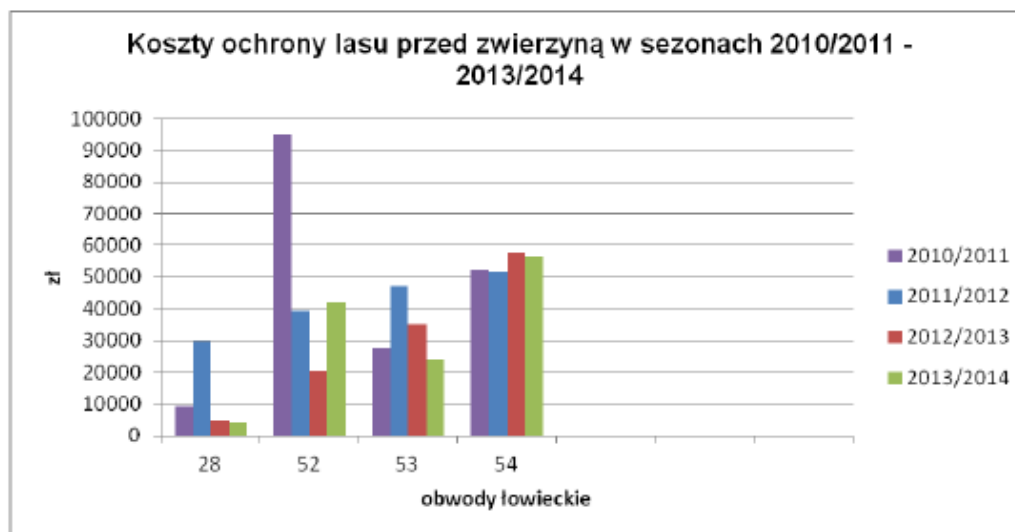
W odniesieniu do niskiego stanu liczebności zająca i kuraków polnych nie jest możliwe ich zwiększenie do poziomu stanu docelowego ze względu na niesprzyjające warunki bytowania spowodowane dużym arealem ugorów na gruntach rolnych oraz wysoką liczebnością drapieżników.

Koszty ochrony lasu przed zwierzyną, tj. gradzeń, zakładania osłonek i zabezpieczania chemicznego za ostatnie cztery sezony łowieckie (2010/2011 - 2013/2014) przedstawiają się następująco:

Nr obwodu	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
	Koszt [zł]			
28	9 220,98	29 664,42	4 803,41	4 100,56*
52	95 093,20	39 377,14	20 491,53	42 081,23*
53	27 507,22	46 937,86	35 189,13	23 751,00*
54	52 301,78	51 916,07	57 723,79	56 647,63*
Razem	184 123,18	167 895,49	118 207,86	126 580,42*

*Koszty poniesione pomiędzy 01.04.2013 a 31.12.2013.

Tabela 37. Koszty ochrony lasu przed zwierzyną w układzie obwodów łowieckich.

Wykres 45. Porównanie kosztów poniesionych na ochronę lasu przed zwierzyną.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

„Analiza gospodarki leśnej Nadleśnictwa Przemków w okresie 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu
referat Nadleśniczego na Naradę Techniczno Gospodarczą”

X. Zagospodarowanie turystyczne

Lasy Nadleśnictwa Przemków położone są z dala od dużych aglomeracji miejskich, w związku z czym zwiększone natężenie ruchu w obszarach leśnych obserwuje się jedynie w okresie zbioru jagód i grzybów, które występują obficie na całym terenie nadleśnictwa.

Aby ograniczyć wjazd osób postronnych do lasu, w 2010 r. w leśnictwie Przemków w oddziale 301 c powstało przy jednym z ważniejszych szlaków komunikacyjnych miejsce postoju pojazdów. Miejsce postoju usytuowane jest w niedalekiej odległości od szlaków turystycznych, umożliwia ono pozostawienie kilku samochodów osobowych oraz posiada miejsce do przygotowania posiłku (ławki i stoły).

Przemków, dnia 10 lutego 2014

.....

**II.2 KOREFERAT BULIGL O/BRZEG DO „ANALIZY GOSPODARKI PRZESZŁEJ” NADLEŚNICZEGO
NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW**

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH WE WROCŁAWIU

**PROJEKT PLANU URZĄDZENIA LASU
DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW**

na okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2023 r.

**KOREFERAT
DO ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ W LATACH 2004-2013**

Koreferat opracował:
Kierownik Brygady Urządzania Lasu

.....
mgr inż. Bogusław Kowalczyk

Sprawdził:
Zastępca Dyrektora Oddziału

.....
mgr inż. Marek Matyjaszczyk

sekretariat@brzeg.bulig.pl

www.brzeg.bulig.pl

Akceptuje:

Dyrektor Oddziału

.....
mgr inż. Janusz Bańkowski

BRZEG 2014

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

I STAN POSIADANIA

Przedstawione w "Analizie gospodarki przeszłej" dane dotyczące stanu posiadania uwzględniają grunty będące we współwłasności (0,6506 ha). W zestawieniach PUL nie ujmowano tych powierzchni. Wprowadzono je jedynie do opisów taksacyjnych, jako ostatnie wydzielenia w oddziałach i odznaczono specjalnie na mapach.

Zaistniała różnica w powierzchni nadleśnictwa przedstawiona w "Analizie gospodarki przeszłej" a zestawieniach PUL wynika z zawartej w powierzchni współwłasności (łącznie powierzchnia 0,6506 ha) w udziale poszczególnych działkach wynoszącą 0,1386 ha.

Tabela 1. WYKAZ WSPÓŁWŁASNOŚCI W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Nr działki	Adres leśny	Rodzaj pow.	Pow.	Współudział	Pow. zredukowana udziałem
272/7	13-32-1-03-4 -ix -00	BUD INNE	0,41	150/1000	0,0611
272/7	13-32-1-03-4 -jx -00	R	0,03	150/1000	0,0045
278/21	13-32-1-02-18A -y -00	BUD INNE	0,21	3429/10000	0,0730
Razem			0,65	-	0,1386

Różnica w powierzchni nadleśnictwa Przemków, wg tabeli I i opisów taksacyjnych wynika z założeń dotyczących sposobu rozliczania powierzchni ewidencyjnej, a następnie sposobu przenoszenia jej do opisów taksacyjnych. Dla nadleśnictwa różnica powierzchni wg tabeli I i opisów taksacyjnych wynosi – 0,1880 ha.

Powierzchnię gruntów nadleśnictwa Przemków, na podstawie syntetycznego zestawienia wielkości zawartych w opisie taksacyjnym lasu i porównanie ich z danymi z Tabeli I przedstawiono poniżej.

Tabela 2. POWIERZCHNIA GRUNTÓW, WG GRUP UŻYTKÓW - ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE, WG DANYCH Z EWIDENCJI GRUNTÓW I PLANU U.L., DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Lp.	Rodzaj powierzchni	Obręb leśny		Nadleśnictwo
		Przemków	Żuków	
<i>powierzchnia - ha</i>				
1	2	3	4	5
1	wg Tabeli I	12091,7194	2664,9328	14756,6520
	wg opisów taksacyjnych	12091,77	2665,07	14756,84
	różnica	0,0508	0,1374	0,1880

II PORÓWNANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH NA UBIEGŁE DZIEŚIĘCIOLECIE Z ICH WYKONANIEM

Zagadnienia dotyczące wykonania zaplanowanych zadań gospodarczych w nadleśnictwie Przemków zostały omówione w referacie przez Nadleśniczego. BULiGL Oddział w Brzegu nie wnosi uwag do tego rozdziału.

III OCENA WPŁYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW GOSPODARCZYCH NA STAN LASU

III.1 PORÓWNANIE POW. LEŚNEJ I ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PUL

Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych rewizjach PUL wykazała wzrost powierzchni leśna w porównaniu z poprzednią rewizją o 0,60% z tytułu zalesień gruntów w minionym okresie gospodarczym oraz zmianami rodzaju użytków na leśne oraz wzrost zapasu miąższości w porównaniu z poprzednią rewizją o 14,6%.

III.2 OMÓWIENIE WPŁYWU GOSPODARKI PRZESZŁEJ, NA JAKOŚĆ UPRAW I MŁODNIKÓW

Wyniki oceny upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych, przeprowadzonej w trakcie terenowych prac urzędniowych przedstawia tabela nr XI zamieszczona w referacie Nadleśniczego. Ocenę przeprowadzono w oparciu o typy drzewostanów oraz składy gatunkowe upraw obowiązujące w pul IV rewizji.

Należy uznać, że uprawy zakładane przez nadleśnictwo są zgodne ze składem pożądanym. Rozmiar powierzchniowy upraw niezgodnych ze składem pożądanym (6,13 ha pow. upraw) na danym siedlisku jest znikomy. Upraw przypadłych nie stwierdzono.

Dla uzupełnienia działań Nadleśnictwa w minionym okresie gospodarczym, w zakresie hodowli lasu, przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej rozliczenie powierzchni drzewostanów w KO, KDO, drzewostanów źle produkujących, oraz zrębów zaewidencjonowanych wg stanu na 1.01.2004r.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

Tabela 3. PORÓWNANIE WYBRANYCH RODZAJÓW POWIERZCHNI W IV I V REWIZJI PUL

Aktualnie zaliczona powierzchnia		Rodzaj powierzchni – pow. (ha)					
		KO	KDO	sukcesja	halizny i płazowiny	zręby	negatywy
Nadleśnictwo Przemków							
stan na 1.01.2004r.		149,64	57,13	636,39	2,70	138,55	11,87
Stan na 01.01.2014r.	Uprawy i młodniki	131,30	42,13	-	1,93	138,55	9,71
	Zręby	-	-	-	-	-	2,60
	Naturalna sukcesja	-	-	199,49	0,77	-	-
	KO	13,61	15,03	-	-	-	-
	KDO	-	-	-	-	-	-
	Drzewostan	4,73	-	78,35	-	-	-
	Gruntu objęte szczególnymi formami ochrony	-	-	358,55	-	-	-

Drzewostany w KO

Wg stanu na 01.01.2004r. drzewostany o strukturze KO liczyły 149,64 ha.

Obecny ich stan to:

- 88% powierzchni stanowią uprawy i młodniki,
- 9% powierzchni pozostaje w drzewostanie o strukturze KO,
- 3% powierzchni powróciło do drzewostanu o strukturze jednopiętrowej.

Drzewostany w KDO

Wg stanu na 01.01.2004r. drzewostany o strukturze KDO liczyły 57,13 ha.

Obecny ich stan to:

- 74% powierzchni stanowią uprawy i młodniki,
- 26% powierzchni przeszło w drzewostany o strukturze KO.

Sukcesja

Wg stanu na 01.01.2004r. liczyły powierzchnię 636,39 ha. Obecny ich stan to:

- 57% powierzchni stanowią grunty objęte szczególnymi formami ochrony,
- 31% powierzchni stanowią grunty w przeznaczone do naturalnej sukcesji,
- 12% powierzchni stanowią drzewostany.

Halizny i płazowiny

Wg stanu na 01.01.2004r. liczyły powierzchnię 2,70 ha. Obecny ich stan to:

- 71% powierzchni stanowią uprawy i młodniki,
- 29% powierzchni stanowią grunty w naturalnej sukcesji,

Powierzchnia zrębów licząca na 01.01.2004r. 138,55 ha została w całości odnowiona i obecnie są to uprawy bądź młodniki.

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

Drzewostany źle produkujące (negatywy) wg stanu na 01.01.2004r. zarejestrowano na powierzchni 11,87 ha. Obecny ich stan to:

- 82% powierzchni stanowią uprawy i młodniki,
- 22% powierzchni stanowią zręby.

III.3 OMÓWIENIE WPŁYWU GOSPODARKI PRZESZŁEJ NA SKŁAD GATUNKOWY

DRZEWOSTANÓW

Tabela 4. ANALIZA MŁODEGO POKOLENIA

Młode pokolenia (pow. zredukowana)				
Obwód Nadleśnictwo	Podrosty	Podrosty IIp	Podsadzenia	Naloty
Przemków	202,08	4,16	40,86	3,88
Żuków	70,62	1,00	44,72	5,33
Nadleśnictwo	272,70	5,16	85,58	9,21

Warstwą dominującą z opisanym młodym pokoleniem jest podrost, zinwentaryzowany na powierzchni 272,70 ha (73,2% powierzchni młodego pokolenia) oraz podsadzenia 85,58 ha (23,0%). Dane te pokazują pozytywną tendencję urozmaicania składów gatunkowych drzewostanów przez umiejętne prowadzenie gospodarki leśnej.

III.4 NASIENICTWO I SELEKCJA

Zagadnienia dotyczące nasiennictwa, selekcji i gospodarki szkółkarskiej nadleśnictwa zostały omówione przez Nadleśniczego w "Analizie gospodarki przeszłej".

Wszystkie drzewa mateczne, wyłączone drzewostany nasienne, drzewostany zachowawcze oraz gospodarcze drzewostany nasienne zostały przyjęte zgodnie z przedstawionymi przez nadleśnictwo wykazami.

Różnica pomiędzy przedstawionych w "Analizie gospodarki przeszłej" danymi dotyczące bloków upraw pochodnych i gospodarczych drzewostanów nasiennych, a danymi w zestawieniach PUL wynika z tytułu prowadzonej przez nadleśnictwo planowej gospodarki leśnej oraz zmian granic wydzieleni leśnych przeprowadzonych na podstawie aktualnej ortofotomamy dla nadleśnictwa Przemków. W wyniku tego w porozumieniu z nadleśnictwem ponownie rozliczono powierzchnię zgodnej ze jej stanem faktycznym na gruncie.

III.5 ROZMIAR SZKÓD W LASACH SPOWODOWANYCH PRZEZ CZYNNIKI BIOTYCZNE, ABIOTYCZNE I ANTROPOGENICZNE Z UWZGLĘDNIENIEM LOKALIZACJI I PRZYCZYN

Omówienie spraw ochrony lasu oraz ochrony ppoż.

Zagadnienia dotyczące ochrony lasu w zakresie: ogólnego stanu zdrowotnego lasu, zagrożenia ze strony czynników biotycznych i abiotycznych, prowadzonych zabiegów profilaktycznych, wykonanych zabiegów zwalczających, zostały omówione w opracowanej przez Nadleśnictwo "Analizie gospodarki przeszłej".

W referacie BULiGL przedstawiono kierunkowe wytyczne w zakresie działań z ochrony przeciwpożarowej i ochrony lasu.

III.6 OCENA WYKONANIA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY

Zagadnienia dotyczące ochrony przyrody w nadleśnictwie Przemków zostały omówione zarówno przez Nadleśniczego w "Analizie gospodarki przeszłej" oraz przez BULiGL, w Programie Ochrony Przyrody.

II.3 REFERAT KIEROWNIKA ZOL DOTYCZĄCEGO KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU

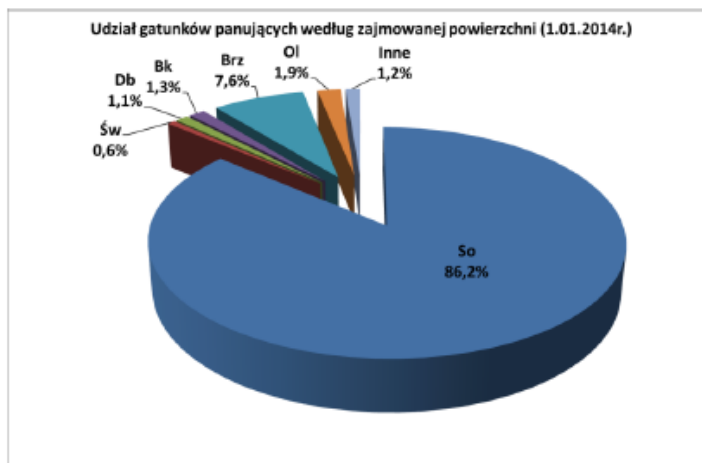
OCHRONY LASU

Hylopatologiczna charakterystyka Nadleśnictwa Przemków oraz wskazania w zakresie ochrony lasu

Informacja Zespołu Ochrony Lasu we Wrocławiu
sporządzona na potrzeby opracowania Planu Urządzania Lasu
Nadleśnictwa Przemków na lata 2014-2023

I. Hylopatologiczna charakterystyka stanu lasu

1. Lasy Nadleśnictwa Przemków tworzą drzewostany, w których składach gatunkowych dominuje sosna (→ 86,2 %) i brzoza (→ 7,6 %). Pozostałe, o znacznie mniejszym udziale to: olsza (→ 1,9 %), buk (→ 1,3 %), dąb (→ 1,1 %), świerk (→ 0,6 %), oraz inne gatunki, łącznie około (→ 1,2 %).

2. W powierzchni leśnej przeważają siedliska borowe → 92 %; siedliska lasowe stanowią 7%; olsy → 1 %.

Typ siedliskowy	Powierzchnia w ha	%
BMb	4,82	
BMśw	4856,79	36
BMw	986,91	7
Bśw	6613,57	48
Bw	49,28	1
Siedliska borowe	12511,37	92
LMb	54,20	1
LMśw	403,19	3
Lśw	158,48	1
Lw	286,94	2
Siedliska lasowe	902,81	7
OI	23,84	1
Olsy	23,84	1
Ogółem	13438,02	100,00

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

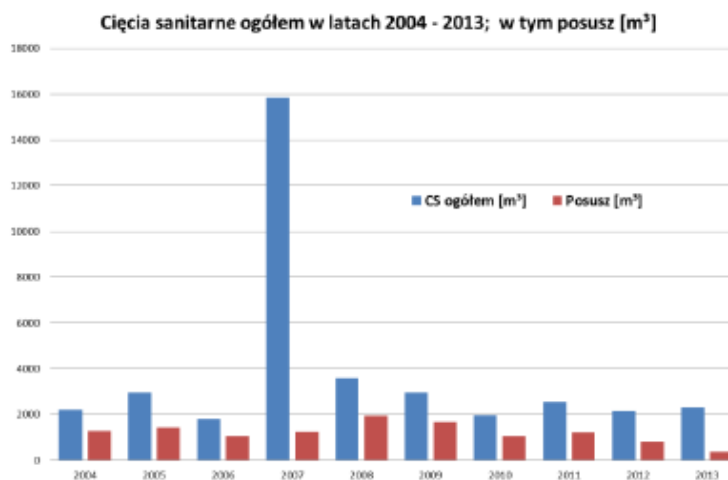
2

3. Udział siedlisk wilgotnych stanowi 12 %. Parametry drzewostanów, przeciętne: zasobność → 176 m³/ha; wiek → 50 lat. Powierzchnia leśna zalesiona (stan na 01.01.2014) → 12 939 ha, w tym pow. drzewostanów ≥ II kl. wieku → 11 141 ha. Tereny leśne nadleśnictwa zaliczone do I strefy uszkodzeń przemysłowych zajmują powierzchnię 13 759,21 ha.

4. Nadleśnictwo Przemków obejmuje obszar leśny o słabym zagrożeniu występowania znaczniejszych szkód atmosferycznych w drzewostanach. Od roku 2004 poważniejsze wiatrolomowe szkody atmosferyczne w nadleśnictwie miały miejsce w roku 2007 w wyniku huraganu Cyryl (→ 14,6 tys. m³). Cięcia sanitarne w ramach usuwania złomów i wywrotów w latach 2004-2013 przedstawiały się następująco:

5. Poza szkodami atmosferycznymi, dodatkowym i ważnym, także w zakresie wielkości, powodem prowadzenia cięć sanitarnych w Nadleśnictwie Przemków, pozostaje bieżące usuwanie wydzielającego się posuszu - jako nieodzownego zabiegu w utrzymywaniu odpowiedniego stanu higieny lasu. Szczególnie zauważalne wzmożenie wydzielania się posuszu w 2008 r. wystąpiło jako następstwo szkód od huraganu Cyryl z 2007 r.

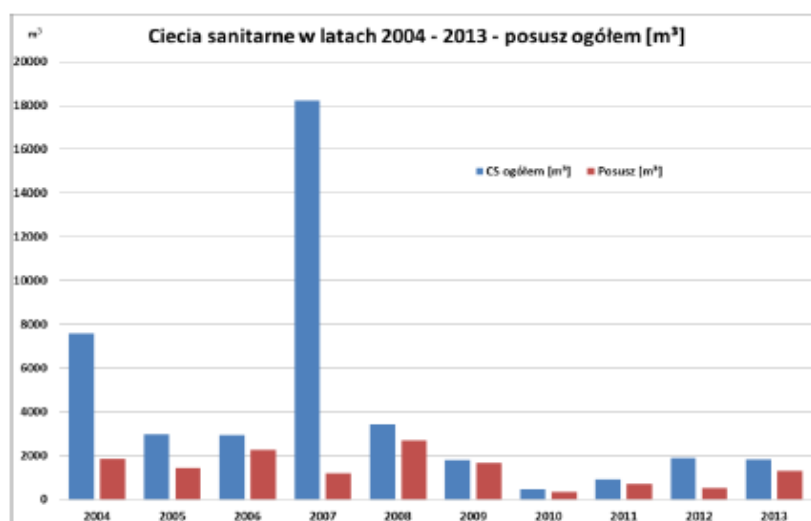
Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

3

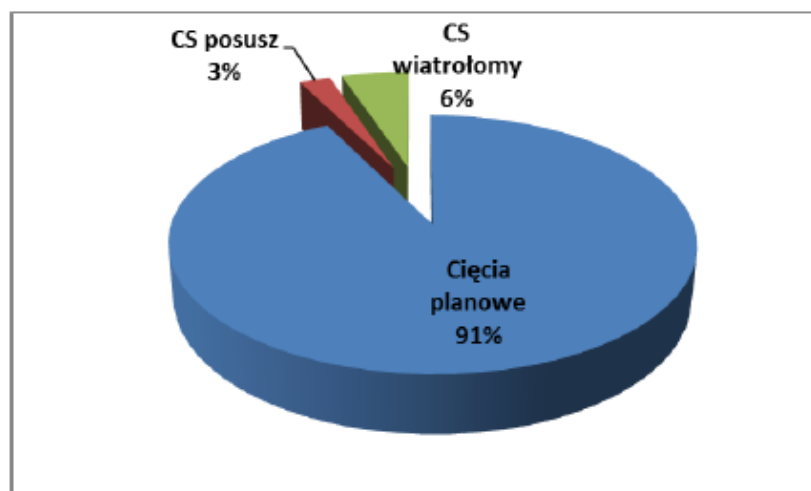
6. W wyniku całości zjawisk szkodliwych, jakie na obszarze i w drzewostanach Nadleśnictwa Przemków wystąpiły w latach 2004-2013, masa wyrobionych z przyczyn zdrowotno-sanitarnych wiatrołomów oraz posuszu wyniosła łącznie 36 882 m³. Wielkość ta nie jest istotna, stanowi bowiem 8 % udział w pozyskanej masie grubizny ogółem.

przy czym:

- rozmiar potrzeb wyróbki posuszu, uwarunkowanych przyczynami przyrodniczo-gospodarczymi, wyniósł 11 664 m³, tj. ok. (→ 3 % zrealizowanego rozmiaru cięć grubizny ogółem; ok. 32 % rozmiaru cięć sanitarnych); w wyrabianym posuszu dominowała So (ok. 90 %).
- rozmiar potrzeb porządkowania skutków szkód atmosferycznych w drzewostanach (→ wiatro- i śniegołomów) wyniósł 25 218 m³ (→ 6 % zrealizowanego rozmiaru cięć grubizny ogółem; 68 % cięć sanitarnych)

7. W świetle powyższego, potrzeby podejmowania wymuszonych cięć sanitarnych w Nadleśnictwie Przemków w latach 2004-2013 determinowane były nade wszystko szkodami pochodzenia atmosferycznego (diagram), a ich rozmiar, z przeciętną roczną masą ~ 3,7 tys. m³ nie miał istotnego znaczenia w ramach realizowanej gospodarki leśnej.

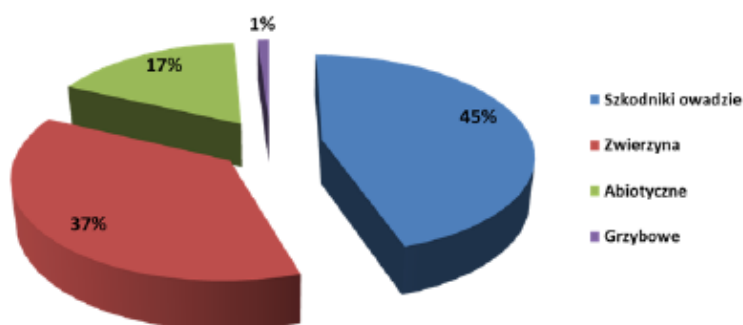
Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

4

8. Rozmiar uwarunkowanych przyczynami przyrodniczo-gospodarczymi potrzeb usuwania posuszu, z masą kształtującą się na poziomie ~ 1,2 tys. m³ rocznie, jest rozmiarem równie mało istotnym. Intensywność wydzielania i wyróbki posuszu w Nadleśnictwie Przemków w latach 2004-2013 mieściła się w granicach 0,03-0,14 m³/ha/rok; tj. przeciętnie: 0,09 m³/ha/rok. Parametr ten wskazuje równocześnie, iż poziom naturalnego ubytku przyrostu zasobów drzewnych nadleśnictwa latach 2004-2013 z tytułu wydzielania się posuszu wynosił ok. 1,7 %.

9. Rozpatrując udział poszczególnych grup czynników szkodliwych w ogólnej powierzchni ich występowania zarejestrowanego w Nadleśnictwie Przemków w latach 2004-2013, stwierdza się, że najczęściej były to szkodliwe owady (→ 45 %), roślinożerne ssaki (→ 37 %), czynniki abiotyczne (→ 17 %) i patogeny grzybowe (→ 1 %) (diagram).

Udział czynników szkodliwych w powierzchni uszkodzonej w latach 2004 - 2013

10. Szkodniki owadzie w ubiegłym dziesięcioleciu, zarejestrowano na pow. 6 543 ha, tj. przeciętnie na 654 ha w roku. Średniorocznie 3 % powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa jest w stopniu istotnym gospodarczo uszkodzone przez szkodniki. Mogą one lokalnie stanowić istotną przyczynę kształtowania predyspozycji chorobowych i obniżania stanu zdrowotno-sanitarnego drzewostanów i stymulować zamieranie drzew i wydzielanie posuszu.

11. Ostatni zabieg lotniczy na terenie Nadleśnictwa wykonano w 2013 r. Ograniczono występowanie barczatki sosnowki i brudnicy mniszki w drzewostanach sosnowych, na powierzchni 1460 ha. Wykonywane zabiegi ograniczają populację foliofagów na wybranych powierzchniach oraz służą wzmocnieniu procesów regeneracyjnych.

12. Wśród patogenów grzybowych większe arealy rejestrowanych w tym okresie uszkodzeń dotyczą wystąpienia szarej pleśni, zamierania drzew gatunków liściastych olszy, oraz opieńkowej zgnilizny korzeni i huby sosny (tabela).

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

5

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Razem
Pasożytnicza zgorzel siewek gatunków:	0,68			0,38	0,46	0,02		0,16	0,19		1,89
w tym iglaste	0,38			0,38	0,46	0,02		0,16			1,40
w tym liściaste	0,30								0,19		0,49
Szara pleśń				73,46							73,46
Osutki sosny			3,00			0,28	2,90	2,30	0,16		8,64
Osutki modrzewia					0,03		0,01				0,04
Osutki innych gatunków:*				0,08							0,08
Rdze na igłach/liściach	0,24			0,84	0,11		0,22		0,22	0,11	1,74
Mączniak dębu	0,42				0,28				0,11	0,11	0,92
Zamieranie pędów sosny					0,02						0,02
Zamieranie olszy		30,00									30,00
Opieńkowa zgnilizna korzeni	30,00										30,00
Huba sosny		50,00									50,00
											196,79

13. Z zespołu czynników abiotycznych w warunkach Nadleśnictwa Przemków najważniejszymi czynnikami szkodliwymi są wiatry oraz zakłócenia stosunków wodnych. Razem w latach 2004-2013 uszkodzenia od czynników abiotycznych wystąpiły na powierzchni 2472 ha, co stanowi 19 % powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa.

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Razem
a) zakłócenia stosunków wodnych	150,00	55,57	310,80	0,51	7,84		0,10	17,92		0,05	542,79
– podtopienia i zalania		1,27		0,01			0,10	17,55		0,05	18,98
– obniżenie poziomu wód, susza	150,00	54,30	310,80	0,50	7,84			0,37			523,81
b) niskie i wysokie temperatury:	20,00	5,02	300,00	0,07	0,11			18,54	0,20		343,94
– oparzenia (zgorzel słoneczna)	19,00	4,42	300,00	0,07	0,11				0,09		323,69
– zmrózenia, zwarzenia	1,00	0,60						18,54	0,11		20,25
c) wiatr	75,00	279,00									354,00
d) śnieg		150,00					0,17	1,35			151,52
e) grad									70,93		70,93
f) pożar	100,14	2,25	10,54	0,27	1,67	2,55	1,45	3,32		0,29	122,48
											2472,39

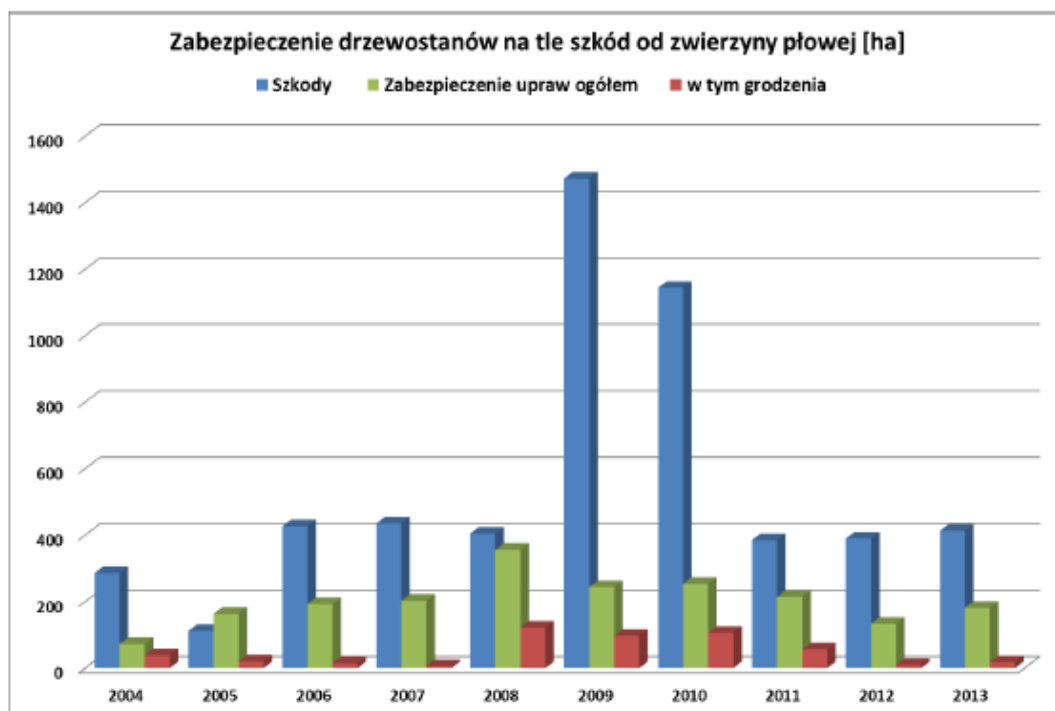
14. Ogółem w latach 2004-2013 uszkodzenia od czynników abiotycznych i patogenów grzybowych, wg wykazów ujętych w Formularzu nr 4 Instrukcji O.L., zarejestrowano na pow. 2 669 ha, tj. przeciętnie na 267 ha w roku. Oznacza to że średniorocznie 2 % powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa jest w stopniu istotnym gospodarczo uszkodzone przez czynniki abiotyczne i biotyczne.

15. Ważnym czynnikiem szkodliwym, będącym powodem powstawania w Nadleśnictwie Przemków istotniejszych uszkodzeń drzew i sadzonek jest zwierzyna płowa. W latach 2004-2013 powierzchnia rejestrowanych uszkodzeń upraw i młodników od jeleniowatych (szkody istotniejsze, >20%) wynosiła średniorocznie 547 ha. Wobec jeleniowatych nadleśnictwo podejmowało w okresie lat 2004-2013 zabiegi profilaktyczno-ograniczające na łącznej powierzchni 2014 (grodzenie 489 ha oraz zabezpieczanie upraw 1525 ha).

Gatunki szkodników	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Razem
Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	286	112	427	435	405	1473	1144	385	390	413	5470

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

6

16. Dokonując finalnej oceny istotności problematyki ochrony lasu w Nadleśnictwie Przemków wg miary udziału powierzchni drzewostanów z zarejestrowanym występowaniem szkodliwych czynników biotycznych i abiotycznych oraz notowanymi uszkodzeniami od tych czynników, odnoszonej do całej powierzchni leśnej nadleśnictwa, który to wskaźnik na przestrzeni lat 2004-2013 kształtował się średniorocznie na poziomie ~11% (→ 1468 ha/rok), oraz mierzonej natężeniem potrzeb wykonywania w tym okresie wymuszonych cięć sanitarnych, których to wielkość sięgnęła 11 % rozmiaru pozyskania grubizny ogółem, należy ocenić, że występowanie szkód w Nadleśnictwie Przemków, w ostatnim dziesięcioleciu miało istotne znaczenie.

I. Wskazania w zakresie ochrony lasu

Podstawowe wskazania w zakresie ochrony lasu dla Nadleśnictwa Przemków wynikają z aktualnego stanu lasu nadleśnictwa i z potrzeb realizowania obligatoryjnych regulacji Instrukcji Ochrony Lasu. To czynności związane z monitorowaniem stanu lasu oraz z podejmowaniem koniecznych zabiegów profilaktycznych i ochronnych:

Monitorowanie stanu lasu

1. Wykonywanie rutynowych, corocznych kontroli zagrożenia lasu przez owady:
 - kontrola występowania brudnicy mniszki;
 - jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny (wg kryteriów); uwzględniających ogniska gradacyjne
 - kontrola występowania szkodników korzeni;
2. Wykonywanie doraźnych ocen zagrożenia lasu przez owady foliofagiczne w przypadku wystąpienia defoliacji drzew powyżej 60% (→ formularz 12 I.O.L).
3. Prowadzenie kontroli występowania szeliniaka w nowozakładanych uprawach sosny i modrzewia w obszarach rejestrowania szkód od owada.
4. Rejestrowanie zdarzeń związanych z występowaniem szkodników lasu i uszkodzeń przewidzianych odnotowywaniu w formularzu 3 I.O.L.
5. Wykonywanie rutynowych, corocznych kontroli zagrożenia lasu przez grzyby patogeniczne i czynniki abiotyczne; dokonywanie możliwie najpełniejszej, faktycznej diagnozy zagrożenia lasu przez te czynniki szkodotwórcze; rejestracja wyników ocen w formularzu 4 I.O.L.
6. Wykonywanie rutynowych, corocznych kontroli zagrożenia lasu przez roślinożerne ssaki.
7. Sygnalizowanie do ZOL uszkodzeń i zjawisk chorobowych wymagających rozpoznania.

Zabiegi profilaktyczne i ochronne

1. Utrzymywanie higieny sanitarnej lasu. Porządkowanie drzewostanów z powstających wiatrołomów i wydzielającego się posuszu.
2. W obszarach wzmożonego występowania szeliniaka i uszkodzeń od owada podejmowanie zabiegów profilaktycznych i ograniczających. Podstawową metodą w walce z szeliniakiem stanowi profilaktyka oraz mechaniczne zabiegi ochronne. Chemiczny zabieg ograniczający to ostateczność.

Katalog zabiegów w walce z szeliniakiem jest następujący:

- *szczepienie pniaków bezpośrednio po wykonanych cięciach środkami biologicznymi do rozkładu pni drzew leśnych zawierającymi grzyb *Phlebiopsis gigantea*;*
- *stosowanie, w miarę możliwości, przelegiwania zrębów;*
- *stosowanie awansowego przygotowania gleby;*
- *wykładanie pułapek na owada (→ w celu zatrzymania nachodzących chrząszczy na świeżo zakładane uprawy pułapki należy wykładać przede wszystkim na jej obrzeżu; a w sytuacji stwierdzenia występowania chrząszczy wewnątrz uprawy dodatkowo i tam lokować pułapki);*
- *stosowanie do odnowień przede wszystkim materiału 1-rocznego; a tam gdzie to możliwe uprawy wprowadzać z siewu;*

Wyniki analizy gospodarki leśnej w minionym okresie

8

- eliminowanie błędów w sadzeniu;
 - kontrolowanie założonych upraw;
 - w sytuacji stwierdzenia silnego zagrożenia uprawy (tj. więcej jak 15 szeliniaków/pułapkę) i pojawu szkód istotnych → wykonywanie chemicznych zabiegów ograniczających.
3. Stosowanie wypraktykowanych metod ochrony nasadzeń przed uszkodzeniami od zwierzyny płowej.
 4. Wspieranie ptactwa leśnego - wywieszanie skrzynek lęgowych dla dziuplaków.
 5. Minimalizowanie szkód związanych z działaniem czynników szkodliwych poprzez zwiększanie odporności biologicznej lasu poprzez:
 - staranne wykonywanie prac związanych z zakładaniem upraw (prawidłowe sadzenie, ochrona nasadzeń),
 - dostosowanie składu gatunkowego do danego siedliska,
 - zakładanie i pielęgnowanie stref ekotonowych,
 - pozostawianie kęp starodrzewu
 - wykorzystanie metody ogniskowo-kompleksowej ochrony lasu (utrzymanie istniejących powierzchni i ewentualne zakładanie nowych)

Opracowanie:
Zespół Ochrony Lasu we Wrocławiu
/20 luty 2014 r./

KIEROWNIK
Zespołu Ochrony Lasu
we Wrocławiu
mgr inż. Jarosław Górniak

III OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA

III.1 PODSTAWY GOSPODARKI PRZYSZŁEGO OKRESU

III.1.1 CELE I ZASADY TRWALE ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ

Podstawą gospodarki przyszłego okresu jest planowanie działalności zmierzającej do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania teraz i w przyszłości, ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów.

Dla celów planowania urzędzeniowego przyjęto sześć kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej:

- kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla,
- kryterium utrzymania zdrowia i witalności ekosystemów leśnych,
- kryterium utrzymania i wzmocnienia produkcyjnych funkcji lasu,
- kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych,
- kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów,
- kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno – ekonomicznych poprzez:
 - zwiększenie udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej,
 - udostępniania lasów do celów zdrowotno – rekreacyjnych,
 - udostępniania lasów do celów dydaktycznych,
 - promocje trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

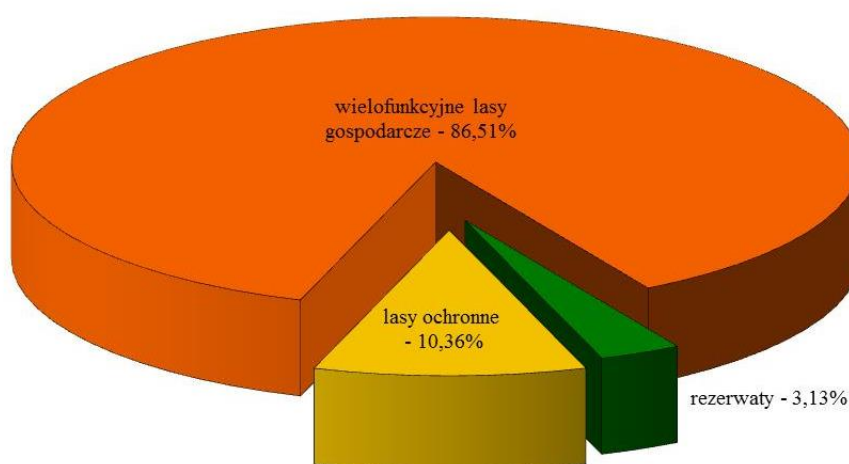
III.2 PRZYJĘTY PODZIAŁ LASU ZE WZGLĘDU NA PEŁNIONE FUNKCJE

Dla celów planowania urzędzeniowego utworzono gospodarstwa na podstawie dominującej funkcji pełnionej przez las (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych).

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 48. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI WG GŁÓWNYCH FUNKCJI LASU

Lp.	Główna funkcja lasu	Obręb Przemków		Obręb Żuków		Nadleśnictwo	
		Powierzchnia gruntów zales. i nie zales. ha / %					
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Lasy rezerwatowe	300,38	2,68	129,69	5,12	430,07	3,13
2	Lasy ochronne	1281,33	11,41	144,43	5,70	1425,76	10,36
3	Lasy gospodarcze (wielofunkcyjne)	9645,01	85,91	2258,37	89,18	11903,38	86,51
4	Razem	11226,72	100,00	2532,49	100,00	13759,21	100,00

Wykres 28. POWIERZCHNIA LEŚNA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW, WG GŁÓWNYCH FUNKCJI LASU

III.2.1.1 PODZIAŁ LASU NA GRUPY I KATEGORIE OCHRONNOŚCI

III.2.1.1.1 Lasy rezerwatowe

Tabela 49. WYKAZ POWIERZCHNI W HA REZERWATU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Nazwa rezerwatu	Leśna zal. i niezal.	Leśna zw. z gosp. leśną	Nieleśna	Ogółem
1	2	3	4	5
Buczyna Piotrowicka	166,82	3,97	0,48	171,27
Łęgi Źródłiskowe koło Przemkowa	133,56	2,21	4,45	140,22
Stawy Przemkowskie	129,69	3,18	14,47	147,34
Razem	430,07	9,36	19,4	458,83

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.2.1.1.2 Lasy ochronne

W wyniku ustaleń KZP zasięg i lokalizację obszarów chronionych przyjęto z poprzedniego planu urządzenia lasu, zgodnie z Zarządzeniem nr 131 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 19 września 1994 roku, w sprawie uznania za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, a będących w zarządzie Lasów Państwowych nadleśnictwa Przemków.

Wymienione w Zarządzeniu oddziały 15, 16 będące drzewostanami nasiennymi wyłączonymi, oddz. 14, 25 będące ostoją zwierząt podlegające ochronie gatunkowej oraz oddz. 14, 15, 16, 26 stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody w obecnym planie urządzenia lasu znajdują się w rezerwacie przyrody „Buczyna Piotrowicka”. Wymienione w Zarządzeniu oddziały 2, 3, 3A będące drzewostanami wodochronnymi w obecnym planie urządzenia lasy znajdują się w rezerwacie przyrody „Łęgi źródłiskowe koło Przemkowa”.

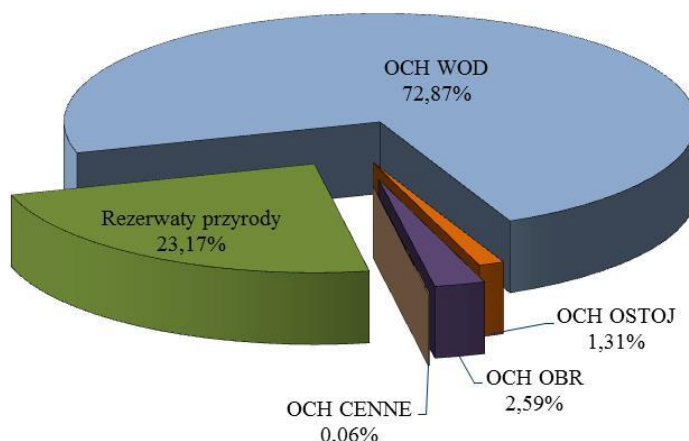
Z części oddziałów 2 i 3A będącymi lasami wodochronnymi został utworzony nowy oddział 2A i drzewostany na siedliskach wilgotnych zostały ujęte jako lasy ochronne - wodochronne.

Podział na wiodące kategorie ochronności z podziałem na obręby i łącznie dla nadleśnictwa przedstawia się w tabeli zamieszczonej poniżej:

Tabela 50. STRUKTURY KATEGORII OCHRONNOŚCI W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Lp.	Grupa lasu - kategoria ochronności (wg kategorii wiodącej)	Obręb		Nadleśnictwo	
		Przemków	Żuków		
		grunty zales. i nie zales. [ha]			%
1	2	3	4	5	6
1	Rezerwaty przyrody	300,38	129,69	430,07	3,13
2	OCH WOD	1209,00	143,29	1352,29	9,83
3	OCH OSTOJ	24,27	-	24,27	0,18
5	OCH OBR	48,06	-	48,06	0,35
6	OCH CENNE	-	1,14	1,14	0,01
7	Ogółem lasy ochronne	1581,71	274,12	1855,83	13,49
8	Lasy gospodarcze	9645,01	2258,37	11903,38	86,51
9	Ogółem	11226,72	2532,49	13759,21	100,00

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Wykres 29. UDZIAŁ KATEGORII OCHRONNOŚCI W POWIERZCHNI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Lasy gospodarcze – wielofunkcyjne

Zgodnie z postanowieniami KZP zasięg i lokalizację obszarów chronionych przyjęto z poprzedniego planu urządzenia lasu, zgodnie z Zarządzeniem nr 131 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 19 września 1994 roku, w sprawie uznania za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, a będących w zarządzie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Przemków.

Grunty leśne nieobjęte w/w Decyzją zostały zaliczone do lasów gospodarczych położonych w I strefie uszkodzeń przemysłowych.

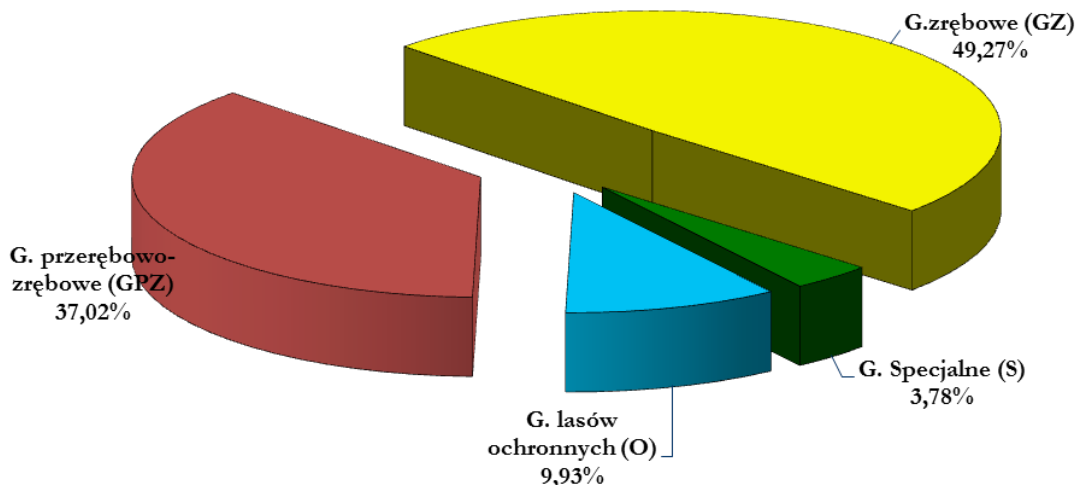
III.2.2 PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA

Uwzględniając podział na kategorie ochronności i ustalenia KZP przyjęto następujący podział na gospodarstwa:

- Gospodarstwo specjalne (S)**– utworzono na powierzchni 520,44 ha, tj. 3,78 % powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa, do którego kwalifikowano drzewostany pełniące funkcje specyficzne.
- Gospodarstwo ochronne (O)** – utworzono na powierzchni 1365,66 ha, tj. 9,93 % powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa. Gospodarstwo obejmuje lasy ochronne, z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego lub do gospodarstwa przebudowy.
- Gospodarstwo przerębowo-zrębowe (GPZ)** –zaliczana się wszystkie drzewostany w lasach gospodarczych, w których ze względu na typ siedliskowy lasu oraz TD i aktualny skład gatunkowy stosuje się przerębowo – zrębowy sposób zagospodarowania. Gospodarstwo przerębowo-zrębowe opisano na powierzchni 5094,29 ha, tj. 37,02 % powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- Gospodarstwo zrębowe (GZ)** –zaliczana się wszystkie drzewostany w lasach gospodarczych, w których ze względu na typ siedliskowy lasu oraz TD i aktualny skład gatunkowy stosuje się zrębowy sposób zagospodarowania. Gospodarstwo zrębowe opisano na powierzchni 6778,82 ha, tj. 49,27 % powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa.

Wykres 30. STRUKTURA POWIERZCHNI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW, WG GOSPODARSTW

Tabela 51. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LEŚNEJ ZALESIONEJ I NIEZALESIONEJ WG GOSPODARSTW W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Lp.	Gospodarstwo	Obręb Przemków		Obręb Żuków		Nadleśnictwo	
		Powierzchnia (pow.zal.i niezal) ha / %					
1	2	3	4	5	6	11	12
1	Specjalne(S)	373,42	3,33	147,02	5,81	520,44	3,78
2	Lasów ochronnych(O)	1234,25	10,99	131,41	5,19	1365,66	9,93
3	Przerębowo-zrębowe(GPZ)	3264,2	29,08	1830,09	72,26	5094,29	37,02
4	Zrębowe(GZ)	6354,85	56,60	423,97	16,74	6778,82	49,27
5	Razem	11226,72	100,00	2532,49	100,00	13759,21	100,00

III.2.2.1 GOSPODARSTWO SPECJALNE

W planie urządzenia lasu na dla nadleśnictwa Przemków opisano gospodarstwo specjalne w następujących przypadkach, wg dominującej funkcji:

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 52. STRUKTURA GOSPODARSTWA SPECJALNEGO

Lp.	Dominująca funkcja	Obręb Przemków		Obręb Żuków		Nadleśnictwo	
		ha /%					
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Rezerwy przyrody	300,38	80,44	129,69	88,21	430,07	82,64
2	Wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne	2,12	0,57	-	-	2,12	0,41
3	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, w tym na siedliskach bagiennych i łągowych oraz priorytetowe siedliska naturalne	48,7	13,04	17,33	11,79	66,03	12,69
4	Otulina szkółki leśnej	22,22	5,95	-	-	22,22	4,27
Razem		373,42	100,00	147,02	100,00	520,44	100,00

W przypadku powierzchni zidentyfikowanych jako siedlisk łągowych (91E0), przyjęto zasadę zaliczania takich powierzchni do gospodarstwa specjalnego.

III.2.2.2 GOSPODARSTWO LASÓW OCHRONNYCH

W planie urządzenia lasu na okres 1.01.2014 – 31.12.2023 r. dla nadleśnictwa Przemków opisano kategorie ochronności zgodnie z **Zarządzeniem nr 131 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 19 września 1994 roku, w sprawie uznania za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, a będących w zarządzie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Przemków.**

Gospodarstwo obejmuje lasy ochronne, za wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

III.2.3 WIEKI RĘBNOŚCI

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w nadleśnictwie zostały ustalone na KZP. Dla sosny, świerka, dębu i buka przyjęto zgodnie z **Zarządzeniem Nr 36 DGLP z dnia 19.05.2004 r.** w sprawie zmian w Instrukcji urządzania lasu, stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 43 DGLP z dnia 18.04.2003r. w sprawie Instrukcji urządzania lasu (załącznik nr 1). Dla pozostałych gatunków drzew zgodnie z postanowieniami na KZP.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 53. PRZYJĘTE WIEKI RĘBNOŚCI DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Gatunek	Wiek rębności
1	2
Zgodnie z Zarządzeniem Nr 36 DGLP	
So	100
Św	90
Db	130
Bk	120
Pozostałe gatunki	
Md; So.c	100
Js	120
Lp, Kl, Jw, Db.c	100
Brz, Olcz, Gb	80
Ak, Oś, Olodr.	60
Tp, Olsz, Wb	40

III.2.4 ZASTOSOWANY PODZIAŁ LASU NA OSTĘPY

W nadleśnictwie Przemków zachowano podział z okresu ubiegłego.

W nawiązaniu do układu drzewostanów i w oparciu o istniejące linie podziału powierzchniowego dokonano w planie definitywnego urządzenia lasu, we wszystkich obrębach, podziału na ostępy.

Całość lasów nadleśnictwa Przemków podzielono na 216 ostępów stałych. Zostały one zaznaczone na mapach cięć strzałkami koloru czerwonego – oznaczającymi kierunki posuwania się z cięciami.

Wobec konieczności użytkowania zablokowanych drzewostanów rębnych i przeszłorębnych wyznaczono dodatkowo ostępy przejściowe w ilości 32 – oznaczając je strzałką niebieską.

Granice szeregów ostępowych stanowią linie gospodarcze, a granice oddziałów w szeregach ostępowych linie oddziałowe. Wielkość ostępów waha się w granicach 1-3 oddziałów, a ich długość wynosi odpowiednio:

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 54. STRUKTURA PODZIAŁU LASU NA OSTĘPY W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Lp.	Szeregi ostępowe		Obręb leśny		Nadleśnictwo
			Przemków	Żuków	
			<i>szt - m</i>		
1	2		3	4	5
1	Stałe	Ilość	162	54	216
		długość wszystkich.	239048	49658	288706
		długość – śred.	1476	920	1337
		długość – min.	485	410	410
		długość – max.	2676	1494	2676
2	Przejściowe	Ilość	30	6	36
		długość wszystkich.	23880	3457	27337
		długość – śred.	796	576	759
		długość – min.	380	371	371
		długość – max.	1304	789	1304

III.3 OKREŚLENIE I PRZYJĘCIE ETATÓW CIĘĆ UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO

Użytki główne podzielono zostały na:

- Użytki rębne.
- Użytki przedrębne.

III.3.1 ETAT UŻYTKOWANIA RĘBNEGO

Użytki rębne podzielono na:

- Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu.
- Użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego o etatu.

III.3.1.1 UŻYTKI RĘBNE ZALICZONE NA POCZET PRZYJĘTEGO ETATU

Obliczenie etatu użytkowania rębego dokonano zgodnie z ustaleniami KZP dotyczącymi podziału lasów nadleśnictwa na gospodarstwa oraz zgodnie z wytycznymi zawartymi w *Instrukcji Urządzania Lasu* (§ 89 - 96).

Etat użytków rębnych określony został dla każdego gospodarstwa, jako etat miąższościowy w m³ grubizny brutto.

III.3.1.1.1 Gospodarstwo specjalne

Dla gospodarstwa specjalnego etatu nie oblicza się. Wielkość planowanego użytkowania rębego jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

realizowanych w postaci różnych form użytkowania rębного, zapewniającego ciągłe spełnianie przez nie funkcji, dla których zostały wyłączone.

Tabela 55. UŻYTKOWANIE RĘBNE ZAPLANOWANE W GOSPODARSTWIE SPECJALNYM

III.3.1.1.2 Gospodarstwo lasów ochronnych

Dla gospodarstwa lasów ochronnych oblicza się etat wg dojrzałości drzewostanów:

- z miąższości drzewostanów ostatniej klasy wieku,
- z miąższości drzewostanów dwóch ostatnich klas wieku,

Wielkość planowanego użytkowania rębного dla gospodarstwa lasów ochronnych jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych, przestrzegano zasady, by nie nastąpiło nadmierne nagromadzenie drzewostanów o złym stanie zdrowotnym lub sanitarnym. Etat z potrzeb hodowlanych podlegał porównaniu z wyliczonymi etatami wg dojrzałości.

III.3.1.1.3 Gospodarstwo przerębnowo-zrębowe

Dla gospodarstwa przerębnowo-zrębowego oblicza się etat wg dojrzałości drzewostanów:

- z miąższości drzewostanów ostatniej klasy wieku,
- z miąższości drzewostanów dwóch ostatnich klas wieku,
- oraz etat zrównania średniego wieku

Wielkość planowanego użytkowania rębного dla gospodarstwa przerębnowo-zrębowego jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych, przestrzegając zasady, by nie nastąpiło nadmierne nagromadzenie drzewostanów o złym stanie zdrowotnym lub sanitarnym. Przyjęty etat z potrzeb hodowlanych podlegał porównaniu z przyjętym etatem optymalnym.

III.3.1.1.4 Gospodarstwo zrębowe

Dla gospodarstwa zrębowego etat wyliczony został wg zasady:

- wyliczenie etatu dojrzałości rębnej z drzewostanów rębnych i przeszłorębnych,
- wyliczenie etatu dojrzałości rębnej z drzewostanów bliskorębnych, rębnych i przeszłorębnych.
- wyliczenie etatu wg zrównania średniego wieku,
- optymalny wybór etatu rębного

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Kryterium regulacji rozmiaru użytkowania rębego na podstawie etatów dojrzałości jest dojrzałość rębna drzewostanów i trwałość lasu w metodzie zrównania średniego wieku. Stanowi to podstawę optymalnego wyboru etatu rębego w gospodarstwie zrębowym.

III.3.1.1.5 Etat miąższościowy grubizny netto

Etat miąższościowy grubizny netto stanowi sumę miąższości drzewostanów lub ich części, ujętych w wykazie projektowanych cięć rębnych (wzór nr 6) w ramach etatu miąższościowego brutto. Miąższość netto oblicza się, jako iloczyn miąższości brutto i współczynników redukcyjnych (I.U.L. § 93). Do tak obliczonej miąższości netto dodaje się 5% miąższości z tytułu spodziewanego przyrostu drzewostanów do chwili wyrębu.

Poniższe zestawienie przedstawia porównanie obecnie planowanego użytkowania rębego w nadleśnictwie Przemków na tle planowania i wykonania tego użytkowania w minionym okresie gospodarczym

Użytek		Etat planowany wg stanu na 01.01.2004r.	Etat wykonany wg stanu na 31.12.2013r	Etat planowany wg stanu na 01.01.2014r.	Różnice	
					m ³ /ha	%
1		2	3	4	5	6
Użytki rębne	masa m ³ netto	161778	171106	264007	92901	54,29
	powierzchnia ha	895,47	1007,70	1503,45	495,75	49,20

Z powyższych danych wynika, iż nastąpi wzrost użytkowania rębego w stosunku do wykonania w poprzednim okresie gospodarczym o 92901 m³, co stanowi 54,29% pozyskanej masy w ubiegłym 10 – leciu i 495,75 ha, czyli 49,20% w rozmiarze powierzchniowym.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.3.1.2 ZESTAWIENIE OBLICZONYCH I PRZYJĘTYCH ETATÓW UŻYTKOWANIA RĘBNEGO

**Tabela 56. TABELA XIV - ETATY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW
OBRĘB PRZEMKÓW**

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	Etaty wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebudowy	Etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	Z ostatniej klasy wieku	Z dwóch ostatnich klas wieku						
	m ³ brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	X	X	926	926
W LASACH OCHRONNYCH (O)	1636	2344	4211	2344	0	542	26852	26852
ZRĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GZ)	10667	9140	14117	10667	0	X	X	118818
	42,29	36,32	55,45	42,29	0			
PRZERĘBOWO-ZRĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GPZ)	4835	6655	8847	6655	0	2115	X	80980
PRZERĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	X	0	0	-
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	15502	15795	22964	17322	0	2115	0	199798
RAZEM	17138	18139	27175	19666	0	2657	27778	277576

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

**Tabela 57. TABELA XIV - ETATY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW
OBRĘB ŻUKÓW**

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	Etaty wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebudowy	Etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	Z ostatniej klasy wieku	Z dwóch ostatnich klas wieku						
	m ³ brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	0	0	0
W LASACH OCHRONNYCH (O)	303	372	448	372	0	199	5480	5480
ZRĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GZ)	1007	1059	958	1007	0	X	X	16442
	3,96	3,97	3,56	3,96	0			-
PRZERĘBOWO-ZRĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GPZ)	2778	3380	5667	3380	0	1673	X	47327
PRZERĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	X	0	0	-
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	3785	4439	6625	4387	0	1673	0	63769
RAZEM	4088	4811	7073	4759	0	1872	5480	69249

III.3.1.2.1 Drzewostany przeszłorębne nieujęte w użytkowaniu rębnym

W nadleśnictwie Przemków drzewostany przeszłorębne, które nie zostały ujęte w użytkowaniu rębnym, o ogólnej powierzchni 225,61 ha, zostały wyszczególnione w poniższym zestawieniu.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 58. WYKAZ DRZEWOSTANÓW PRZESZŁORĘBNYCH NIEOBJĘTYCH UŻYTKOWANIEM RĘBNYM

Adres	TSL	Pow. [ha]	Gosp.	Gat. pan	Wiek	Przyczyna odstąpienia od użytkowania rębnego
1	2	3	4	5	6	7
13-32-1-03-1 -y -00	LMW	5,76	O	OL	95	drzewostan w otoczeniu rezerwatu; reprezentatywny
13-32-1-03-2 -j -00	LW	3,14	S	OL	95	rezerwat przyrody
13-32-1-03-2 -k -00	LW	7,52	S	DB	180	rezerwat przyrody
13-32-1-03-2 -m -00	LW	27,33	S	OL	85	rezerwat przyrody
13-32-1-03-2A -m -00	LMW	0,42	O	OL	90	d-stan w otoczeniu rezerwatu; reprezentatywny
13-32-1-03-3A -c -00	LMŚW	0,61	S	BK	150	rezerwat przyrody
13-32-1-03-3A -d -00	LW	1,88	S	BRZ	85	rezerwat przyrody
13-32-1-03-7 -g -00	LMB	1,02	S	OL	85	drzewostan na siedlisku bagiennym
13-32-1-04-14 -i -00	LŚW	21,41	S	BK	169	rezerwat przyrody
13-32-1-04-15 -a -00	LŚW	8,56	S	LP	104	rezerwat przyrody
13-32-1-04-15 -b -00	LŚW	2,61	S	ŚW	92	rezerwat przyrody
13-32-1-04-15 -f -00	LŚW	10,86	S	BK	169	rezerwat przyrody
13-32-1-04-16 -b -00	LŚW	17,90	S	BK	164	rezerwat przyrody
13-32-1-02-20 -a -00	BŚW	3,47	GZ	SO	105	brak możliwości użytkowaniu w układzie ostępowym
13-32-1-04-25 -b -00	LŚW	22,58	S	BK	169	rezerwat przyrody
13-32-1-04-26 -a -00	LŚW	4,50	S	BK	170	rezerwat przyrody
13-32-1-03-35 -g -00	BMŚW	2,12	S	SO	105	drzewostan doświadczalny
13-32-1-04-37 -b -00	LMŚW	7,46	S	SO	115	rezerwat przyrody
13-32-1-01-124 -w -00	BŚW	0,89	GZ	SO	105	brak możliwości użytkowaniu w układzie ostępowym
13-32-1-01-125 -n -00	LMŚW	0,65	GPZ	SO	101	mała powierzchnia
13-32-1-06-186 -g -00	OL	2,52	O	OL	105	drzewostan zalewowy
13-32-1-06-186 -s -00	LMŚW	2,01	GPZ	DB	140	skarpa, drzewostan reprezentatywny
13-32-1-06-186 -t -00	OL	4,33	O	OL	105	skarpa, drzewostan reprezentatywny
13-32-1-06-186 -z -00	BMŚW	1,91	GPZ	SO	105	skarpa, drzewostan reprezentatywny
13-32-1-06-209 -g -00	OL	1,86	O	OL	100	drzewostan zalewowy, reprezentatywny
13-32-1-06-209 -l -00	LMŚW	0,90	O	DB	140	mała powierzchnia
13-32-1-06-291 -g -00	BŚW	4,38	GZ	SO	115	skarpa, teren trudnodostępny
13-32-2-07-211 -h -00	LW	2,08	GPZ	DB	150	drzewostan reprezentatywny
13-32-2-07-212 -b -00	LW	2,40	S	OL	97	rezerwat przyrody
13-32-2-07-212 -c -00	LW	1,64	S	OL	97	rezerwat przyrody
13-32-2-07-212 -g -00	LW	2,88	S	OL	105	rezerwat przyrody
13-32-2-07-212 -h -00	LW	1,57	S	SO	105	rezerwat przyrody
13-32-2-07-212 -o -00	LW	2,81	S	OL	92	rezerwat przyrody

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Adres	TSL	Pow. [ha]	Gosp.	Gat. pan	Wiek	Przyczyna odstąpienia od użytkowania rębnego
1	2	3	4	5	6	7
13-32-2-07-213 -i -00	LW	1,37	S	OL	90	rezerwat przyrody
13-32-2-07-213 -n -00	LW	0,75	S	BRZ	90	rezerwat przyrody
13-32-2-07-214 -b -00	LW	1,36	S	OL	120	rezerwat przyrody
13-32-2-07-214 -d -00	LW	2,30	S	OL	120	rezerwat przyrody
13-32-2-07-214 -f -00	LW	5,07	S	OL	105	rezerwat przyrody
13-32-2-07-215 -b -00	LW	8,11	S	OL	105	rezerwat przyrody
13-32-2-07-216 -a -00	LW	6,38	S	OL	95	rezerwat przyrody
13-32-2-07-216 -c -00	LW	8,49	S	OL	90	rezerwat przyrody
13-32-2-07-216 -i -00	LW	0,41	S	OL	100	rezerwat przyrody
13-32-2-07-216 -r -00	LW	0,17	S	DB	150	rezerwat przyrody
13-32-2-07-216 -s -00	LW	0,42	S	DB	150	rezerwat przyrody
13-32-2-07-216 -w -00	LW	0,84	S	DB	140	rezerwat przyrody
13-32-2-08-240 -f -00	BMŚW	1,14	S	SO	170	starodrzew, cenny przyrodniczo
13-32-2-08-262 -s -00	BMŚW	3,90	GPZ	SO	105	brak możliwości użytkowaniu w układzie ostępowym
13-32-2-08-264 -g -00	BMŚW	0,91	GPZ	SO	111	mała powierzchnia
13-32-2-07-267 -i -00	LW	1,41	S	OL	86	drzewostan zalewowy
13-32-2-07-272 -g -00	BMŚW	0,16	GPZ	SO	115	mała powierzchnia
13-32-2-08-285 -i -00	BŚW	0,44	GZ	SO	120	mała powierzchnia
Razem		225,61				

III.3.1.2.2 Użytki rębne nie zaliczone na poczet obliczonego etatu

Obejmują uprzątnięcie:

- nasienników, przestojów i przedrostów, nie zaliczonych do wartościowych dla hodowli selekcyjnej. Uprzątnięcie nasienników i przestojów planowano jedynie w przypadkach uzgodnionych w trakcie wykonywania prac związanych z planem urządzenia w rozmiarze 42 m³ netto.
- drzew i drzewostanów z tytułu: poszerzenia linii podziału powierzchniowego w rozmiarze 279 m³ netto.

Mięszość grubizny netto użytków rębnych zaliczonych na poczet przyjętego etatu powiększa się o mięszość grubizny netto użytków rębnych nie zaliczonych na poczet przyjętego etatu. Tak ustalona suma użytków rębnych na okres obowiązywania planu zatwierdzana jest jako **wielkość maksymalna**.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

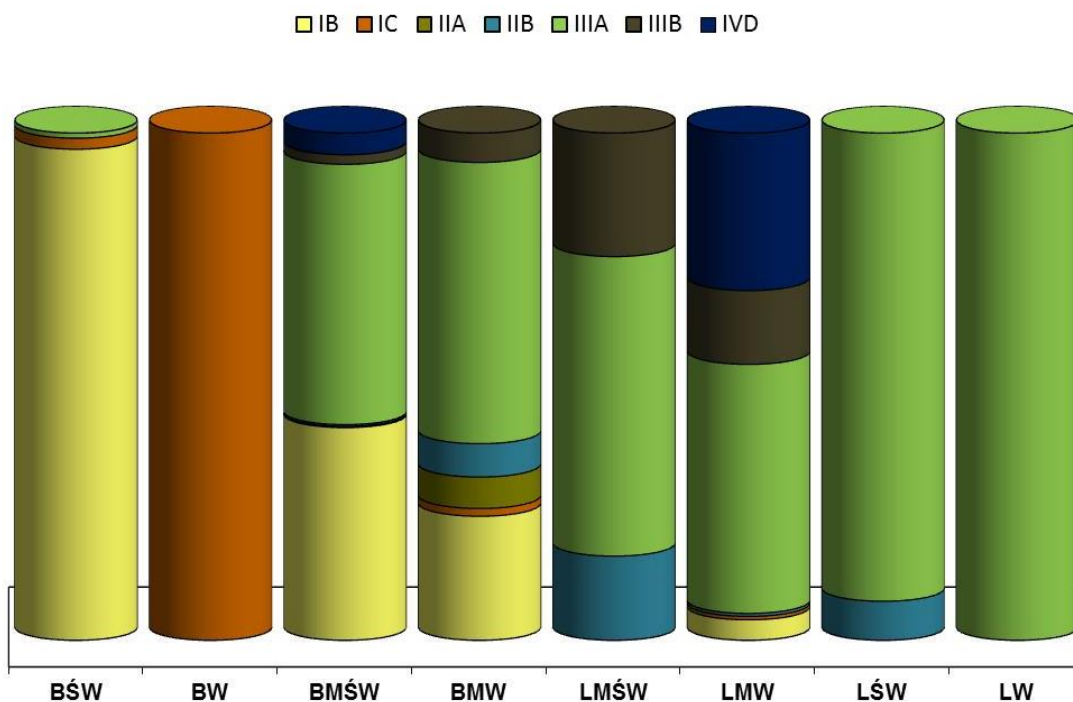
III.3.2 ZASTOSOWANE SPOSOBY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO

Użytkowanie rębne jest projektowane zgodnie z uwzględnieniem ramowych (kierunkowych) wytycznych zawartych w „Zasadach hodowli lasu z 2011 r.” i innych zasad, instrukcji i wytycznych, obowiązujących aktualnie w Lasach Państwowych oraz zgodnie z ustaleniami KZP i NTG.

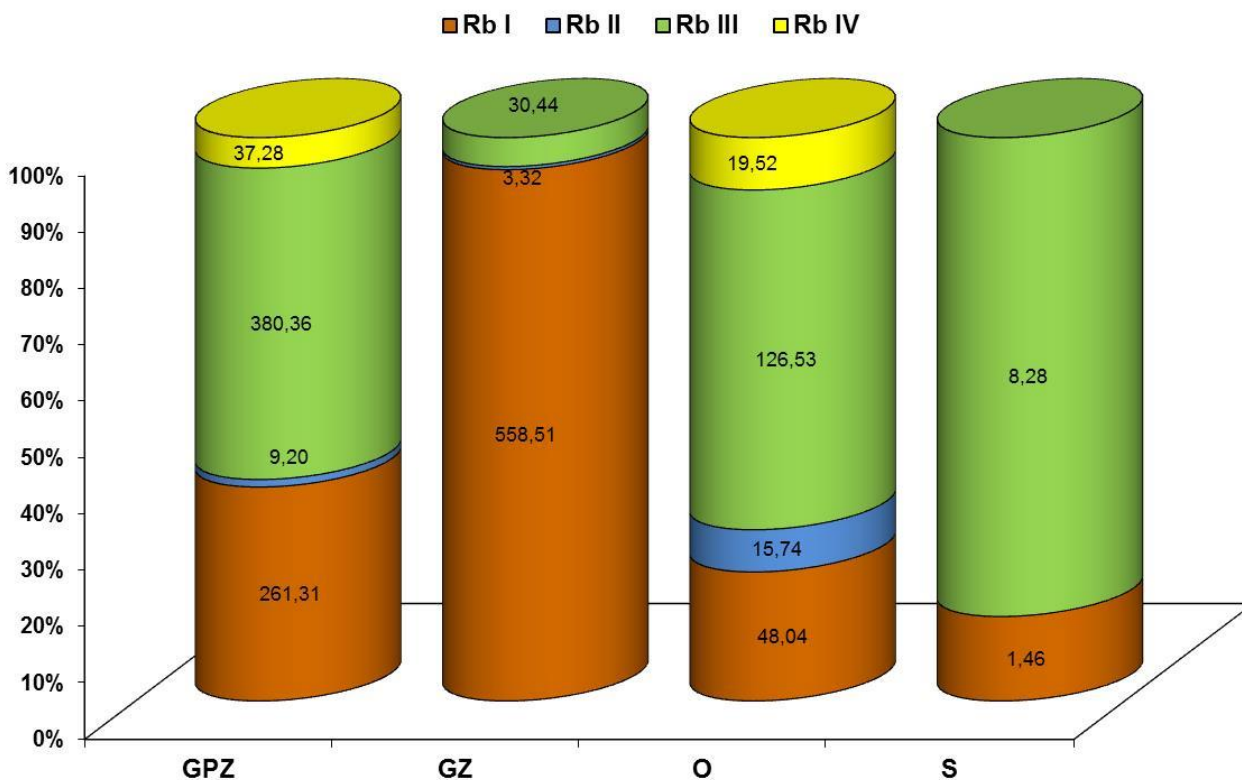
Tabela 59. PRZYJĘTE SPOSOBY UŻYTKOWANIA RĘBNEGO DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Lp.	Typ siedliskowy lasu	Rodzaj rębni	Okres odnowienia
1	2	3	4
1	Bśw	Rb Ib, Rb Ic, Rb IIIa	okres odnowienia krótki do 5 lat w przypadku stosowania rębni gniazdowych zalecany okres odnowienia wynosi do 15 lat.
2	Bw	Rb Ic,	okres odnowienia krótki do 5 lat w
3	BMśw	Rb Ib, Rb Ic, Rb IIIa, Rb IIIb, Rb IIb, Rb IVd	okres odnowienia do 20 lat, w przypadku stosowania rębni stopniowych zalecany okres odnowienia wynosi 30 – 40 lat.
4	BMw	Rb Ib, Rb Ic, Rb IIIa, Rb IIIb Rb IIa, Rb IIb,	okres odnowienia krótki do 5 lat w przypadku stosowania rębni gniazdowych zalecany okres odnowienia wynosi do 15 lat.
5	BMb	bez rębni	
6	LMśw	Rb IIb, Rb IIIa, Rb IIIb,	okres odnowienia do 20 lat, w przypadku stosowania rębni stopniowych zalecany okres odnowienia wynosi 30 – 40 lat.
7	LMw	Rb IIIa, Rb IIIb, Rb IIb, Rb IVd, Rb Ib, Rb Ic,	okres odnowienia do 20 lat, w przypadku stosowania rębni stopniowych zalecany okres odnowienia wynosi 30 – 40 lat.
8	LMb	bez rębni	
9	Lśw	Rb IIIa, , Rb IIb	okres odnowienia do 20 lat, w przypadku stosowania rębni i gniazdowej zalecany okres odnowienia wynosi do 15 lat.lat.
10	Lw	Rb IIIa,	w rębni gniazdowych zalecany okres odnowienia wynosi do 15 lat.
11	OL	bez rębni	

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Wykres 31. ZAPROJEKTOWANE RĘBNIE W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW.

Wykres 32. ZAPROJEKTOWANE RĘBNIE W GOSPODARSTWACH DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Wykazy projektowanych cięć użytkowania rębego (**Wzór nr 6**) został sporządzony w kolejności oddziałów i pododdziałów i zamieszczone w części tabelarycznej p.u.l..

Wykazy projektowanych cięć użytkowania rębego (**Wzór nr 6**) został sporządzony w kolejności oddziałów i pododdziałów i zamieszczone w części tabelarycznej p.u.l..

Plany cięć użytków rębnych zostały uzgodnione z nadleśnictwem Przemków, w obecności przedstawicieli RDLP we Wrocławiu.

Zaplanowane cięcia użytków rębnych zostały wniesione na:

- mapy gospodarcze w skali 1:5000,
- mapy przeglądowo-gospodarcze cięć rębnych w skali 1:10000,
- mapy przeglądowe cięć rębnych dla obrębu w skali 1:25000.

III.3.2.1.1 Charakterystyka użytków rębnych zaliczonych na etat

Tabela 60. TABELA NR XV – ZESTAWIENIE POWIERZCHNI MANIPULACYJNEJ UŻYTKÓW RĘBNYCH WG RODZAJÓW RĘBNI W GOSPODARSTWACH

Gospodarstwo	Rębnie zupelne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		Cięcia uprząt.	Cięcia pozost.	Razem		
	ha					
1	2	3	4	5	6	7
SPECJALNE (S)	1,46		8,28	8,28		9,74
W LASACH OCHRONNYCH (O)	48,04	39,53	122,26	161,79		209,83
ZRĘBOWE W LASACH GOSPODARCZYCH (GZ)	558,51	20,63	13,13	33,76		592,27
PRZERĘBOWO-ZRĘBOWE w LASACH GOSPODARCZYCH (GPZ)	261,31	154,44	272,40	426,84		688,15
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	819,82	175,07	285,53	460,60		1280,42
RAZEM	869,32	214,60	416,07	630,67		1499,99

Projektowane użytkowanie rębne wynika wyłącznie ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.3.3 ROZMIAR UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO

III.3.3.1 ETAT UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO W WYMIARZE POWIERZCHNIOWYM

Tabela 61. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH W WYMIARZE POWIERZCHNIOWYM

Lp.	Kategorie użytków	Obręb Przemków	Obręb Żuków	Nadleśnictwo
		Powierzchnia - ha		
1	2	3	4	5
1	Czyszczenia (CP-P)	226,30	6,27	232,57
2	Trzebieże wczesne (TW)	2478,80	335,75	2814,55
3	Trzebieże późne (TP)	3881,60	1298,00	5179,60
4	Razem trzebieże	6360,40	1633,75	7994,15
Razem		6586,70	1640,02	8226,72

III.3.3.2 ORIENTACYJNY ETAT UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO W WYMIARZE MIĄŻSZOŚCIOWYM

Zgodnie z § 94.4 Instrukcji u.l. orientacyjną wysokość miąższości grubizny planowaną do pozyskania w ramach użytkowania przedrębnego na 10-lecie określono na podstawie:

- danych uzyskanych w nadleśnictwie.
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.
- tabeli klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do uzyskanego przyrostu bieżącego.

W ramach użytkowania przedrębnego planowane są czyszczenia późne (CP-P) i trzebieże selekcyjne. W czyszczeniach późnych (CP-P) uwzględniono te pozycje, w których projektowane jest pozyskanie grubizny. Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębnego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych. Wskazania dotyczące użytkowania przedrębnego obejmują drzewostany lub ich części, w których nie przewiduje się użytkowania rębnego.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Rozmiar użytkowania przedrębego w wymiarze miąższociowym na I 10-lecie został ustalony w oparciu o *Instrukcję Urządzania Lasu* (§ 94), sumarycznie dla całego obrębu, wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku, bez uwzględniania gospodarstw.

Przyjęta wysokość rozmiaru użytkowania przedrębego na NTG dla nadleśnictwa Przemków, w drzewostanach przewidzianych do użytkowania przedrębego.

Wysokość planowanego rozmiaru cięć pielęgnacyjnych wynosi: 245080 m³ netto

dla Obrębu Przemków - 186940 m³ netto,

dla Obrębu Żuków - 58140 m³ netto,

Wielkości te dla obu obrębów wynoszą 50% spodziewanego bieżącego przyrostu miąższoci.

Tabela 62. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH W WYMIARZE MASOWYM

Lp.	Kategorie	Spodziewany przyrost bieżący	Przyrost d-stanów nieplanowanych do cięcia	Planowane pozyskanie	Procent
		zapas netto			
1	2	3	4	5	6
1	Obręb Przemków	465960	373880	186940	50
2	Obręb Żuków	129040	116280	58140	50
3	Nadleśnictwo	595000	490160	245080	50

Tabela 63. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE ROZMIARÓW UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO W MINIONYM OKRESIE I W PLANIE UL W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Użytek		Rozmiar planowany wg stanu na 01.01.2004r.	Rozmiar wykonany wg stanu na 31.12.2013r	Rozmiar planowany wg stanu na 01.01.2014r.	Różnice	
					ilość	%
1		2	3	4	5	6
Czyszczenia	masa m ³ netto	11083	3605	485	-3120	-86,55
	powierzchnia ha	1709,81	1163,25	232,57	-930,68	-80,01
Trzebieże	masa m ³ netto	287890	256470	244595	-11875	-4,63
	powierzchnia ha	8913,8	8505,72	7994,15	-511,57	-6,01
Przygodne	masa m ³ netto	-	27428	-		-
Ogółem	masa m ³ netto	298973	287503	245080	-42423	-14,76
	powierzchnia ha	10623,61	9668,97	8226,72	-1442,25	-14,92

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

III.3.4 ŁĄCZNY ETAT UŻYTKÓW GŁÓWNYCH

Na nadchodzące 10-lecie zaprojektowano użytki główne w wielkości **509087 m³ netto**. Szczegółowe dane dotyczące wielkości użytków głównych zawierają tabele nr XVII, zamieszczone z danymi dla obrębów w elaboracie w części tabelarycznej p.u.l..

Dane zawarte w tabelach:

- powierzchnia do cięcia – manipulacyjna,
- powierzchnia do odnowienia,
- powierzchnia jednorazowego zabiegu pielęgnacyjnego dla użytków przedrębnych,
- miąższość grubizny netto.

Średniokresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 64. ZESTAWIENIE ŁĄCZNE UŻYTKÓW GŁÓWNYCH DLA OBRĘBÓW I NADLEŚNICTWA, WG TABELI XVII DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Kategoria cięć	Obręb Przemków			Obręb Żuków			Nadleśnictwo		
	Powierzchnia - ha		Miaższość grubizny m3 netto	Powierzchnia - ha		Miaższość grubizny m3 netto	Powierzchnia - ha		Miaższość grubizny m3 netto
	Cięcia* (manipulacyjna)	Do odnowienia		Cięcia* (manipulacyjna)	Do odnowienia		Cięcia* (manipulacyjna)	Do odnowienia	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I. Użytki rębne:									
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu	1147,20	907,90	192829	352,79	238,89	58301	1499,99	1146,79	251130
<i>Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych</i>	-	-	9641	-	-	2915			12556
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	1147,20	907,90	202470	352,79	238,89	61216	1499,99	1146,79	263686
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu									
1. uprzątnięcie płazowin	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	-	17	-	-	25	-	-	42
3. pozostałe	3,46	-	279	-	-	-	3,46	-	279
Razem nie zaliczone	3,46	-	296	-	-	25	3,46	-	321
Razem użytki rębne	1150,66	907,90	202766	352,79	238,89	61241	1503,45	1146,79	264007
w tym: użytki rębne w rezerwach	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II. Użytki przedrębne									
A. Czyszczenia	226,30	-	485	6,27		0	232,57	-	485
B. Trzebieże	6360,40	-	186455	1633,75		58140	7994,15	-	244595

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Kategoria cięć	Obręb Przemków			Obręb Żuków			Nadleśnictwo		
	Powierzchnia - ha		Miaższość grubizny m3 netto	Powierzchnia - ha		Miaższość grubizny m3 netto	Powierzchnia - ha		Miaższość grubizny m3 netto
	Cięcia* (manipulacyjna)	Do odnowienia		Cięcia* (manipulacyjna)	Do odnowienia		Cięcia* (manipulacyjna)	Do odnowienia	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Razem użytki przedrębne	6586,70	-	186940	1640,02		58140	8226,72	-	245080
w tym: użytki przedrębne w rezerwatach	-	-	-				-	-	-
Ogółem użytki główne (I+II)	7737,36	907,90	389706	1992,81	238,98	119381	9730,17	1146,79	509087
w tym: w rezerwatach	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

**Tabela 65. PORÓWNANIE PROPONOWANEGO ETATU UŻYTKÓW GŁÓWNYCH Z ETATEM Z
UBIEGŁEGO OKRESU GOSPODARCZEGO**

Użytek		Etat planowany wg stanu na 01.01.2004r.	Etat wykonany wg stanu na 31.12.2013r	Etat planowany wg stanu na 01.01.2014r.	Różnice	
					ilość	%
1		2	3	4	5	6
Użytki główne	masa m ³ netto	460751	458610	509087	50477	11,01
	powierzchnia ha	11519,08	10676,67	9730,17	-946,5	-8,87

Zwiększenie proponowanego etatu użytków głównych w porównaniu z wykonaniem za ubiegły okres gospodarczy w projekcie PUL wynika z kontynuacji cięć rębnych zapoczątkowanych w minionym okresie gospodarczym oraz ze zmiany struktury drzewostanów (zwiększenie udziału starszych klas wieku) przy wzroście zasobności o 14,6% na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej i wzroście średniego wieku drzewostanów wynoszącego 50 lat.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

IV OPISANIE I ZESTAWIENIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PLANU URZĄDZENIA LASU

IV.1 ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO

IV.1.1 WARIANTOWANIE PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWO PRZEMKÓW

Wariant 1 (min) – etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych (optymalny) dla nadleśnictwa wyliczany dla gospodarstwa przerębowo-zrębowego, przy maksymalnych wiekach rębności dla głównych gatunków (So, Św, Jd, Bk, Db) i użytkowaniu przedrębnym w minionym okresie obowiązywania pul, biorąc pod uwagę łączną pozyskaną w tym okresie miąższość, z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych.

Wariant 2 (max) – etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych (optymalny) dla nadleśnictwa wyliczany dla gospodarstwa przerębowo-zrębowego, przy minimalnych wiekach rębności dla głównych gatunków (So, Św, Jd, Bk, Db) i użytkowaniu przedrębnym w wysokości 75 % przyrostu tablicowego w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębnym.

Wariant 3 (teor.) – etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych (optymalny) dla nadleśnictwa wyliczany dla gospodarstwa przerębowo-zrębowego, przy wiekach rębności ustalonych na KZP dla głównych gatunków (So, Św, Jd, Bk, Db) i użytkowaniu przedrębnym w wysokości 50 % przyrostu tablicowego w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębnym.

Wariant 4 – proponowany etat według potrzeb hodowlanych i ochronnych dla nadleśnictwa na okres obowiązywania planu i użytkowaniu przedrębnym według przyjętego rozmiaru.

Tabela 66. WARIANTOWANIE PLANU URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWO PRZEMKÓW

Obiekt	Pow. leśna (zał i niezal.) [ha]	Miąższość (ogółem) [brutto m ³]	Przyrost (ogółem) [brutto m ³]	Etat użytków głównych			
				[brutto m ³]			
				Wariant 1	Wariant 2	Wariant 3	Wariant 4
1	2	3	4	5	6	7	8
Nadleśnictwo	13759,21	2425714	743750	510899	709335	556060	618384
Wskaźniki intensywności użytkowania							
m ³ / 1 rok / 1 ha				3,71	5,16	4,04	4,49
m ³ / 1 m ³ [zasoby]				21,06%	29,24%	22,92%	25,49%
m ³ / 1 m ³ [przyrost]				68,69%	95,37%	74,76%	83,14%

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

IV.1.2 UŻYTKI RĘBNE

IV.1.2.1 UŻYTKI RĘBNE ZALICZONE NA POCZET ETATU

IV.1.2.1.1 Charakterystyka użytków rębnych zaliczonych na etat, w poszczególnych kategoriach drzewostanów

Na nadchodzący okres gospodarczy zaplanowano dla nadleśnictwa Przemków użytkowanie rębne na 1503,45 ha powierzchni manipulacyjnej w wymiarze 264007 m³ miąższości netto (wraz z 5% spodziewanym przyrostem). Ogółem na nadchodzący okres gospodarczy zaplanowano dla nadleśnictwa Przemków użytkowanie rębne na 11 % powierzchni leśnej, w wymiarze 13 % miąższości brutto.

Jednocześnie z rozliczeniem zaplanowanej miąższości należy rozliczać powierzchnię planowaną do odnowienia w 10-leciu. Powierzchnia do odnowienia, zaplanowana na 10-lecie, jest wiążąca.

IV.1.2.1.2 Drzewostany zakwalifikowane do przebudowy w 10-leciu

Na nadchodzące 10 – lecie w nadleśnictwie zaplanowano drzewostany do przebudowy na ogólną powierzchnię 32,22 ha.

Wszystkie pozycje drzewostanów, które nie osiągną celów gospodarki leśnej i zostały zakwalifikowane do przebudowy uzgodniono z nadleśnictwem Przemków

Tabela 67. STRUKTURA UŻYTKOWANIA DRZEWOSTANÓW ZAKWALIFIKOWANYCH DO PRZEBUDOWY W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Obiekt	Powierzchnia ha	Miąższość na całej powierzchni w m ³ brutto	Projektowane cięcia rębne na 10- lecie	
			pow. manip. - ha %	miąższość -m ³ brutto %
1	2	3	4	5
Obr. Przemków Nadleśnictwo	32,22	11875	25,47	2524
			79,05	21,25%

Wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy na najbliższe 10 – lecie (Wzór nr 3) zamieszczono w części tabelarycznej p.u.l.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

IV.1.2.1.3 Drzewostany w klasie odnowienia (KO)

Tabela 68. STRUKTURA UŻYTKOWANIA DRZEWOSTANÓW W KLASIE ODNOWIENIA (KO) W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Obiekt	Powierzchnia ha	Miąższość na całej powierzchni w m ³ brutto	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie		
			Powierzchnia w ha %		miąższość - m ³ brutto %
			manipulacyjna	do odnowienia	
1	2	3	4	5	6
Obr. Przemków	147,23	29795	141,37	99,65	25491
			96,02%	67,68%	85,55%
Obr. Żuków	81,70	21225	81,70	50,09	16226
			100,00%	61,31%	76,45%
Nadleśnictwo	228,93	51020	223,07	149,74	41717
			97,44%	65,41%	81,77%

Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia (Wzór nr 4) zamieszczono w części tabelarycznej p.u.l..

Dla drzewostanów o strukturze KO w jednym wydzieleniu nie zaplanowano użytkowania rębego na najbliższy okres gospodarczy. Spowodowane jest to przyjętym sposobem zagospodarowania drzewostanów na siedliskach BMśw, w których zaplanowano użytkowania rębnią IIIa w pierwszym roku odnowienia gniazd i okresem uprzątnięcia.

IV.1.2.1.4 Drzewostany w klasie do odnowienia (KDO)

Tabela 69. STRUKTURA UŻYTKOWANIA DRZEWOSTANÓW W KLASIE DO ODNOWIENIA (KDO) W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Obiekt	Powierzchnia ha	Miąższość na całej powierzchni w m ³ brutto	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie		
			Powierzchnia w ha %		miąższość - m ³ brutto %
			manipulacyjna	do odnowienia	
1	2	3	4	5	6
Obr. Przemków	10,33	1640	10,33	4,61	1370
			100,00%	44,63%	83,54%
Obr. Żuków	10,49	1995	10,49	2,86	1842
			100,00%	27,26%	92,33%
Nadleśnictwo	20,82	3635	20,82	7,47	3212
			100,00%	35,88%	88,36%

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia (Wzór nr 5) zamieszczono w części tabelarycznej p.u.l..

IV.1.2.1.5 Użytki rębne nie zaliczone na poczet obliczonego etatu

Obejmują uprzątnięcie:

- uprzątnięcie nasienników, przestojów i przedrostów, nie zaliczonych do wartościowych dla hodowli selekcyjnej o miąższości 42 m³ grubizny netto, według lokalizacji:

13-32-1-05-70 -p -00

13-32-2-07-250 -a -00

- z poszerzenia linii podziału powierzchniowego o miąższości 279 m³ grubizny netto na powierzchni 3,46ha.

Ogółem przewidziano do uprzątnięcia 321 m³ grubizny netto w ramach użytków rębnych nie zaliczonych na poczet wyliczonego etatu.

IV.1.3 ZESTAWIENIE LEŚNICTWAMI PRZYJĘTEGO ETATU UŻYTKOWANIA RĘBNEGO

Poniżej w zestawieniu tabelarycznym przedstawia się zestawienie leśnictwami przyjętego etatu użytkowania rębne z 5% przyrostem i niezaliczonymi na poczet przyjętego etatu.

Tabela 70. ZESTAWIENIE LEŚNICTWAMI PRZYJĘTEGO ETATU UŻYTKOWANIA RĘBNEGO Z 5% PRZYROSTEM I NIEZALICZONYMI NA POCZET PRZYJĘTEGO ETATU

Leśnictwo		Pow. manipulacyjna	Pow. do odnowienia	m ³ netto
1		2	3	4
Wilkocin	Rb I	209,10	209,10	45030
	RbII-IV	41,06	16,57	4206
	przyrost			2462
	niezal. na etat			18
Razem		250,16	225,67	51716
Cegielnia	Rb I	98,98	98,98	21860
	RbII-IV	121,72	56,13	12186
	przyrost			1702
	niezal. na etat			26
Razem		220,70	155,11	35774
Szklarki	Rb I	88,78	88,78	20506

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Leśnictwo		Pow. manipulacyjna	Pow. do odnowienia	m ³ netto
1		2	3	4
	RbII-IV	120,38	50,18	12239
	przyrost			1637
	niezal. na etat			72
Razem		209,16	138,96	34454
Piotrowice	Rb I	28,55	28,55	5903
	RbII-IV	132,65	59,96	14698
	przyrost			1030
	niezal. na etat			38
Razem		161,20	88,51	21669
Biernatów	Rb I	128,43	128,43	25021
	RbII-IV	15,29	8,96	1708
	przyrost			1336
	niezal. na etat			72
Razem		143,72	137,39	28137
Kozłów	Rb I	162,26	162,26	29472
	RbII-IV			
	przyrost			1474
	niezal. na etat			70
Razem		162,26	162,26	31016
Razem obręb		1147,20	907,90	202766
Nowy Dwór	Rb I	77,37	77,37	16889
	RbII-IV	85,83	27,56	7258
	przyrost			1207
	niezal. na etat			25
Razem		163,20	104,93	25379
Przemków	Rb I	75,85	75,85	18256
	RbII-IV	113,74	58,11	15898
	przyrost			1708
	niezal. na etat			0
Razem		189,59	133,96	35862
Razem obręb		352,79	238,89	61241

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

IV.1.4 UŻYTKI PRZEDRĘBNE

Plan cięć użytków przedrębnych został sporządzony kategoriami cięć, wg oddziałów i pododdziałów dla obrębów.

W skład planów wchodzi:

- czyszczenia późne (CP-P), w których zaprojektowano pozyskanie grubizny,
- trzebieże wczesne (TW),
- trzebieże późne (TP).

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania przedrębного obejmują drzewostany – młodniki i drzewostany starsze, lub ich części, w których nie przewiduje się użytkowania rębного w I 10–leciu oraz wymagają zabiegu pielęgnacyjnego. Indywidualnie dla każdego wydzielenia określony został rodzaj cięcia (CP-P, TW i TP). Zgodnie z ustaleniami KZP nie podawano planowanego terminu wykonania zabiegu (początek, środek lub koniec okresu gospodarczego) ani zabiegów dwunawrotowych, jedynie w przypadkach tego wymagających podawano pilność wykonania zabiegu.

Syntetyczne zestawienie powierzchni z wykazu cięć użytków przedrębnych dla nadleśnictwa Przemków w rozbiciu na leśnictwa i rodzaj zabiegu przedstawia się poniżej:

Tabela 71. ZESTAWIENIE LEŚNICTWAMI ETATU UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO OKREŚLONY NA PODSTAWIE ZESTAWIENIA WYKAZU CIĘĆ UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH W ROZBICIU NA CP-P, TW I TP

Leśnictwo	CP-P	TW	TP	Razem
	ha/m ³ netto			
1	2	3	4	5
Wilkocin	126,50 280	484,47 9340	834,23 29808	1445,20 39428
Cegielnia	11,57 6	339,51 5087	656,88 25362	1007,96 30455
Szklarki	30,82 0	119,97 5046	541,05 21937	691,84 26983
Piotrowice	32,18 124	186,05 15669	582,92 11621	801,15 27414
Biernatów	12,13 75	922,38 20144	615,21 13597	1549,72 33816
Kozłów	13,10 0	426,42 9539	651,31 19305	1090,83 28844
Nowy Dwór	4,20 0	135,70 4075	600,24 23428	740,14 27503
Przemków	2,07 0	200,05 5144	697,76 25523	899,88 30667

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 72. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PLANU CIĘĆ UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Lp.	Kategorie użytków	Obręb		Nadleśnictwo
		Przemków	Żuków	
		Powierzchnia - ha		
		Miąższość – m ³		
1	2	3	4	5
1	Czyszczenia (CP-P)	226,3	6,27	232,57
		485	0	485
2	Trzebieże wczesne (TW)	2478,80	335,75	2814,55
3	Trzebieże późne (TP)	3881,60	1298,00	5179,60
4	Razem Trzebieże	6360,40	1633,75	7994,15
		186455	58140	244595
Razem		6586,70	1640,02	8226,72
		186940	58140	245080

Cięcia pielęgnacyjne zaprojektowano wg potrzeb stwierdzonych na gruncie.

W części tabelarycznej p.u.l., przedstawiono zestawienia i dane dotyczące danych wynikających ze sporządzonych zadań z zakresu użytkowania przedrębnego:

- Tabela nr XVI** – Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

Celem stwarzania warunków do rozwoju w ekosystemach leśnych naturalnych zespołów ksylobiontów należy pozostawiać drewno, przede wszystkim liściaste, ścinane w ramach zabiegów pielęgnacyjnych i wydzielający się posusz na powierzchniach trudnodostępnych.

Poniższe zestawienie przedstawia wykaz drzewostanów rębnych, w których zostało zaprojektowane użytkowanie przedrębne na ogólną powierzchnię 79,77 ha. Taki sposób projektowania wskazań gospodarczych został określony w trakcie taksacji na gruncie i wynika z potrzeb hodowlanych drzewostanu. Wszystkie te pozycje zostały uzgodnione z nadleśnictwem w trakcie uzgodnień terenowych.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 73. WYKAZ DRZEWOSTANÓW RĘBNYCH UJĘTYCH W UŻYTKOWANIU PRZEDRĘBNYM

Adres	Pow. wydzielenia	Pow. trzebieży	Gosp.	TSL	Gatunek panujący	Wiek
1	2	3	4	5	6	7
13-32-1-02-32 -g -00	4,66	4,66	GPZ	BMŚW	SO	85
13-32-1-03-55 -b -00	7,01	4,88	GZ	BŚW	SO	85
13-32-1-01-133 -b -00	2,36	2,36	GPZ	BMŚW	BRZ	65
13-32-1-06-145 -c -00	13,13	9,13	GZ	BŚW	SO	83
13-32-1-01-151 -a -00	8,24	3,39	GZ	BŚW	SO	85
13-32-1-01-166 -c -00	20,92	14,96	GZ	BŚW	SO	85
13-32-1-06-259 -b -00	21,73	13,51	GZ	BŚW	SO	82
13-32-1-06-281 -a -00	5,17	3,40	GZ	BŚW	SO	85
13-32-1-06-281 -c -00	4,29	4,29	GZ	BŚW	SO	85
13-32-1-04-293 -g -00	1,31	1,31	GPZ	BMŚW	SO	85
13-32-2-07-218 -a -00	0,50	0,50	GPZ	BMŚW	DG	89
13-32-2-07-232 -f -00	5,41	4,21	GPZ	BMŚW	SO	90
13-32-2-08-245 -g -00	1,09	1,09	O	BMW	SO	90
13-32-2-08-259 -a -00	6,28	2,59	GPZ	BMŚW	SO	85
13-32-2-08-261 -j -00	0,78	0,78	GPZ	BMŚW	SO	95
13-32-2-08-262 -l -00	2,43	1,96	GPZ	BMŚW	SO	90
13-32-2-07-265 -b -00	0,97	0,97	GPZ	LMŚW	BRZ	75
13-32-2-08-281 -f -00	1,79	1,79	GPZ	BMŚW	SO	90
13-32-2-07-283 -d -00	2,00	2,00	GPZ	BMŚW	SO	81
13-32-2-08-302 -j -00	1,99	1,99	GPZ	BMŚW	BRZ	65

IV.2 ZESTAWIENIE ZADAŃ Z ZAKRESU HODOWLI LASU

IV.2.1 ZAKRES ZADAŃ GOSPODARCZYCH

Zadania z zakresu prac hodowlanych – odnowienia, zalesienia, pielęgnowania lasu, melioracji agrotechnicznych i wodnych zostały ujęte we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego sporządzonych dla nadleśnictwa Przemków dla poszczególnych obrębów leśnych.

Podstawą sporządzonych planów są:

- wskazówki gospodarcze podane w kartach dokumentacji źródłowej opisów taksacyjnych, zebrane w trakcie prac terenowych,
- wykaz gruntów przeznaczonych do odnowienia i zalesienia,
- opracowany plan cięć użytków rębnych właściwych,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Zbiorcze zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu zostało przedstawione w **tabeli nr XVIII** - opracowanej dla każdego z obrębów oraz łącznie dla nadleśnictwa, które zamieszczono w części tabelarycznej p.u.l.

Tabela 74. SPODZIEWANY ROZMIAR PRAC Z ZAKRESU HODOWLI LASU W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Zadania gospodarcze	Obręb Przemków	Obręb Żuków	Nadleśnictwo
	<i>powierzchnia - ha</i>		
1	2	3	4
I. Odnowienia i zalesienia, w tym:			
1. halizny, płazowiny i zręby zaległe	106,97	34,65	141,62
2. grunty nieleśne			0
3. zręby bieżące I-go 10-lecia	716,10	153,22	869,32
Razem I	823,07	187,87	1010,94
II. Odnowienia pod osłoną, w tym:			
1. przy rębniach częściowych i stopniowych	208,98	99,10	308,08
2. podsadzenia produkcyjne		1,16	1,16
3. dolesienia luk i przerzedzeń	0,25	0,41	0,66
Razem II	209,23	100,67	309,90
<u>Razem I + II</u>	<u>1032,30</u>	<u>288,54</u>	<u>1320,84</u>
III Poprawki i uzupełnienia, w tym			
1. w uprawach i młodnikach	2,77	0,52	3,29
<u>Razem I + II + III</u>	<u>1035,07</u>	<u>287,06</u>	<u>1324,13</u>
IV Pielęgnowanie, w tym:			
1. gleby	149,98	50,82	200,80
2. upraw (CW)	336,05	133,01	469,06
3. młodników (CP)	1152,30	213,81	1366,11
Razem IV	1638,33	397,64	2035,97
V Melioracje, w tym:			
1. agrotechniczne	1003,73	284,55	1288,28
2. wodne	0	0	0
Razem V	1003,73	284,55	1288,28

Zgodnie z decyzją KZP przyjęto, z tytułu uszkodzeń młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki w drzewostanach KO i KDO w cięciach uprzątających, procent zwiększający oszacowaną powierzchnię do odnowienia na poziomie 20% dla rębni II, a dla rębni III do 10%.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

IV.2.1.1 OMÓWIENIE ZADAŃ GOSPODARCZYCH

I. Odnowienia i zalesienia – obejmują powierzchnię halizn, zrębów zaległych i zrębów bieżących, uzgodnionych z nadleśnictwem gruntów rolnych przeznaczonych do zalesienia.

II Odnowienia pod osłoną – projektowano, jako kontynuację procesu odnowienia realizowanego rębniami częściowymi, gniazdowymi lub stopniowymi oraz podsadzenia i dolesienia luk i przerzedzeń.

Opisano tu odnowienia na powierzchni 309,90 ha.

Ila. Odnowienia pod osłoną przy rębniach złożonych – projektowano jako kontynuację procesu odnowienia realizowanego rębniami częściowymi, gniazdowymi lub stopniowymi.

Opisano tu odnowienia na powierzchni 308,08 ha, w tym:

- odnowienia w drzewostanach z projektowanym użytkowaniem rębny: 264,26 ha,
- powierzchnia do odnowienia, z tytułu uszkodzeń młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki 13,21 ha.
- odnowienia w młodnikach i uprawach po rębni częściowej 30,61

Ilb. Podsadzenia produkcyjne – do podsadzeń (ODN-IIP) zaprojektowano wprowadzanie młodego pokolenia w drzewostanach o silnie zróżnicowanym zadrzewieniu charakteryzujących się występowaniem miejsc o niskim czynniku zadrzewienia jednocześnie będących drzewostanami przedrębnymi. Powierzchnia drzewostanów, w których zaplanowano dolesienia przerzedzeń została uzgodniona z nadleśnictwem.

Zaplanowano podsadzenia produkcyjne na powierzchni 1,16 ha w wydzieleniu 13-32-2-08-276 -a -00

Ilc. Dolesienie luk i przerzedzeń – obejmują powierzchnie luk wykazane w opisach taksacyjnych lasu w drzewostanach II i starszych klas wieku, lecz nie przeznaczonych do użytkowania rębego. Powierzchnia drzewostanów, w których zaplanowano dolesienia przerzedzeń została uzgodniona z nadleśnictwem. Wykonanie tych czynności gospodarczych należy przewidzieć w pierwszych latach obowiązywania planu urządzenia. Zaleca się stosowanie sadzonek gatunków w pełni wykorzystujących istniejące mikrosiedlisko, z jednoczesnym zwróceniem uwagi na dobór składu gatunkowego do przyjętego typu gospodarczego drzewostanu. Zalecany jest materiał szkółkarski dobrej jakości.

Dolesienia luk i przerzedzeń opisano na powierzchni 0,66 ha, w tym:

13-32-1-03-7 -h -00

13-32-2-08-225 -f -00

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

13-32-2-08-258 -f -00

III. Poprawki i uzupełnienia – projektowano w uprawach i młodnikach I klasy wieku:

Uzupełnienia projektowano w starszych uprawach i młodnikach, w wieku do 20 lat, o niskim czynniku zadrzewienia często „lukowych”.

Poprawki i uzupełnienia zaplanowano na powierzchni 3,29 ha.

IVa. Pielęgnowanie gleby – projektowano w uprawach do 5 lat; w uzgodnieniu z nadleśnictwem

IVb. Pielęgnowanie upraw (CW) – projektowano dla istniejącego młodego pokolenia, w tym:

- uprawach w wieku powyżej 5 lat,
- w dolesionych lukach i odnowionych gniazdach w uzgodnieniu z nadleśnictwem.

IVc. Pielęgnowanie młodników (CP) – zaplanowano te młodniki, które wymagają wykonania zabiegów hodowlanych związanych z regulowaniem składu, wyrównywaniem tempa wzrostu, normowaniem zwarcia, poprawą jakości i zdrowotności drzewostanu. Wykonywane czynności mają charakter selekcji negatywnej.

W szczególności projektowano w:

- młodnikach liściastych i wielogatunkowych Ib klasy wieku,
- w młodnikach sosnowych o wysokości powyżej 5m.

Pielęgnację, CW i CP planowano w młodnikach po rębniach złożonych oraz w drzewostanach w trakcie użytkowania rębniami częściowymi i gniazdowymi.

Dla pozycji z opisanymi „dL” planowano zabiegi hodowlane Piel., CW lub CP po uzgodnieniu z nadleśnictwem.

Va. Melioracje agrotechniczne – zostały zaplanowane celem stworzenia dogodnych warunków wzrostu na odnawianych i zalesianych powierzchniach. Czynności wykonywane w ramach melioracji agrotechnicznych mają na celu poprawę fizycznych właściwości gleby.

W planie hodowli na najbliższe 10-lecie nie projektuje się zabiegów związanych z zalesieniem gruntów nieleśnych, wprowadzeniem podszytów, nawożeniem lasu i melioracji wodnych.

IV.2.2 LEŚNA REGIONALIZACJA DLA NASION I SADZONEK W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 15 maja 2012 roku, w sprawie wykazu, obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału podstawowego (Dz.U. Nr 73, poz. 761).

Nadleśnictwo Przemków położone jest w:

- regionie pochodzenia nr 501

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- regionie pochodzenia nr 504

IV.2.3 GOSPODARKA NASIENNA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Gospodarkę nasienną nadleśnictwa Przemków stanowią:

Gospodarcze drzewostany nasienne

Zestawienie ilościowe gospodarczych drzewostanów nasiennych zamieszczono w elaboracie pkt. I.2.6..

W części tabelarycznej p.u.l. zamieszczono– **wzór nr 2 – „Wykaz obiektów bazy nasiennej”** – sporządzony dla obrębu leśnego.

IV.2.4 GOSPODARKA SZKÓŁKARSKA

Nadleśnictwo Przemków posiada szkółkę leśną o powierzchni 3,35 ha, znajdujące się na powierzchniach otwartych w oddziałach:

13-32-1-03-6	-k	-00	pow. 1,09 ha
13-32-1-03-6	-m	-00	pow. 1,15 ha
13-32-1-03-6	-n	-00	pow. 1,11 ha

Należy stwierdzić, iż:

- istniejąca produkcja materiału sadzeniowego może być zwiększona w przypadku zaistniałego popytu ze strony innych odbiorców, np. osób fizycznych.

IV.2.5 SZCZEGÓŁOWE WYTYCZNE W SPRAWIE WYKONYWANIA CZYNNOŚCI GOSPODARCZYCH

W opracowaniu wytycznych planowanych do wykonania w bieżącym 10-leciu czynności gospodarczych, oparto się o:

- „Instrukcję urządzania lasu” z 2003 roku,
- „Zasady hodowli lasu” z 2002 roku,
- „Instrukcję ochrony lasu” z 2005 roku
- Instrukcje ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych” z 2011 roku,
- Wytyczne narady wstępnej, ustaleń KZP.

Z uwagi na walory przyrodnicze terenu nadleśnictwa, wymagające szczególnie nieschematycznego podejścia do czynności gospodarczych planowanych na bieżące 10 lecie. W Planie Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Przemków na lata 2014 – 2023 zawarto:

- informacje o zasięgu występujących na terenie nadleśnictw powierzchniowych formach ochrony przyrody, w tym obszarach NATURA 2000 na mapach tematycznych oraz w części ogólnej planu. Wprowadzono odpowiednie zapisy przy opisie taksacyjnym wydzieleń. Podobna zasada obowiązuje w przypadku

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

zidentyfikowanych w wydzieleniach siedlisk przyrodniczych oraz gatunków NATURA 2000,

uznając za słuszną koncepcję stwarzania warunków do rozwoju w ekosystemach leśnych naturalnych zespołów ksylobiontów, podjęto w tym zakresie następujące działania:

- pozostawianie drewna, przede wszystkim liściastego, ścinanego w ramach zabiegów pielęgnacyjnych i posuszu na wytypowanych powierzchniach trudnodostępnych,
- w przypadku siedlisk łągowych (91E0), przyjęto zasadę zaliczania takich powierzchni do gospodarstwa specjalnego,
- w planowaniu hodowlanym, przyjęte gospodarcze typy drzewostanów na siedliskach lasu świeżego i lasu mieszanego świeżego, umożliwiają podejmowania działań w kierunku odtwarzania żyznych i kwaśnych buczyn w obrębie N2000.

W warunkach, w jakich funkcjonuje nadleśnictwo Przemków na plan pierwszy wysuwają się działania związane ze środowiskowymi i ochronnymi funkcjami lasu, zmierzające do utrzymania i poprawy stabilności, odporności i żywotności ekosystemów leśnych wobec zagrażających im szkodliwych czynników.

Prac hodowlanych

- w pełni wykorzystywać mikrosiedlisko celem wprowadzania odpowiednich gatunków drzew; ze szczególnym uwzględnieniem jodły na siedliskach lasowych,
- w pełni wykorzystywać naturalne odnowienie lasu na wszystkich siedliskach, o ile jest zgodne z potencjalnymi możliwościami produkcyjnymi siedlisk, w miarę potrzeb uzupełniać je sztucznie,
- przy sztucznym uzupełnianiu samosiewów należy w sposób maksymalny wykorzystywać naturalną mozaikowość siedlisk poprzez wzbogacenie składu gatunkowego gatunkami domieszkowymi, różnicowania form mieszania i struktury odnowień,

Przygotowanie gleby do odnowienia lasu:

- preferować płytkie i punktowe przygotowanie gleby,
- na glebach silnie zachwaszczonych, z pokrywą silnie zadarnioną i zdziczałą w pełni stosować specjalne sposoby przygotowania gleby,
- przy zalesianiu gruntów porolnych i terenów przemysłowych przygotowanie gleby poprzez wykonanie pełnej orki z głęboszowaniem w rzędach sadzenia,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- powiązanie składu gatunkowego upraw z pełnym rozpoznaniem warunków fizykochemicznych gleb – należy dążyć do urozmaicenia składu gatunkowego upraw wykorzystując w pełni mozaikowość gleb,
- wykorzystywanie na zalesianych powierzchniach wszelkich, zgodnych z celami hodowli lasu, samosiewów drzew i krzewów, z uzupełnieniem ich dolesieniami sztucznymi,
- pozostawianie na gruntach przeznaczonych do zalesień trwałych i okresowych oczek wodnych, bagien i mokradeł, drzew remiz śródpolnych, itp. jako ostoji życia biologicznego i ważnych elementów krajobrazu,

Pielęgnacja i ochrona drzewostanów:

- stosowanie selekcji pozytywnej w trzebieżach z popieraniem biogrup stabilizujących drzewostan,
- w trakcie trzebieży zachowywać wyróżniające się osobniki pod względem żywotności i pełnionych przez nie funkcji,
- biologiczną odporność lasu należy kształtować poprzez stosowanie udoskonalonej ogniskowo - kompleksowej metody ochrony lasu.

Prac związanych z użytkowaniem i odnowieniem lasu

- terminowe i konsekwentne prowadzenie cięć pielęgnacyjnych,
- dostosować okres pozyskania drewna do terminów najmniejszego zagrożenia lasu od czynników szkodliwych, należy mieć również na uwadze możliwość wykorzystania przez zwierzynę kopytną cienkiej kory na drzewach leżących,
- stosować środki techniczne chroniące pozostające na powierzchni drzewa przed uszkodzeniami z tytułu wykonywanych prac,
- w sposób konsekwentny należy dążyć do stosowania technologii przyjaznych środowisku leśnemu,
- wykorzystywać rębnie złożone z doborem odpowiednich ich rodzajów i form do konkretnych warunków strefy, smugi lub pododdziału,
- celowe jest pozostawienie na powierzchniach odnawianych fragmenty starodrzewu wraz z nienaruszonymi warstwami dolnymi aż do ich naturalnego rozpadu o powierzchni jednostkowo nie mniejszej niż 0,06 ha i łącznie nie większej niż 5% powierzchni manipulacyjnej pasa zrębowego,
- w rębni III gniazda zakłada się z wykorzystaniem mikrosiedlisk o wielkości uzależnionej od wymagań ekologicznych wprowadzanych gatunków. Odnowienie gniazd w zasadzie sztuczne. Okres odnowienia średni: 20 lat (max do 30 lat),

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- zastosowana w nadleśnictwie rębnia IIIb - (gniazdowo-częściowa) o gniazdach dla:
 - Bk o pow. 0,25 – 0,30 ha,
 - Db, Lp o pow. 0,40 – 0,45 ha,
 - Jd o pow. 0,10 – 0,15 ha
- zastosowana w nadleśnictwie rębnia IVd – (stopniowa gniazdowa udoskonalona) z długim okresem odnowienia 30-40 lat, służy do elastycznego stosowania różnych form cięć - w zależności od siedliska, drzewostanu macierzystego i jego składu gatunkowego, na małych powierzchniach i odnowienia naturalnego, a w przypadku braku możliwości jego uzyskania odnowienie sztuczne drzewostanów, celem uzyskania złożonej ich budowy pionowej i poziomej. Ład przestrzenny cięć i odnowienia w rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej jest wyznaczony przez granice transportowe i drogi wywozowe. Nieodzownym elementem ładu przestrzennego jest wyznaczenie szlaków w odległości, co 60-80 m. W trakcie prowadzenia cięć należy dążyć do wspomagania drzew najlepszych, najżywotniejszych poprzez usuwanie drzew z nimi konkurujących, celem utrzymania możliwie wysokiego i wartościowego przyrostu użytkowego drzewostanu. Rozmieszczenie ośrodków odnowieniowych jest wymuszone położeniem luk, przerzedzeń i kęp podrostów. Podstawą prowadzenia rębni stopniowej gniazdowej udoskonalonej jest dopuszczalne stosowanie wszystkich rodzajów cięć a także zręby zupełne na małych powierzchniach. Nawrót cięć wynosi około 5-10 lat, i jest uzależniony od stanu młodego pokolenia oraz jego wymagań świetlnych.

Działania zmierzające do utrzymania lub zwiększenia retencji wodnej w lasach

- dostosowanie sposobów zagospodarowania lasów wodochronnych do potrzeb maksymalizacji funkcji, dla których uznane zostały za ochronne,
- zachowanie naturalnych formacji przyrodniczych w dolinach rzek, na bagnach, remizach i wychodniach skalnych jako ostoi rzadkich gatunków roślin i zwierząt oraz regulatorów wilgotności siedlisk i mikroklimatu,
- zachowanie w stanie zbliżonym do naturalnego i odtwarzanie śródleśnych zbiorników i cieków wodnych, jako wyznacznika witalności lasu.

Stan zdrowotny lasu, kumulacja oddziaływania różnych czynników szkodliwych, a przy tym mało stabilna struktura ekosystemów leśnych nadleśnictwa – starzenie się drzewostanów, wyklucza stosowanie schematyzmu w wykonywanych pracach i zmusza do

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

poszukiwania rozwiązań dostosowanych do konkretnych układów przyrodniczych, w poszczególnych drzewostanach.

IV.2.6 MOŻLIWOŚĆ KSZTAŁTOWANIA ODPORNOŚCI LASU NA SZKODLIWE DZIAŁANIE CZYNNIKÓW

IV.2.6.1 UODPORNIENIE DRZEWOSTANÓW NA WIATR

IV.2.6.1.1 Ulepszenie warunków zakorzeniania się drzew

Odprowadzenie nadmiaru wody i przygotowanie gleby

Jedną z głównych przyczyn powstawania szkód od wiatru jest niedostatecznie silne ukorzenienie drzew. Zalecanymi sposobami przygotowania powierzchni do odnowienia jest:

- stosowanie drenowania „kreciego” na glebach glejowych mineralnych,
- przygotowanie na glebach organicznych dużych kopców o powierzchni co najmniej 30 m², na których drzewa będą mogły ukształtować wystarczająco głębokie i rozległe systemy korzeniowe,
- spulchnianie pogłębiaczami gleb mineralnych, silnie zbitych, szczególnie z podeszwą płużną do głębokości 40 – 50 cm,
- na powierzchniach z rudawcem stosować głęboką dwupoziomową orkę pełną z kultywatorowaniem lub talerzowaniem,
- unikać przygotowania gleby w rabaty.

IV.2.6.1.2 Materiał sadzeniowy i metody sadzenia

Zarówno jakość ukorzenienia sadzeniowego materiału roślinnego jak i sposób jego sadzenia są ważnymi czynnikami kształtującymi stabilność lasu. Zapewnienie właściwych warunków wzrostu drzewek w pierwszej fazie życia można osiągnąć:

- preferowanie odnowień naturalnych,
- stosowanie odnowień poprzez siew,
- stosowanie sadzonek z zakrytym systemem korzeniowym,
- unikanie sadzenia pod kostur lub pod motykę,
- należy sadzić sadzonki w jamkę na pasach przeciwwietrznych, żebrach i progach.

IV.2.6.1.3 Wybór gatunków

Pod uwagę należy brać gatunki drzew, które głęboko zakorzeniają się, mają zbieżyste pnie oraz twarde i sprężyste drewno. Do gatunków stabilizujących należy zaliczyć modrzew, buk, świerk - właściwego ekotypu, jodła, sosna, jawor. Jednak sam wybór składu gatunkowego nie gwarantuje wyhodowania względnie odpornych drzewostanów. Istotnym elementem jest sposób rozmieszczenia gatunków i prowadzone cięcia pielęgnacyjne.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

W mokrych obniżeniach, zakłębieniach terenowych należy sadzić gatunki liściaste.

IV.2.6.1.4 Więźba

Wpływ więźby na stabilność drzewostanów przejawia się w obniżeniu smukłości drzew i zwiększeniu długości koron wraz z rozluźnieniem więźby. Aby wykorzystać możliwości produkcyjne siedlisk i gatunków, właściwe jest przyjęcie umiarkowanie gęstych więźb i regulowanie przestrzeni wzrostu, szczególnie w pierwszej połowie wieku rębności, poprzez prowadzenie cięć pielęgnacyjnych. W warunkach optymalnych dla danego gatunku należy przyjąć więźbę gęstszą i planować wczesne rozpoczęcie cięć pielęgnacyjnych. Natomiast w niesprzyjających warunkach ekologicznych wprowadzać gatunki w więźbie luźnej oraz unikanie konieczności wczesnego wkraczania z cięciami pielęgnacyjnymi.

IV.2.6.1.5 Cięcia pielęgnacyjne

Cięcia pielęgnacyjne są jednym z podstawowych zabiegów hodowlanych dających możliwość zachowania lub podniesienia odporności drzewostanu na szkodliwy wpływ wiatru. Na obszarach zagrożonych działaniem wiatru cięcia pielęgnacyjne muszą stymulować rozwój strzał i systemu korzeniowego drzew. Istotny wpływ mają cięcia pielęgnacyjne prowadzone w fazach młodnika i tyczkowiny.

Celowe jest ograniczenie zarówno nasilenia, jak i częstotliwości trzebieży w starszych (powyżej III klasy wieku) drzewostanach zwiększających ryzyko powstania wywałów. Również silne trzebieże w wyższych drzewostanach znacząco zwiększają ryzyko wystąpienia szkód od wiatru z powodu otwarcia okapu koron i nadwyrężenia systemu wspierania. W trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych istotnym elementem jest popieranie rozwoju biogrup w drzewostanie, które znacznie zwiększają odporność lasu na działanie destrukcyjnych czynników atmosferycznych.

W warunkach naszego kraju należy wykluczyć możliwość stosowania cięć schematycznych.

IV.2.6.1.6 Rębnie

Przy planowaniu użytkowania rębne należy mieć na uwadze zmniejszenie zagrożenia uszkodzenia przez wiatr zarówno drzewostanu odnawianego jak i sąsiednich. Poszczególne rodzaje rębni w różny stopniu spełniają powyższe warunki. Przy planowaniu odnowienia należy brać pod uwagę:

- rębnia zupełna o szerokości zrębów powyżej 40 metrów powinna być wykluczona ze stosowania w rejonach narażonych na wiatr. Natomiast stosowanie zrębów smugowych (kulisowych) o szerokości 15 – 30 metrów daje lepsze efekty niż rębnia częściowa. Powierzchnia zrębu nie może przekraczać 3 ha, przy nawrocie cięć

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

minimum 5 lat. W drzewostanach sosnowych i świerkowych II i wyższej bonitacji nie powinno się wykonywać wrębów.

- nie należy stosować wielkopowierzchniowej rębni częściowej. Rębnia częściowa nadaje się do odnowienia litych drzewostanów bukowych, dębowych i jodłowych.
- mniejsze zagrożenia występują w drzewostanach użytkowanych rębniami częściowymi pasowymi lub smugowymi, gdy małe powierzchnie manipulacyjne posuwają się kierunku przeciwnym kierunkowi wiatrów panujących. O stosowaniu tych rębni decyduje dobre zakorzenienie drzewostanu, przygotowanie do odnowienia prawidłowo prowadzonymi cięciami pielęgnacyjnymi i posiadającymi dobrze ukształtowane ściany ochronne, progi, zebra, pasy przeciwwietrzne.
- za pozbawioną wad uważa się stosowanie rębni przerębowej. W drzewostanach przerębowych na skutek silniejszej zbieżystości pni drzew i nisko położonego punktu ciężkości koron, pomimo większej aerodynamicznej szorstkości koron, zagrożenie wiatrem jest zdecydowanie mniejsze niż w drzewostanach zagospodarowanych innymi metodami.
- stosowanie rębni stopniowej, szczególnie rębni stopniowej udoskonalona łączącej w sobie elementy pozostałych rębni, jak również stopniowej brzegowo- smugowej mogą być stosowane z sukcesem. Stosowanie rębni stopniowych umożliwia wykorzystanie naturalnych układów geologiczno – klimatycznych, jako czynników uodparniających na uszkodzenia od wiatru.

Możliwość wyboru postępowania przy odnawianiu dojrzałych drzewostanów można zwiększyć poprzez właściwą hodowlę.

IV.2.6.1.7 Płaszcz ochronny

Płaszcz drzewostanu, czyli pas właściwie rozwiniętych drzew od strony panujących wiatrów, spełnia ważną rolę w ochronie wnętrza drzewostanu przed naporem wiatru. Zapewnia samodzielność drzewostanu, dzięki czemu daje swobodę wykonywania potrzebnych zabiegów gospodarczych. Skraj drzewostanu winien być utworzony przez silne, zbieżyste i dobrze zakotwiczone w glebie drzew o koronach przepuszczających silne strumienie powietrza do wnętrza drzewostanu, gdzie ich szybkość stopniowo jest wyhamowana.

IV.2.6.1.8 Ład przestrzenny

Ład przestrzenny oddziałuje w istotny sposób na obniżenie ryzyka zagrożenia drzewostanów od wiatru. Prawidłowy kierunek posuwania się z cięciami może spowodować, że drzewostany na pasie ostępowym osłaniają się wzajemnie przed uderzeniami wiatru. Aby

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

osłona działała prawidłowo różnica wieku pomiędzy drzewostanami nie może być wyższa niż 20 – 30 lat.

Regulacja użytkowania w ostępach o zakłóconym układzie:

- stosowanie orębów** – wąskich zrębów zupełnych o szerokości 10 – 25 m. Stosujemy to, gdy starszy drzewostan rośnie od strony niebezpiecznych wiatrów, a w jego cieniu wiatrowym znajduje się drzewostan młodszy. W takich przypadkach wykonujemy oręb na zawietrznym skraju drzewostanu rębego. Cięcie to musi być wykonane, gdy młodszy drzewostan nie osiągnął jeszcze 20 – 40 lat. W przypadku, gdy młodszy drzewostan nie będzie zdolny do samodzielnej ochrony (np. zbyt wysoki wiek drzewostanu zasłoniętego, duża wysokość drzew, słaby system korzeniowy) po usunięciu osłaniającego drzewostanu rębego, wówczas oręby mogą być wykonywane wielokrotnie w formie smug. Do tworzenia skraju ochronnego należy wykorzystać istniejące podrosty.
- wykonywanie rozrębów** – tj. wąskich zrębów o szerokości 10 – 20 metrów, oddalonych od siebie 150 – 200 m. Należy je wykonywać, gdy drzewostany są w wieku 20 – 40 lat, a średnia ich wysokość nie przekroczyła 10 – 15 m. Zabieg ten stosujemy w przypadku występowania dużych powierzchni jednowiekowych lub prawie jednowiekowych drzewostanów iglastych.

W drzewostanach zagospodarowanych rębiami stopniowymi udoskonalonymi (IVd) należy w pełni korzystać z orębów i rozrębów z wykorzystaniem istniejących nalotów i podrostów.

Zasady tworzenia ładu przestrzennego zmniejszającego zagrożenia wiatrowe:

- drzewostany odnawia się cięciami umiejscowionymi na tej stronie drzewostanu, z której nadejście szkodliwych wiatrów jest najmniej prawdopodobne,
- z odnowieniem postępuje się zawsze przeciwko kierunkowi niebezpiecznych wiatrów. Na nawietrznej stronie przy takim postępowaniu zawsze będzie najmłodszy i najniższy drzewostan,
- na nawietrznej stronie trzeba chronić ochronny płaszcz. Wycina się go dopiero po zakończeniu odnowienia. W żadnym wypadku nie można na nawietrznym skraju umieszczać cięć odnowieniowych, nawet gdyby tam już pojawiło się naturalne odnowienie i było nadmiernie ocienione przez okap macierzystego drzewostanu,
- wszystkie cięcia odnowieniowe należy tak prowadzić, by po ich wykonaniu nie zwiększyło się zagrożenie sąsiednich drzewostanów, szczególnie leżących na kierunku zawietrznym,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- system odnowienia winien zmierzać do utworzenia drzewostanów o maksymalnej wielkości 5 ha. Można to osiągnąć m.in. poprzez budowę progów i żeber odległych od siebie o 150 – 300 m, w zależności od stopnia zagrożenia drzewostanów, złożonych z odpornych gatunków. W młodych drzewostanach I i II klasy wieku można wytworzyć progi zarówno z gatunków odpornych (buk, modrzew, jawor), a także gatunków mniej odpornych (sosna, świerk, jodła). Progi takie winny mieć szerokość około 30 m (od 15 do 50 m) i przebiegać w przybliżeniu prostopadle do kierunku wiatru. Należy wykorzystywać istniejące zróżnicowanie mikrosiedliskowe i drzewostanowe. Szczególnie duże powierzchnie drzewostanów należy dzielić na jeszcze mniejsze części poprzecznymi żebrami z wyższym udziałem odpornych gatunków. W progach i zebrach stosować należy rozluźnioną więźbę i silne cięcia, podobnie jak w płaszczach ochronnych. Progi i żebra należy stosować szczególnie przy zagospodarowaniu powierzchni pokłękowych,
- istniejące linie oddziałowe czy ostępowe są nie tylko elementami podziału powierzchniowego, ale także stanowią powinny system podnoszenia odporności lasu na działanie wiatru, muszą być odpowiedniej szerokości, która winna wynosić 8 – 10 m, w zależności od klasy bonitacji. Należy do tego dążyć w trakcie prac odnowieniowych, najpóźniej przystąpić do ich zakładania w drzewostanach I i II klasy wieku.

IV.2.6.1.9 Ład czasowy

W racjonalnie prowadzonym gospodarstwie leśnym wiek dojrzałości rębnej powinien być zróżnicowany w zależności od stopnia zagrożenia drzewostanów przez wiatr.

Wiek dojrzałości rębnej winny być ustalony dla poszczególnych drzewostanów i poza innymi elementami musi być brana pod uwagę podatność drzewostanu na uszkodzenia przez wiatr, wynikające z:

- niedostatecznego zakorzenienia się drzewostanu,
- jego wysokiej bonitacji,
- silnego spalowania przez zwierzynę,
- uszkodzeń ścinkowo – zrywkowych i in.,
- istniejących zgnilizn strzał.

W drzewostanach opanowanych przez zgniliznę strzał i korzeni należy obniżyć wiek rębności, natomiast w drzewostanach stabilnych należy podwyższyć wiek rębności.

W świetle powyższych informacji i rozważań dotyczących ładu przestrzennego i czasowego łatwiej jest zrozumieć znaczenie i głęboka myśl koncepcji lasu normalnego, który

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

jest systemem minimalizującym zagrożenie lasu ze strony szkodliwych czynników w tym także klimatycznych.

IV.2.6.2 UODPORNIE NIE DRZEWOSTANÓW NA ŚNIEG

IV.2.6.2.1 Zakładanie upraw

Więźba początkowa

Należy stosować luźne więźby ze skuteczną ochroną odnowień. Rzadsze więźby powinny być stosowane na stokach wschodnich i północno-wschodnich, kotlinach i innych położeniach znajdujących się w cieniu wiatrowym. Uprawy zakładać w zmieszaniu grupowym i drobnokępowym. Przy sadzeniu unikać prowadzenia rzędów prostopadle do warstwic, stosować raczej więźbę nieregularną.

Skład gatunkowy

Skład gatunkowy upraw powinien być dostosowany do warunków siedliskowych. Należy przy tym szczególną uwagę zwrócić na mikrorelief i mikrosiedliska:

- nie wprowadzać świerka w zagłębienia terenu, w miejsca nadmiernie wilgotne i przy potokach. Takie stanowiska przeznaczyć dla jawora, jesionu, olszy,
- w miejscach bardziej suchych wprowadzać buka,
- stosować materiał sadzeniowy miejscowego pochodzenia i z podobnych położen; szczególnie preferowane odnowienia naturalne.

IV.2.6.2.2 Cięcia pielęgnacyjne

Rozmiar szkód w drzewostanach powodowanych przez śnieg jest duży i pozostaje w bezpośrednim związku z narastającymi zaniedbaniami pielęgnacyjnymi młodych drzewostanów. Należy przestrzegać zasady, iż: im gęściejsza jest uprawa, im wyższe zagrożenie ze strony śniegu, tym wcześniej należy rozpoczynać cięcia pielęgnacyjne. Istotne znaczenie mają cięcia prowadzone w drzewostanach I i II klasy wieku na stabilność sosny, świerka i jodły. W trakcie prowadzenia cięć oszczędzać należy tworzące się biogrupy silnych osobników

Najistotniejszym elementem pielęgnacji stabilności drzewostanów narażonych na uszkodzenia od śniegu jest odpowiednie wykonywanie **czyszczeń**. W taki sposób by umożliwić rozwój koron na całej długości strzały, nie rozluźniając przy tym zbytnio zwarcia poprzez:

- w naturalnych odnowieniach należy wykonać intensywne przerzedzenie, gdy drzewka osiągną wysokość kolan,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- stosowanie silnych zabiegów w momencie dochodzenia upraw do zwarcia, w wieku od 10 do 20 lat, w zależności od bonitacji,
- stosowanie wielokrotnych nawrotów cięć, aby nie dopuści do przerwania zwarcia w drzewostanie.

Wykonywane w porę, umiarkowane i często powtarzane **cięcia trzebieżowe** najkorzystniej oddziałują na stabilność drzewostanów:

- stosowanie wczesnych i równomiernych zabiegów trzebieżowych zwiększających stabilność drzewostanów,
- cięcia rozłożone równomiernie w czasie i przestrzeni,
- prawidłowo prowadzone cięcia pielęgnacyjne w młodych (11 – 40 lat) drzewostanach sosnowych podnoszą jakość i wartość drewna, odporność drzewostanów na działanie szkodliwych czynników, a także zwiększają ich całkowitą produkcję grubizny,
- stabilność drzewostanów obniżają cięcia schematyczne.

IV.2.6.2.3 Ład przestrzenny i czasowy

Normalny układ klas wieku minimalizuje prawdopodobieństwo wystąpienia i nasilenia szkód ze strony czynników abiotycznych, w tym i śniegu. Zmniejszone zagrożenia wykazują drzewostany o małych powierzchniach i zróżnicowanych wiekowo.

Na odporność drzewostanów na działanie śniegu mają wpływ:

- stosowane rozręby w wielkopowierzchniowych młodych drzewostanach,
- unikanie tworzenia ścian ochronnych w drzewostanach silnie spałowanych,
- stosowanie odpowiednich zabiegów hodowlanych w drzewostanach rosnących w „cieniu” wiatrowym. Do działań takich należą stosowanie luźniejszej więźby, wprowadzanie większego udziału gatunków liściastych tzw. twardych, intensywniejsze cięcia pielęgnacyjne – wczesne rozpoczęcie, słabsze nasilenie i krótszy nawrót.

IV.2.6.2.4 Rębnie

Zróżnicowana struktura wysokościowa drzewostanu, w wyniku stosowania cięć stopniowych, bądź też częściowych o długim i bardzo długim okresie odnowienia, korzystnie oddziałuje na zwiększenie stabilności drzewostanu, poprzez:

- zapobieganie tworzeniu się jednolitego „dywanu” śnieżnego w koronach drzew,
- równomierne rozłożenie niezbyt dużych powierzchni drzewostanów różnego wieku.

W ograniczonym zakresie można stosować rębnie gniazdowe.

Najbardziej odporny na szkodliwe działanie śniegu jest las przerębowy.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

IV.2.6.2.5 Zabiegi ratunkowe w zagrożonych zniszczeniem drzewostanach

Skutecznym sposobem przeciwdziałania szkodom śniegołomowych jest strząsanie śniegu z koron drzew. W wypadku wystąpienia obfitych opadów mokrego śniegu i osadzania się go w ilościach zagrażających dalszej egzystencji dużych powierzchni drzewostanów, można zapobiec powstawaniu szkód poprzez użycie helikopterów do otrząsania śniegu z koron drzew. Koszt takiej operacji wynosi około 1 % wielkości strat, jakie wystąpiłyby w wypadku zniszczenia drzewostanów.

IV.2.6.3 WPŁYW SZKÓD WYRZĄDZANYCH PRZEZ ZWIERZYNĘ NA ZWIĘKSZENIE ZAGROŻENIA LASU PRZEZ WIATR I ŚNIEG

Zasadniczy wpływ na odporność lasu przeciwko destrukcyjnemu działaniu wiatru i śniegu ma nasilenie szkód wyrządzanych przez zwierzynę poprzez:

- zgryzanie gatunków głównie domieszkowych, mających podnieść stabilność drzewostanów,
- spalowanie powodujące rozwój zgnilizny strzały, która obniża wytrzymałość drzew.

IV.2.6.4 POSTĘPOWANIE HODOWLANE W DRZEWOSTANACH USZKODZONYCH PRZEZ WIATR I ŚNIEG

Prawidłowo wykonane prace na powierzchniach objętych zniszczeniami przyczyniają się do minimalizacji bezpośrednich i pośrednich skutków szkód.

Zakres czynności niezbędnych do wykonania, w wypadku powstania szkód można podzielić na:

- określenie rozmiaru zniszczeń i zaplanowanie zestawu przedsięwzięć zmierzających do sprawnego usunięcia szkód,
- usuwanie skutków szkód,
- ewidencjonowanie usuwania skutków szkód.

IV.2.6.4.1 Określenie rozmiaru zniszczeń

Możliwe dokładne oszacowanie rozmiaru zniszczeń ma duże znaczenie dla stworzenia niezbędnych warunków późniejszego usuwania szkód.

Do całkowitego rozmiaru zniszczeń należy zaliczać drzewa zgięte i pochylone, które później zwykle wiatr czy śnieg wywalają.

Dla opracowania operatywnego planu porządkowania uszkodzonych części lasu konieczne jest prowadzenie ewidencji szkód. W ramach ewidencji należy zebrać informację:

- czynnika sprawczym,
- rozmiar szkód z podziałem na sortymenty,

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- opis uszkodzonych drzewostanów – skład gatunkowy, wiek, wysokość, zagęszczenie,
- opis czynności gospodarczych wykonanych w ostatnim czasie w drzewostanie – z podaniem liczby lat od ostatniego zabiegu i jego nasilenie,
- wielkość powierzchni drzewostanów uszkodzonych,
- typ uszkodzeń,
- rodzaj uszkodzeń,
- położenie uszkodzonych drzewostanów,
- stan gleby podczas wystąpienia uszkodzeń,
- opis czynników szkodliwych.

Prawidłowo zebrane dane podczas ewidencji uszkodzeń mogą być pomocne w prowadzeniu działań profilaktycznych.

IV.2.6.4.2 Hodowlane zagospodarowanie uszkodzonych drzewostanów

Kondycja życiowa drzew z przełamanymi koronami zależy od wieku, ilości posiadanych żywych gałęzi, kształtu korony, grubości pnia w miejscu złamania i stopnia zacienienia przez sąsiednie drzewa. Czym młodsze jest drzewo, czym wyżej położone miejsce złamania, tym większe są szanse przeżycia.

Zalecane jest usuwanie drzew, których uszkodzenie przekracza 1/3 długości korony, chyba, że zachodzi konieczność zapewnienia osłony wprowadzanego czy naturalnego odnowienia. Wtedy należy pozostawić wszystkie drzewa gwarantujące przeżycie, co najmniej kilka lat.

Efektom powstałych szkód są drzewostany w różny sposób przerzedzone. Przerzedzenie to nie jest równomierne na całej powierzchni. Drzewostany po uprzątnięciu należy poddać starannemu przeglądowi i ocenić możliwość utrzymania ich na całej powierzchni lub jej części, ustalić sposoby pielęgnowania oraz potrzeby dolesienia lub odnowienia.

Przy podejmowaniu decyzji o przyszłości drzewostanów uszkodzonych należy brać pod uwagę fakt zakłócenia wewnętrznej równowagi, sprzyjający powstawaniu dalszych uszkodzeń ze strony owadów, grzybów czy czynników atmosferycznych.

W drzewostanach uszkodzonych w stopniu silnym, nie gwarantującym osiągnięcia zwarcia należy zaplanować pilną przebudowę. Istniejące grupy i kępy należy wykorzystać jako osłonę dla wprowadzania gatunków wymagających w młodości ocienienia. Niecelowe jest pozostawianie pojedynczych drzew. W drzewostanach uszkodzonych nierównomiernie należy zaplanować przebudowę z długim i bardzo długim okresem przebudowy. Czasowe przetrzymanie drzewostanu wpłynie pozytywnie zarówno jako osłona do odnowienia, jak

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

również poprzez zwiększony przyrost z prześwietlenia. Wynikiem prawidłowo prowadzonej przebudowy winny być drzewostany o właściwym składzie gatunkowym i urozmaiconej strukturze, co w konsekwencji przyczyni się do poprawy ich odporności na szkodliwe wpływy śniegu i wiatru. Drzewostany te należy opisywać jako drzewostany w trakcie przebudowy struktur.

W drzewostanach przerzedzonych miejscowo - lukowatych, odnowienie powinno być prowadzone na lukach, nad którymi w ciągu 10 – 15 lat nie zewrą się korony otaczających je drzew. Minimalna wielkość dolesianych luk zależy od wysokości drzewostanu. Ich średnica nie powinna być mniejsza od wysokości drzewostanu otaczającego.

IV.2.6.4.3 Hierarchia pilności prac

Uszeregowanie prac według stopnia ich pilności:

- porządkowanie wyłomiska,
- cięcia sanitarne we wszystkich klasach wieku,
- ciecia pielęgnacyjne w drzewostanach I i II klas wieku,
- odnowienie najpóźniej powstałych otwartych powierzchni na najżyźniejszych siedliskach oraz na tych, których pozostawienie spowodowałoby szybką degradację, W pierwszej kolejności odnawiane winny być większe powierzchnie lub grupy powierzchni położonych blisko siebie,
- odnowienie najpóźniej powstałych otwartych powierzchni na słabszych siedliskach,
- odnowienie wcześniej powstałych otwartych powierzchni poczynając od najżyźniejszych i największych,
- cięcia pielęgnacyjne w drzewostanach od III klasy wieku wzwyż,
- inicjowanie naturalnego odnowienia,
- wprowadzanie odnowień podkapowych w drzewostanach przewidzianych do przebudowy,
- wprowadzanie dolnego piętra, poczynając od drzewostanów z przełomu II i III klas wieku, a następnie młodszych objętych przebudową częściową,
- odnawianie gniazd, poczynając od największych i siedlisk najżyźniejszych,
- planowe użytkowanie rębne drzewostanów.

IV.3 OPISANIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU OGÓLNEJ OCHRONY LASU

IV.3.1 CHARAKTERYSTYKA WYSTĘPUJĄCYCH USZKODZEŃ

W trakcie terenowych prac taksacyjnych zaewidencjonowano występujące w drzewostanach uszkodzenia pochodzenia biotycznego i abiotycznego. Strukturę rodzaju

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

występujących na terenie nadleśnictwa uszkodzeń ujętych w sporządzonym opisie taksacyjnym lasu, przedstawia tabela.

Tabela 75. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI SZKÓD ZAREJESTROWANYCH W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Rodzaj uszkodzenia	Rozmiar szkód			Razem
	11% - 25%	26% - 60%	> 60%	
	ha			
1	2	3	4	5
Inne antropogeniczne		0,79		0,79
grzyby		548,31		548,31
czynniki klimatyczne	706,49	244,56		951,05
owady	19,43	8,49		27,92
zakłócenia stos. wodnych	66,36	103,29	58,25	227,9
zwierzyna	1364,81	633,67		1998,48
pożar	1,05	11,59		12,64
inne przyczyny	436,61	258,85		695,46
ogółem	2594,75	1809,55	58,25	4462,55

Z przedstawionych danych wynika, iż stan zdrowotny lasów nadleśnictwa Przemków jest dobry. Najistotniejszą grupą uszkodzeń są szkody wynikające od zwierzyny, które systematycznie są ograniczane poprzez stosowanie zabezpieczeń sadzonek przed szkodami – zarówno indywidualnych poprzez smarowanie lub zabezpieczenia mechaniczne jak również grodzenia cennych kęp i odnawianych gniazd. Uszkodzenia pochodzące od patogenicznych chorób drzew oraz od owadów, mają tendencję malejącą, co jest wynikiem prawidłowego rozpoznania zagrożeń, terminowych działań ochronnych i wykonywania niezbędnych zabiegów w terminie. Istotną grupą uszkodzeń są szkody wynikające oddziaływań czynników klimatycznych, a w szczególności uszkodzeń spowodowanych przez wczesnowiosenne przymrozki oraz okiść. Pozostałe grup uszkodzeń mają charakter losowy i są podejmowane próby ich ograniczenia poprzez prowadzenie działań gospodarczych zgodnych z wiedzą i doświadczeniami nauk leśnych.

IV.3.2 CHARAKTERYSTYKA WYSTĘPUJĄCYCH ZAGROŻEŃ

IV.3.2.1 ZAGROŻENIA ABIOTYCZNE

IV.3.2.1.1 Czynniki klimatyczne

Uszkodzenia od wiatru mają głównie charakter mechaniczny. Z zabiegów zabezpieczających drzewostany przed wystąpieniem szkód powodowanych przez wiatr

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

nadleśnictwo wykonuje następujące zabiegi ograniczające powstawanie rozmiaru uszkodzeń:

- działania związane z planowaniem gospodarczym - przestrzeganie zaplanowanych rębni, a w przypadku rębni gniazdowych odpowiedni dobór kształtu i wielkości gniazd,
- maksymalne wykorzystanie odnowień naturalnych,
- planowanie i prawidłowe wykonanie cięć pielęgnacyjnych, pielęgnowanie stabilności drzewostanów z udziałem Św,
- zwiększanie różnorodności biologicznej drzewostanów,
- przestrzeganie zasad rejonizacji nasiennej,
- ograniczenie mechanicznych uszkodzeń w trakcie wykonywania zabiegów hodowlanych,
- przestrzeganie zasad minimum sanitarnego lasu.

Największe szkody z tytułu śniegołomów występują w drzewostanach II klasy wieku na gruntach porolnych. W ramach profilaktyki nadleśnictwo podjęło czynności zwiększające odporność:

- maksymalne popieranie odnowień naturalnych, na gruntach porolnych uznawać istniejące samosiewy gatunków pionierskich,
- pielęgnowanie stabilności drzewostanów - poprzez stosowanie rozrzedzonej więźby podczas sadzenia i prowadzenie drzewostanów w luźnym zwarcu,
- dostosowanie składów gatunkowych drzewostanów do właściwości siedlisk,
- systematyczne i terminowe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych - przestrzeganie terminu wykonywania zabiegów w układzie rocznym.

Susze są to szkody powodowane w uprawach świeżo posadzonych 1 - 4 letnich przez wędnięcie całych sadzonek w szczególności sadzonek 2 i 3 letnich słabo ukorzenionych. Największe szkody powstają w okresach II i III dekady maja, czerwca i na przełomie lipca i sierpnia.

Przymrozki późne powstają najczęściej w maju. Powstające szkody mają charakter "zważenia" liści u gatunków takich jak dąb, buk, a gatunków iglastych dagleżja i świerk. Szczególne znaczenie jest występowanie przymrozków późnych na szkółce na terenie leśnictwa Szklarki.

IV.3.2.1.2 Czynniki antropogeniczne

Czynniki antropogeniczne to zanieczyszczenia powietrza, wód i gleby, pożary lasu, szkodnictwo leśne. Teren w zasięgu działania nadleśnictwa Przemków został zaliczony do I

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

strefy uszkodzeń słabych. Do szkód spowodowanych przez człowieka w środowisku leśnym należą:

- powstawanie pożarów,
- wycinka i kradzieże drewna,
- kradzieże sadzonek z upraw leśnych,
- wywożenie do lasu śmieci przez miejscową ludność,
- zaśmiecanie lasów przez turystów i grzybiarzy,
- wyrzucanie śmieci z samochodów w trakcie przejazdu przez tereny leśne,
- kłusownictwo i wnykarstwo,
- nadmierna penetracja lasów w okresie zbioru jagód i grzybów,
- niszczenie urządzeń turystycznych, tablic informacyjnych i ostrzegawczych,
- płoszenie zwierzyny,
- niszczenie stanowisk roślin chronionych

IV.3.2.2 ZAGROŻENIA BIOTYCZNE

IV.3.2.2.1 Choroby grzybowe

Na terenie nadleśnictwa Przemków choroby grzybowe nie stanowią istotnego problemu. W trakcie prac terenowych notowano występowanie osutki sosny, mączniaka dębu oraz huby korzeniowej i opieńki ssp. na powierzchniach zajmowanych przez drzewostany będące pierwszym pokoleniem na gruntach porolnych oraz w drzewostanach uszkodzonych wcześniej przez zwierzynę.

Do metod zapobiegawczych przeciwko hubie korzeni i opieńce należą:

- odpowiedni termin wykonywania cięć pielęgnacyjnych – wiosna (występuje wtedy najmniejsza ilość zarodników grzyba),
- zabezpieczanie pniaków preparatami biologicznymi zawierającymi grzybnię *Phlebia gigantea*,
- odpowiedni dobór składów gatunkowych w nowozakładanych uprawach na gruntach porolnych,
- rozluźnienie więźby w zakładanych zalesieniach,
- ograniczanie mechanicznego przygotowania gleby na powierzchniach zagrożonych przez opieńkę.

IV.3.2.2.2 Szkodniki owadzie upraw i młodników

Najpoważniejszym szkodnikiem owadzi upraw na terenie nadleśnictwa jest szeliniak. Wzmoczone występowanie tego szkodnika w uprawach sosny i modrzewia w latach

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

2003-2012 rejestrowano na powierzchni 116,19 ha. Wobec szkodnika podejmowano zabiegi profilaktyczne i ochronne na łącznym areale 20,21 ha.

Inny szkodnik owadzi, który rejestrowano w uprawach i młodnikach na większej powierzchni nadleśnictwa w latach 2003-2012 to zwójki sosnowe stwierdzone na areale 416,60 ha ora smolik zaznaczony – 233,64 ha.

IV.3.2.2.3 Szkodniki pierwotne

Najważniejszym szkodnikiem pierwotnym zagrażających drzewostanom nadleśnictwa jest brudnica mniszka, owad ten w podwyższonej ilości występował w 2003 roku gdzie wyrządził szkody na powierzchni 550 ha, na tym samym areale były wykonane zabiegi ochronne. Pozostałe szkodniki pierwotne nie mają tak dużego wpływu na zdrowotność lasów w nadleśnictwie.

IV.3.2.2.4 Szkodniki wtórne

W wyniku identyfikacji stałych ognisk gradacyjnych owadów, można stwierdzić, że na przestrzeni 10-lecia nie stwierdzono trwałego zagrożenia ze strony szkodników wtórnych.

Minimalizacja zagrożenia przez szkodniki wtórne uzyskać można w drodze systematycznego usuwania drzew zasiedlonych przez szkodniki wtórne i terminowe ich wywożenie poza strefę zagrożenia lasu lub w przypadku braku takiej możliwości korowanie drzew zasiedlonych w celu uniemożliwienia wylotu imago. Wspomagająco zasadne jest wykładanie drzew pułapkowych i pułapek feromonowych.

IV.3.2.2.5 Szkody od zwierzyny

W warunkach nadleśnictwa Przemków najpoważniejszym szkodnikiem lasu, będącym powodem powstawania istotnych uszkodzeń drzew w fazie uprawy i młodnika jest zwierzyna płowa (sarna, jeleni europejski, daniel). Głównie jest to wynikiem utrzymywania wysokich stanów zwierzyny w poszczególnych obwodach łowieckich.

W latach 2003 – 2012 istotne szkody od jeleniowatych zarejestrowano na łącznym areale 1912,91 ha. Najbardziej narażone na zgryzanie są uprawy z dużym udziałem gatunków liściastych oraz nie grodzone odnowienia bukowe, natomiast spalowanie dotyczy głównie młodników i starszych drzewostanów sosnowych. Szkody te powstają w największym stopniu w okresie zimowo – wiosennym.

Szkody ograniczane są poprzez grodzenie odnowionych zrębów i gniazd w rębniach złożonych, stosowanie indywidualnych osłonek na uprawach nie grodzonych, stosowanie chemicznych zabezpieczeń, przede wszystkim gatunków iglastych, oraz dokarmianie zwierzyny. Głównym zagrożeniem jest utrzymywanie wysokich stanów zwierzyny w poszczególnych obwodach łowieckich. Ponadto minimalizowanie szkód uzyskuje się również poprzez zagospodarowanie śródleśnych łąk, uprawę poletek łowieckich, zakładanie

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

przydrożnych pasów drzew dostarczających pokarmu w postaci owoców i nasion, zakładanie poletek zgryzowych pod liniami wysokiego napięcia, gradzenie fragmentów upraw szczególnie narażanych na zgryzanie.

Do metod ochrony lasu zmierzających do ograniczenia szkód wyrządzanych przez zwierzynę należą:

a) z grupy metod biologicznych:

- dostosowanie liczebności zwierzyny do opracowanych wieloletnich planów ,
- poprawa warunków bytowych zwierzyny / wyłączenie stałych ostoi zwierzyny,

dokarmianie w

- okresie niedoborów pokarmowych /,
- zachowanie właściwej struktury płci i wieku zwierzyny.

b) z grupy metod mechanicznych :

- gradzenie upraw,
- ochrona indywidualna sadzonek / wszelkiego rodzaju osłony /.

c) z grupy metod chemicznych,

- stosowanie repelentów / smarowanie, opryskiwanie /.

Zestawienia tabelaryczne Zespołu Ochrony Lasu we Wrocławiu powierzchni występowania i zwalczania szkodników oraz chorób drzew leśnych w nadleśnictwie Przemków w latach 2003-2012 przedstawia się poniżej.

Średniokresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 76. WYCIĄG Z EWIDENCJI SZKÓD SPOWODOWANYCH PRZEZ CZYNNIKI ABIOTYCZNE - DANE ZOL WE WROCŁAWIU

Lp.	Nazwa choroby lub jej sprawcy	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003
1	a) RAZEM zakłócenia stosunków wodnych:	0	17,92	0,1	0	7,84	0,51	310,80	55,57	150,00	0
2	b) RAZEM niskie i wysokie temperatury:	0,20	18,54	0	0	0,11	0,07	300,00	5,02	20,00	19,00
3	c) wiatr	0	0	0	0	0	0	0	279,00	75,00	3890,00
4	d) śnieg	0	1,35	0,17	0	0	0	0	150,00	0	0
5	e) grad	70,93	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	f) pożar	0	3,32	1,45	2,55	1,67	0,27	10,54	2,25	100,14	0

Tabela 77. WYCIĄG Z EWIDENCJI SZKÓD SPOWODOWANYCH PRZEZ POSZCZEGÓLNE CZYNNIKI SPRAWCZE I POWIERZCHNIA ICH ZWALCZANIA (USZKODZENIA OD OWADÓW) - DANE ZOL WROCŁAW

Lp.	Gatunek	2012		2011		2010		2009		2008		2007		2006		2005		2004		2003	
		Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.
1	Brudnica mniszka																			550	550
2	Hurmak olchowiec							5,41													
3	Kornik drukarz					0,20				90,15	90,15										
4	Korowódka sosnowka									22,91											
5	Kupkówka rudnica					22,73		45,48													
6	Mszyca bukowa											0,75	0,75								
7	Ochojniki									0,5		0,15	0,15								
8	Osnuja sadzonkowa											8,37									
9	Przypłaszczek granatek											7,5									
10	Rzemliki																			9	
11	Skośnik tuzinek																	183,79		1,00	

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Lp.	Gatunek	2012		2011		2010		2009		2008		2007		2006		2005		2004		2003	
		Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.
12	Smolik zaznaczony							11,45						222,19							
13	Szeliniaki			4,48	4,48							16,8	3,43	26		27,59		23,32	8,3	18	4
14	Zwójki dębowe	3,30																			
15	Zwójki sosnowe											52,8						243,8		120	

Tabela 78. WYCIĄG Z EWIDENCJI SZKÓD SPOWODOWANYCH PRZEZ POSZCZEGÓLNE CZYNNIKI SPRAWCZE I POWIERZCHNIA ICH ZWALCZANIA (PATOGENY GRZYBOWE) - DANE ZOL WROCŁAW

Patogen	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003
Pasożytnicza zgorzel siewek	0,19	0,16		0,02	0,46	0,38			0,68	0,50
Szara pleśń						73,46				
Osutki sosny	0,16	2,3	2,9	0,28			3			49
Osutki modrzewia			0,01		0,0324					
Osutki innych gatunków						0,08				
Rdze na igłach/liściach	0,22		0,22		0,11	0,84			0,24	
Mączniak dębu	0,11				0,28				0,42	19
Zamieranie pędów sosny					0,017					
Skrętał sosny								30		76
Zamieranie olszy										
Opieńkowa zgnilizna korzeni									30	25
Huba sosny								50		29

Średniokresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 79. WYCIĄG Z EWIDENCJI SZKÓD SPOWODOWANYCH PRZEZ POSZCZEGÓLNE CZYNNIKI SPRAWCZE I POWIERZCHNIA ICH ZWALCZANIA (USZKODZENIA OD ZWIERZYNY) - DANE ZOL WROCŁAW

Lp.	gatunek	2012		2011		2010		2009		2008		2007		2006		2005		2004		2003	
		Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.	Wyst.	Zabieg ochr.
1	Gryzonie																			3,88	
2	Jeleniowate	390,44		389,91	39,71	402,84		563,92		44,42	365,65	24,98	241,05	96,4							

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

IV.4 PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ – KIERUNKOWE WYTYCZNE Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Dotychczas lasy nadleśnictwa Przemków w całości zaliczone zostały do I kategorii zagrożenia pożarowego.

Zgodnie z **Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu z 2011 roku** – lasy nadleśnictwa Przemków w całości zaliczone zostały do I kategorii zagrożenia pożarowego.

IV.4.1 OKREŚLENIE KATEGORII ZAGROŻENIA POŻAROWEGO DLA NADLEŚNICTWA

Zadania dotyczące zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową ustalone zostały w oparciu o:

- **„Zasady uzgadniania przez Komendantów Wojewódzkich P.S.P. projektów planów urządzenia lasu w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej”, (W-wa 1996 r.).**
- **Ustawa z 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. Nr 86. poz .789 póź zmiany) art. 55 ust. 1 pkt.3.**
- **Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 07 sierpnia 2008 r. (Dz. U. 2008 nr 153. poz .955).**
- **Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. (Dz. U. 2010 nr 109 poz .719).**
- **Rozporządzenie MŚ z dnia 09 lipca 2010 r. (Dz.U.Nr 137 poz. 923) zmieniającego Rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 22 marca 2006 r., w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów. (Dz. U. Nr 58 poz. 405).**
- **Wytyczne zawarte w „Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu”, (W-wa 2011 r., Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych).**
- **Wytyczne zawarte w „Instrukcji urządzania lasu” (W-wa 2011 r., PGL LP Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych).**

IV.4.1.1 ŚREDNIA ROCZNA LICZBA POŻARÓW LASU PRZYPADAJĄCA NA 10 KM² POWIERZCHNI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA (PRZECIĘTNA Z OSTATNICH 10 LAT)

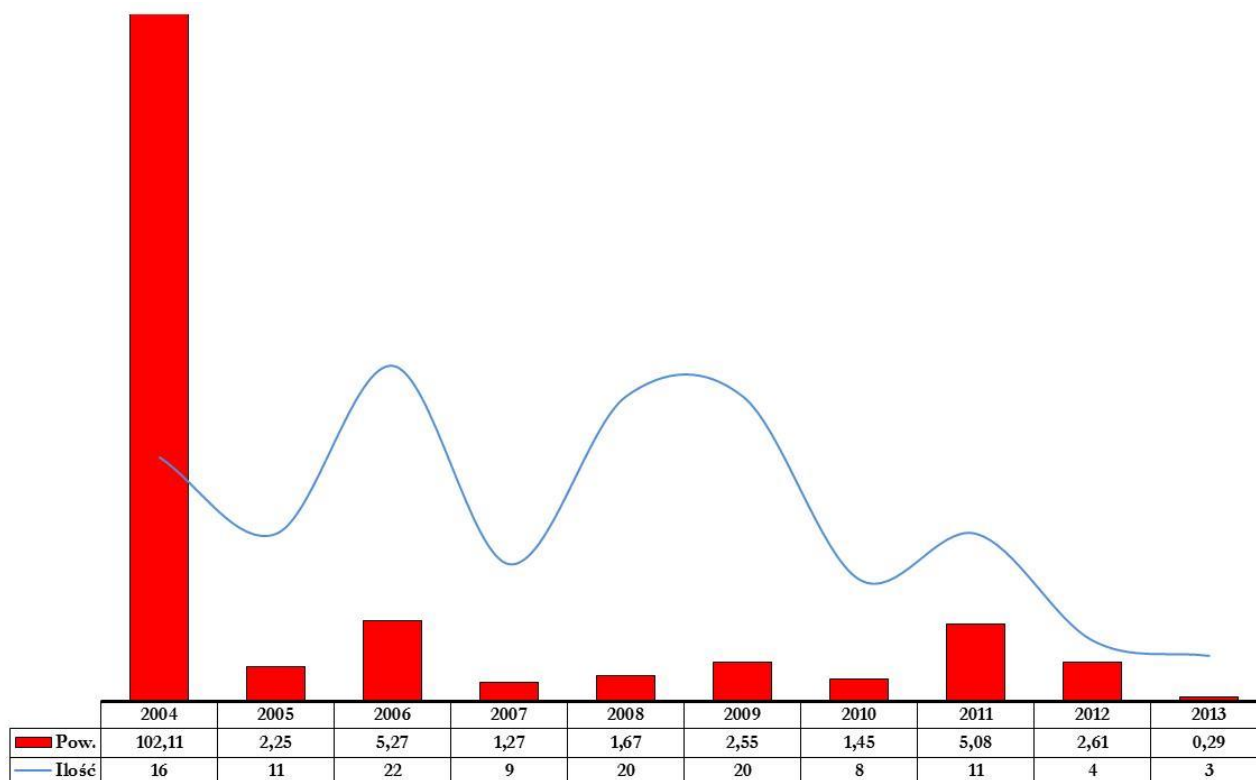
$$P_p = 12,5 \log(11,2G_p + 0,725) + 1,5$$

G_p - średnia liczba pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadająca na 10 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 80. ŚREDNIA ROCZNA LICZBA POŻARÓW LASU W NADLEŚNICTWIE (PRZECIĘTNA Z OSTATNICH 10LAT)

Lp.	Rok	Ilość pożarów szt	Powierzchnia ha	Przeciętna wielkość pow. pożaru
1	2	3	4	5
1	2004	16	102,11	6,38
2	2005	11	2,25	0,20
3	2006	22	5,27	0,24
4	2007	9	1,27	0,14
5	2008	20	1,67	0,08
6	2009	20	2,55	0,13
7	2010	8	1,45	0,18
8	2011	11	5,08	0,46
9	2012	4	2,61	0,65
10	2013	3	0,29	0,10
Razem		124	124,55	1,00

Wykres 33. STRUKTURA ZAEWIDENCJONOWANYCH POŻARÓW W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Średniokresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

$$G_p = 12,4/137,59 \times 10 = 0,901$$

$$P_p = 12,5 \log(11,2 \times 0,901 + 0,725) + 1,5 = 14,42$$

Ilość punktów: 14pkt

Ogólna powierzchnia pożarów lasu wyniosła 124,55 ha. Przeciętna powierzchnia jednego pożaru wynosiła 1,00 ha

IV.4.1.2 PROCENTOWY UDZIAŁ POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW NA OKREŚLONYCH SIEDLISKACH

$$P_d = 0,1U_s$$

Procentowy udział siedlisk Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw, Lł (U_s): 91,0%,

$$U_s = 91,0\%$$

$$P_d = 0,1U_s = 0,1 \times 91,0\% = 9,1\%$$

$$P_d = 9,1$$

Ilość punktów: 9 pkt.

IV.4.1.3 WARTOŚĆ ŚREDNIEJ WILGOTNOŚCI WZGLĘDNEJ POWIETRZA

$$P_k = 0,221U_{ds} - 0,59W_p + 45,1$$

U_{ds} – udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 9⁰⁰ mniejszą od 15%

W_p – średnia wilgotność względna powietrza o godzinie 9⁰⁰

$$P_k = 0,221 \times 20,31 - 0,59 \times 74,91 + 45,1 = 5,39$$

Ilość punktów: 5 pkt.

Na podstawie danych **Pracowni Ochrony Przeciwpożarowej Lasu IBL** dla najbliższego w kraju punktu prognostycznego w Ruszowie na terenie Nadleśnictwa Ruszów.

IV.4.1.4 ŚREDNIA LICZBA MIESZKAŃCÓW PRZYPADAJĄCA NA 0,01 KM² POWIERZCHNI LEŚNEJ

$$P_a = 2,46 \log(0,0461G_z) + 5,16$$

G_z – średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze.

$$P_a = 2,46 \log(0,0461 \times 3,966) + 5,16 = 3,34$$

Ilość punktów: 3 pkt.

W oparciu o Rozporządzenie MŚ z dnia 22 marca 2006 r., w **sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów**. (Dz. U. Nr 58 poz. 405) wraz z Rozporządzeniem MŚ z dnia 9 lipca 2010r. „zmieniające rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów” obliczono kategorię zagrożenia pożarowego dla nadleśnictwa Przemków zaliczając je do **I kategorii dużego zagrożenia pożarowego**.

Średniokresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Tabela 81. SPOSÓB ZALICZANIA LASÓW DO KATEGORII ZAGROŻENIA POŻAROWEGO LASÓW

Lp.	Wskaźnik	Dane		Wzór	Liczba punktów	
					wyliczona	przyjęta
1	2	3		4	5	6
1	Średnia roczna liczba pożarów lasu okresie 10 lat przypadających na 10 km ² (Pp) $P_p = 12,5\log(11,2G_p + 0,725) + 1,5$ gdzie: $G_p = L_p / PI \times 10$	średnia roczna ilość pożarów w okresie 10 lat (Lp)	12,4	$P_p = 12,5\log(11,2 \times 0,901 + 0,725) + 1,5$ gdzie: $G_p = 12,4 / 137,59 \times 10$	14,42	14
		powierzchnia leśna Km ² (PI)	137,59			
2	Udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (Pd) $P_d = 0,1U_s$	Udz. %: Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (Us)	91,00	$P_d = 0,1 \times 91,00$	9,1	9
3	Średnia wilgotność względna powietrza i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9 ⁰⁰ (Pk) ² $P_k = 0,221U_{ds} - 0,59W_p + 45,1$	średnia wilgotność względna powietrza o godzinie 9 ⁰⁰ (Wp)	74,91	$P_k = 0,221 \times 20,31 - 0,59 \times 74,91 + 45,1$	5,39	5
		udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 9 ⁰⁰ mniejszą od 15% (Uds)	20,31			
4	Średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km ² (Pa) $P_a = 2,46\log(0,0461G_z) + 5,16$ gdzie: $G_z = L_m / PI / 100$	średnia liczba mieszkańców (Lm) ²	54572	$P_a = 2,46\log(0,0461 \times 3,97) + 5,16$ gdzie: $G_z = 54572 / 137,59 / 100$	3,34	3
5	1) >25 – I kategoria zagrożenia pożarowego			Suma punktów	31	
	2) 16 – 24 – II kategoria zagrożenia pożarowego					
	3) < 15 – III kategoria zagrożenia pożarowego			Kategoria zagrożenia pożarowego	I	

Do obliczeń przyjęto:

- ¹ PI - powierzchnia leśna nadleśnictwa Przemków (leśna zal. I niezal)

- ² Pk - średnia wilgotność względna powietrza i i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9⁰⁰ wg danych IBL z lat 2006 – 2010 z pomiaru ze stacji Ruszów

- ³ Lm - średnia liczba mieszkańców gmin woj. dolnośląskiego położonych w zasięgu Nadleśnictwa Przemków

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

IV.4.2 OCENA POTENCJALNEGO ZAGROŻENIA OBSZARU LEŚNEGO ORAZ JEGO ZRÓŻNICOWANIA

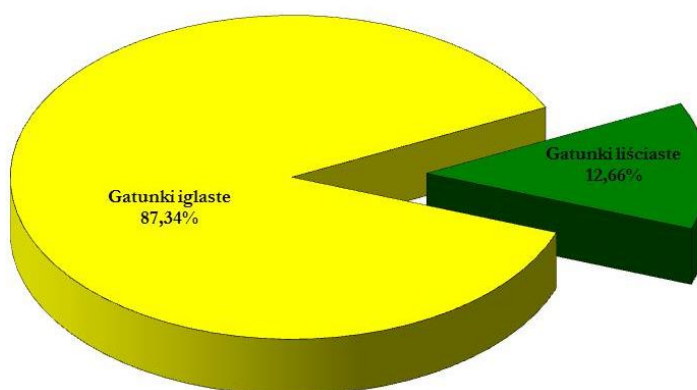
WYNIKAJĄCEGO Z UWARUNKOWAŃ LOKALNYCH

W minionym okresie gospodarczym (lata 2004 – 2013) na terenie nadleśnictwa Przemków odnotowano powstanie 124 pożarów obejmujących swym zasięgiem powierzchnię 124,55 ha, (średnia powierzchnia pożaru wyniosła 1,00 ha).

Główną grupę stanowią pożary, gdzie nie ustalono przyczyny ich powstania – prawdopodobnie przypadkowe zaproszenie ogniem przez człowieka (nieostrożność dorosłych, turystyka, przerzuty z gruntów nieleśnych – wypalanie łąk i ugorów).

IV.4.2.1.1 Czynniki kształtujące zagrożenie pożarowe

- Ilość i rozmiar kompleksów leśnych – jest to ważny czynnik kształtujący potencjalne zagrożenie pożarowe nadleśnictwa Przemków. Kompleksy leśne w przeważającej większości pokrywają tereny nizinne. Ich bezpośrednie otoczenie stanowią pola uprawne, będące potencjalnym źródłem zagrożenia pożarowego, z tytułu przerzutu ognia z wypalanych ściernisk i łąk.
- Skład gatunkowy drzewostanów oraz ich wiek -. Drzewostany iglaste w nadleśnictwie Przemków zajmują 87,34 % powierzchni leśnej, gdzie dominującym gatunkiem jest So, o udziale ca 86 % powierzchni leśnej. Udział I i II klasy wieku w powierzchni leśnej nadleśnictwa stanowi ca 43 %.

Wykres 34. UDZIAŁ POWIERZCHNI GATUNKÓW IGLASTYCH W DRZEWOSTANACH NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

- Rodzaj pokrywy gleby- występujące drzewostany, szczególnie starszych klas wieku, charakteryzują się rozluźnioną strukturą poziomą, co powoduje silną penetrację światła na dnie lasu i w konsekwencji bujny rozwój runa, złożonego z gatunków trawiastych powodujących silne zadarnianie i dziczenie pokrywy leśnej. Powierzchnie

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

upraw oraz powierzchnie nie zalesione do odnowienia i grunty przeznaczone do zalesienia także cechuje znaczne zachwaszczenie pokrywy gleby.

- ☑ **Atrakcyjność turystyczna** - tereny nadleśnictwa Przemków charakteryzuje się średnim nasileniem ruchu turystycznego. Intensywność penetracji lasów zwiększa się w okresie obfitego występowania grzybów i jagód.
- ☑ **Sieć dróg i linii kolejowych** – tereny nadleśnictwa składa się z dużego kompleksu leśnego, drogi lokalne są dobrze rozwinięte.
- ☑ **Obszary o podwyższonej palności** – obszar leśny nadleśnictwa Przemków posiada miejsca o podwyższonej palności. Są to powierzchnie:
 - rejon o wzmożonym nasileniu ruchu komunikacyjnego,
 - zalesienia porolne,
 - uprawy i młodniki do 40 lat,
 - tereny popoligonowe na terenie obrębu Przemków.

Na terenach leśnych będących w zarządzie nadleśnictwa i w bezpośrednim ich sąsiedztwie brak jest miejsc niebezpiecznych. Na terenie nadleśnictwa nie wyznaczono miejsc do biwakowania oraz rozpalania ognisk.

IV.4.2.1.2 Działania ograniczające rozprzestrzenianie się pożarów lasu

Lasy położone przy obiektach mogących stanowić zagrożenie pożarowe dla lasu zostały oddzielone pasami przeciwpożarowymi, utrzymywanymi w stanie zapewniającym ich użyteczność przez cały rok:

- **pasy p.poż. typu A** – oddzielające las od drogi publicznej. Obowiązek urządzania i utrzymania ciąży na „właścicielach lub zarządcach lasów położonych przy drogach publicznych, (rozporządzenie MŚ z dnia 22 marca Dz. U. Nr 58, poz. 405 i Nr 82, poz. 573), zostały naniesione na mapie przeglądowej z zakresu p.poż,
- **pasy p.poż. typu B** – oddzielające las od parkingów, miejsc postoju oraz zakładów przemysłowych (rozporządzenie MŚ z dnia 22 marca Dz. U. Nr 58, poz. 405 i Nr 82, poz. 573), nie zostały naniesione na mapie przeglądowej z zakresu p.poż. z uwagi małą powierzchnią tych wydzieleni i małą skalę mapy,
- **pasy p.poż. przykolejowe** – oddzielające las od linii kolejowych. Obowiązek urządzania i utrzymania ciąży na „właścicielach linii kolejowych (rozporządzenie MŚ z dnia 22 marca Dz. U. Nr 58, poz. 405 i Nr 82, poz. 573), zostały naniesione na mapie przeglądowej z zakresu p.poż.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- **pasy p poź typu D (biologiczne)** – na terenie nadleśnictwa nie planuje się zakładania tego typu pasów.

IV.4.3 OCENA SEZONOWOŚCI WYSTĘPOWANIA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO OBSZARU LEŚNEGO

Największe zagrożenie obszaru leśnego Nadleśnictwa Przemków występuje wczesną wiosną, po stopnieniu śniegu - przed rozwojem roślinności, oraz w okresie letnim w przypadku wystąpienia długotrwałych okresów z brakiem opadów atmosferycznych przy równocześnie utrzymującej się wysokiej temperatury powietrza. Okres jesienny z uwagi na niższe temperatury i większą wilgotność stanowi mniejsze zagrożenia pożarowe.

IV.4.4 OCENA SPRAWNOŚCI PUNKTÓW ALARMOWO-DYSPOZYCYJNYCH

Zgodnie z „**Rozporządzeniem MŚ z dnia 22 marca 2006 r**” obserwacja lasu Nadleśnictwa Przemków w okresach występowania I, II lub III stopnia zagrożenia pożarowego jest prowadzona w formach:

- przez naziemne patrole przeciwpożarowe,
- obserwacje z dostrzegalni przeciwpożarowych,
- obserwacje z dostrzegalni telewizji przemysłowo - przeciwpożarowych,
- patrole lotnicze.

Wymienione sposoby prowadzenie obserwacji pozwalają na wczesne wykrycie pożaru i są wystarczające dla nadleśnictwa Przemków.

IV.4.4.1.1 Punkt alarmowo-dyspozycyjny w Nadleśnictwie Przemków

System obserwacyjno – alarmowy nadleśnictwa Przemków opiera się na:

- Patrolowaniu lasu** w okresach wzmożonego zagrożenia pożarowego. Na terenach o zwiększonym nasileniu ilości pożarów organizowane są patrole przeciwpożarowe. Trasy i rejony patrolowania ustala nadleśniczy. Nadleśnictwo do patrolowania lasu używa samochodu terenowego TOYOTA HILUX z wysokociśnieniowym urządzeniem gaśniczym FIRE SKID posiadającym własny zbiornik wodny o pojemności 400 litrów.
- Stałym punkcie obserwacji naziemnej, w postaci dostrzegalni p.poż.** – punkt wyposażony w książkę meldunków, instrukcję postępowania dla osoby prowadzącej obserwację, sprzęt łącznościowy (radiostacje, telefony), lornetki, kierunkomierze. W skład systemu obserwacyjnego wchodzi dostrzegalnia zlokalizowana w:
 - obr. Przemków, oddz.: 38 n (L-ctwo Cegielnia),
- Stałych punktach obserwacji naziemnej, w postaci dostrzegalni p.poż.** – w skład systemu obserwacyjnego wchodzi dostrzegalnie w sąsiednich nadleśnictwach:

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

- N-ctwo Świętoszów, obr. Świętoszów, oddz. 68 ix (L-ctwo Rudawica);
- N-ctwo Świętoszów, obr. Świętoszów, oddz. 244 r (L-ctwo Strachów);
- N-ctwa Szprotawa obr. Szprotawa, oddz. 73;
- N-ctwa Szprotawa obr. Szprotawa, oddz. 215;
- N-ctwo Chocianów, obr. Chocianów, oddz. 260 b (L-ctwo Parchów);
- N-ctwo Chocianów, obr. Wierzbowa, oddz. 175 w (L-ctwo Pasternik).

Spostrzeżenia pracowników nadleśnictwa.

- Informacjach innych osób** – położenie na obszarze nadleśnictwa licznych miejscowości posiadających sieć telefoniczną, przebiegające przez tereny leśne szlaki turystyczne.
- Punktach czerpania wody** - zlokalizowanych na zbiornikach znajdujących się na terenie nadleśnictwa,
- Sieci hydrantowej** - znajdującej się w miejscowościach,
- Dojazdach pożarowych** - utwardzonych i gruntowych biegnących przez tereny leśne i do punktów czerpania wody,

IV.4.4.1.2 Wykaz istniejących jednostek ratowniczo - gaśniczych

Obszar nadleśnictwa znajduje się w zasięgu działania Komend Powiatowej Straży Pożarnej w Polkowicach, Bolesławcu i Żaganiu. Wykaz istniejących jednostek ratowniczo - gaśniczych leżących w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie:

Tabela 82. TABELA ISTNIEJĄCYCH JEDNOSTEK RATOWNICZO - GAŚNICZYCH

Lp.	Siedziba KW PSP	Siedziba KP (M) PSP	Gmina	Miejscowość /siedziba jednostki/	Nazwa jednostki /JOWOP, ZSP, ZSR, GZSP, P(M)ZSP, TSR, OSP, IJR ¹ /	Jednostka w KSRG Tak~1 Nie~0
1	2	3	4	5	6	7
1	Wrocław	Polkowice	Polkowice	Polkowice	PSP	1
2				Sobin	OSP	1
3				Sucha Górna	OSP	1
4			Chocianów	Chocianów	OSP	1
5			Gawrzyce	Gawrzyce	OSP	1
6			Przemków	Przemków	OSP	1
7			Radwanice	Radwanice	OSP	1
8		Bolesławiec	Bolesławiec	Bolesławiec	PSP	1
9			Bolesławiec	Trzebień	OSP	0
10			Gromadka	Gromadka	OSP	1

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Lp.	Siedziba KW PSP	Siedziba KP (M) PSP	Gmina	Miejscowość /siedziba jednostki/	Nazwa jednostki /JOWOP, ZSP, ZSR, GZSP, P(M)ZSP, TSR, OSP, IJR ¹ /	Jednostka w KSRG Tak~1 Nie~0
1	2	3	4	5	6	7
11				Krzyżowa	OSP	0
12				Nowa Kuźnia	OSP	0
13				Różynec	OSP	1
14				Wierzbowa	OSP	0
15	Gorzów	Żagań	Szprotawa	Szprotawa	PSP	1
16				Leszno Górne	OSP	1

IV.4.5 OCENA DOSTĘPNOŚCI TERENÓW LEŚNYCH

Pod względem dostępności terenów leśnych należy stwierdzić, że do głównych kompleksów leśnych dojazd jest dobry.

Obszary leśne nadleśnictwa pokryte są wystarczającą, pod względem gęstości siecią dróg o nawierzchniach ulepszonych (o nawierzchni z pospółki), bądź też gruntowych. Umożliwiają one dostęp ciężkiego sprzętu gaśniczego do poszczególnych kompleksów leśnych, jak również poruszanie się po ich obszarze. Większość dróg znajduje się w dobrym i bardzo dobrym stanie technicznym i wymaga tylko remontów bieżących. Wszystkie drogi leśne – dojazdy pożarowe są (lub zostaną w najbliższym czasie) oznaczone w terenie tabliczkami informacyjnymi, wskazującymi numer drogi i kierunek dojazdu do źródeł wody do celów ppoż. Obecnie wysiłek nadleśnictwa skierowany jest na rozbudowę i utrzymanie tych dróg w należytym stanie technicznym. Drogi te muszą zapewniać przejazd – nie należy składać na nich drewna lub innych materiałów w sposób utrudniający poruszanie się pojazdów mechanicznych. Drogi leśne, które znalazły się w istniejącej sieci dojazdów pożarowych posiadają szerokość min. 4 m.

Obowiązkiem nadleśnictwa w najbliższym 10-leciu będzie utrzymanie w dobrym stanie technicznym już istniejących dróg, przeprowadzenie niezbędnych remontów w przypadku dróg uszkodzonych oraz udroźnienie nowych dróg leśnych gruntowych, będących do tej pory w złym stanie technicznym a stanowiących niezbędne ogniwo w sieci dróg stanowiących o dostępności lasów.

Do wszystkich punktów czerpania wody zlokalizowanych na terenie nadleśnictwa istnieją dojazdy dla samochodów ratowniczych.

Zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 22 marca 2006 r. drogi dojazdowe do punktów czerpania wody, oraz dojazdy pożarowe kryteria te spełniają.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

W Nadleśnictwie Przemków zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dn. 22.03.2006 r. odległość dowolnego punktu położonego w lesie do najbliższego dojazdu pożarowego nie przekracza 750 m, tzn. spełnia wymogi dla lasów I kategorii zagrożenia.

Całość tego zagadnienia została przedstawiona na mapie tematycznej z zakresu ochrony ppoż. w skali 1:25000.

IV.4.6 OCENA WYPOSAŻENIA W SPRZĘT

IV.4.6.1 OCENA SPRAWNOŚCI SYSTEMU ALARMOWO – DYSPOZYCYJNEGO.

Nadleśnictwo Przemków, jako jednostka organizacyjna Lasów Państwowych jest częścią systemu alarmowo-dyspozycyjnego R.D.L.P. we Wrocławiu – tworzy w nim **punkt alarmowo-dyspozycyjny P.A.D.** Punkt alarmowo dyspozycyjny nadleśnictwa znajdują się w:

- siedzibie nadleśnictwa Przemków

Jest on wyposażony w wymagany sprzęt łącznościowy oraz dokumentacje i mapy.

W terenie punkty alarmowe znajdują się w siedzibach leśnictw. Wszystkie siedziby leśnictw wyposażone są w telefony.

IV.4.6.2 BAZY SPRZĘTU GAŚNICZEGO

Nadleśnictwo Przemków posiada bazę sprzętu gaśniczego:

- w siedzibie nadleśnictwa Przemków – ul. Ceglana 3, 59 - 170 Przemków tel. 0768320719.

Sprzęt w bazie będzie utrzymywany w stanie technicznym zdatnym do natychmiastowego użytku w ilości zgodnej z przepisami

Ilość baz przeciwpożarowych jest wystarczający dla lasów I kategorii zagrożenia pożarowego.

Wyposażenie bazy w sprzęt do gaszenia pożarów jest wystarczający dla lasów I kategorii zagrożenia.

W razie wystąpienia pożaru punkt alarmowo-dyspozycyjny powiadamia odpowiednią Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej (K.P.P.S.P.) i dysponuje do pożaru wyznaczony pojazd oraz miejscowego leśniczego. W przypadku wystąpienia dużych pożarów, na żądanie dowódcy akcji gaśniczej, dyżurny PAD wykonuje kserokopie map z terenu, w którym wystąpił pożar.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

IV.5 OCENA STANU ZAOPATRZENIA WODNEGO

Stopień pokrycia obszarów leśnych nadleśnictwa Przemków źródłami wody do celów ppoż. jest wystarczający (zgodnie z normami określonymi w § 39. Rozporządzenia MSWiA z 7 czerwca 2010 roku „w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów”).

§ 39.4. Źródła wody do celów przeciwpożarowych w lasach, które samoistnie lub wspólnie tworzą kompleks o powierzchni ponad 300 ha, zapewnia się w postaci nie więcej niż 2 zbiorników w obrębie chronionej powierzchni zawierających łącznie, co najmniej 50m³ wody, hydrantów zewnętrznych lub cieków wodnych o stałym przepływie wody nie mniejszym niż 10 dm³ /s przy najniższym stanie wód, z zapewnieniem najbliższego stanowiska czerpania wody w terenie o promieniu:

1) nieprzekraczającym 3 km w lasach I kategorii zagrożenia pożarowego;

Większość miejscowości znajdujące się w zasięgu działania nadleśnictwa Przemków przyłączone są do sieci wodociągowej, do której woda dostarczana jest z lokalnych ujęć głębinowych. Do celów przeciwpożarowych wykorzystywana jest w miarę potrzeby istniejąca sieć hydrantowa o wydajności 10 l/s.

Istniejącą sieć hydrantów zamieszczono w Mapie Przeglądowej Ochrony Przeciwpożarowej.

Do zadań nadleśnictwa, służących utrzymaniu zaopatrzenia w wodę należy:

- Utrzymywanie w dobrym stanie technicznym dojazdów pożarowych do źródeł wody do celów ppoż – drogi powinny umożliwiać przejazd pojazdów bez zawracania ewentualnie kończyć się placem manewrowym oraz powinny być trwale i wyraźnie oznaczone w terenie.
- W trakcie wykonywanych prac wodno-melioracyjnych oraz budowy zbiorników wodnych należy uwzględniać potrzeby w zakresie budowy ujęć wody - ze szczególnym uwzględnieniem zbudowania zastawek.

Tabela 83. ŹRÓDŁA WODY DO CELÓW PPOŻ

Lp.	Leśnictwo	Zbiorniki wodne	
		Lokalizacja	Charakterystyka
1	Wilkocin	Oddział 224i	Zbiornik metalowy o poj. 60 m ³ wkopany w ziemię dwoma końcówkami ssawnymi. Dojazd drogą nr 4.
2		wieś Wilkocin	Zbiornik przeciwpożarowy we wsi Wilkocin, pojemność 100m ³ ; pobór wody z brzegu. Hydrant o przepływie 10dm ³ /s.
3		88a; i	Zbiornik metalowy o poj. 60 m ³ każdy. Dojazd drogą nr 33.
4	Cegielnia	41j	Zbiornik metalowy o poj. 60 m ³ wkopany w ziemię dwoma końcówkami ssawnymi. Dojazd drogami nr 15 i

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Lp.	Leśnictwo	Zbiorniki wodne	
		Lokalizacja	Charakterystyka
			20.
5	Szkłarki	Staw we wsi Karpie	Pojemność 100m ³ ; pobór wody z drogi.
6		2b	Staw o większej pojemności; pobór wody z pomostu dla motopompy.
7		Wieś Szkłarki	Hydrant o przepływie 10dm ³ /s.
8	Piotrowice	59a	Punkt czerpania wody przy rowie na drodze nr 23.
9		69h	Staw naturalny, pobór wody nieograniczony, z brzegu. Dojazd drogą nr 22.
10		82b	Zbiornik naturalny o pojemności 100 m ³ , pobór wody z brzegu dla motopompy. Dojazd drogami nr 18 i 46.
11		83a	Zbiornik metalowy o pojemności 60 m ³ wkopany w ziemię z dwoma końcówkami ssawnymi. Dojazd droga nr 46.
12		294f	Staw naturalny, pobór wody nieograniczony, z brzegu. Dojazd drogą nr 12.
13		Wieś Piotrowice	Hydrant o przepływie 10dm ³ /s.
14	Biernatów	94f	Zbiornik naturalny o pojemności 100m ³ , pobór wody z brzegu dla motopompy. Dojazd drogą nr 15 i 19.
15	Kozłów	239d	Zbiornik metalowy o poj. 60 m ³ wkopany w ziemię dwoma końcówkami ssawnymi. Dojazd drogą nr 62.
16		Wieś Kozłów	Hydrant o przepływie 10dm ³ /s.
17	Nowy Dwór		Most na rzece Szprotawa, dojazd z Nowego Dworu w kierunku wschodnim do Nowej Kuźni. Pobór wody nieograniczony.
18		212	Most na rzece Szprotawa, dojazd z Ostaszowa. Pobór wody nieograniczony.
19		213	Most na rzece Szprotawa, dojazd z Ostaszowa. Pobór wody nieograniczony.
20			Most na rzece Szprotawa w miejscowości Jabłonów. Droga Jędrzychówek – Jabłonów – Nowa Kuźnia.
21		Wieś Łężce	Hydrant o przepływie 10dm ³ /s.
22		Wieś Ostaszów	Hydrant o przepływie 10dm ³ /s.
23		Wieś Krępa	Hydrant o przepływie 10dm ³ /s.
24		Wieś Nowy Dwór	Hydrant o przepływie 10dm ³ /s.
25	Przemków	Wieś Wysoka	Hydrant o przepływie 10dm ³ /s.
26		Miasto Przemków	Hydrant o przepływie 10dm ³ /s na Osiedlu Głogowskim.
27	Nadleśnictwo Chocianów Leśnictwo Wierzbowa	30j	Zbiornik metalowy o poj. 60 m ³ wkopany w ziemię dwoma końcówkami ssawnymi. Dojazd drogami nr 37 i 57.
28	Nadleśnictwo Szprotawa Obręb Szprotawa		Punkty czerpania wody: w oddziale 90 przy drodze krajowej nr 12 oraz przy drodze publicznej w oddziałach 112 i 113. Hydrant o przepływie ponad 10dm ³ /s. w oddziale 171 przy drodze publicznej do Biernatowa. Hydrant o przepływie 10dm ³ /s. w miejscowości Leszno Górne.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Wszystkie zbiorniki mają możliwość zarówno odprowadzenia jak i napełnienia wodą w sposób naturalny poprzez system zastawek. W okresie akcji bezpośredniej tj. zagrożenia pożarowego, wymienione stawy spełniają wymogi stawiane źródłom wody do celów przeciwpożarowych.

Stawy hodowlane spełniają parametry zawarte w instrukcji ppoż. obszarów leśnych oraz rozporządzenia MSWiA w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (**Dz.U.2010.109.719**) tj. zapewniają możliwość poboru wody z głębokości nie większej niż 4 m, licząc między lustrem wody a poziomem czerpania wody i są wyposażone w stanowiska czerpania wody wraz z dojazdem. W okresie późnojesiennie – zimowym, czyli w okresie, kiedy nie występuje zagrożenie pożarowe, w związku z procesem hodowlanym ryb następuje upuszczanie wody ze zbiorników.

Wszystkie źródła wody do celów ppoż. są zgodne z wymogami określonymi w aktach normatywnych.

Na terenie nadleśnictwa Przemków istnieją zbiorniki naziemne oraz podziemne.

Zdjęcie 10. ŹRÓDŁA WODY DO CELÓW PPOŻ ZBIORNIK NAZIEMNY (FOTO. B. KOWALCZYK)

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

IV.5.1 ANALIZA POTRZEB NADLEŚNICTWA W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ OCHRONY

PRZECIWPOŻAROWEJ

- Zaopatrzenie w wodę – każde źródło wody na cele gaśnicze powinno być oznaczone w terenie tablicami o treści „Punkt czerpania wody” a na dojazdach pożarowych umieścić tablice kierunkowe „Do punktu czerpania wody” - w szczególności uzupełnić brakujące tablice na drogach zaprojektowanych, jako dojazdy pożarowe. Wszystkie źródła wody na cele ppoż. będą utrzymywane zgodnie z przepisami.
- Dojazdy pożarowe – zadania mające na celu udostępnienie kompleksów leśnych dla celów ochrony przeciwpożarowej i udroźnienie dróg zaprojektowanych, jako dojazdy pożarowe do punktów czerpania wody zostało omówione w pkt. IV.4.4 W szczególności: wszystkie drogi leśne wykorzystywane, jako dojazdy pożarowe, powinny być oznakowane zgodnie z przyjętą numeracją dróg obecnie obowiązującą i uzgodnioną z PSP. W przypadku dróg ujętych po raz pierwszy jako dojazdy pożarowe uzupełnić oznakowanie, zgodnie z numeracją zawartą na mapach z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Wszystkie dojazdy pożarowe. będą utrzymywane zgodnie z przepisami.
- System łączności alarmowo – dyspozycyjnej – dokonywać na bieżąco wymiany zużytego sprzętu radiotelefonicznego oraz wyposażenia. Odległość baz lotniczych od obszarów leśnych umożliwi dojazd do każdego punktu lasu w przedziale czasowym od 10 do 25 minut. Na terenie nadleśnictwa nie istnieje specjalne lądowisko operacyjne.
- Bazy sprzętu – duża liczba działających na terenie nadleśnictwa ochotniczych straży pożarnych gwarantuje szybkie i sprawne działanie na wypadek powstania pożaru. Większość jednostek OSP wyposażona jest w System Selektywnego Wywoływania drogą radiową, co znacznie przyspiesza wyjazd tych jednostek. Sprzęt pozostający w dyspozycji nadleśnictwa należy uznać za wystarczający.

IV.5.2 OCENA PRZYPUSZCZALNEGO OKRESU ROZWOJU POŻARU OD MOMENTU JEGO POWSTANIA DO

CHWILI WKROCZENIA SIĘ I ŚRODKÓW RATOWNICZYCH

Na podstawie wieloletnich danych z nadleśnictwa za ubiegły okres gospodarczy dotyczący sprawności służb ratowniczych w akcjach gaszenia pożarów leśnych, oraz na podstawie sprawności systemu obserwacyjno-alarmowego i interwencyjnego, sieci straży pożarnych, zaopatrzenia w wodę, istniejącej sieci dróg i rozmieszczeniu sprzętu pożarowego przypuszczalny okres swobodnego rozwoju pożaru leśnego od momentu jego powstania do chwili wkroczenia sił i środków ratowniczych określa się na ok. 30 min.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

IV.5.3 ZALECENIA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI

Działania hodowlane:

- przy zakładaniu upraw należy wprowadzić maksymalną ilość liściastych gatunków domieszkowych i pomocniczych, w wielorzędowej formie mieszania,
- w przypadku wystąpienia powierzchni powyżej 6 ha (odnowienia powierzchni leśnej pozbawionej drzewostanu w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej lub przy zalesieniach gruntów rolnych), zaleca się stosowanie podziału na mniejsze kwatery, przy wykorzystaniu liściastych gatunków domieszkowych i pomocniczych wprowadzanych w pasowej formie mieszania.
- przy zakładaniu upraw w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowych, dróg publicznych, itp. przygotowanie gleby należy wykonywać równoległe do potencjalnych źródeł zagrożenia, na głębokość nie mniejszą niż 50 m.
- w miarę możliwości, szczególnie na obszarach o szczególnym zagrożeniu – sąsiedztwo parkingów, miejsc postoju z wyznaczonymi punktami do palenia ognisk, należy stosować podkrzesywanie drzew iglastych z usuwaniem suchych i usychających gałęzi. Ponad to miejsca te powinny być otoczone bruzdą o szerokości min. 2 m, oczyszczoną do warstwy mineralnej i poprowadzoną równoległe do granic obiektów stanowiących potencjalne zagrożenie pożarowe.

Prowadzenie działalności informacyjnej i ostrzegawczej

- informacje słowne, wizualne, współpraca z lokalnymi ruchami ekologicznymi, szkołami, samorządami terytorialnymi, itp..

Integralną częścią planu ochrony przeciwpożarowej dla nadleśnictwa Przemków jest **„Mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej w Skali 1:25000.”** – dla obrębu leśnego na których podana jest lokalizację zawodowych i ochotniczych straży pożarnych, bazy sprzętu pożarniczego, źródła wody do celów ppoż., hydranty, miejsce lokalizacji radiostacji i punkty łączności alarmowej w LP oraz inne szczegóły przewidziane w instrukcji u.l.

Plan Ochrony Przeciwpożarowej uzgodniono z Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

IV.6 OKREŚLENIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU UBOCZNEGO UŻYTKOWANIA LASU ORAZ GOSPODARKI ŁOWIECKIEJ

IV.6.1 UŻYTKOWANIE UBOCZNE

W bieżącym 10-leciu w Nadleśnictwie Przemków planuje się:

IV.6.1.1.1 Pozyskanie żywicy

Nadleśnictwo Przemków nie pozyskuje i nie planuje pozyskania żywicy w nadchodzącym okresie gospodarczym.

IV.6.1.1.2 Pozyskanie kory garbarskiej (dębu i świerka)

Nadleśnictwo Przemków nie pozyskuje i nie planuje pozyskania kory garbarskiej w nadchodzącym okresie gospodarczym.

IV.6.1.1.3 Pozyskanie choinek

Pozyskanie choinek realizowane będzie w drodze cięć pielęgnacyjnych w młodnikach oraz z istniejących plantacji choinkowych.

IV.6.1.1.4 Pozyskanie stroiszu, cetyny, ziół, kruszyw mineralnych

Nadleśnictwo Przemków nie pozyskuje i nie planuje pozyskania stroiszu, cetyny, ziół i kruszyw mineralnych w nadchodzącym okresie gospodarczym.

IV.6.1.1.5 Bazy roślin runa leśnego możliwość ich użytkowania oraz potrzeby w zakresie odnawiania i ochrony

Nadleśnictwo Przemków nie prowadzi zbioru runa i nie posiada baz do zbioru runa leśnego.

IV.6.1.1.6 Gospodarka szkółkarska

Nadleśnictwo Przemków posiada szkółkę leśną o powierzchni 3,35 ha, znajdujące się na powierzchniach otwartych w oddziałach:

13-32-1-03-6	-k	-00	pow. 1,09 ha
13-32-1-03-6	-m	-00	pow. 1,15 ha
13-32-1-03-6	-n	-00	pow. 1,11 ha

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

IV.6.2 UŻYTKOWANIE GRUNTÓW NIELEŚNYCH

Tabela 84. STRUKTURA GRUNTÓW ROLNYCH W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

Lp.	Rodzaj powierzchni	Obręb Przemków	Obręb Żuków	Nadleśnictwo
		powierzchnia - ha		
1	2	3	4	5
1	BAGNO		13,98	13,98
2	B-PS	0,38		0,38
3	B-R	0,65	0,2	0,85
4	CMENT	0,85	0,14	0,99
5	DROGI I	0,01		0,01
6	E-N	456,04		456,04
7	E-WS	1,22		1,22
8	KOP PIAS		8,13	8,13
9	Ł	19,39	3,16	22,55
10	N KOP	0,38		0,38
11	OWP	0,52		0,52
12	PS	3,59	7,84	11,43
13	R	28,38	25,86	54,24
14	ROWY W	0,11		0,11
15	ROWY-R	0,02		0,02
16	RUINY	0,28		0,28
17	S-R	1,01		1,01
18	TER ZDEW	5,66		5,66
19	WYDMA	3,22		3,22
20	ZAB INNE		0,23	0,23
21	ZBIORNIK	7,67		7,67
Razem		529,38	59,54	588,92

W bieżącym planie urządzenia lasu dla nadleśnictwa Przemków nie projektuje się zalesień na gruntach rolnych.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

IV.6.3 GOSPODARKA ŁOWIECKA

IV.6.3.1.1 Charakterystyka przyrodnicza obwodów łowieckich

Tabela 85. STRUKTURA POWIERZCHNIOWA OBWODÓW ŁOWIECKICH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO PRZEMKÓW

Nr obwodu	Koło łowieckie	Kategoria obwodu łowieckiego	Powierzchnia obwodu łowieckiego [ha]	w tym	
				Powierzchnia gruntów leśnych [ha]	Powierzchnia gruntów administrowanych przez gminy [ha]
1	2	3	4	5	6
28	„Sęp”	Średni	2 313	690	1 623
52	„Wilk”	Średni	4 512	4 250	262
53	„Leśnik”	Słaby	4 071	3 759	312
54	„Darz Bór”	Średni	3 594	1 668	1 926
Razem nadleśnictwo			14 490	10 367	4 123

IV.6.3.1.2 Stan zwierzyny

Poniżej przedstawiono strukturę populacji zwierząt łownych w obwodach łowieckich zarządzanych przez nadleśnictwo Przemków. Inwentaryzację przeprowadzono metodą całorocznej obserwacji.

Tabela 86. STRUKTURA WYSTĘPUJĄCEJ POPULACJI ZWIERZĄT ŁOWNYCH NA OBSZARZE NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Wyszczególnienie		Dane inwentaryzacyjne wg stanu na dzień 10 marca 2013r.			
		28	52	53	54
1		2	3	4	5
Jeleń szlachetny	<i>razem</i>	75	68	66	47
	<i>byki</i>	30	25	25	14
	<i>łanie</i>	35	30	28	24
	<i>cielęta</i>	10	13	13	9
Sarna	<i>razem</i>	155	44	68	167
	<i>rogacze</i>	56	14	28	51
	<i>kozy</i>	77	20	32	86
	<i>koźlęta</i>	22	10	8	30
Daniel	<i>razem</i>	0	0	0	0
	<i>byki</i>				

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

Wyszczególnienie		Dane inwentaryzacyjne wg stanu na dzień 10 marca 2013r.			
		28	52	53	54
1		2	3	4	5
	<i>łanie</i>				
Dzik	<i>razem</i>	40	50	39	41
	<i>lochy</i>	6	7	8	6
	<i>odyńce</i>	4	10	5	6
	<i>warchlaki</i>	15	20	17	17
	<i>pozostałe</i>	15	13	9	12
Jenoty		5	3	6	7
Lisy		20	15	15	31
Zając		100	17	25	15
Królik		0	0	0	0
Kuropatwa		50	2	0	15
Bażant		10	0	0	0
Kuna		10	18	7	11
Borsuk		5	3	4	6
Norka		15	0	0	0
Tchórze		10	1	3	0
Szop pracz		3	1	0	0
Piżmaki		5	0	0	5
Słonki		0	0	0	0
Łyski		0	0	0	0
Dzkie kaczki		0	0	0	0
Dzkie gęsi		0	0	0	0

Do najważniejszych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej, mających na celu prawidłowe zagospodarowanie łowisk oraz ograniczeniu szkód powodowanych przez zwierzynę należy:

- przystosowanie liczebności zwierzyny do poziomu optymalnego ustalonego wieloletnim planem hodowlanym,
- regulacja struktury płci w obrębie populacji,
- poprawa warunków bytowania zwierzyny.

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

IV.6.3.1.3 Poletka łowieckie

Nadleśnictwo Przemków posiada 18 poletek łowieckich o powierzchni 24,28 ha na powierzchni leśnej zgodnie z poniższym zestawieniem:

13-32-1-03-6 -nx -00	13-32-2-08-258 -j -00
13-32-1-03-11 -k -00	13-32-2-08-259 -g -00
13-32-1-03-11 -l -00	13-32-2-08-259 -b -00
13-32-1-03-12 -d -00	13-32-2-08-284 -g -00
13-32-1-03-12 -j -00	13-32-2-08-287 -f -00
13-32-1-04-13 -n -00	13-32-2-08-303 -i -00
13-32-1-02-18A -p -00	
13-32-1-03-42 -b -00	
13-32-1-03-80 -c -00	
13-32-1-05-228 -c -00	
13-32-1-05-263 -o -00	
13-32-1-05-264 -f -00	

IV.6.3.1.4 Gospodarka populacjami zwierzyny w lasach, zagospodarowanie łowisk, Dorobek kultury łowieckiej

Zagospodarowanie łowisk w obwodach łowieckich jest prawidłowe.

Gospodarowanie populacjami zwierzyny jest oparte na Wieloletnim Łowieckim Planie Hodowlanym.

Tabela 87. REALIZACJA ROCZNYCH PLANÓW ŁOWIECKICH ZA UBIEGŁY OKRES GOSPODARCZY

Nr obwodu - Nazwa koła łowieckiego	Jeleń	Daniele	Sarny	Dziki	Lisy	Jenoty	Szop pracz
1	2	3	4	5	6	7	8
28 „Sęp”	160	0	359	215	106	21	1
52 „Wilk”	149	0	81	227	209	39	0
53 „Leśnik”	141	0	106	132	103	10	0
54 „Darz Bór”	120	0	392	267	118	11	0

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

IV.7 OKREŚLENIE POTRZEB W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

IV.7.1 BUDOWA I REMONTY DRÓG, MOSTÓW, PRZEPUSTÓW I URZĄDZEŃ MELIORACYJNYCH

Na terenie nadleśnictwa Przemków wykonywany jest **studium optymalizacji i rozwoju infrastruktury drogowej**.

Drogi wywozowe na terenie lasów są dobrej jakości, wymagają jednak częściowej lub całkowitej modernizacji.

Zdjęcie 11. NOWO WYBUDOWANA DROGA W LEŚNICTWIE WILKOCIN. (FOTO B. KOWALCZYK)

Nadleśnictwo Przemków **nie posiada aktualnego aneksu z zakresu melioracji wodnych**.

Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016 uwzględnia cztery główne problemy, a jeden z nich to utrzymanie lub przywracanie zdolności retencyjnych lasów. Polityka Leśna państwa z 1997 r również zalecała opracowanie i wdrożenie programu odbudowy małej retencji wodnej.

W nadchodzącym 10 – leciu Nadleśnictwo Przemków winno realizować prace związane z retencją wód powierzchniowo - gruntowych na obszarach zarządzanych przez Lasy Państwowe, w obrębie zlewni cieków, przy jednoczesnym zachowaniu i wspieraniu rozwoju krajobrazu naturalnego.

Działania nadleśnictwa winny być ukierunkowane na przebudowę istniejących systemów melioracyjnych w kierunku hamowania odpływu wody. Działania powodujące opóźnienie i ograniczenie odpływu, np. poprzez spiętrzanie wody w rowach, podpiętrzanie jej

Średniookresowy plan zagospodarowania lasu dla nadleśnictwa

w oczkach wodnych i podobnych obniżeniach terenu, z których woda jest odprowadzana rowami, przynoszą poprawę struktury bilansu wodnego i zwiększenie różnorodności biologicznej.

W zależności od warunków środowiskowych stosowane mogą być różne metody retencji:

- zwiększenie wykorzystania zasobów wodnych poprzez adaptację istniejących systemów melioracyjnych do pełnienia funkcji retencyjnych oraz niwelowanie ich negatywnego oddziaływania na ekosystemy, w tym podpiętrzanie wody w sieci rowów melioracyjnych, a lokalnie likwidacje zbędnych rowów,
- budowy zbiorników wodnych,
- spowolnienia obiegu wody w zlewniach za pomocą progów, bystrotoków, urządzeń piętrzących na ciekach,
- renaturalizacja mokradeł, między innymi poprzez zahamowanie odpływu wód powierzchniowych.

W rozdziale IV.2.5 elaboratu przewidziano działania zmierzające do utrzymania lub zwiększania retencji wodnej w lasach Przemków pod względem hodowli lasu.

IV.7.2 WYKONANIE I UTRZYMANIE SZLAKÓW ZRYWKOWYCH

Nadleśnictwo Przemków w związku z prowadzoną gospodarką leśną planuje założenie sieci szlaków zrywkowych związanych z przebudową drzewostanów.

Potrzeby nadleśnictwa w stosunku do założenie sieci szlaków zrywkowych ograniczają się w bieżącym 10-leciu głównie do bieżących potrzeb.

IV.7.3 BUDOWA I REMONTY SIEDZIB JEDNOSTEK LASÓW PAŃSTWOWYCH I BUDYNKÓW GOSPODARCZYCH

Niezbędne potrzeby w zakresie remontów istniejących budynków zostały ujęte w formie kierunkowych zaleceń z pominięciem szczegółowych wytycznych dotyczących zakresu i form realizacji.

IV.7.4 KIERUNKOWE WYTYCZNE W ZAKRESIE ZAGOSPODAROWANIA REKREACYJNEGO

Lasy nadleśnictwa Przemków położone są na terenie mało atrakcyjnym turystycznie. Szczególne nasilenie ruchu rekreacyjno – turystycznego ma miejsce w okresach zbioru płodów leśnych: pojawu jagód i grzybów.

Dotychczasowy sposób zagospodarowania turystycznego, polegał głównie na założeniu i urządzeniu miejsc postoju pojazdów przy intensywnie uczęszczanych drogach i partiach lasu oraz utrzymaniu w należyłym stanie przebiegających przez kompleksy leśne szlaków turystycznych i ścieżek rowerowych.

V PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

V.1 WALORY PRZYRODNICZE NADLEŚNICTWA

Miejsce i rola nadleśnictwa Przemków w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu została opisana w Programie Ochrony Przyrody.

Program Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Przemków jest częścią „Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Przemków”, sporządzonego na okres od 1.01.2014 r. do 31.12.2023 r. Dane inwentaryzacyjne przedstawiono wg stanu na 1.01.2014 roku.

Sporządzony Program ochrony przyrody jest oparty na istniejącym programie ochrony przyrody, wg stanu na 1 stycznia 2004 roku. Jego treść została zaktualizowany zgodnie z § 3 pkt. 4 oraz § 110 i 111 obowiązującej instrukcji. Wszelkie informacje dotyczące istniejących i projektowanych form ochrony przyrody zostały zamieszczane w planie urządzenia lasu w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody.

Program Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Przemków został sporządzony w celu:

- zinwentaryzowania i zobrazowania bogactwa przyrodniczego lasów nadleśnictwa,
- ułatwienia prowadzenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych i w zgodzie z potrzebami społecznymi,
- ulepszania i rozwijania metod ochrony przyrody,
- przedstawienia istniejących i potencjalnych zagrożeń lasów oraz środowiska przyrodniczego,
- umożliwiania w przyszłości porównań i analiz zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym na omawianym terenie.

V.1.1 FORMY OCHRONY PRZYRODY

V.1.1.1 REZERWATY PRZYRODY

Na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Przemków zlokalizowane są 3 rezerwaty przyrody: „Łęgi Źródliskowe koło Przemkowa”, „Buczyna Piotrowicka” oraz „Stawy Przemkowskie”.

Rezerwat przyrody „Łęgi Źródliskowe koło Przemkowa” został powołany Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 10 stycznia 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 7, poz. 154). Do 2012 r. rezerwat miał wyznaczone zadania ochronne ustanowione Zarządzeniem nr 7 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 12 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody „Łęgi Źródliskowe koło Przemkowa”, „Buczyna Piotrowicka”, „Góra Radunia”, „Góra Ślęża” i „Łąka Sulistrowicka” na okres dwóch lat. Aktualnie obowiązującym dokumentem określającym zadania ochronne jest Zarządzenie nr 26 Regionalnego Dyrektora Ochrony

Program ochrony przyrody

Środowiska we Wrocławiu z dnia 10 lipca 2012 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Łęgi źródłiskowe koło Przemkowa”. Rezerwat przyrody położony jest w obrębie Przemków, leśnictwie Szklarki i obejmuje wydzielania literowane: 2 c, d, j-n, 3 a-d, 3A a-d oraz wydzielania liniowe: 2 ~a,~c~f,~i~k, 3 ~a~f, 3A ~a~c. W ewidencji gruntów gminy Przemków, obiekt jest zlokalizowany w obrębie Szklarki na działkach o nr.: 264/2/2, 267/1/3 i 268/3A. Łączna powierzchnia rezerwatu wynosi 140,22 ha (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 7, poz. 154).

Rezerwat powołany został dla zachowania walorów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych lasów łęgowych oraz grądów i olsów z dużą ilością źródeł, wysięków i gęstą siecią strumieni. Obszar rezerwatu przyrody charakteryzuje się dobrze zachowanymi siedliskami przyrodniczymi: grądów środkowoeuropejskich *Galio-Carpinetum*, łęgów jesionowo-olszowych *Fraxino-Alnetum* i olsów porzeczkowych *Ribeso nigri-Alnetum*. Znajduje się tu również niewielki fragment kwaśnej buczyny niżowej *Luzulo pilosae-Fagetum*. W granicach rezerwatu znalazły się również sąsiadujące z lasem łąki rajgrasowe *Arrhenatheretum elatioris* i trzęślicowe *Molinion*. Walorem kulturowym rezerwatu jest założony tu w XIX w. cmentarz rodowy książąt rodu Schleswig-Holstein (źródło: Dokumentacja przyrodnicza projektowanego rezerwatu przyrody pod nazwą „Łęgi Źródłiskowe”, 2000).

Rezerwat przyrody „Buczyna Piotrowicka” został powołany Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 lutego 2002 (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 26, poz. 645). Zlokalizowany jest w wydzielaniach literowanych: 14 g,i-k, 15 a-f, 16 a-c, 25 a-c, 26 a, 37 a-c, 46 a oraz liniowych: 14 ~c~d,~i~j,~m, 15 ~a~d, 16 ~a~c, 25 ~a~c,~f, 26 ~a,~c~d, 37 ~a~b, 46 ~a,~o~r obrębu Przemków. W ewidencji gruntów gminy Gromadka, rezerwat zlokalizowany jest w obrębie Przemków jako działki nr 1451/25, 1453/37, 1456/46, 1465/16, 1466/15, 1467/26 i 1482/14. Całkowita powierzchnia rezerwatu wynosi 171,27 ha (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 26, poz. 645).

Obiekt utworzony został w celu zachowania ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych kwaśnych i żyznych buczyn, lasów grądowych, łęgowych i olsów z bogatą i unikatową florą. Wraz z przylegającym do niego rezerwatem przyrody „Buczyna Szprotawska” tworzą jeden z największych kompleksów lasów bukowych na terenie Dolnego Śląska. Występują tu dwie formy buczyn zachowanych w stanie zbliżonym do naturalnego: żyzna buczyna sudecka z żywcem dziewięciolistnym *Dentario enneaphylli-Fagetum* oraz kwaśna buczyna niżowa *Luzulo pilosae-Fagetum*. W wyniku niegdyś prowadzonej gospodarki leśnej, drzewostany z dominacją lipy drobnolistnej *Tilia cordata* mają obecnie charakter grądów. Drzewostan bukowy charakteryzuje się dużą powierzchnią starodrzewu, wiele drzew posiada obwód do 350 cm. W północno-zachodniej części rezerwatu przyrody znajduje się ponad 100-letni drzewostan lipowy, będący efektem

Program ochrony przyrody

dawnej gospodarki leśnej. Dominacja lipy drobnolistnej *Tilia cordata* w drzewostanie, silnie rozbudowany podszyt i bogate runo kwalifikuje las jako grąd środkowoeuropejski *Galio-Carpinetum* (źródło: Dokumentacja rezerwatu przyrody „Buczyna Piotrowicka”, 1999).

Zdjęcie 12. KWAŚNA BUCZYNA W REZERWACIE „BUCZYNA PIOTROWICKA” (FOTO B. KOWALCZYK)

Rezerwat przyrody „Stawy Przemkowskie” został powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 18.05.1984 r. (MP 1984 Nr 15 poz. 108). Rezerwat został powołany w celu zachowania stawów i bagien oraz otaczających je lasów w dolinie Szprotawy będących ostoją licznych gatunków ptaków. W skład rezerwatu wchodzi obszar stawów o powierzchni 898,91 ha oraz powierzchnia leśna 147,34 ha będąca w zarządzie nadleśnictwa Przemków, obejmująca wydzielenia literowane: 212 a-o, 213 a-n, 214 a-g, 215 a-l, 216 a-j,o-s,w oraz liniowe: 213 ~a~h, 214 ~a~b, 215 ~a~h, 216 ~a~h obrębu Żuków (MP 1984 Nr 15, poz. 108). Całkowita powierzchnia rezerwatu wynosi 1046,25 ha.

Program ochrony przyrody

Rezerwat przyrody składa się z dwóch kompleksów stawów: dużego kompleksu oraz mniejszego kompleksu „Stawy Wołowe” położonego bliżej Przemkowa. Łącznie obejmuje 35 rybnych stawów hodowlanych oraz 12 lasków łągowych. Stawy objęte ochroną rezerwatową charakteryzują się silnym zwarcie roślinności szuwarowej, budowanej przez trzcinę pospolitą *Phragmites australis*, pałkę wąskolistną *Typha angustifolia* i mannę mielec *Glyceria maxima*. Gatunki te tworzą zwarte pasy wzdłuż lustra wody oraz wyspy szuwarowe, które stanowią miejsce żerowania i rozrodu wielu gatunków ptaków. Najsilniej rozwinięta roślinność szuwarową charakteryzuje północno-wschodnią część kompleksu ze stawami „Brzozowy”, „Nowy Śląski” i „Adelin”. Stawy Przemkowskie są szczególnie cenne ze względu na liczebność łągowych ptaków wodno-błotnych (48 gatunków).

V.1.1.2 REZERWATY PRZYRODY PROPONOWANE

W 1992 r. na gruntach w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków w gminie Gromadka proponowane było utworzenie rezerwatu przyrody „**Wrzosowisko-Dzikowiec**”. Obszar tego rezerwatu przyrody miał obejmować 22 oddziały leśne o łącznej powierzchni ponad 1000 ha, a jego przedmiotem ochrony miały być rozległe tereny suchych wrzosowisk (źródło: Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Gromadka, 1992). Obecnie obszar proponowanego rezerwatu w znacznej części pokrywa się z powołanym w 2003 r. użytkiem ekologicznym „Cietrzewiowe Wrzosowisko” i obszarem Natura 2000 OZW Wrzosowisko Przemkowskie PLH020015. W sytuacji, gdy siedliska wrzosowisk zostały już objęte ochroną, powoływanie rezerwatu w tym miejscu nie wydawało się być konieczne, jednak „Wrzosowisko-Dzikowiec” w dalszym ciągu figuruje w dokumentach planistycznych gminy Gromadka jako obiekt projektowany (źródło: POŚ dla gminy Gromadka, 2010), a nawet istniejący (źródło: Zmiana SUIKZP Gminy Gromadka, 2008).

V.1.1.3 PARKI KRAJOBRAZOWE

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków zlokalizowany jest jeden park krajobrazowy.

Przemkowski Park Krajobrazowy został powołany Rozporządzeniem Wojewody Legnickiego z 7 czerwca 1997 r. (Dz. Urz. Woj. Leg. Nr 15, poz. 137). Kolejnymi aktami prawnymi dotyczącymi tego obiektu były: Zarządzenie Nr 45 Woj. Dol. z 16 marca 1999 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 6, poz. 208), Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego w sprawie Przemkowskiego Parku Krajobrazowego oraz Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 04 kwietnia 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 94, poz. 1104). Najnowszym aktem prawnym jest Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z 12 listopada 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 303, poz. 3491). Całkowita powierzchnia Parku wynosi 22 338 ha, posiada również wyznaczoną otulinę o areale 15 457 ha. Grunty w zarządzie nadleśnictwa Przemków

Program ochrony przyrody

obejmują 12444,47 ha powierzchni Parku oraz 395,1 ha jego otuliny. Obszar Przemkowskiego Parku Krajobrazowego obejmuje oddziały w obrębie Przemków 1-198; 210-211; 223-234; 245-247; 260-267; 293-296; oraz oddziały w obrębie Żuków: 211-302 oraz fragment oddziału 303.

Celem utworzenia parku krajobrazowego było zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych doliny nizinnej rzeki Szprotawy wraz z obszarami wodnymi i wodno-błotnymi w zlewni rzeki Bóbr oraz zachowanie siedlisk borowych, w tym suchych wrzosowisk. Na terenie Przemkowskiego Parku Krajobrazowego zlokalizowane są cztery rezerваты przyrody, trzy w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków („Stawy Przemkowskie”, „Buczyna Piotrowicka” i „Łęgi Źródłiskowe koło Przemkowa”) oraz rezerwat „Torfowisko Borówki” w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Chocianów.

Specyfiką Przemkowskiego Parku Krajobrazowego jest mozaika przenikających się siedlisk. Rozległe bory sosnowe, niewielkie powierzchnie lasów liściastych, stawy rybne oraz śródleśne torfowiska i wydmy tworzą różnorodne warunki dla fauny i flory. Spotyka się na terenach nieznacznie od siebie oddalonych gatunki subatlantyckie i kontynentalne, jak i nizinne oraz górskie tworzące unikatowe bogactwo gatunkowe.

V.1.1.4 OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków zlokalizowane są dwa obszary chronionego krajobrazu: „**25-Dolina Bobru**” i „**31-Dolina Szprotawki**”. Oba zostały powołane na mocy Rozporządzenia Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 9, poz. 172). Aktualnie obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała Nr XXXIX/457/13 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 2 lipca 2013r. zmieniająca rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Lub 2013.1728).

Obszar Chronionego Krajobrazu „25-Dolina Bobru” o powierzchni 13 131 ha i obejmuje dolinę Bobru między Żaganiem i Małomicami. W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków, obszar ten obejmuje niewielki fragment obrębu Przemków (83,83 ha) w oddziałach 186 i 209 oraz grunty znajdujące się poza zarządem nadleśnictwa.

Obszar Chronionego Krajobrazu „31-Dolina Szprotawki” o powierzchni 5570 ha znajduje się na terenie gmin Niestawice i Szprotawa. W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków, obszar ten obejmuje niewielki fragment w oddziale 209 na terenie obrębu Przemków (3,35ha).

V.1.1.5 OBSZARY NATURA 2000

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków zlokalizowanych jest pięć obszarów sieci Natura 2000: trzy obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW) i dwa Obszary Specjalnej Ochrony (OSO).

Program ochrony przyrody

OZW Wrzosowisko Przemkowskie PLH020015

Typ ostoi: G (obszar zakwalifikowany jako OZW, do zatwierdzenia jako SOO)

Powierzchnia wg SDF obszaru: 6663,7 ha

Suma powierzchni wydzieleń leśnych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 4529,73 ha

Powiązania z innymi obszarami: OSO Bory Dolnośląskie PLB020005.

Na dzień 1.01.2014 roku obszar OZW Wrzosowisko Przemkowskie PLH020015 nie posiada zatwierdzonego planu zadań ochronnych ani planu ochrony

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Wrzosowisko Przemkowskie PLH020015 zajmuje powierzchnię 6663,7 ha i położony jest w północno-zachodniej części województwa dolnośląskiego, na obszarze powiatu bolesławieckiego, w północnej części gminy Gromadka i w północno-wschodnim zasięgu gminy wiejskiej Bolesławiec. Obejmuje on głównie tereny dawnego poligonu przemkowskiego, znajdujące się pod zarządem nadleśnictw Chocianów i Przemków, a jedynie w niewielkim stopniu podlegające władzom gminnym. Centralny punkt obszaru wyznaczają współrzędne geograficzne: długość E 15°41'51" oraz szerokość N 51°27'9". Obszar pokrywają piaski i żwiry rzeczne oraz lodowcowe pochodzące ze zlodowacenia środkowopolskiego, licznie występują wydmy zbudowane z holocenijskich piasków eolicznych. Obszar zlokalizowany jest głównie na terenach leśnych, w mniejszej części terenach użytkowanych rolniczo. W związku z tym główną działalnością realizowaną w granicach obszaru jest działalność z zakresu gospodarki leśnej. Ze względu na znaczny udział wrzosowisk w obszarze ma on również duże znaczenie dla gospodarki pasiecznej w regionie. Nie przewiduje się, aby w perspektywie kolejnych lat w granicach obszaru nastąpiła zmiana dotychczasowych sposobów jego wykorzystywania.

W ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 OZW Wrzosowisko Przemkowskie PLH020015, na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Przemków dokonano weryfikacji przedmiotów ochrony obszaru: siedlisk przyrodniczych: wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (kod 2330), suche wrzosowiska (*Callunogenistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*) (kod 4030) i sosnowy bór chrobotkowy (*Cladonio-Pinetum* i chrobotkowa postać *Peucedano-Pinetum*) (kod 91T0) oraz gatunków zwierząt: mopek *Barbastella barbastellus* (kod 1308), nocek duży *Myotis myotis* (kod 1324) i wilk *Canis lupus* (kod *1352). Na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Przemków stwierdzono występowanie wszystkich wymienionych wyżej przedmiotów ochrony tego obszaru (źródło: projekt planu zadań ochronnych dla OZW Wrzosowisko Przemkowskie PLH020015, stan na 31.08.2013).

OZW Jelonek Przemkowski PLH020097

Typ ostoi: G (obszar zakwalifikowany jako OZW, do zatwierdzenia jako SOO)

Program ochrony przyrody

Powierzchnia wg SDF obszaru: 62,6 ha

Suma powierzchni wydzieleń leśnych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 97,08 ha

Powiązania z innymi obszarami: OSO Bory Dolnośląskie PLB020005.

Na dzień 1.01.2014 roku obszar OZW Jelonek Przemkowski PLH020097 nie posiada zatwierdzonego planu zadań ochronnych ani planu ochrony.

Ostoja jest w całości zlokalizowana na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Przemków. Wyznaczenie jej granic stanowiło ochronę kluczowego miejsca występowania jelonka rogacza *Lucanus cervus* na Dolnym Śląsku. Obszar ten jest zarazem węzłem migracyjnym osobników pochodzących ze stanowisk w dolinie Odry w okolicach Nowej Soli z innymi stanowiskami w Borach Dolnośląskich. Zachowanie tego obszaru gwarantuje utrzymanie zmienności genetycznej i przetrwanie tego rzadkiego gatunku bezkręgowca. Warunkiem występowania jelonka rogacza *Lucanus cervus* jest obecność martwych lub obumierających dębów oraz ich fragmentów: pniaków, nabiegów korzeniowych i leżących konarów, w których rozwija się larwa. W granicach obszaru występuje fragment ponad 100-letniej kwaśnej dąbrowy *Quercetea robori-petraea*, będącej siedliskiem także dla niedużej populacji pachnicy dębowej *Osmoderma eremita*.

Zdjęcie 13. „DOMEK DLA JELONKA ROGACZA *LUCANUS CERVUS*” NA TERENIE OZW JELONEK PRZEMKOWSKI (FOTO B. KOWALCZYK)

W obszarze Natura 2000 OZW Jelonek Przemkowski PLH020097 badania prowadzone w 2013 r. na potrzeby projektu planu ochrony Przemkowskiego Parku Krajobrazowego objęły występowanie siedliska przyrodniczego 9190 kwaśne dąbrowy

Program ochrony przyrody

(*Quercetea robori-petraeae*), które stwierdzono na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Przemków w wydzieleniach 41 j obrębu Przemków oraz 237 f; 238 a obrębu Żuków. Siedlisko przyrodnicze słabo zróżnicowane pod względem florystycznym, gdyż silnie prześwietlony drzewostan i zakwaszone podłoże powodują, że runo zdominowane jest przez borówkę czernicę *Vaccinium myrtillus*.

Szacunkowa wielkość populacji jelonka na terenie ostoi wynosi ponad 500 osobników, co mieści się w przedziale $\geq 2\%$ populacji krajowej, stąd ocena powinna być zmieniona na B (obecnie jest ocena C). Tutejsza populacja należy niewątpliwie do największych w województwie, ponadto jest jedną z ważnych składowych metapopulacji tego gatunku zamieszkującej obszar Borów Dolnośląskich. W trakcie inwentaryzacji w 2013 r. udało się potwierdzić występowanie pachnicy dębowej *Osmoderma eremita* na obszarze OZW Jelonek Przemkowski PLH020097, jednak w związku z wielkością populacji szacowanej na mniej niż 1 % populacji krajowej (w obrębie ostoi) podtrzymano dotychczasową ocenę D. W zakresie jelonka rogacza *Lucanus cervus* będącego przedmiotem ochrony OZW Jelonek Przemkowski PLH020097, za zagrożenia istniejące uznano barierę dla migracji gatunku między dwoma enklawami ostoi oraz występowanie podrostu buka zwyczajnego *Fagus sylvatica*, a jako potencjalne również usuwanie martwych i zamierających drzew oraz stosowanie substancji chemicznych stosowanych w leśnictwie.

OZW Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka PLH080007

Typ ostoi: G (obszar zakwalifikowany jako OZW, do zatwierdzenia jako SOO)

Powierzchnia wg SDF obszaru: 1423,3 ha

Suma powierzchni wydziałów leśnych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 625,15 ha

Powiązania z innymi obszarami: OSO Bory Dolnośląskie PLB020005.

Obszar ten jest jednym z nielicznych miejsc w mezoregionie Borów Dolnośląskich z licznie występującymi siedliskami drzewostanów liściastych. Zlokalizowane jest tu także graniczne siedlisko przyrodnicze żyznej buczyny sudeckiej *Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*, które w szczególnie cennej części starodrzewia zostało objęte ochroną rezerwatową. Dodatkowo obecność zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych *Molinion* i wilgotnych łąk ze stanowiskami pełnika europejskiego *Trollius europaeus* dodatkowo podnoszą atrakcyjność tego obszaru. Na obszarze zlokalizowano 8 siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, łącznie zajmują one 66% powierzchni ostoi. Do najcenniejszych gatunków faunistycznych należą zwierzęta ujęte w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG jak: jelonek rogacz *Lucanus cervus*, bóbr *Castor fiber* czy wilk *Canis lupus*. Warte uwagi są również stanowiska: popielicy *Glis glis* (jedno z trzech stanowisk w zachodniej Polsce), karlika malutkiego *Pipistrellus pipistrellus*, żaby moczarowej

Program ochrony przyrody

Rana arvalis czy ropuchy szarej *Bufo bufo* (źródło: Standardowy Formularz danych z 10.2013). Na dzień 01.01.2014 r. dla obszaru nie opracowano projektu planu zadań ochronnych. Zestawienia poniższych przedmiotów ochrony opracowano na podstawie Standardowego Formularza Danych z października 2013 r. oraz danych terenowych zebranych w 2013 r. na potrzeby wykonywanego projektu planu ochrony Przemkowskiego PK.

OSO Bory Dolnośląskie PLB020005

Typ ostoi: F (obszar zaklasyfikowany jako OSO, zawierający obszary OZW)

Powierzchnia wg SDF obszaru: 172 093.4 ha

Suma powierzchni wydzieleń leśnych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 13518,66 ha

Powiązania z innymi obszarami: OZW Wrzosowisko Przemkowskie PLH020015, OZW Wrzosowiska Świątoszowsko-Ławszowskie PLH020063, OZW Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka PLH080007, OZW Dolina Dolnej Kwisy PLH020050, OZW Jelonek Przemkowski PLH020097, OZW Pieńska Dolina Nisy Łużyckiej PLH020086, OZW Gałuszki w Chocianowie PLH020087, OZW Wilki nad Nysą PLH080044, OZW Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072, OZW Dąbrowy Kliczkowskie PLH020090, OZW Przygiełkowiska koło Gozdnicy PLH080055, OZW Żwirownie w Starej Olesznej PLH020049.

Na dzień 1.01.2014 roku obszar OSO Bory Dolnośląskie PLB020005 nie posiada zatwierdzonego planu zadań ochronnych ani planu ochrony.

Obszar położony jest na granicy dwóch województw: dolnośląskiego i lubuskiego. Przeważająca część znajduje się w zasięgu granic województwa dolnośląskiego, na terenie czterech powiatów: bolesławieckiego, legnickiego, polkowickiego i zgorzeleckiego. Największa część ostoi w granicy województwa dolnośląskiego położona jest w powiecie bolesławieckim, w obrębie gminy Osiecznica, w przeważającej części gminy Gromadka, w północnym fragmencie gminy wiejskiej Bolesławiec oraz w obszarze wiejskim gminy Nowogrodziec. W powiecie zgorzeleckim ostoja położona jest głównie na obszarze wiejskim gminy Węglińiec oraz w mniejszym udziale na obszarze wiejskim gminy Pieńsk i miejskim gminy Węglińiec. W zasięgu terytorialnym powiatu polkowickiego ostoja wkracza na teren gmin miejsko-wiejskich Chocianów i Przemków oraz na teren gminy Radwanice. Najmniejsza część ostoi na obszarze województwa dolnośląskiego leży w powiecie legnickim, w północnej części gminy wiejskiej Chojnów. Północny obszar ostoi położony jest w województwie lubuskim w granicach administracyjnych dwóch powiatów: żarskiego i żagańskiego. W zasięgu powiatu żagańskiego ostoja leży głównie w południowych częściach gmin przygranicznych z województwem dolnośląskim. Największa powierzchnia obszaru położona jest w obrębach wiejskich gmin: Iłowa, Szprotawa, Małomice, gminie

Program ochrony przyrody

wiejskiej Wymiarki i Żagań oraz gminie miejskiej Gozdnicza. Niewielki fragment ostoi wkracza w zasięg gminy Niegostawice i gmin miejskich: Iłowa, Małomice, Żagań. Północno-zachodnia część obszaru położona jest w powiecie żarskim, głównie w gminie Przewóz, oraz nieznacznie na terenie gminy Trzebiel.

Bory Dolnośląskie są częścią Niziny Śląsko-Łużyckiej, położonej między Wzniesieniami Żarskimi i Wzgórzami Dalkowskimi od północy a Pogórzem Izerskim od południa. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana. Przeważają tu tereny równinne z przecinającymi je południkowo dolinami rzek. Południową część stanowi powierzchnia moreny dennej słabo falistej, która na północy przechodzi w równinę napływową z licznymi stożkami kemowymi. W krajobrazie dominują równiny staroglacjalne teras akumulacyjnych, erozyjno-denudacyjnych i niskich. Dużą część obszaru stanowią zwarte kompleksy leśne. W zdecydowanej mierze są to drzewostany sosnowe z wrzosem zwyczajnym i borówką w runie oraz żarnowcem i jałowcem w podszybie. W domieszce występuje dąb, brzoza, buk, a także jodła i świerk. W bardziej żyznych rejonach i dolinach rzecznych występują fragmenty buczyn i grądów oraz łągi. Urozmaicenie stanowią liczne stawy rybne, m.in. ciekawe pod kątem przyrodniczym kompleksy stawów rybnych – Stawy Parowskie oraz duże kompleksy suchych wrzosowisk porastających tereny popolygonowe i poligonowe. Nieliczne wsie i miasteczka położone są wzdłuż dróg rozcinających Bory Dolnośląskie. Wokół nich znajdują się enklawy terenów otwartych, pól uprawnych i innych użytków rolnych. W dolinach rzek spotkać można śródleśne łąki i odłogi. Obszar ostoi znajduje się w zarządzie jedenastu nadleśnictw: Bolesławiec, Chocianów, Pieńsk, Przemków, Ruszów, Szprotawa, Świętoszów, Węglińiec, Wymiarki, Złotoryja, Żagań.

W ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 OSO Bory Dolnośląskie PLB020005, na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Przemków dokonano weryfikacji gatunków ptaków, stanowiących przedmioty ochrony obszaru. Spośród wszystkich, na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Przemków zinwentaryzowano siedliska następujących gatunków: bielika *Haliaeetus albicilla*, bociana czarnego *Ciconia nigra*, dzięcioła zielonosiwego *Picus canus*, lelka *Caprimulgus europaeus*, lerki *Lullula arborea*, sóweczki *Glaucidium passerinum*, włośchatki *Aegolius funereus* i żurawia *Grus grus*. Dla gatunków tych określono istniejące i potencjalne zagrożenia dla ich występowania oraz planowane działania ochronne (źródło: projekt planu zadań ochronnych dla OSO Bory Dolnośląskie PLB020005, stan na 31.08.2013).

OSO Stawy Przemkowskie PLB020003

Typ ostoi: A (wyznaczony jako OSO nie związany z innymi obszarami Natura 2000)

Powierzchnia wg SDF obszaru: 4605,4 ha

Program ochrony przyrody

Suma powierzchni wydziałów leśnych zaliczonych do obszaru Natura 2000 zgodnie z przyjętą metodyką: 149,15 ha

Na dzień 1.01.2014 roku obszar OSO Stawy Przemkowskie PLB020003 nie posiada zatwierdzonego planu zadań ochronnych ani planu ochrony.

Nazwę, położenie administracyjne, obszar, mapę obszaru, cel, przedmiot ochrony oraz sprawującego nadzór nad obszarem określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2007 r. Nr 179, poz. 1275). W 2011 r. opracowany został projekt planu ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Stawy Przemkowskie PLB020003 z perspektywą do 2031 r.

Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Stawy Przemkowskie jest jednym z niewielu rozległych mokradel w południowo-zachodniej Polsce. W swoim zasięgu obejmuje on stawy hodowlane zlokalizowane w dolinie Szprotawy oraz rozległe, wilgotne i silnie zmeliorowane łąki położone między innymi na terenach po dawnym poligonie wojskowym. Specyficzne siedliska wodno-błotne stanowią idealne miejsce do bytowania wielu gatunków ptaków. Stwierdzono tu występowanie 35 gatunków ptaków zamieszczonych w Załączniku I Dyrektywy 2009/147/WE. Wśród nich są trzy gatunki zagrożone w skali globalnej (derkacz *Crex crex*, kania ruda *Milvus milvus*, bielik *Haliaeetus albicilla*), 16 umieszczonych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (bąk *Botaurus stellaris*, bączek *Ixobrychus minutus*, podgorzałka *Aythya nyroca*, cietrzew *Tetrao tetrix tetrix*, kania czarna *Milvus migrans*, kania ruda *Milvus milvus*, bielik *Haliaeetus albicilla*, błotniak zbożowy *Circus cyaneus*, rybołów *Pandion haliaetus*, zielonka *Porzana parva*, rybitwa białowąsa *Chlidonias hybridus*, łączak *Tringa glareola*, batalion *Philomachus pugnax*, siewka złota *Pluvialis apricaria*, sowa błotna *Asio flammeus*, podróżniczek *Luscinia svecica*). Obszar jest też miejscem ważnym dla wielu migrujących gatunków ptaków, szczególnie dla gęsi zbożowej *Anser fabalis*, której liczebność kwalifikuje Stawy Przemkowskie do rangi międzynarodowych ostoi ptaków o randze europejskiej PL087 IBA. Stawy Przemkowskie są ważnym terenem dla wielu lęgowych i migrujących gatunków nie wymienionych w załączniku I Dyrektywy 2009/147/WE, szczególnie dla ptaków wodno-błotnych głównie kaczkowatych Anatidae, których koncentracja wynosi powyżej 20 000 osobników. Stosunkowo dużo przebywa w obszarze stawów takich gatunków jak: łabędź niemy *Cygnus olor*, krzyżówka *Anas platyrhynchos*, łyska *Fulica atra*. W okresie wędrówek występuje tu co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego gęsi zbożowej *Anser fabalis* i głowienki *Aythya ferina*. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej gęgawy *Anser anser* i zausznika *Podiceps nigricollis*, w mniejszej, ale znaczącej ilości łabędź niemy *Cygnus olor*, czernica *Aythya fuligula*, głowienka *Aythya ferina* i wodnik *Rallus aquaticus*. Wśród nich znajdują się 6 gatunków, które umieszczono w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (rożeniec *Anas*

Program ochrony przyrody

acuta, świstun *Anas penelope*, kulik wielki *Numenius arquata*, mewa mała *Larus minutus*, rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*, wąsatka *Panurus biarmicus*) (źródło: projekt planu ochrony dla OSO Stawy Przemkowskie PLB020003, 2011).

V.1.1.6 POMNIKI PRZYRODY

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków znajduje się 8 pomników przyrody, w tym jeden nieożywionej (głaz narzutowy). Drzewa należą do gatunków rodzimych, są nimi głównie dąby szypułkowe *Quercus robur* (w liczbie 5), jeden buk zwyczajny *Fagus sylvatica* i jedna lipa drobnolistna *Tilia cordata*. Na gruntach w zarządzie nadleśnictwa znajduje się 6 pomników przyrody (źródło: rejestr pomników przyrody RDOŚ we Wrocławiu).

Zdjęcie 14. LIPA DROBNOLISTNA *TILIA CORDATA* – POMNIK PRZYRODY W WYDZIELENIU 10 I OBRĘBU PRZEMKÓW (FOT. M. ŚLIWIŃSKI)

V.1.1.7 POMNIKI PRZYRODY PROPONOWANE

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajduje się wiele okazałych drzew o parametrach drzew pomnikowych, predysponowanych do uznania jako pomniki przyrody. W wyniku inwentaryzacji przyrodniczej w 2013 r., do objęcia ochroną zaproponowano pięć obiektów kwalifikujących się jako pomniki przyrody, z których jeden znajduje się na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Przemków.

Program ochrony przyrody

V.1.1.8 PROPONOWANE STANOWISKA DOKUMENTACYJNE

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa aktualnie nie występują stanowiska dokumentacyjne, proponowano jednak utworzenie 6 obiektów tego typu (źródło: wyniki prac prowadzonych w 2013 r. na potrzeby projektu planu ochrony Przemkowskiego Parku Krajobrazowego).

V.1.1.9 UŻYTKI EKOLOGICZNE

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków zlokalizowane są dwa użytki ekologiczne.

Cietrzewiowe Wrzosowisko – użytk ekologiczny powołany Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 236, poz. 3828). Obejmuje kompleks wrzosowisk o powierzchni 457,26 ha i zlokalizowany jest w wydzieleniach: 80 a; 81 a, c; 82 h; 94 d,g; 95 a-b; 96 a; 97 d; 110 c; 111 a-b; 112 a,c-d; 113 a-b; 114 a,c; 135 a-b; 136 a,f; 137 c-f; 158 c; 159 a obrębu Przemków.

Zdjęcie 15. SUCHE WRZOSOWISKA (4030) NA TERENIE UŻYTKU EKOLOGICZNEGO (FOTO B.KOWALCZYK)

Celem ochrony tego obszaru jest zachowanie suchych wrzosowisk z gatunkami chronionej fauny i flory. Obszar jest głównie pasmem wzgórz wydmych porośniętych borem sosnowym suchym i świeżym, w obniżeniach zaś borem mieszanym. Część obszaru ma charakter otwarty i porośnięty jest krzewinkami wrzosu zwyczajnego *Calluna vulgaris*, jednak większe obszary stanowią odnowienia sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris* i brzozy brodawkowatej *Betula pendula*. Wrzosowiska knotnikowe *Pohlio-Callunion* (kod 4030-2) na użytku ekologicznym występują na areale ok. 380 ha. Interesującymi obiektami na terenie użytku ekologicznego są również niewielkie zbiorniki przeciwpożarowe. W jednym z nich stwierdzono występowanie dwóch gatunków rościznek: okrągłolistnej *Drosera rotundifolia*

Program ochrony przyrody

i pośredniej *D. intermedia*, a w dwóch kolejnych odnotowano stanowiska pływacza zwyczajnego *Utricularia vulgaris* (źródło: projekt planu zadań ochronnych dla OZW Wrzosowisko Przemkowskie PLH020015, stan na 31.08.2013 r.).

Przemkowskie Bagno – użytek ekologiczny powołany Rozporządzeniem Wojewody Legnickiego z 10 grudnia 1993 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny, zmienionym Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 22 sierpnia 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne i zespół przyrodniczo-krajobrazowy (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 185, poz. 2615). Obiekt ma powierzchnię 1696,78 ha i jest zlokalizowany w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków, na terenie gmin: Przemków na działkach geodezyjnych nr.: 354/1, 354/2, 354/3, 354/4, 354/5, 354/6, 354/6, 354/7 oraz Gaworzyce: 1208/263 i 1209.

Jest to kompleks podmokłych łąk i turzycowisk na terenie dawnego lotniczego poligonu wojskowego, charakteryzujący się dużą różnorodnością siedlisk nieleśnych (źródło: Dokumentacja użytku ekologicznego o nazwie „Przemkowskie Bagno”, 1993). W wyniku prac prowadzonych w 2013 r., stwierdzono występowanie fragmentów łąk zmiennowilgotnych (*Molinion*) (kod 6410), wraz ze stanowiskami cennych gatunków roślin, jak: goździk pyszny *Dianthus superbus*, kukulka szerokolistna *Dactylorhiza majalis*, listera jajowata *Listera ovata*, nasięźrzał pospolity *Ophioglossum vulgatum*, pierwiosnek lekarski *Primula veris* i podkolan biały *Platanthera bifolia*. W granicach użytku ekologicznego znajduje się areał częstych pojawów fiołka mokradłowego *Viola stagnina* i nasięźrzała pospolitego *Ophioglossum vulgatum*, który w rozproszeniu występuje niemal na całym użytku ekologicznym. Odnotowano również pojedyncze stanowiska centurii pospolitej *Centaureum erythraea*, czosnku kątowatego *Allium angulosum* i pływacza zwyczajnego *Utricularia vulgaris* (źródło: wyniki prac prowadzonych w 2013 r. na potrzeby projektu planu ochrony Przemkowskiego Parku Krajobrazowego).

V.1.1.10 OCHRONA GATUNKOWA ROŚLIN

Z dostępnych źródeł informacji wynika, że w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków występuje 60 chronione gatunki roślin oraz (33 objętych ochroną ścisłą, 27 objętych ochroną częściową), z czego 26 gatunków zagrożonych. Ponadto stwierdzono występowanie 18 gatunków nieobjętych ochroną prawną, ale posiadających status zagrożonych w skali kraju lub/i regionu Dolnego Śląska.

V.1.1.11 OCHRONA GATUNKOWA GRZYBÓW WIELKOOWOCNIKOWYCH I POROSTÓW

Na podstawie zebranych informacji na temat grzybów wielkoowocnikowych i porostów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków, stwierdzono występowanie 33 gatunków objętych ochroną prawną (25 objętych ochroną ścisłą, 8 objętych ochroną częściową), z czego 14 gatunków zagrożonych. Ponadto stwierdzono występowanie

Program ochrony przyrody

4 gatunków nieobjętych ochroną prawną, ale posiadających status zagrożonych w skali kraju.

V.1.1.12 OCHRONA GATUNKOWA ZWIERZĄT

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków stwierdzono występowanie 235 gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową (228 objętych ochroną ścisłą, 7 objętych ochroną częściową). Ponadto wskazano na występowanie dodatkowych 16 gatunków nieobjętych ochroną prawną, ale posiadających status gatunków zagrożonych w skali kraju. Listę chronionych gatunków zwierząt sporządzono na podstawie inwentaryzacji gmin znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, inwentaryzacji w ramach projektów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, inwentaryzacji PGL Lasy Państwowe, danych z nadleśnictwa oraz informacji od lokalnie działających ekspertów

V.1.1.13 STREFY OCHRONY PTAKÓW

Aktualnie, na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Przemków ustalona jest całoroczna strefa ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania bielika *Haliaeetus albicilla*, bociana czarnego *Ciconia nigra* i kani czarnej *Milvus migrans*. Została ona powołana Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 5 lipca 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 154, poz. 2053) i zlokalizowana jest w leśnictwie Nowy Dwór.

V.1.1.14 SIEDLISKA PRZYRODNICZE

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków stwierdzono występowanie 11 typów siedlisk przyrodniczych Natura 2000, w tym 6 typów siedlisk leśnych i 5 typów siedlisk nieleśnych.

Tabela 88. WYKAZ CHRONIONYCH TYPÓW SIEDLISK PRZYRODNICZYCH ODNOTOWANYCH NA GRUNTACH W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Nazwa siedliska	Kod typu, podtypu	Pow. siedliska w nadleśnictwie [ha]	Pow. siedliska w ostojach siedliskowych Natura 2000 [ha]
Siedliska nieleśne			
Wydmy śródładowe z murawami napiaskowymi	2330	18,51	18,51
Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylion</i>)	4030	750,75	750,33
Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	6410	3,61	-
Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion</i>)	6510	15,1	-

Program ochrony przyrody

Nazwa siedliska	Kod typu, podtypu	Pow. siedliska w nadleśnictwie [ha]	Pow. siedliska w ostojach siedliskowych Natura 2000 [ha]
Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i>)	7140	7,92	6,3
Siedliska leśne			
Kwaśne buczyny <i>Luzulo-Fagenion</i>	9110	45,71	42,28
Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulose-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	9130	91,16	91,16
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> i <i>Tilio-Carpinetum</i>)	9170	79,85	11,00
Kwaśne dąbrowy (<i>Quercetea roboripetreae</i>)	9190	29,66	27,65
*Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	*91E0	166,68	-
Śródładowe bory chrobotkowe	91T0	1,5	1,5

* siedlisko przyrodnicze priorytetowe

V.1.2 OBSZARY O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków wszystkie obszary o szczególnych walorach przyrodniczych zostały już objęte ochroną w formie rezerwatów przyrody i użytków ekologicznych. Do obiektów cennych pod względem przyrodniczym, zasługujących na szczególną uwagę należą śródleśne torfowiska przejściowe (kod 7140) występujące w trzech wydzieleniach obrębu Przemków.

Torfowisko przejściowe tzw. „**Krowie Bagno**” jest zlokalizowane w wydzieleniu: 13 d obrębu Przemków i stanowi przedmiot ochrony obszaru OZW Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka PLH080007. Siedlisko przyrodnicze charakteryzuje się dobrze wykształconą roślinnością torfowiskową, odnotowano tam stanowisko roszarki okrągłolistnej *Drosera rotundifolia* oraz regularne występowanie żurawia *Grus grus*.

V.1.3 OBIEKTY I MIEJSCA O WARTOŚCI HISTORYCZNEJ I KULTUROWEJ

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków zlokalizowane są trzy parki wpisane do rejestru zabytków, są to obiekty znajdujące się na gruntach poza zarządem nadleśnictwa. Zabytkowe parki znajdują się w Przemkowie i Buczynie, oba założone w XIX w., trzeci park znajduje się we wsi Kłębanowice. Wyróżniającym się założeniem parkowym jest dawny park pałacowy w Przemkowie, który początkowo obejmował nieduże zadrzewienie przy

Program ochrony przyrody

renesansowym dworze. W latach 50. XIX w. został przekształcony w rozległe założenie krajobrazowe i połączony z okolicznym lasem, a następnie przekomponowane w końcu lat 80. XIX w. W 2002 r. obszar parku został objęty ochroną rezerwatową jako „Łęgi Źródłiskowe koło Przemkowa”. Aktualnie, prezentuje zły stan zachowania. Układ przestrzenny parku jest zaburzony, zatarte są historyczne drogi, aleje i ścieżki parkowe. Nieczytelne są osie i punkty widokowe, niedrożne są rowy i kanały wodne. Większość stawów jest zarośnięta lub zupełnie wyschnięta, zniszczone zostały również budowle parkowe. Na terenie parku brak oznaczeń, np. wytyczonej ścieżki do cmentarza rodowego czy informacji o dawnym założeniu i pałacu (źródło: wyniki prac prowadzonych w 2013 r. na potrzeby projektu planu ochrony Przemkowskiego Parku Krajobrazowego).

Na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Przemków znajduje się 8 obiektów o wartości historycznej nie będących zabytkami. Są to ruiny wsi Pogorzele i Studzianka, cmentarz książąt z rodu Schleswig-Holstein, małe cmentarze w rejonie wsi: Karpie, Studzianka i Nowy Dwór oraz bunkry będące pozostałościami dawnych instalacji Armii Radzieckiej. Przez obręb Przemków przebiega także odcinek Wałów Śląskich, składający się z 2–3 nasypów i międzywala niegdyś służących celom obronnym. Ich pochodzenie datuje się na IX–X wiek, do naszych czasów zachowały się tylko fragmenty tych umocnień

V.1.4 PROMOCJA I EDUKACJA EKOLOGICZNA

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków zlokalizowane są cztery ścieżki dydaktyczne:

1. **„Lasy okolic Przemkowa”** – ścieżka przyrodnicza o długości 20 km, zlokalizowana jest wzdłuż granic rezerwatu przyrody „Łęgi Źródłiskowe koło Przemkowa”, dalej wokół oddziałów 5, 7, 8, 10, 11 i 296 obrębu Przemków. Ścieżka ma 10 przystanków i prowadzi przez krajobraz śródlądowych wydm z torfowiskami przejściowymi i ekosystemy lasów liściastych. Ostatnim przystankiem jest dąb szypułkowy *Quercus robur* „Dąb Chrobry”, zlokalizowany poza zasięgiem terytorialnym nadleśnictwa Przemków.
2. **„Stawy Przemkowskie”** – ścieżka przyrodnicza o długości 16 km, biegnąca alejami drzew i groblami pomiędzy stawami. Ścieżka posiada 9 przystanków i prezentuje ekosystemy wodno-błotne, umożliwia poznanie gospodarczego wykorzystania stawów oraz identyfikację czterech gatunków dębów występujących w Polsce. Część trasy prowadząca groblami rezerwatu przyrody „Stawy Przemkowskie” jest niedostępna bez uzgodnienia z Zarządem Parku Krajobrazowego. W rezerwacie przyrody znajduje się wieża widokowa o konstrukcji stalowej. Ścieżka jest oznakowana kolorem niebieskim.

Program ochrony przyrody

3. **„Ruchomych wydm śródlądowych oraz zimowiska nietoperzy”** – nieoznakowana ścieżka przyrodnicza o długości 6 km, prowadząca borami i wydmami śródlądowymi wokół oddziałów: 71-73, 88, 106 i 107 obrębu Przemków. Ścieżka umożliwia poznanie przyrody Borów Dolnośląskich wraz z charakterystycznymi dla nich gatunkami roślin i zwierząt. Dodatkową atrakcją ścieżki są poradzieckie, dwupoziomowe bunkry w wydzieleniu 74 f obrębu Przemków, w których zimują nietoperze, m.in. mopek *Barbastella barbastellus* i nocek duży *Myotis myotis*.
4. **Ścieżka historyczno-przyrodnicza** po wybranych zabytkach Przemkowa, założona w 2007 r. przez fundację „Wrzosowa Kraina”. Ścieżka prezentuje 14 obiektów architektury, zabytkowy park miejski i rezerwat przyrody „Łęgi źródłiskowe koło Przemkowa”. Ścieżka oznakowana jest zielonym listkiem na tle białego kwadratu.

W ramach planu edukacji w nadleśnictwie Przemków prowadzone są liczne akcje, warsztaty i zajęcia dla młodzieży. W 2013 roku realizowane były m.in.:

- Akcja „Sprzątanie lasu”,
- Akcja „Grabienie Liści Kasztanowca- zwalczanie Szrotówka Kasztanowcowiaczka”,
- Akcja dokarmiania zwierząt w czasie zimy,
- Prelekcje dotyczące spraw związanych z lasem i pracą leśnika,
- Prelekcje związane z ochroną przeciwpożarową, zagrożeniami, ochroną lasu oraz zasadami zachowywania się w lesie,
- Warsztaty podczas „dni otwartych nadleśnictwa”,
- Zajęcia terenowe dotyczące identyfikacji i likwidacji dzikich wysypisk śmieci,
- Zajęcia w lesie i szkółce leśnej (źródło: plan edukacji w nadleśnictwie Przemków na 2013 r.).

V.1.5 ROZWÓJ TURYSTYKI I REKREACJI

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków zlokalizowane są cztery trasy rowerowe i trzy trasy piesze:

1. **Trasa rowerowa niebieska** – rozpoczyna się w mieście Przemków, prowadzi przez Piotrowice, Pogorzele, Studziankę, dalej przez Borówki, Gromadkę, Wierzbową, Pasternik, Chocianów i z powrotem do Przemkowa. W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków ma długość ok. 40 km.
2. **Trasa rowerowa czerwona (Przemków-Wierzbowa)** – rozpoczyna się w Przemkowie, prowadzi przez Piotrowice i Biernatów, Leszno Górne, Pogorzele, Studziankę do Wierzbowej. W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków trasa ma długość ok. 20 km.

Program ochrony przyrody

3. **Trasa rowerowa czerwona (Przemków-Krzyżowa)** – rozpoczyna się w Przemkowie, prowadzi przez Łężce, Ostaszów, Krępą, Nowy Dwór, Teodorów, dalej do Krzyżowej przez Nową Kuźnię, Polkowice i Lubin.
4. **Trasa rowerowa żółta „Przemkowskie Bagna”** – rozpoczyna się w Przemkowie, prowadzi przez Łężce, dalej Dzików, Gaworzyce, Koźlice, Radwanice, Ostaszów i kończy się w Przemkowie. W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Przemków, droga rowerowa ma długość ok. 25 km.
5. **Szlak pieszy czerwony „Borowika”** – rozpoczyna się w Przemkowie, prowadzi przez Piotrowice, Pogorzele, Studziankę i dalej przez Borówki, Gromadkę, Wierzbową, Pasternik, Chocianów i z powrotem do Przemkowa. W dużej części pokrywa się z niebieskim szlakiem rowerowym o bardzo podobnym przebiegu. Szlak prowadzi przez rezerwat przyrody „Łęgi Źródłiskowe k. Przemkowa”, lasy obrębu Przemków oraz rezerwat przyrody „Torfowisko Borówki”. Na zdecydowanej większości przebiegu ma leśny charakter, dociera do rzadko uczęszczanych miejsc Borów Dolnośląskich. W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa długość szlaku wynosi ok. 50 km.
6. **Szlak pieszy żółty „Zabytków”** – rozpoczyna się w Lubiążu, prowadzi przez Prochowice, Lubin, Nowy Dwór, Pogorzelska, Jakubowo Lubińskie, Wysoką, a w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa od Wilkocina do Przemkowa. Szlak ten jest mało uczęszczany, przebiega skrajem Borów Dolnośląskich przez wschodnie partie Przemkowskiego Parku Krajobrazowego. Częściowo ma charakter leśny, jednak głównym jego walorem są zabytki kultury materialnej.
7. **Szlak pieszy czarny** – prowadzący od przystanku autobusowego w Wilkocinie do bunkra położonego na zachód od wsi. Jest to typowy szlak dojściowy doprowadzający turystów do konkretnego obiektu, nie stanowi atrakcji turystycznej. Długość szlaku wynosi ok. 2,5 km.

Na gruntach w zarządzie nadleśnictwa Przemków wyznaczone są dwa miejsca postoju. Jedno z nich znajduje się w wydzieleniu 301 c obrębu Żuków, drugie na granicy nadleśnictwa w sąsiedztwie wydzieleń 296 m, n obrębu Przemków, w sąsiedztwie pomnika przyrody dębu szypułkowego *Quercus robur* „Dąb Chrobry.

Podsumowanie prac urzędziowych

VI PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

VI.1 OKREŚLENIE STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO DLA NADLEŚNICTWA

Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczono zgodnie z I.U.L. §123 pkt. 1.

Podstawą do obliczenia orientacyjnej, spodziewanej na koniec okresu gospodarczego, wielkości zasobów miąższości grubizny drzewostanów nadleśnictwa są tabele:

Tabela nr III – powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących w części tabelarycznej p.u.l..

Tabela nr VIIIa – tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy w części tabelarycznej p.u.l..

Tabela nr XVII – zestawienie łączne użytków głównych według kategorii cięć w części tabelarycznej p.u.l..

Tabela 89. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO DLA NADLEŚNICTWA I OBRĘBÓW LEŚNYCH

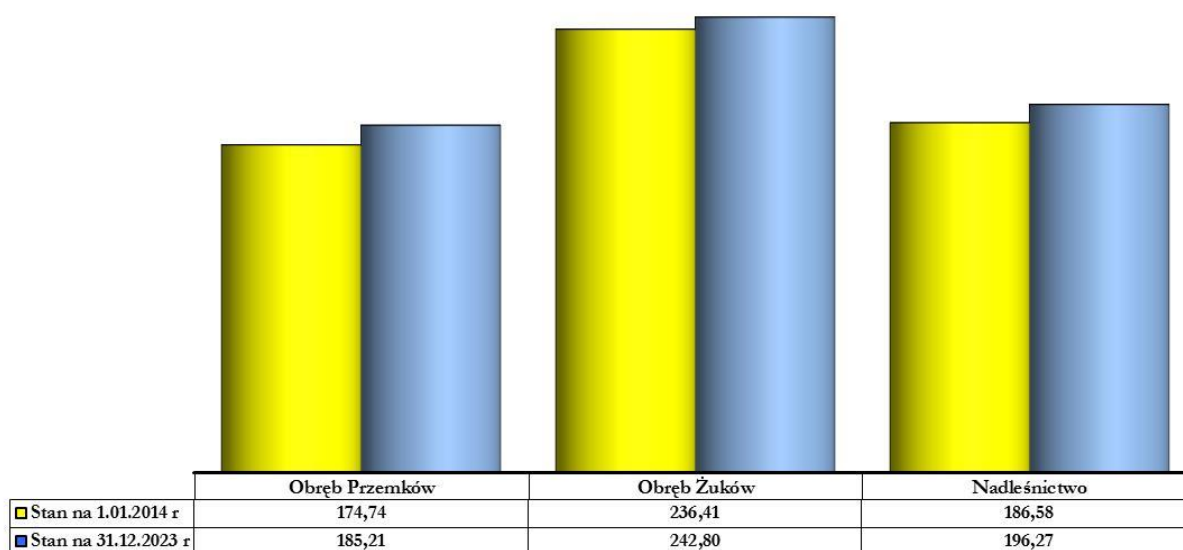
Obręb	Wielkość zasobów na początku okresu (grunty leśne zal.)	Spodziewany przyrost miąższości grubizny	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Wielkość zasobów na koniec okresu (grunty leśne zal.)	Relacja wielkości zasobów na końcu i początku okresu.
	(na 1.01. 2014 r.)			(na 31.12.2023 r.)	
m ³ brutto/10lat					
Przemków	1826983	582450	472969	1936464	109481
					5,99%
Żuków	587119	161300	145416	603003	15884
					2,71%
Nadleśnictwo	2414102	743750	618385	2539467	125365
					5,19%

Syntetyczne zestawienie wskaźników charakteryzujących potencjał produkcyjny nadleśnictwa wg stanu obecnego i w prognozie przedstawiono w tabeli „Wskaźniki stanu zasobów drzewnych – stan obecny i prognoza”.

Podsumowanie prac urzędziowych

Tabela 90. WSKAŹNIKI STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH – STAN OBECNY I PROGNOZA

Wskaźnik	Jednostka	Stan na 1.01.2014 r.	Stan na 31.12.2023 r.	Różnica	
				+ / -	%
1	2	3	4	5	6
Obręb Przemków					
Zapas aktualny	m^3	1826983	1936464	109481	5,99
Zasobność	m^3 / ha	174,74	185,21	10,47	5,99
Obręb Żuków					
Zapas aktualny	m^3	587119	603003	15884	2,71
Zasobność	m^3 / ha	236,41	242,80	6,40	2,71
Nadleśnictwo Przemków					
Zapas aktualny	m^3	2414102	2539467	125365	5,19
Zasobność	m^3 / ha	186,58	196,27	9,69	5,19

Wykres 35. STAN ZASOBÓW DRZEWNYCH W NADLEŚNICTWIE PRZEMKÓW

VII OMÓWIENIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

VII.1 PRACE PRZYGOTOWAWCZE

VII.1.1 MATERIAŁY KARTOGRAFICZNE

Dla potrzeb urządzania lasu sporządzono podkład mapowy w postaci zaktualizowanych map gospodarczych w skali 1:5000, obejmujących łącznie 46 arkuszy.

Nowy podkład mapowy sporządzono w oparciu o mapy wykonane dla celów definitywnego urządzania lasu oraz uzupełnienia z I, II i III rewizji urządzania lasu. Mapy gospodarcze, podobnie jak i inne mapy planu urządzenia lasu, wykonane zostały w technice mapy numerycznej – przy użyciu aplikacji *Leman* w środowisku programu *Arc View*.

VII.1.2 KARTA DOKUMENTU ŹRÓDŁOWEGO

Przed rozpoczęciem prac taksacyjnych wykonawca prac urządzeniowych uzyskał od nadleśniczego kopię opisów taksacyjnych, zaktualizowanych w SILP-LAS na dzień 31 grudnia 2010 roku, w formie danych elektronicznych.

Do bazy danych „Taksator” została przeniesiona lista adresów wydzieleni z SILP wraz z następującymi informacjami:

- numer wewnętrzny,
- adres leśny,
- rodzaj powierzchni,
- budowa pionowa,
- powierzchnia,
- typ siedliskowy lasu,
- kategorie ochronności,
- ranga kategorii ochronności,
- cecha drzewostanu,
- ranga cech drzewostanu,
- wykaz obrębów ewidencyjnych,
- wykaz działek ewidencyjnych wraz z informacją o wydzieleniach zawartych w działkach.

Z bazy danych wydrukowane zostały karty źródłowe dla każdego wydzielenia z zapisanymi informacjami:

- opis taksacyjny według stanu SILP,
- wykaz czynności gospodarczych wykonanych w danym wydzieleniu.

Podsumowanie prac urzędniowych

Taksator wypełnił kartę źródłową posiłkując się danymi już wpisanymi.

Adres wyłączenia – przejęty z SILP-LAS – był zachowany w następujących przypadkach:

- zachowano granice wydzielenia z poprzedniego okresu,
- nowe wydzielenie powstało z dwóch (lub większej liczby) wydzieleni, które weszły w całości do nowego wydzielenia,
- nowe wydzielenie powstało z podziału istniejącego wydzielenia.

VII.2 WŁAŚCIWE PRACE URZĄDZENIOWE

VII.2.1 WYKONAWCA PRAC URZĄDZENIOWYCH

Prace urzędniowe (terenowe i kameralne) zostały wykonane przez drużynę urządzania lasu Oddziału BULiGL w Brzegu w składzie:

☒ Kierownik drużyny	mgr inż. Bogusław Kowalczyk,
☒ Taksator specjalista	mgr inż. Edwin Adamczyk
☒ Taksator	mgr inż. Michał Woźniak,
☒ Starszy asystent taksatora	mgr inż. Hubert Codrow
☒ Starszy asystent taksatora	inż. Anna Hojsak

VII.2.2 TERMIN WYKONANIA PRAC

Prace terenowe wykonano w okresie :

- taksacja lasu: od kwietnia do września 2012 r.,
- zakładanie powierzchni próbnych: od marca do kwietnia 2013 r.

Prace kameralne natomiast wykonano w okresie od października 2012 do 15 stycznia 2014r.

Podsumowanie prac urzędniowych

VII.2.3 ROZMIAR PRAC TERENOWYCH

Ogólna powierzchnia gruntów objętych taksacją wynosiła 14756,84 ha, opisano 5321 wyłączeń, w tym 3340 pododdziałów.

Prace urzędniowe wykonała Drużyna Urzędniowa BULiGL Oddział w Brzegu w oparciu o Ustawę o Lasach z dn. 28.09.1991 r. (Dz. U. Nr 45 poz. 435 z 2006 r., Rozporządzenia MŚ z 20.12.2005 r. (Dz. U. Nr 256 poz. 2151 z dn. 27.12.2005 r.) w sprawie szczegółowych zasad sporządzania planów urządzenia lasów oraz zgodnie z obowiązującą Instrukcją urządzania lasu z 2003 r. i Zasadami Hodowli Lasu z 2002 r., Instrukcją Ochrony Lasu z 2005 r., Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z 2011 r. itd. oraz wytycznymi narady wstępnej i KZP.

1. Stały kontakt wykonawcy z przedstawicielem nadleśnictwa.

2. Uzgodnienie „Wytycznych do sporządzenia planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa na lata 2013 – 2022”.

4. Odbiory prac terenowych.

5. Uzgodnienia potaksacyjne, przeprowadzone po zakończeniu prac taksacyjnych terenowych dla poszczególnych leśnictw.

Na tym etapie odbiorów, przy współudziale pracowników nadleśnictwa, omówiono między innymi następujące pozycje:

- grunty leśne nie zalesione do odnowienia (zręby, halizny, płazowiny);
- wykaz drzewostanów przeznaczonych do przebudowy,
- poletka łowieckie na gruntach leśnych i rolnych,
- drzewostany o strukturze KO i KDO,
- grunty do sukcesji naturalnej,
- zakres projektowanych wskazań gospodarczych.

Wyniki uzgodnień zostały zapisane w protokole uzgodnień potaksacyjnych. Protokoły z uzgodnień przekazane zostały do nadleśnictwa.

6. Odbiór prac urzędniowych terenowych przeprowadzony przez przedstawicieli RDLP we Wrocławiu i nadleśnictwa Przemków w siedzibie nadleśnictwa.

Ocenę wykonanych prac terenowych zawarto w podpisanym protokole odbioru robót urzędniowych terenowych z nadleśnictwa Przemków.

Podsumowanie prac urządzeniowych

VII.2.4 STOSOWANE METODY INWENTARYZACJI

Inwentaryzacja zasobów drzewnych przeprowadzona została w trzech etapach:

Etap pierwszy – szacunek zasobności drzewostanów (podczas sporządzania opisu taksacyjnego), z wykorzystaniem powierzchni próbnych relaskopowych, określenie bonitacji i zadrzewienia na podstawie „Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów”, opracowanych przez Bolesława Szymkiewicza (Wydanie V. PWRiL. Warszawa 1986).

Etap drugi - inwentaryzacja miąższości zasobów obrębu leśnego statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych. W tym celu założono 1680 szt. powierzchni próbnych, rozlosowanych przez program „Taksator”.

Tabela 91. CHARAKTERYSTYKA ILOŚCIOWA POWIERZCHNI PRÓBNYCH DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

Wskaźnik	Cecha	Nadleśnictwo Przemków		
		Obr. Przemków	Obr. Żuków	Ogółem
1	2	3	4	5
Liczba powierzchni założonych	szt	939	380	1319
Błąd procentowy określenia miąższości	%	1,36	1,99	-

W dniach 26-28 czerwca 2013 roku przeprowadzono test kontroli pomiaru miąższości w obrębie leśnym Przemków. Kontrolę przeprowadził zespół, w skład, którego weszli przedstawiciele urządzanego nadleśnictwa, RDLP oraz wykonawcy planu urządzenia lasu. Kontrola objęła 47 powierzchni kołowych, tj. 5% założonych powierzchni w obrębie. W trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono prawidłowość wykonanych prac.

Podsumowanie prac urzędniowych

Załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 63 z dnia 13 sierpnia 2002r. w sprawie kontroli i odbioru robót urzędniowych zleczanych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych

RDLP (nr umowy z dnia): Umowa Nr 25/2011 z dnia 28.12. 2011 r.

Nadleśnictwo: Przemków (obręby: Przemków, Żuków)

Rodzaj robót: glebowosiedliskowe, plan urządzenia lasu, terenowe, kameralne
(niepotrzebne skreślić)

Wykonawca robót: Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu
Zarządzania Zasobami Leśnymi

Kontrolujący (data kontr.): Leszek Tomalski - Wydział Zasobów i Urządzania Lasu RDLP Wrocław – 26-28.06.2013 r.

PROTOKÓŁ kontroli bieżącej robót urzędniowych

Rodzaj czynności ¹⁾	Zaawansowanie robót wg Wykonawcy ²⁾	Lokalizacja miejsc kontrolowanych ³⁾	Uwagi kontrolującego ⁴⁾
Inwentaryzacja zasobów drzewnych – próbne powierzchnie masowe	Ilościowo (100%) Wartościowo: 10,15% (narastająco: 71,6%)	NADLEŚNICTWO PRZEMKÓW obręb Przemków - powierzchnie kołowe według załączonego wykazu	brak

¹⁾ jak w katalogu, np.: taksacja, opis powierzchni siedliskowych, pomiar miąższości, itp.

²⁾ wg wykazu Wykonawcy przedkładanego do faktury (narastająco w jednostkach lub %)

³⁾ obręb, oddział, pododdział, arkusz, itp.

⁴⁾ zapis: bez wad i usterek lub ustereki (lub wady) z uzasadnieniem w dalszej części protokołu.

Wyszczególnione ustereki i ich uzasadnienie:

Brak usterek.

Wyszczególnienie wad i ich uzasadnienie:

Nie stwierdzono wad w trakcie przeprowadzonej kontroli.

Wnioski:

Pomiarów dokonał zespół w składzie:

1. Jarosław Cierpień – nadleśnictwo Przemków,
2. Bogusław Kowalczyk – BULiG Brzeg,
3. Leszek Tomalski – RDLP we Wrocławiu.

Zespół kontrolujący przyjmuje w całości pomiar miąższości na powierzchniach próbnych w nadleśnictwie Przemków.

Termin usunięcia usterek: -----

Podpisy zespołu kontrolnego:

1. Jarosław Cierpień

2. Bogusław Kowalczyk

3. Leszek Tomalski

Potwierdzenie usunięcia usterek: nie dotyczy

Podsumowanie prac urzędzeniowych

Kontrola powierzchni próbnych

Obręb: 13-32-1

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wiek z 1 pomiaru [a]	Wiek z pom. kontr. [a]	Uwag
-----------------	--	--	--------------------------	------------------------------------	----------------------	------------------------	------

9	1,70	1,72	29,0	26,0	4,00	4,00	
29	1,01	1,12	23,5	24,0	3,00	3,00	
49	1,65	1,69	25,0	24,0	5,00	5,00	
69	1,18	1,17	24,0	23,5	3,00	3,00	
90	2,04	2,04	37,0	36,0	5,00	5,00	
110	1,41	1,40	24,0	24,0	3,00	3,00	
131	1,11	1,13	26,0	24,5	3,00	3,00	
151	0,41	0,44	19,0	20,0	2,00	2,00	
171	1,50	1,54	23,0	22,0	5,00	5,00	
191	1,36	1,39	24,0	23,0	5,00	5,00	
211	0,61	0,60	21,0	21,0	2,00	2,00	
231	0,77	0,81	24,0	25,0	3,00	3,00	
251	1,00	1,01	23,0	22,5	3,00	3,00	
271	0,88	0,91	21,0	21,5	3,00	3,00	
291	0,38	0,38	21,0	22,0	1,00	1,00	
311	1,25	1,27	22,5	21,5	3,00	3,00	
331	0,15	0,16	10,0	10,0	0,50	0,50	
351	1,70	1,71	24,5	24,5	4,00	4,00	
371	0,69	0,70	20,0	19,5	2,00	2,00	
391	0,68	0,74	16,0	16,0	2,00	2,00	
411	1,36	1,40	20,0	21,0	4,00	4,00	
431	0,55	0,54	23,0	22,0	2,00	2,00	
451	1,05	1,07	22,0	22,0	4,00	4,00	
472	0,43	0,42	12,0	12,0	2,00	2,00	
492	0,37	0,40	19,0	18,0	1,00	1,00	
512	0,75	0,77	16,0	17,0	2,00	2,00	
532	0,02	0,02	7,0	8,0	0,50	0,50	
552	1,06	1,08	17,5	18,0	4,00	4,00	
572	1,14	1,14	20,0	19,5	4,00	4,00	
592		0,00	0,0		0,50	0,50	
612	0,92	0,93	18,0	18,0	4,00	4,00	
634	1,29	1,28	20,0	19,5	4,00	4,00	
654	0,58	0,57	16,5	16,5	2,00	2,00	
674	0,16	0,17	14,0	14,0	0,50	0,50	
694	1,00	1,02	20,0	19,0	3,00	3,00	
714	0,68	0,72	21,0	21,5	3,00	3,00	
734	0,66	0,67	27,0	26,0	3,00	3,00	
755	0,09	0,09	14,0	14,0	0,50	0,50	
775	0,68	0,73	17,0	17,0	3,00	3,00	
795	1,13	1,16	18,5	18,0	4,00	4,00	
815	0,44	0,45	15,5	15,0	2,00	2,00	
835	0,01	0,01	5,0	6,0	0,50	0,50	
855	0,85	0,85	17,5	18,0	3,00	3,00	
875	1,19	1,16	18,5	18,0	4,00	4,00	
895	0,33	0,33	11,0	11,0	1,00	1,00	
916	0,61	0,62	15,0	15,0	2,00	2,00	
936	0,09	0,09	8,5	8,5	0,50	0,50	

Liczba błędów grubych: 0

Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierścieniowego): 0,138

Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0,064

Podsumowanie prac urzędniowych

Etap trzeci - wyrównanie miąższości oszacowanej w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku, w wyniku pomiaru miąższości - statystyczna metodą reprezentacyjną – w warstwach gatunkowo –wiekowych, z wykorzystaniem równań regresji.

VII.2.5 POMIAR SYTUACJI WEWNĘTRZNEJ

Podstawowym źródłem przeprowadzonej korekty sytuacji wewnętrznej – granic wydzieleń, przebieg elementów liniowych oraz weryfikacja powierzchni nie tworzących wydzieleń (kępy, gniazda odnowione, itp.) była ortofotomapa w skali 1:5000 sporządzona dla Nadleśnictwa Przemków.

Pomiarem objęto zaistniałe zmiany powstałe w wyniku prowadzonej gospodarki nadleśnictwa. Uzupełniający pomiar sytuacji wewnętrznej wykonany został z zastosowaniem metod z grupy domiarów liniowych, w sytuacjach bardziej złożonych zostały założone ciągi busolowe.

Zgodnie z obowiązującą instrukcją urządzenia lasu przyjęto zasadę maksymalnego wykorzystania (przeniesienia) w aktualnie opracowywanych mapach gospodarczych, szczegółów z map gospodarczych poprzedniego planu urzędniowego. Pomiarem objęto wszystkie granice wyłączeń leśnych i szczegółów liniowych w przebiegu, których stwierdzono istotne zmiany oraz pozostałe szczegóły sytuacji wewnętrznej, np. luki, gniazda, itp., których istnienie zostało stwierdzone w trakcie prac terenowych.

VII.2.6 MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE DO SPORZĄDZONYCH TABEL I WYKAZÓW

Tabele i wykazy zostały sporządzone w oparciu o :

- materiały zebrane w trakcie prac inwentaryzacyjnych,
- dane dostarczone przez nadleśnictwo Przemków.

VII.3 MAPA NUMERYCZNA DLA NADLEŚNICTWA PRZEMKÓW

VII.3.1 INFORMACJE OGÓLNE

Przy sporządzaniu Planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa Przemków, wszystkie mapy - wymagane instrukcją urządzania lasu – zostały wykonane techniką mapy cyfrowej i wydrukowane na specjalistycznych wielkoformatowych drukarkach. Zleceniodawca otrzymał również oprócz wydruków, bazę danych – podstawowy element systemu informacji przestrzennych (GIS).

Mapa numeryczna rozumiana właśnie, jako system informacji przestrzennych, to zbiór danych, który po zastosowaniu ściśle określonych algorytmów i odpowiednich środków technicznych, umożliwia, między innymi wykonanie różnorodnych graficznie opracowań w postaci np. map tematycznych. Na system taki składają się dwa (nie licząc sprzętu komputerowego) podstawowe elementy:

Podsumowanie prac urzędniowych

- Wspomniana baza danych,
- Oprogramowanie.

VII.3.1.1.1 Bazę danych stanowią dwa rodzaje danych:

- Dane wektorowe – to zwektoryzowane elementy sytuacji wewnętrznej map gospodarczych:
 - punkty – np. kasowniki, opisy pododdziałów, punkty tematyczne i itp.,
 - poligony – oddziały, pododdziały, warstwa PNSW,
 - linie – np. drogi, linie oddziałowe, rowy,
- Dane atrybutowe – to informacje zebrane podczas prac taksacyjnych.

Obiekty kartograficzne mapy wektorowej można opisywać za pomocą wielu atrybutów. Każdy obiekt jest opisany w oddzielnym rekordzie danych atrybutowych. Obiekt jest połączony z rekordem indeksem, który stanowi łącznik między dwoma rodzajami danych. Indeksom tym jest adres wydzielenia leśnego, drzewostanu, do którego przywiązane są wszystkie interesujące nas wielkości opisowe i wyliczone elementy taksacyjne.

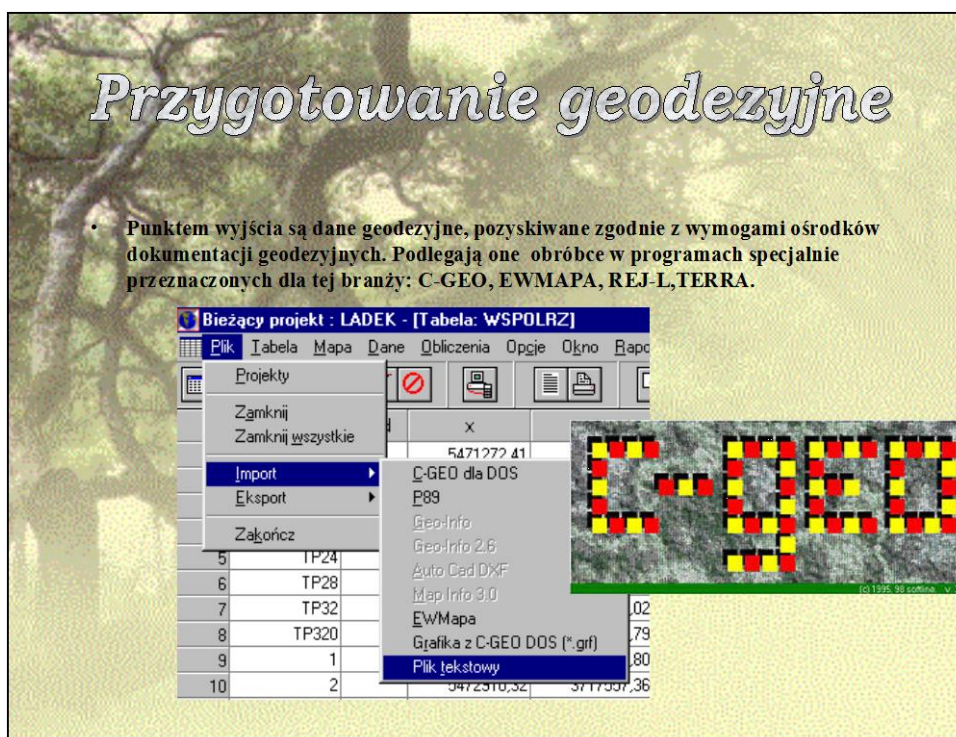
VII.3.1.1.2 Struktura bazy danych

Do stworzenia poszczególnych warstw, mapy numerycznej użyto oprogramowania stworzonego przez zespół informatyków BULiGL – pod nazwą Leśna Mapa Numeryczna (LEMAN II i LEMAN III), będącego aplikacją profesjonalnego oprogramowania firmy ESRI – ArcView i ArcGIS.

VII.3.2 TWORZENIE MAPY NUMERYCZNEJ

Prace związane z tworzeniem leśnej mapy numerycznej obejmują prace z zakresu prac geodezyjnych, urządzania lasu, a przede wszystkim informatycznych.

Podsumowanie prac urządzeniowych

Pierwszym etapem jest ustalenie zakresu prac geodezyjnych, ocena kompletności danych oraz pozyskanie brakujących. Dane mogą być pozyskiwane w różny sposób:

- Pomiar bezpośredni w terenie
- Wektoryzacja
- Pomiar fotogrametryczny
- Teledetekcja

Pierwsze trzy sposoby były wykorzystywane przy zbieraniu danych do mapy numerycznej dla Nadleśnictwa.

Podstawowym źródłem przeprowadzonej korekty sytuacji wewnętrznej – granic wydziełów, przebieg elementów liniowych oraz weryfikacja powierzchni nie tworzących wydziełów (kępy, gniazda odnowione, itp.) była **ortofotomapa w skali 1:5000**.

Kolejnym etapem prac była wektoryzacja wszystkich elementów sytuacji wewnętrznej, rozpoczynając od obwodnicy kompleksów leśnych, wniesienia działek ewidencyjnych w oparciu o zgromadzone współrzędne. W oparciu o dane zgromadzone w czasie prac taksacyjnych, utworzona została warstwa pododdziałów i pozostałe warstwy rysunkowe wewnątrz oddziałów wraz z rozliczeniem powierzchni do danych ewidencyjnych. Układ warstw, sposób rozliczenia jak i pozostałe etapy tworzenia leśnej mapy numerycznej są zgodne z wspomnianym już Zarządzeniem. Stworzona została również baza atrybutowa na podstawie materiałów taksacyjnych.

Podsumowanie prac urzędniowych

Ostatnim etapem prac przy realizacji planu urządzenia gospodarstwa leśnego i tworzeniu leśnej mapy numerycznej jest redakcja map leśnych i ich wydruk.

VII.3.3 SYSTEM INFORMACJI PRZESTRZENNEJ

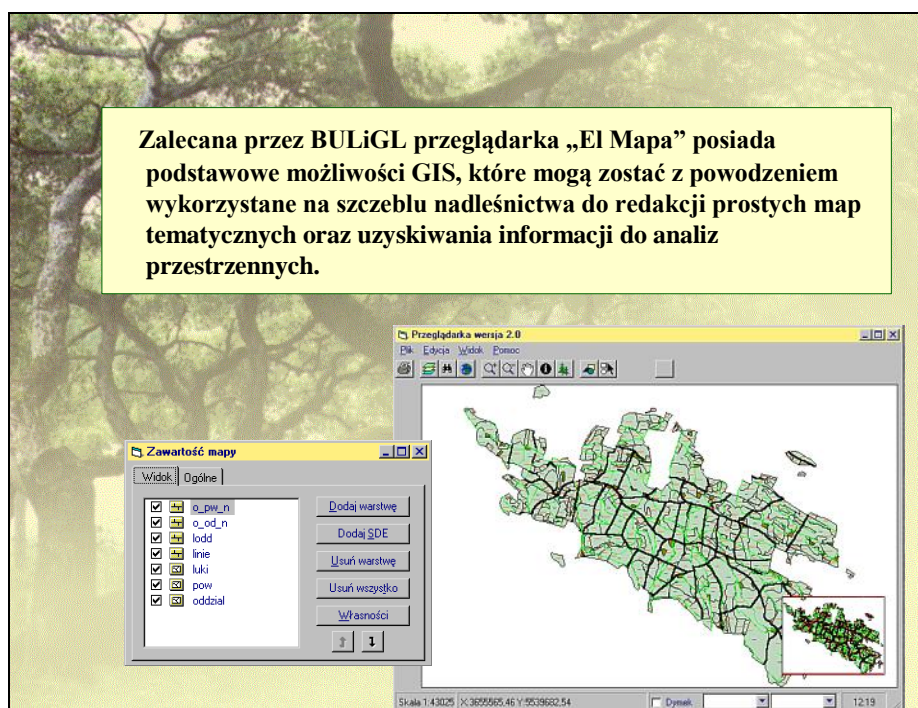
Funkcje analizy przestrzennej są narzędziami służącymi do łącznej analizy danych graficznych i atrybutowych. Dane atrybutowe mogą być stale uzupełniane i tworzone wg ciągle rosnących potrzeb, zarówno pracowników nadleśnictwa, regionalnej dyrekcji czy też każdej innej instytucji, której zostaną udostępnione. Każda baza danych posiadająca adres leśny, identyfikujący poszczególne jej rekordy z konkretnymi drzewostanami może stanowić atrybuty stworzonej bazy graficznej i umożliwiać wykonywanie analiz. Może i powinna stanowić moduł rozszerzający możliwości Systemu Informatycznego Lasów Państwowych (SILP), stanowiąc istotny element przy podejmowaniu decyzji hodowlanych, z zakresu ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej i innych.

Elementem niezbędnym do stworzenia GIS jest oprogramowanie, umożliwiające korzystanie z bazy danych. Oprogramowaniem, które w pełni pozwoli na wykonywanie analiz przestrzennych w szerokim zakresie jest program ArcView firmy ESRI. Korzystanie z tego oprogramowania wymaga jednak dobrej jego znajomości i pewnej wiedzy informatycznej. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Nadleśnictw – Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej proponuje przeglądarkę do Leśnej Mapy Numerycznej, pod nazwą eLMapa. Program ten jest bardzo prosty w obsłudze i pozwala na bardzo szybkie rozpoczęcie korzystania z bazy danych. Oprócz swojej podstawowej roli – umożliwiającej przeglądanie poszczególnych warstw mapy, opisywania obiektów właściwymi atrybutami, pozwala na wykonanie najprostszych funkcji analitycznych, m.in.:

- Wskazywania – jest to funkcja interakcyjna, która sprowadza się do najechniania kursorem na dowolny obiekt na ekranie i wskazanie go, celem wyświetlenia danych atrybutowych, np. pobranych z SILP.
- Selekttywne wyszukiwanie – polega na wybraniu i zaznaczeniu obiektów, których cechy atrybutowe spełniają pewien warunek logiczny, np. drzewostanów brzożowych w II klasie wieku.

Podsumowanie prac urzędniowych

- ☑ Klasyfikacja – podział obiektów na klasy często stosuje się przy tworzeniu warstw i opisywaniu obiektów, np. klasy wieku, bonitacje drzewostanów czy strefy uszkodzeń przemysłowych.

Te i inne funkcje umożliwiają szybkie, proste przygotowanie map tematycznych, analizujących żądany problem i wykonanie natychmiastowego wydruku.

System informacji przestrzennej powinien stać się w niedalekiej przyszłości podstawową platformą decyzyjną nie tylko w leśnictwie, ale we wszelkich dziedzinach gospodarki.

VIII ZESTAWIENIE OPERATU URZĄDZENIA LASU

Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Przemków składa się z:

- Ogólny opis lasów nadleśnictwa – Elaborat.
- Ogólny opis lasów nadleśnictwa – Wykaz projektowanych cięć rębnych z zestawieniami tabelarycznymi.
- Opis taksacyjny lasów.
- Program Ochrony Przyrody wraz z mapą sytuacyjno – przeglądową walorów przyrodniczych.
- Prognoza Oddziaływania na Środowisko i Obszary Natura 2000.
- Operat dla leśnictwa.
- Mapy przeglądowe wg obrębów leśnych, mapa sytuacyjna w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa, mapa sytuacyjno-przeglądowa funkcji lasu.
- Baza danych inwentaryzacyjnych TAKSATORA.
- Bazy danych geometrycznych wg SLMN.

Ogólny opis lasów – elaborat

- jest opisem ogólnym nadleśnictwa i zawiera odpowiednie zestawienia i omówienia.

Do tomu tego dołączone są:

- Protokoły KZP i NTG.
- Zarządzeniem nr 131 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 19 września 1994 roku, w sprawie uznania za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, a będących w zarządzie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Przemków.
- Analiza gospodarki leśnej w latach 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu dokonana przez nadleśniczego.
- Koreferaty BUL i GL w Brzegu do „Analiza gospodarki leśnej w latach 2004-2013 i jej wpływ na stan lasu”.
- Referat kierownika ZOL dotyczącego kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu.
- Końcowa ocena Dyrektora RDLP.
- Protokół z kontroli powierzchni próbnych.
- 10 kartek czystego papieru na kronikę (na końcu tomu).

Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa

- część I – tekstowa,

Podsumowanie prac urzędzeniowych

- część II – mapa tematyczna.

Materiałami kartograficznymi planu urządzenia lasu

- mapy gospodarcze nadleśnictwa w skali 1: 5 000.
- mapy przeglądowe drzewostanów w skali 1: 25 000.
- mapy przeglądowe siedlisk w skali 1: 25 000.
- mapy przeglądowe cięć rębnych w skali 1:25 000.
- mapy przeglądowe ochrony przeciwpożarowej w skali 1:25 000.
- mapy przeglądowe ochrony lasu w skali 1:25 000.
- mapy przeglądowe gospodarki łowieckiej 1:25 000.
- mapy przeglądowe zagospodarowania rekreacyjnego 1:25 000.
- mapy przeglądowe form i przedmiotów ochrony N. 2000 1:25 000.
- mapa sytuacyjno - przeglądowe obszarów chronionych i funkcji lasów w skali 1:50 000.
- mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa w skali 1:50 000.

Operat dla leśnictwa

- Plan urządzenia lasu dla leśnictwa, składający się z :
 - Opis ogólny.
 - Opis taksacyjny lasu.
 - Wykaz skrótów i symboli.
 - Wykaz projektowanych cięć rębnych..
 - Wykaz drzewostanów nie zaliczonych na poczet przyjętego etatu
 - Wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębного.
 - Zestawienie miąższości grubizny netto drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębного.
 - Wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu.
 - Wykaz drzewostanów bez wskazań gospodarczych.
 - Wykaz obiektów bazy nasiennej - dla obrębu leśnego.
 - Wykaz drzewostanów do przebudowy - dla obrębu leśnego.
 - Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia - dla obrębu leśnego.
 - Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia - dla obrębu leśnego.
- materiały kartograficzne:

Podsumowanie prac urzędziowych

- mapa gospodarczo – przeglądowa drzewostanów, w skali 1 : 10000.
- mapa gospodarczo – przeglądowa projektowanych cięć rębnych, w skali 1 : 10000.

KRONIKA

Kronika

Kronika

